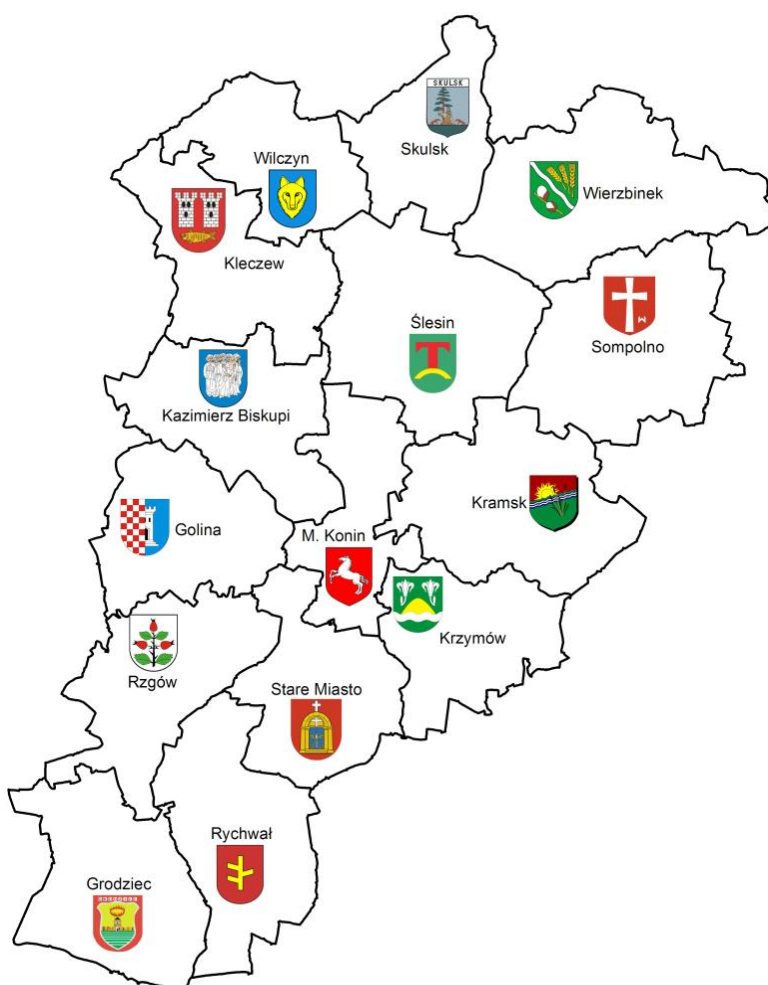

Prognoza oddziaływania na środowisko Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030

Konin,„

Spis treści

1.	Informacje o prognozie oddziaływania na środowisko	4
1.1.	Podstawy formalno-prawne sporządzenia prognozy	4
1.2.	Zakres i cel prognozy.....	5
1.3.	Metody opracowania prognozy	7
1.3.1.	Źródła informacji.....	8
1.3.2.	Analiza oddziaływań inwestycji na poszczególne komponenty środowiska	8
2.	Informacje o zawartości i głównych celach Strategii oraz jej powiązaniach z innymi dokumentami.....	10
2.1.	Zawartość i cele Strategii	10
2.2.	Powiązania Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030 z innymi dokumentami strategicznymi, z uwzględnieniem ich celów ochrony środowiska i wyznaczanych kierunków działań	20
3.	Aktualny stan środowiska na terenie Aglomeracji Konińskiej.....	36
3.1.	Położenie	36
3.2.	Demografia.....	36
3.3.	Infrastruktura techniczna	41
3.3.1.	Transport i komunikacja	41
3.3.2.	Zaopatrzenie w energię	43
3.4.	Istniejący stan środowiska przyrodniczego	46
3.4.1.	Ochrona klimatu i jakość powietrza	46
3.4.1.1.	Ochrona klimatu	46
3.4.1.2.	Jakość powietrza	48
3.4.2.	Zagrożenia hałasem	53
3.4.2.1.	Hałas przemysłowy	54
3.4.2.2.	Hałas komunikacyjny	55
3.4.3.	Pola elektromagnetyczne (PEM)	68
3.4.4.	Gospodarowanie wodami.....	69
3.4.4.1.	Charakterystyka JCWPd i JCWP.....	69
3.4.4.2.	Zagrożenia powodziowe	85
3.4.4.3.	Susze	90
3.4.5.	Gospodarka wodno-ściekowa	93
3.4.6.	Zasoby geologiczne	93
3.4.7.	Gleby	98
3.4.8.	Gospodarowanie odpadami i zapobieganie ich powstawaniu	101
3.4.9.	Zasoby przyrodnicze	103
3.4.10.	Zapobieganie poważnym awariom	171
4.	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu.....	173
5.	Przewidywane oddziaływanie na środowisko	176
5.1.	Różnorodność biologiczna, fauna i flora, obszary chronione oraz cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000	176

5.2. Zdrowie i bezpieczeństwo ludzi	191
5.3. Wody powierzchniowe i podziemne	194
5.4. Powietrze i klimat	203
5.5. Powierzchnia ziemi, krajobraz i gleby	210
5.6. Klimat akustyczny	212
5.7. Zasoby naturalne.....	215
5.8. Zabytki i dobra materialne	215
6. Przewidywane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko wynikających z realizacji Strategii rozwoju	217
7. Możliwe zmiany w przypadku braku realizacji założeń Strategii.....	223
8. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko.....	225
9. Napotkane trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy	226
10. Rekomendacje i wnioski do ostatecznej wersji dokumentu	227
11. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań przewidzianych w projekcie Strategii	228
12. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	229
13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	232
14. Spis tabel i rycin	236
15. Oświadczenie autora prognozy oddziaływania na środowisko o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2	237

1. INFORMACJE O PROGNOZIE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

1.1. Podstawy formalno-prawne sporządzenia prognozy

Podstawą opracowania prognozy oddziaływania na środowisko jest Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U z 2022, poz. 1029 ze zm.). Według zapisów art. 46 ust. 1 pkt 1, pkt 2 i pkt 3 ww. Ustawy przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty:

1. studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz planu zagospodarowania przestrzennego, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a także koncepcji rozwoju kraju, strategii rozwoju, programu, polityki publicznej i dokumentu programowego, z zakresu polityki rozwoju, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
2. polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
3. polityk, strategii, planów lub programów innych niż wymienione w pkt 1 i 2, których realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000 jeżeli nie są one bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynikają z tej ochrony.

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane także w przypadku projektu dokumentu innego niż wymieniony w art. 46 ust. 1 oraz w przypadku projektu zmiany takiego dokumentu, jeżeli w uzgodnieniu z właściwym organem, o którym mowa w art. 57 ustawy, organ opracowujący projekt stwierdzi, że realizacja postanowień danego dokumentu albo jego zmiany może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko.

Projekt Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko podlega opiniowaniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Przedmiotowe dokumenty zostaną także udostępnione społeczeństwu w celu zapewnienia jego udziału w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

1.2. Zakres i cel prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko zawiera identyfikację potencjalnych oddziaływań na środowisko, będących wynikiem realizacji „Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030” oraz ocenę natężenia tych oddziaływań. Jej celem jest analiza potencjalnego oddziaływania na środowisko przedsięwzięć oraz realizacji założeń wskazanego wyżej dokumentu.

Zgodnie z zapisami art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 ze zm.) organ opracowujący projekt dokumentu uzgadnia z właściwymi organami (o których mowa w art. 57 i 58) zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko. Uzgodnienia dokonuje się w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku o uzgodnienie.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu po zapoznaniu się z wnioskiem Prezesa Zarządu Stowarzyszenia Aglomeracja Konińska z 21.07.2022 roku, w piśmie nr WOO-III.411.311.2022.PW.1 z dnia 23.08.2022 roku uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu „Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030”. W swym piśmie organ ten wskazał, że prognoza powinna być opracowana zgodnie z art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy ooś.

Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w piśmie z 3.08.2022 r., znak: DN-NS.9011.918.2022 również uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu „Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030”. Wskazał, że prognoza oddziaływania na środowisko winna być sporządzona w pełnym zakresie, o którym mowa w art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy ooś.

Biorąc powyższe pod uwagę niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko (art. 51 ust. 2):

1. zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,

e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;

f) oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,

g) datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów;

2. określa, analizuje, ocenia:

a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,

b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,

c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,

d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,

e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:

– różnorodność biologiczną,

– ludzi,

– zwierzęta,

– rośliny,

– wodę,

– powietrze,

– powierzchnię ziemi,

– krajobraz,

– klimat,

– zasoby naturalne,

- zabytki,
- dobra materialne
- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3. przedstawia:

a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,

b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Ponadto, zgodnie z art. 52 ust. 1 i 2:

- Prognoza oddziaływania na środowisko, została opracowana stosowanie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowana do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem;
- w Prognozie zostały uwzględnione informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania.

1.3. Metody opracowania prognozy

Prognoza została opracowana zgodnie z zaleceniami zawartymi w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2022 poz. 1029 ze zm.). Przy sporządzaniu niniejszego dokumentu zastosowano metody statystyczne i porównawcze, analizy i oceny dostosowane do stanu współczesnej wiedzy. Autor kierował się swoją wiedzą i doświadczeniem stosownie do stanu wiedzy współczesnej. Wszystkie zastosowane metody oceny są dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu. Część dotyczącą oceny oddziaływania na środowisko w projektowanym opracowaniu przedstawiono opisowo wraz z merytorycznym uzasadnieniem. Oceny dokonano w oparciu o analizę

poszczególnych elementów środowiska w zależności od zagrożeń stwarzanych przez oddziaływanie na środowisko planowanych kierunków działań.

1.3.1. Źródła informacji

Podczas opracowania Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030 oraz Prognozy oddziaływania na środowisko wykorzystano następujące dokumenty stanowiące na szczeblu międzynarodowym, krajowym oraz regionalnym:

- Traktat Lizboński,
- Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu,
- Ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030,
- Europejski Zielony Ład,
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020),
- Europejska Konwencja Krajobrazowa,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
- V aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
- Polityka wodna Państwa do 2030 r.,
- Krajowy Program Ochrony Powietrza,
- Krajowy Program Gospodarki Odpadami,
- Polityka energetyczna Polski do 2040 r.,
- Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej;
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry,
- Strategia na rzecz Neutralności Klimatycznej Wielkopolska Wschodnia 2040,
- Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku,
- Program Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego do roku 2030;
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+,
- Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej.

1.3.2 Analiza oddziaływań inwestycji na poszczególne komponenty środowiska

Podczas opracowania prognozy, w celu określenia wpływu i skutków planowanych kierunków działań na stan środowiska, przeprowadzono dokładną analizę wpływu każdego z nich na poszczególne obszary środowiska. Przyjęto, że obszarami tymi są wymienione w art. 51 ust. 2 pkt. 2 lit. e) Ustawy OOŚ tj. „przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne

i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:

- różnorodność biologiczną,
- ludzi,
- zwierzęta,
- rośliny,
- wodę,
- powietrze,
- powierzchnię ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne
- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.”

2. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH STRATEGII ORAZ JEJ POWIĄZANIAMI Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1. Zawartość i cele Strategii

Podstawą opracowania Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030 jest art. 10g ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2022 poz. 559 ze zm.). Opracowanie to obejmuje obszar następujących gmin: Golina, Grodziec, Kazimierz Biskupi, Kleczew, Kramsk, Krzymów, Rychwał, Rzgów, Skulsk, Sompolno, Stare Miasto, Ślesin, Wierzbiniek, Wilczyn oraz Miasto Konin, które współtworzą Aglomerację Konińską.

Wstępnym etapem prac nad sporządzeniem „Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030” była praca nad „Diagnozą sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej (środowisko przyrodnicze, zagospodarowanie i komunikacja) Aglomeracji Konińskiej”. Istotą diagnozy jest „opis stanu w intencji jego zmiany”. Kierunkuje to uwagę na te czynniki i uwarunkowania, które w intencji władz lokalnych Aglomeracji przesądzają, lub mają przesądzać o jakości życia na tym obszarze. Podmiotem rozwoju lokalnego jest bowiem społeczność lokalna którą władze samorządowe reprezentują i na rzecz której powinny działać.

Kluczowym elementem krystalizującym zamiary rozwojowe samorządów Aglomeracji Konińskiej jest wizja rozwojowa i wynikające z niej cele i kierunki działań.

Wizja rozwoju wskazuje kierunek, w którym w kolejnych latach prowadzona będzie polityka rozwojowa obszaru. Wizja opisuje pożądany stan docelowy w perspektywie strategii (w tym przypadku roku 2030). Prawidłowo sformułowana wizja rozwoju ma następujące funkcje:

- zobrazowanie stanu docelowego – wizja stanowi cel całkowicie nadrzędny nad wszystkimi, zawierający w sobie pozostałe cele sformułowane w strategii,
- informowanie o aspiracjach osób formułujących wizję,
- jednoczenie wokół idei, co powoduje, że ludzie się z nią utożsamiają.

W obliczu ogromnego wyzwania jakim jest transformacja energetyczno-gospodarcza całego subregionu Wielkopolski wschodniej, samorządy z terenu Aglomeracji Konińskiej wyrażają przekonanie, że należy utrzymać – wobec utrzymującego się zapotrzebowania - specjalizację energetyczną obszaru, a także zwiększyć korzyści związane z centralnym położeniem w przestrzeni kraju i dobrą dostępnością komunikacyjną. Należy jednocześnie dążyć nie tylko do utrzymania, ale i odnowy walorów przyrodniczych i kulturowych w celu ukształtowania i upowszechnienia wizerunku obszaru AK jako miejsca przyjaznego do pracy i wypoczynku dla całych rodzin, a więc dla szerokich grup społecznych, jako że

miejsce przyjazne dla rodzin ma być przyjazne jednocześnie dzieciom, młodzieży, osobom w sile wieku i w jesieni życia, grupom mniejszym i większym.

Aspiracje samorządu opisuje poniższa wizja:

Wizja: Energetyczne serce Polski – centrum prężnej gospodarki idącej w parze z utrzymaniem oraz odnową walorów przyrodniczych i kulturowych, przyjazne rodzinom miejsce pracy i wypoczynku

Misja stanowi zestaw działań do podjęcia przez samorząd w celu urzeczywistnienia wizji obszaru Aglomeracji Konińskiej. W pierwszej kolejności zadanie to dotyczy władz samorządowych jako odpowiedzialnych za wykonywanie zadań na poziomie powiatów i gmin. Akcentuje się jednak wspólne działania, mogące dać efekt synergii. Jest bowiem wiele zagadnień, które swoją skalą przekraczają obręb pojedynczej gminy, i ich wspólne podjęcie daje lepsze perspektywy.

Misja: Łączymy działania, aby jak najlepiej wykorzystać potencjał mieszkańców, walory środowiska i położenia dla rozwoju obszaru Partnerstwa oraz stworzenia atrakcyjnych warunków życia obecnych i przyszłych pokoleń

W sformułowaniu misji akcentuje się też zasoby własne, endogeniczne, aby mieć większy wpływ na rozwój obszaru, oraz nastawienie na tworzenie atrakcyjnych warunków życia, co jest zbieżne z ujęciem zawartym w Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku i odzwierciedla tendencje kształtujące polityki europejskie ukierunkowane coraz bardziej na jakościowe aniżeli ilościowe podejście do rozwoju.

Cele strategiczne stanowią rozpisanie wizji (i misji) Aglomeracji na poszczególne sfery rozwoju:

I. Zintegrowana wspólnota z równymi szansami dla wszystkich

Cel obejmuje kierunki działań w wymiarze społecznym, odnoszące się do kultywowania tradycji, pielęgnowania dziedzictwa, rozwoju kultury, integracji społecznej, szkolnictwa odpowiadającego wyzwaniom przyszłości, poprawy dostępu do służby zdrowia, optymalizacji świadczenia usług publicznych (w tym rozwój e-usług). Cel tego rodzaju zwyczajowo formułuje się w pierwszej kolejności dla podkreślenia, że podmiotem rozwoju są przede wszystkim ludzie – lokalna społeczność i inne osoby korzystające z zasobów Aglomeracji Konińskiej. Brzmienie celu akcentuje tworzenie lokalnej wspólnoty która daje równe szanse wszystkim, gdyż tylko spójna, silna i odporna społeczność będzie gotowa odpowiadać na wyzwania przyszłości, w tym transformacji społeczno-gospodarczej.

II. Zagłębienie odnowionej energetyki, produkcji, turystyki i rolnictwa

Cel, który odnosi się do wymiaru gospodarczego, który będzie podlegał głębokiej transformacji, został ukierunkowany na 4 kluczowe sfery lokalnej ekonomii. Prócz energetyki, odzwierciedlającej specyfikę AK, jest tu szeroka sfera produkcji, turystyka, której rozwój należy odpowiednio ukierunkować dla realizacji potencjału obszaru AK, a także tradycyjnie powszechne rolnictwo, które również w nowych, odmienionych formach

ma szansę mieć duże znaczenie w lokalnej gospodarce. Jednocześnie podtrzymany zostaje termin „zagłębienie” ponieważ powinien pozostać nadal aktualny w swoim znaczeniu¹³.

III. Przystosowanie do zmian klimatu dzięki wzmocnieniu walorów przyrodniczych i krajobrazowych Aglomeracji Konińskiej

Ochrona zasobów wodnych, poprawa jakości powietrza, w tym przez zwiększenie efektywności energetycznej oraz szeroko pojęta ochrona krajobrazu i przyrody mają realizować cel ukierunkowany na przystosowanie do dających się zauważyć zmian klimatycznych.

IV. Atrakcyjna i dostępna przestrzeń do życia i rozwoju

Cel w wymiarze przestrzennym - obejmuje ochronę ładu przestrzennego, szczególnie przeciwdziałanie powstawaniu nieracjonalnych struktur zabudowy, ale też uzupełnienie i rozwój wszelkiego rodzaju infrastruktury oraz poprawę dostępności przestrzeni oraz dostępności usług publicznych.

V. Trwała współpraca w Aglomeracji Konińskiej

Cel V. odnosi się do wymiaru instytucjonalnego. Istnieje potrzeba ugruntowania i rozwoju współpracy w Aglomeracji. Wcześniej dominujący model „autonomicznego” podejścia do rozwoju poszczególnych gmin ustępuje miejsca konieczności współpracy z uwagi na zmiany demograficzne, prawne i związane z tym kurczenie się bazy dochodowej (zwł. podatkowej) wielu gmin, a także na problemy i potrzeby rozwojowe (ale także potencjały) przekraczające skalę pojedynczego samorządu, wobec których właściwym podejściem jest podejście partnerskie i zintegrowane. Przewiduje się rozwój instytucji zajmujących się planowaniem rozwoju w skali całej AK, oraz wzmocnienie mechanizmów organizacyjnych i finansowych wspierających ten proces.

Poniższe zestawienie, uporządkowane według celów strategicznych, zawiera zapisy kierunków mających prowadzić do osiągnięcia wskazanych wcześniej celów.

W przypadku każdego z kierunków działań zastosowano analogiczną logikę opisu: samo brzmienie kierunku jest zapisem ogólnie wskazującym obszar aktywności, którego dotyczy. Rozwinięciem tego zapisu są wskazane typy operacji (działań, przedsięwzięć), które składają się na realizację danego kierunku. Wyliczone operacje będą dwójakiego rodzaju – najpierw wypracowane w toku warsztatów i prac z interesariuszami strategii (nie występują w każdym kierunku), następnie inne propozycje i przykłady, nawiązujące do zapisów dokumentów i programów operacyjnych stanowiących podstawy potencjalnego wsparcia zewnętrznego, w szczególności do projektu programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027. Ten ostatni rodzaj propozycji podano w brzmieniu zgodnym z dokumentami źródłowymi. Podawane typy operacji nie stanowią katalogu zamkniętego i nie są tożsame z listą konkretnych projektów.

Zaznaczyć należy, że podany zakres możliwych działań jest szeroki i dotyczy wszystkich potencjalnych interesariuszy rozwoju, zarówno lokalnych, jak i zewnętrznych, reprezentujących różne sektory aktywności. Nie jest to więc lista zadań dla lokalnych samorządów, lecz zestawienie wskazujące działania do podjęcia w celu maksymalizacji realizacji celów strategicznych. Przy tego rodzaju dokumentów strategicznych stosowana jest zasada selektywności wsparcia - wskazanie konkretnych kierunków działania oznacza sprawniejsze ukierunkowanie interwencji, ułatwia integrację działań rozwojowych, budowanie wiązek projektów. Niemniej jednak brak ujęcia konkretnego zagadnienia w Strategii, nie znaczy to, że nie będzie realizowane, jeśli pozostaje zadaniem samorządów na mocy ustaw.

Kierunki działań w wymiarze społecznym – cel: Zintegrowana wspólnota z równymi szansami dla wszystkich

1. Wspieranie regionalnej tożsamości kulturowej – promowanie dziedzictwa kulturowego regionu

- Wsparcie mieszkańców w realizacji działań mających na celu kultywowanie lokalnych tradycji i wzmocnienie tożsamości regionalnej
- Podnoszenie atrakcyjności miasta Konina jako kulturalnej stolicy obszaru
- Zachowanie i modernizację obiektów dziedzictwa kulturowego
- Ułatwienie dostępu do zabytków, instytucji kultury oraz szlaków turystycznych, w tym dostosowanie ww. obiektów do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami

2. Rozwój szkolnictwa zawodowego i technicznego na wszystkich etapach edukacji we współpracy z przedsiębiorstwami – przygotowanie kadr dla lokalnego rynku pracy

- Wsparcie infrastruktury edukacyjnej (kształcenie ogólne, zawodowe i ustawiczne)
- Rozwój kompetencji kluczowych, w tym innowacyjnych, kreatywnych, przedsiębiorczych, cyfrowych, w obszarze sztucznej inteligencji
- Rozwój kompetencji, umiejętności, uzdolnień i zainteresowań uczniów poza edukacją formalną
- Upowszechnienie doradztwa zawodowego

3. Poszerzenie i wzbogacenie oferty kulturalnej i usług czasu wolnego opartych na lokalnych zasobach przyczyniające się do integracji społecznej i aktywizacji kulturowej, szczególnie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

- Powołanie Klubów Aktywności Lokalnej
- Organizowanie społeczności lokalnych z udziałem koordynatorów-organizatorów
- Integracja międzypokoleniowa, uczenie międzypokoleniowe
- Wsparcie infrastruktury społecznej powiązanej z procesem integracji społecznej, aktywizacji społeczno-zawodowej

4. Integracja imigrantów (wraz z włączeniem w rynek pracy)

- Kompleksowe działania na rzecz integracji społecznej i zawodowej obywateli państw trzecich, w tym migrantów

5. Poprawa dostępu do diagnostyki, leczenia, rehabilitacji i opieki, szczególnie osób z niepełnosprawnościami, niesamodzielnych i starszych

- Nowe formy usług medycznych i opiekuńczych
- „Lekarz i pielęgniarz na placówce” - poprawa dostępu do usług zdrowia
- Wsparcie infrastruktury społecznej powiązanej z rozwojem usług w społeczności lokalnej i deinstytucjonalizacji usług
- Wsparcie infrastruktury ochrony zdrowia
- Poprawa dostępu i jakości usług społecznych, w tym usług opiekuńczych i asystenckich oraz dostosowanie ich do potrzeb odbiorców, szkolenie kadr, w tym tworzenie lub rozwój Centrów Usług Społecznych
- Wdrażanie standardów dostępności w podmiotach leczniczych

6. Edukacja zdrowotna, promocja zdrowia oraz profilaktyka chorób i zagrożeń zdrowotnych

- Wspieranie starań o ukształtowanie się w Koninie wzorcowego w skali kraju subregionalnego ośrodka wysokich kompetencji medycznych

7. Optymalizacja świadczenia usług publicznych (w tym rozwiązania organizacyjne)

- Rozwój i poprawa jakości i dostępności e-usług i e-zasobów publicznych, w tym:
 - portale i aplikacje e-usług, tworzenie, standaryzacja i aktualizacja cyfrowych e-usług i referencyjnych zasobów cyfrowych (także zintegrowanych na poziomie Aglomeracji), a także infrastruktury do ich realizacji,
- wykorzystanie TIK w relacjach pomiędzy administracją i klientem (A2C), w tym systemy e-powiadomień,
- rozwiązania Smart City w zakresie zarządzania usługami publicznymi.

Kierunki działań w wymiarze gospodarczym – cel: Zagłębie odnowionej energetyki, produkcji, turystyki i rolnictwa

1. Utrzymanie energetycznej specjalizacji gospodarki, wykorzystującej istniejącą modernizowaną i rozbudowaną infrastrukturę przesyłową, z równoczesnym sukcesywnym przechodzeniem do energetyki alternatywnej

- Wsparcie budowy i rozbudowy instalacji wytwarzających energię elektryczną z OZE wraz z magazynami energii działającymi na potrzeby danego źródła OZE oraz przyłączeniem do sieci, w tym farm fotowoltaicznych i elektrowni wiatrowych
- Wsparcie budowy i rozbudowy instalacji wytwarzających energię ciepłą i chłód z OZE wraz z magazynami działającymi na potrzeby danego źródła OZE
- Rozwój obszarów zrównoważonych energetycznie, wsparcie rozwoju energii rozproszonej opartej na lokalnych potencjałach, a w szczególności klastrów energetycznych, wspólnot i spółdzielni energetycznych dla zachowania stabilności produkcji energii z OZE, w tym wsparcie energetyki prosumenckiej
- Ograniczanie niestabilności produkcji energii z OZE poprzez instalacje towarzyszące i równoważące produkcję energii, tj. instalacje hybrydowe.

2. Stworzenie warunków dla rozwoju nowoczesnego przemysłu, w szczególności energochłonnego, wykorzystującego przewagę konkurencyjną regionu w zakresie dostępu do źródeł energii

- Wsparcie konkurencyjności i rozwoju przedsiębiorstw w dostosowaniu do wyzwań gospodarki

3. Inicjowanie współpracy branży przemysłowej z sektorem naukowym, wypracowanie wspólnej strategii rozwoju nowoczesnej branży przemysłowej uwzględniającej zasady ekonomii cyrkularnej

- Utworzenie klastrów przemysłowych
- Rozwój przedsiębiorstw poprzez wsparcie klastrów

4. Wsparcie przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej

- Zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców poprzez rozwój kompetencji zawodowych oraz przedsiębiorczości, realizacja ośrodków wsparcia przedsiębiorczości
- Powołanie centrum obsługi inwestora COI - integracja ofert i obsługi inwestorów oraz koordynacja opieki poinwestycyjnej
- Kompleksowa aktywizacja zawodowa (w tym dotacje na samozatrudnienie)
- Outplacement dla pracowników zagrożonych zwolnieniem, przewidzianych do zwolnienia lub zwolnionych z przyczyn nie dotyczących pracownika oraz osób odchodzących z rolnictwa

5. Wdrażanie i upowszechnianie zasad gospodarki o obiegu zamkniętym

- Wsparcie działań, w tym edukacyjnych, przyczyniających się do zmniejszenia zużycia wody w procesach produkcyjnych, energetyce i gospodarce komunalnej
- Wsparcie ekologicznych procesów produkcyjnych oraz efektywnego wykorzystywania zasobów w przedsiębiorstwach (w tym w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE)

6. Stworzenie mechanizmów organizacyjnych i finansowych wspierających rozwój OZE

- Aglomeracyjny program wsparcia OZE dla gospodarstw domowych, przedsiębiorstw i budynków użyteczności publicznej

7. Wsparcie dla rozwoju innowacyjnych technologii wodorowych

- Rozwój badań nad zastosowaniem wodoru w energetyce i transporcie, opracowanie i wdrożenie metod pozyskiwania wodoru
- Budowa instalacji do magazynowania i dystrybuowania wodoru

8. Rozwój, obok intensywnego rolnictwa, wyspecjalizowanego rolnictwa ekologicznego, hodowli ryb oraz przetwórstwa rolno-spożywczego

- Promowanie lokalnych zasobów (produktów tradycyjnych, regionalnych, ekologicznych), tworzenie lokalnych rynków zbytu

- Wspieranie i profilowanie specjalizacji regionalno-lokalnych (sadownictwa, upraw szklarniowych, pszczelarstwa, rybactwa, myślistwa, przetwórstwa runa leśnego, produktów rolnych i ryb).

9. Wsparcie dla rozwoju atrakcyjnej, szerokiej oferty turystyczno-rekreacyjnej

- Budowa rozpoznawalnej marki turystyczno-rekreacyjnej Aglomeracji
- Kształtowanie wspólnej promocji i informacji turystycznej Aglomeracji
- Przygotowanie kompleksowych produktów i pakietów turystycznych
- Wykorzystanie potencjału wód geotermalnych
- Rozwój potencjału szlaków turystyki pieszej, rowerowej i samochodowej oraz turystyki pielgrzymkowej
- Projekty ograniczające antropopresję w zakresie ukierunkowania ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo podlegających ochronie

10. Wykorzystanie terenów rekultywowanych, w tym nowych zbiorników powierzchniowych powstałych w wyniku zalania wyrobisk pokopalnianych jako atrakcyjnych lokalizacji dla rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnych

- Rozwój wyspecjalizowanych form sportu – organizacja cyklicznych imprez sportowych

11. Wsparcie rozwoju agroturystyki, wykorzystującej lokalne zasoby i specjalizacje

- Promocja lokalnej twórczości kulturalnej, rzemieślniczej z wykorzystaniem lokalnego dziedzictwa, przyczyniającej się do wykreowania produktów lokalnych/regionalnych

12. Rozwój sektora gospodarki „trzeciego wieku”

- Opracowanie i wdrożenie programu działań i wsparcia poprzedzone strategią na poziomie Aglomeracyjnym (w tym rozwój usług osobistych)

Kierunki działań w wymiarze środowiskowym – cel: Przystosowanie do zmian klimatu dzięki wzmocnieniu walorów przyrodniczych i krajobrazowych Aglomeracji Konińskiej

1. Porządkowanie gospodarki wodnej, rekultywacja terenów pokopalnianych, budowa nowych strategicznych zbiorników wody i rozwój małej retencji wodnej

- Program wsparcia retencji (w tym edukacja)
- Rozwój zintegrowanych i systemowych działań adaptacyjnych do zmian klimatu poprzez wsparcie małej retencji wodnej i mikroretencji i rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury, likwidacji wysp ciepła
- Budowa, przebudowa lub remont urządzeń wodnych i infrastruktury towarzyszącej służących zmniejszeniu skutków susz i powodzi

2. Regulacja powiązań wodnych oraz rozwój technicznej infrastruktury i infrastruktury dla turystyki wodnej na szlaku Wielkiej Pętli Wielkopolski

3. Budowanie odporności na skutki zmian klimatycznych

- Sporządzanie gminnych programów adaptacji do zmian klimatu (MPA)
- Optymalizacja zużycia energii - poprawa efektywności energetycznej w tym termomodernizacja budynków, procesów produkcyjnych czy usługowych
- Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym wraz z instalacją urządzeń OZE oraz wymianą i/lub modernizacją źródeł ciepła, albo podłączeniem do sieci ciepłowniczej i/lub chłodniczej
- Wdrażanie kompleksowych działań wzmacniających rozwój gospodarki niskoemisyjnej, m.in. wymiana oświetlenia na energooszczędne, promocja efektywności energetycznej, systemów zarządzania energią, w tym budynków zero/niskoemisyjnych i pasywnych
- Rozwijanie systemów ratownictwa
- Rozwijanie systemów prognozowania i ostrzegania środowiskowego

4. Poprawa jakości środowiska, w tym ograniczanie hałasu i zanieczyszczenia powietrza poprzez ograniczenie niskiej emisji oraz uciążliwości ruchu samochodowego

- Interwencje przyczyniające się do zmniejszenia zanieczyszczeń powietrza, w tym w ramach rozwoju zielono-niebieskiej infrastruktury w środowisku miejskim
- Kompleksowe działania na rzecz remediacji terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacji terenów zdegradowanych działalnością gospodarczą

5. Upowszechnienie nisko- i zeroemisyjnych środków transportu, wymiana taboru komunikacji publicznej

- Zakup autobusów wodorowych i elektrycznych wraz z infrastrukturą towarzyszącą
- Interwencje na rzecz zwiększenia zrównoważonej mobilności mieszkańców oraz funkcjonalności i efektywności transportu miejskiego poprzez kompleksowe wsparcie systemów publicznego transportu zbiorowego w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych
- Inwestycje w rozwój infrastruktury ładowania/tankowania pojazdów bezemisyjnych
- Wspieranie zeroemisyjnych form indywidualnej mobilności
- Rozwój zrównoważonej mobilności społeczeństwa poprzez promowanie integracji taryfowej i wdrażanie komponentów koncepcji MaaS
- Działania informacyjno-promocyjne i edukacyjne na rzecz transportu zbiorowego i bezpieczeństwa ruchu w transporcie publicznym

6. Promocja lokalnych wartości krajobrazu, tradycji architektonicznej, lokalnych form zabudowy i zagospodarowania, zieleni przydomowej i zieleni terenów otwartych (w tym utrzymywanie charakterystycznych zadrzewień przydrożnych)

7. Ochrona roślin i zwierząt

- Działania wspierające zachowanie lub przywracanie do właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i ekosystemów oraz populacji zagrożonych gatunków roślin i zwierząt, w tym uwzględniające utrzymanie i odbudowę funkcji ekosystemów (ochrona bioróżnorodności)

- Realizację kompleksowych działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie ochrony przyrody, środowiska oraz klimatu
- Tworzenie schronisk i azyli dla zwierząt

Kierunki działań w wymiarze przestrzennym – cel: Atrakcyjna i dostępna przestrzeń do życia i rozwoju

1. Wzmocnienie atrakcyjności usługowej i osiedleńczej miasta Konina jako stolicy regionu, a także kształtowanie miejscowości gminnych jako lokalnych centrów usługowych - wzmocnienie powiązań funkcjonalnych obszarów wiejskich z lokalnymi ośrodkami osadniczymi

- Integracja przestrzenna dwóch, obecnie odrębnych, części miasta Konin – zwrócenie się zagospodarowania w kierunku rzeki Warty, wykreowanie reprezentacyjnej przestrzeni publicznej oraz nowego regionalnego centrum zdrowia, sportu i rekreacji na wyspie Pocijowo;
- Wzmocnienie funkcji usługowych oraz jakości i atrakcyjności przestrzeni publicznych w obszarach centralnych ośrodków gminnych, wsparcie ich roli w układzie osadniczym, budowanie tożsamości miejsca i poczucia lokalnej dumy mieszkańców
- Przywrócenie utraconych funkcji społeczno-gospodarczych na zdegradowanych obszarach m.in. przez kompleksowe wsparcie rewitalizacyjne gmin

2. Ograniczanie rozpraszania zabudowy, racjonalizacja wykorzystania przestrzeni produkcyjnej i osadniczej dzięki wspieraniu działań scaleniowych i zagospodarowania poscaleniowego

- Zapewnienie zintegrowanej przestrzeni wysokiej jakości

3. Dostosowanie zagospodarowania przestrzeni wiejskiej do potrzeb gospodarczych i społecznych mieszkańców

- Poprawa dostępności obiektów użyteczności publicznej i przestrzeni publicznych
- Zapewnienie zintegrowanej przestrzeni wysokiej jakości

4. Uporządkowanie i wzmocnienie elementów tranzytowego, krajowego i wojewódzkiego układu drogowego, dróg wodnych i połączeń lotniczych

- Wzmocnienie powiązań drogowych, zwłaszcza na osi północ-południe
- Modernizacja infrastruktury dróg wodnych Warty i Kanału Ślesińskiego, w tym portu śródlądowego w Morzysławiu
- Modernizacja infrastruktury lądowiska w Kazimierzu Biskupim
- Rozwój infrastruktury transportu multimodalnego

5. Wzmacnianie lokalnych powiązań transportowych w celu poprawy dostępności ośrodków usługowych

- Budowa przyjaznych i bezpiecznych przystanków oraz węzłów przesiadkowych transportu publicznego wraz z parkingami Park&Ride i Bike&Ride

- Budowa brakujących odcinków dróg lokalnych, w tym odtworzenia połączeń drogowych do miejscowości, do których przerwano połączenia drogowe z uwagi na działalność kopalni
- Rozbudowa zintegrowanej sieci ścieżek rowerowych

6. Rozwój i poprawa dostępności do infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej oraz lokalnych systemów grzewczych

- Realizacja kompleksowych projektów z zakresu gospodarki wodno-ściekowej (oczyszczalnie, sieci kanalizacyjne i wodociągowe, osady ściekowe) w ramach KPOŚK
- Rozwój inteligentnych systemów zarządzania sieciami wodno-kanalizacyjnymi
- Wsparcie działań służących rozwojowi infrastruktury niezbędnej do ujęcia, uzdatniania, magazynowania i dystrybucji wody do spożycia
- Budowa i/lub modernizacja zdolnych do odbioru ciepła odpadowego systemów ciepłowniczych i chłodniczych (sieci) wraz z magazynami ciepła

7. Poprawa zarządzania sektorem gospodarki odpadami

- Dążenie do maksymalizacji wykorzystywania odpadów jako surowców wtórnych, rozwijanie recyklingu odpadów i zarządzanie efektywnością środowiskową w kierunku gospodarki zasobooszczędnej i ograniczenia gospodarki materiałochłonnej, przez wdrażanie rozwiązań technologicznych
- Kompleksowe projekty z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi zgodne z hierarchią postępowania z odpadami
- Rozwój systemów selektywnego zbierania odpadów, z uwzględnieniem rozwiązań dotyczących zapobiegania powstawaniu odpadów oraz ich ponownego użycia
- Kompleksowe projekty z zakresu gospodarki odpadami innymi niż komunalne (m.in. przemysłowe, azbestowe).

8. Rozwój funkcji rekreacyjnej, sportowej i społeczno-kulturalnej obejmującej budowę i adekwatne wyposażenie obiektów, urządzenie i porządkowanie terenów zielonych, parków lub innych miejsc wypoczynku

Kierunki działań w wymiarze instytucjonalnym – cel: Trwała współpraca w Aglomeracji Konińskiej

1. Poprawa koordynacji i jakości zarządzania poprzez współpracę samorządów z udziałem społeczności lokalnej

- Rozwój instytucjonalny Stowarzyszenia Aglomeracja Konińska, w tym do zarządzania wdrażaniem strategii
- Poprawa jakości zarządzania przestrzenią - aglomeracyjne (ponadlokalne) biuro planowania rozwoju
- Opracowanie Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Aglomeracji Konińskiej

2. Wzmocnienie roli instytucji publicznych jako inicjatora nawiązywania partnerstw, współpracy z innymi instytucjami publicznymi, społeczeństwem i innymi interesariuszami na rzecz rozwoju regionu

3. Wypracowanie mechanizmów organizacyjnych i finansowych wspierających rozwój Aglomeracji

Poszczególne projekty mogą realizować jednocześnie więcej niż jeden cel strategiczny.

2.2. Powiązania Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030 z innymi dokumentami strategicznymi, z uwzględnieniem ich celów ochrony środowiska i wyznaczanych kierunków działań

Cele strategiczne oraz kierunki działań wykreowane w Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030, są powiązane z ochroną środowiska. Strategia określa cele, kierunki i zadania, które odnoszą się do poszczególnych obszarów interwencji. Według założeń, podejmowane działania korzystnie wpłyną na poprawę stanu środowiska, racjonalną gospodarkę zasobami, ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, a także ochronę walorów przyrodniczych gmin wchodzących w skład Aglomeracji Konińskiej. Wykreowane cele i kierunki są także zgodne są z celami ochrony środowiska wyznaczanymi przez dokumenty wyższego szczebla.

Traktat Lizboński jest dokumentem, w którym Unii Europejskiej nadano jednolitą strukturę i osobowość prawną. Traktat wyposażył Unię w instrumenty potrzebne do sprostania przyszłym wyzwaniom, z którymi przyjdzie zmierzyć się Wspólnocie, a także te, dzięki którym spełnione mogą zostać oczekiwania społeczeństwa. W dokumencie zawarto kilka priorytetowych zasadach funkcjonowania Unii Europejskiej. Podkreślono, że kształtowanie się zjednoczonej Europy musi odbywać się na przejrzystych i demokratycznych zasadach, sprawnie działającej unii państw członkowskich. Zgodnie z treścią traktatu Wspólnotę Europejską należy budować w myśl zasady: „*Europa praw i wartości, wolności, solidarności i bezpieczeństwa*”. Traktat zakłada także zwiększenie się znaczenia Europy na arenie międzynarodowej. Najważniejszym, z perspektywy ochrony środowiska, jest fakt, iż Traktat Lizboński wprowadził specjalną podstawę prawną dotyczącą „solidarności energetycznej” oraz podkreślił konieczność zwalczania zmian klimatycznych (bez konkretnych zobowiązań krajów członkowskich). W świetle Traktatu Lizbońskiego w projekcie Strategii we właściwy sposób uwzględniono kwestie poruszane w jednym z najważniejszych dokumentów Unii Europejskiej.

Za kluczowy dokument strategiczny na poziomie unijnym uznaje się **Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu**. Strategia stanowi odpowiedź na kryzys gospodarczy,

jednocześnie uwzględnia nowe wyzwania związane z procesem globalizacji oraz rosnącą potrzebą racjonalnego wykorzystania surowców. W celu osiągnięcia powyższych założeń opracowano trzy podstawowe, powiązane ze sobą priorytety: wzrost inteligentny, zrównoważony rozwój oraz wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu. W zakresie zmian klimatu i zrównoważonego wykorzystania energii przyjęto następujące założenia:

- zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych o 20% w stosunku do poziomu emisji z roku 1990;
- zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w ogólnym zużyciu energii o 20%;
- poprawa efektywności energetycznej o 20%.

Zadania zaplanowane do realizacji w Strategii przyczynią się do osiągnięcia ww. założeń w zakresie zmian klimatu i zrównoważonego wykorzystania energii. W projekcie Strategii zaplanowano następujące cele strategiczne, które mogą przyczynić się do realizacji założeń wymienionych w Strategii Europa 2020:

- Cel: Zagłębienie odnowionej energetyki, produkcji, turystyki i rolnictwa;
- Cel: Przystosowanie do zmian klimatu dzięki wzmocnieniu walorów przyrodniczych i krajobrazowych Aglomeracji Konińskiej.

Cele polityki energetycznej na szczelbu Unii Europejskiej określają obecnie **Ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030**. Najważniejsze z nich to:

- ograniczenie o co najmniej 40 proc. emisji gazów cieplarnianych (w stosunku do poziomu z 1990 r.);
- zapewnienie co najmniej 32 proc. udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii;
- poprawa efektywności energetycznej o co najmniej 32,5 proc.

Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych o 40 proc. jest realizowane za pomocą unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji, rozporządzenia w sprawie wspólnego wysiłku redukcyjnego z celami redukcyjnymi państw członkowskich i rozporządzenia w sprawie użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa. Tym sposobem wszystkie sektory przyczynią się do osiągnięcia 40-proc. celu redukcji poprzez zmniejszenie emisji CO₂ i zwiększenie pochłaniania gazów cieplarnianych.

Cele wyznaczone do osiągnięcia w Strategii są w pełni zgodne z celami polityki energetycznej wskazanymi w Ramach polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 (ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, wzrost wykorzystania energii z OZE, poprawa efektywności energetycznej).

Inicjatywy polityczne które mają pomóc UE osiągnąć neutralność klimatyczną do 2050 r. przedstawia z kolei Komunikat Komisji Europejskiej o europejskim zielonym ładzie. UE zobowiązała się osiągnąć neutralność klimatyczną do 2050 r. Realizacja tego celu będzie wymagała transformacji społeczno-gospodarczej w Europie: racjonalnej kosztowo i sprawiedliwej oraz zrównoważonej społecznie. **Europejski Zielony Ład** (EZŁ, ang.

European Green Deal) to strategia rozwoju, która ma przekształcić Unię Europejską w obszar neutralny klimatycznie. Jest odpowiedzią na kryzys klimatyczny i silne procesy degradacji środowiska. Europejski Zielony Ład zawiera plan działań umożliwiających:

- bardziej efektywne wykorzystanie zasobów dzięki przejściu na czystą gospodarkę o obiegu zamkniętym;
- przeciwdziałanie utracie różnorodności biologicznej i zmniejszenie poziomu zanieczyszczeń.

W Komunikacie omówiono konieczne inwestycje i dostępne narzędzia finansowe. Wyjaśniono, w jaki sposób zapewnić transformację, która będzie sprawiedliwa i sprzyjająca włączeniu społecznemu. Do 2050 r. UE chce stać się kontynentem neutralnym dla klimatu. Osiągnięcie tego celu będzie wymagało działań we wszystkich sektorach gospodarki, takich jak:

- inwestycje w technologie przyjazne dla środowiska;
- wspieranie innowacji przemysłowych;
- wprowadzanie czystszych, tańszych i zdrowszych form transportu prywatnego i publicznego;
- obniżenie emisyjności sektora energii;
- zapewnienie większej efektywności energetycznej budynków;
- współpraca z partnerami międzynarodowymi w celu poprawy światowych norm środowiskowych.

Realizacja przedsięwzięć zaplanowanych w Strategii oraz osiągnięcie celów nakreślonych w dokumencie przyczynią się do osiągnięcia neutralności klimatycznej Unii Europejskiej do 2050 roku (m.in. dzięki obniżeniu emisyjności sektora energii, zapewnieniu większej efektywności energetycznej budynków, wprowadzenie czystszych form transportu publicznego i prywatnego, inwestycje w technologie przyjazne środowisku). W realizacji założeń dokumentu EZŁ mogą pomóc następujące cele strategiczne wymienione w Strategii Rozwoju Aglomeracji Konińskiej 2030:

- Cel: Zagłębienie odnowionej energetyki, produkcji, turystyki i rolnictwa;
- Cel: Przystosowanie do zmian klimatu dzięki wzmocnieniu walorów przyrodniczych i krajobrazowych Aglomeracji Konińskiej,
- Cel: Atrakcyjna i dostępna przestrzeń do życia i rozwoju.

Głównym celem **Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020)** jest zapewnienie wysokiej jakości życia obecnych i przyszłych pokoleń z uwzględnieniem ochrony środowiska oraz stworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju nowoczesnego sektora energetycznego, zdolnego zapewnić Polsce bezpieczeństwo energetyczne oraz konkurencyjną i efektywną gospodarkę.

Cele szczegółowe i kierunki interwencji Strategii, które odnoszą się do aspektów zmian klimatycznych i są spójne z zapisami Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030 są następujące:

Cel 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska

- Kierunek interwencji: 1.2. Gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody.

Cel 2. Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię

- Kierunek interwencji 2.2. Poprawa efektywności energetycznej.
- Kierunek interwencji 2.6. Wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii.
- Kierunek interwencji 2.7. Rozwój energetyczny obszarów podmiejskich i wiejskich.
- Kierunek interwencji 2.8. Rozwój systemu zaopatrywania nowej generacji pojazdów wykorzystujących paliwa alternatywne.

Cel 3. Poprawa stanu środowiska

- Kierunek interwencji 3.3. Ochrona powietrza, w tym ograniczenie oddziaływania energetyki.
- Kierunek interwencji 3.4. Wspieranie nowych i promocja polskich technologii energetycznych i środowiskowych.
- Kierunek interwencji 3.5. Promowanie zachowań ekologicznych oraz tworzenie warunków do powstawania zielonych miejsc pracy.

Wszelkie działania podejmowane w ramach Strategii będą spójne z założeniami SPA2020. Do realizacji zaplanowane zostały zadania, których celem jest przede wszystkim poprawa stanu środowiska, zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska czy zapewnienie bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię. W ramach Strategii zaplanowano następujące kierunki działań, które wpisują się w założenia SPA2020:

- Utrzymanie energetycznej specjalizacji gospodarki, wykorzystującej istniejącą modernizowaną i rozbudowaną infrastrukturę przesyłową, z równoczesnym sukcesywnym przechodzeniem do energetyki alternatywnej (cel 2.);
- Stworzenie mechanizmów organizacyjnych i finansowych wspierających rozwój OZE (cel 2.);
- Budowanie odporności na skutki zmian klimatycznych (cel 3.);
- Wzmacnianie lokalnych powiązań transportowych w celu poprawy dostępności ośrodków usługowych (cel 3.);
- Upowszechnienia nisko- i zeroemisyjnych środków transportu, wymiana taboru komunikacji publicznej (cel 3.).

Europejska Konwencja Krajobrazowa została sporządzona we Florencji 20 października 2000 r. Jest jedynym aktem międzynarodowym w całości dedykowanym tematyce krajobrazu. Konwencja została ratyfikowana przez Polskę 27 września 2004 r., a weszła w życie 1 stycznia 2005 r. Celem Europejskiej Konwencji Krajobrazowej jest promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu oraz organizowanie współpracy europejskiej w tym zakresie, opartej na wymianie doświadczeń, specjalistów i tworzeniu dobrej praktyki krajobrazowej. Konwencja traktuje krajobraz jako ważny element życia ludzi zamieszkujących w miastach i na wsiach, na obszarach zdegradowanych, pospolitych, jak również odznaczających się wyjątkowym pięknem, dlatego swoim zasięgiem obejmuje terytorium całej Polski.

W celu realizacji zapisów Konwencji, Strony podejmują działania zmierzające m.in. do:

- prawnego uznania krajobrazów jako istotnego komponentu otoczenia ludzi;
- ustanowienie procedur udziału społeczeństwa w procesach planowania i zarządzania krajobrazem;
- uwzględniania kwestii krajobrazowych we wszelkich działaniach związanych z zarządzaniem przestrzenią.

Ponadto Strony Konwencji zobowiązane są do identyfikacji, charakterystyki oraz oceny własnych krajobrazów, określenia dla nich celów jakości, a także podnoszenia świadomości społecznej oraz współpracy transgranicznej.

Wszystkie cele strategiczne oraz kierunki działań zaplanowane w ramach Strategii będą uwzględniać lokalne warunki krajobrazowe, tak aby ukierunkowywać i harmonizować rozwój przestrzenny i gospodarczy ze specyfiką terenu gminy. Zmiany gospodarcze i społeczne, a także środowiskowe to nakładające się na siebie czynniki, których nie da się niekiedy uniknąć, ale powinno się je ograniczyć w stosunku do negatywnego oddziaływania na krajobraz. W Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej zaplanowano następujące kierunki działań, które są spójne z Europejską Konwencją Krajobrazową:

- Wzmocnienie atrakcyjności usługowej i osiedleńczej miasta Konina jako stolicy regionu, a także kształtowanie miejscowości gminnych jako lokalnych centrów usługowych - wzmocnienie powiązań funkcjonalnych obszarów wiejskich z lokalnymi ośrodkami osadniczymi,
- Ograniczanie rozpraszania zabudowy, racjonalizacja wykorzystania przestrzeni produkcyjnej i osadniczej dzięki wspieraniu działań scaleniowych i zagospodarowania poscaleniowego
- Dostosowanie zagospodarowania przestrzeni wiejskiej do potrzeb gospodarczych i społecznych mieszkańców,
- Uporządkowanie i wzmocnienie elementów tranzytowego, krajowego i wojewódzkiego układu drogowego, dróg wodnych i połączeń lotniczych

- Wzmacnianie lokalnych powiązań transportowych w celu poprawy dostępności ośrodków usługowych,
- Promocja lokalnych wartości krajobrazu, tradycji architektonicznej, lokalnych form zabudowy i zagospodarowania, zieleni przydomowej i zieleni terenów otwartych (w tym utrzymywanie charakterystycznych zadrzewień przydrożnych).

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 jest podstawowym dokumentem strategicznym polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r. Strategia ta jest zbiorem wspólnych wartości, zasad współpracy rządu i samorządów oraz partnerów społeczno-gospodarczych na rzecz rozwoju kraju i województw. Dokument określa systemowe ramy prowadzenia polityki regionalnej zarówno przez rząd wobec regionów, jak i wewnątrzregionalne. Odegra on w nadchodzących latach ważną rolę w procesie programowania środków publicznych, w tym funduszy.

Głównym celem Strategii jest *efektywne wykorzystanie wewnętrznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym*. Dookreśla on zatem II cel szczegółowy SOR – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony. Cel główny polityki regionalnej do roku 2030 będzie realizowany w oparciu o trzy uzupełniające się cele szczegółowe:

Cel szczegółowy I: Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym;

Cel szczegółowy II: Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych;

Cel szczegółowy III: Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Działania zaplanowane w Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej wpisują się w cele zaplanowane w KSRR. Spośród wszystkich celów tego dokumentu odniesiono się do nich poprzez zaplanowanie działań związanych z rozwojem infrastruktury komunalnej mającej na celu poprawę jakości środowiska, wód, powietrza, a także z efektywnym wykorzystaniem energii i zmniejszaniem zapotrzebowania na tradycyjne źródła energii:

- 1.2. Zwiększenie wykorzystania potencjału rozwojowego miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze,
- 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów,
- 2.1. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego,
- 2.2. Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym,
- 3.3. Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych.

Jednym z instrumentów wdrożenia postanowień dyrektywy 91/271/EWG jest **V aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych**. Celem tego opracowania jest realizacja ujętych w nim inwestycji, co wpłynie na ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków. Realizacja założenia KPOŚK wpłynie pozytywnie na ochronę środowiska wodnego. KPOŚK jest dokumentem strategicznym, w którym oszacowano potrzeby i określono działania na rzecz wyposażenia aglomeracji, o RLM większej od 2 000, w systemy kanalizacyjne i oczyszczalnie ścieków komunalnych.

W ramach Strategii zaplanowano również działania wpływające pozytywnie na ochronę środowiska wodnego poprzez rozbudowę sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, rozbudowę oczyszczalni ścieków, modernizacji dróg wodnych Warty i Kanału Ślesińskiego. Następujące kierunki działań wpisane do Strategii są spójne z założeniami KPOŚK:

- Uporządkowanie i wzmocnienie elementów tranzytowego, krajowego i wojewódzkiego układu drogowego, dróg wodnych i połączeń lotniczych,
- Rozwój i poprawa dostępności do infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej oraz lokalnych systemów grzewczych,
- Porządkowanie gospodarki wodnej, rekultywacja terenów pokopalnianych, budowa nowych strategicznych zbiorników wody i rozwój małej retencji,
- Regulacja powiązań wodnych oraz rozwój technicznej infrastruktury i infrastruktury dla turystyki wodnej na szlaku Wielkiej Pętli Wielkopolski.

Głównym celem **Polityki wodnej Państwa do 2030 r.** jest zapewnienie mieszkańcom dostępu do czystej i zdrowej wody oraz ograniczenie zagrożeń wywoływanych przez powódzie i susze. Nastąpi to w połączeniu z utrzymaniem dobrego stanu wód i związanych z nimi ekosystemów, przy zaspokojeniu uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki, poprawie spójności terytorialnej i dążeniu do wyrównania dysproporcji regionalnych. W ramach Strategii zaplanowano działania w zakresie rozbudowy infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz modernizacji oczyszczalni ścieków i stacji uzdatniania wody, a także budowę zbiorników retencyjnych i wałów przeciwpowodziowych. Działania te są zbieżne z założeniami Polityki wodnej Państwa, ponieważ wpłyną między innymi na zaspokojenie potrzeb ludności w zaopatrzenie w wodę oraz na ograniczenia zagrożenia wywoływanych przez suszę. Następujące kierunki działań wpisane do Strategii są spójne z założeniami Polityką wodną Państwa do 2030:

- Uporządkowanie i wzmocnienie elementów tranzytowego, krajowego i wojewódzkiego układu drogowego, dróg wodnych i połączeń lotniczych,
- Rozwój i poprawa dostępności do infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej oraz lokalnych systemów grzewczych,
- Porządkowanie gospodarki wodnej, rekultywacja terenów pokopalnianych, budowa nowych strategicznych zbiorników wody i rozwój małej retencji,

- Regulacja powiązań wodnych oraz rozwój technicznej infrastruktury i infrastruktury dla turystyki wodnej na szlaku Wielkiej Pętli Wielkopolski.

Na poziomie ogólnopolskim obowiązuje również **Krajowy Program Ochrony Powietrza**. Głównym celem tego dokumentu jest poprawa jakości powietrza na terenie kraju, w szczególności na obszarach, w których zostały przekroczone standardy emisyjne. W Programie za jeden z kluczowych problemów uznano emisję pyłów zawieszonych PM10, PM2,5 oraz benzo(a)pirenu. W celu rozwiązania problemów zaproponowano rozwiązania techniczne, finansowe i organizacyjne. Polityka ochrony powietrza koordynowana będzie za pomocą Partnerstwa na rzecz poprawy jakości powietrza w Polsce, która zrzesza organy rządowe i samorządowe. W Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030 przewidziano zadania, które mogą przyczynić się do realizacji założeń Krajowego Programu Ochrony Powietrza. Są to działania polegające na: termomodernizacji budynków, montażu odnawialnych źródeł energii, budowie ścieżek rowerowych oraz modernizacji oświetlenia ulicznego.

Głównymi celami **Krajowego Programu Gospodarki Odpadami, które są spójne z założeniami** Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030 są m.in.:

- zapobieganie powstawaniu odpadów,
- osiągnięcie wymaganego poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych,
- osiągnięcie odpowiedniego poziomu odzysku i recyklingu odpadów poużytkowych (m.in. odpadów opakowaniowych, zużytych opon, olejów odpadowych),
- zwiększenie udziału odpadów poddawanych procesom odzysku,
- ograniczenie ilości składowanych odpadów na składowiskach odpadów,
- zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat właściwego gospodarowania odpadów.

W Strategii również zaplanowano następujący kierunek działań, który wpływa na realizację założeń KPGO pn. „Poprawa zarządzania sektorem gospodarki odpadami”, gdzie wskazano m.in.: dążenie do maksymalizacji wykorzystania odpadów jako surowców wtórnych, rozwój systemów selektywnego zbierania odpadów.

Polityka energetyczna Polski do 2040 r. wyznacza ramy transformacji energetycznej w Polsce. Zawiera strategiczne przesądzenia w zakresie doboru technologii służących budowie niskoemisyjnego systemu energetycznego. Ustawowym celem polityki energetycznej państwa jest bezpieczeństwo energetyczne, przy zapewnieniu konkurencyjności gospodarki, efektywności energetycznej i zmniejszenia oddziaływania sektora energii na środowisko.

Cele szczegółowe PEP2040 obejmują cały łańcuch dostaw energii – od pozyskania surowców, przez wytwarzanie i dostawę energii (przesył i rozdziel), po sposób jej

wykorzystania i sprzedaży. Każdy z ośmiu celów szczegółowych PEP2040 przyczynia się do realizacji trzech elementów celu polityki energetycznej państwa i służy transformacji energetycznej Polski.

Działania zaplanowane w Strategii wpisują się przede wszystkim w cel szczegółowy 6. Rozwój odnawialnych źródeł energii oraz cel szczegółowy 8. Poprawa efektywności energetycznej, w ramach których przewidziano działania polegające na termomodernizacji budynków oraz wyposażenie ich w odnawialne źródła energii. Inwestycje polegające w szczególności na termomodernizacji budynków wpłyną zarówno na zapewnienie bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię oraz poprawę stanu środowiska. W Strategii zaplanowano następujące kierunki, które wpisują się w założenia Polityki energetycznej Polski do 2040 r:

- Utrzymanie energetycznej specjalizacji gospodarki, wykorzystującej istniejącą modernizowaną i rozbudowaną infrastrukturę przesyłową, z równoczesnym sukcesywnym przechodzeniem do energetyki alternatywnej,
- Stworzenie mechanizmów organizacyjnych i finansowych wspierających rozwój OZE,
- Budowanie odporności na skutki zmian klimatycznych,
- Poprawa jakości środowiska, w tym ograniczanie hałasu i zanieczyszczenia powietrza poprzez ograniczenie niskiej emisji oraz uciążliwości ruchu samochodowego,
- Upowszechnienie nisko- i zeroemisyjnych środków transportu, wymiana taboru komunikacji publicznej,
- Wzmacnianie lokalnych powiązań transportowych w celu poprawy dostępności ośrodków usługowych.

Głównym celem **Polityki Ekologicznej Państwa 2030 - strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej** jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Państwa poprzez stworzenie ram dla zrównoważonego rozwoju. Dokument zakłada trzy etapy zaplanowanych do realizacji celów, od realizacji celów krótkoterminowych poprzedzających ubieganie się o członkostwo w UE aż do realizacji celów długoterminowych obejmujących założenia Strategii zrównoważonego rozwoju Polski do 2025 roku. Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej wspiera przebudowę modelu produkcji i konsumpcji w kierunku poprawy efektywności energetycznej oraz minimalizacji negatywnego oddziaływania gospodarki na zdrowie i środowisko, co w znacznym stopniu wpływa na realizację założeń Polityki Ekologicznej Państwa. W Strategii zaplanowano następujące kierunki interwencji, które wpisują się w założenia Polityki ekologicznej Państwa do 2030 r:

- Utrzymanie energetycznej specjalizacji gospodarki, wykorzystującej istniejącą modernizowaną i rozbudowaną infrastrukturę przesyłową, z równoczesnym sukcesywnym przechodzeniem do energetyki alternatywnej,
- Stworzenie mechanizmów organizacyjnych i finansowych wspierających rozwój OZE,
- Budowanie odporności na skutki zmian klimatycznych,
- Poprawa jakości środowiska, w tym ograniczanie hałasu i zanieczyszczenia powietrza poprzez ograniczenie niskiej emisji oraz uciążliwości ruchu samochodowego,
- Upowszechnienie nisko- i zeroemisyjnych środków transportu, wymiana taboru komunikacji publicznej,
- Wzmacnianie lokalnych powiązań transportowych w celu poprawy dostępności ośrodków usługowych.
- Uporządkowanie i wzmocnienie elementów tranzytowego, krajowego i wojewódzkiego układu drogowego, dróg wodnych i połączeń lotniczych,
- Rozwój i poprawa dostępności do infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej oraz lokalnych systemów grzewczych,
- Porządkowanie gospodarki wodnej, rekultywacja terenów pokopalnianych, budowa nowych strategicznych zbiorników wody i rozwój małej retencji,
- Regulacja powiązań wodnych oraz rozwój technicznej infrastruktury i infrastruktury dla turystyki wodnej na szlaku Wielkiej Pętli Wielkopolski.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry uwzględnia uwagi oraz wytyczne Komisji Europejskiej opracowane w ramach Wspólnej strategii wdrażania Ramowej Dyrektywy Wodnej, a także dokumenty oceny pierwszych planów. Ponadto, dokument ten uwzględnia zintegrowane podejście w zakresie zarządzania wodami, a także powiązania pomiędzy zarządzaniem wodami a celami środowiskowymi ustalonymi zgodnie z RDW. Najważniejszym celem planowania w gospodarce wodnej jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju dla obszaru dorzecza Odry, przy jednoczesnym zabezpieczeniu potrzeb dotyczących gospodarki wodnej. Jedną z priorytetowych kwestii w procesie planowania inwestycji związanych z gospodarką wodną jest implementacja założeń Ramowej Dyrektywy Wodnej 2000/60/WE (RDW) z dnia 23 października 2000 r. w celu zagwarantowania ochrony zasobów środowiska naturalnego, a także niepogorszenie jego stanu.

Realizacja ustaleń projektowanego dokumentu nie spowoduje nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry. W Strategii zaplanowano następujące kierunki interwencji wpisujące się w cele Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry:

- Uporządkowanie i wzmocnienie elementów tranzytowego, krajowego i wojewódzkiego układu drogowego, dróg wodnych i połączeń lotniczych,
- Rozwój i poprawa dostępności do infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej oraz lokalnych systemów grzewczych,
- Porządkowanie gospodarki wodnej, rekultywacja terenów pokopalnianych, budowa nowych strategicznych zbiorników wody i rozwój małej retencji,
- Regulacja powiązań wodnych oraz rozwój technicznej infrastruktury i infrastruktury dla turystyki wodnej na szlaku Wielkiej Pętli Wielkopolski.

Strategia na rzecz Neutralności Klimatycznej Wielkopolska Wschodnia 2040 to dokument określający politykę Samorządu Województwa Wielkopolskiego ukierunkowaną na osiągnięcie na poziomie regionalnym unijnych celów klimatycznych wynikających bezpośrednio z dokumentów UE tj. nowy plan wzrostu - Europejski Zielony Ład, Czysta Planeta oraz Strategia w zakresie wodoru na rzecz Europy neutralnej dla klimatu.

Strategia ta została opracowana na podstawie założeń przyjętych przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego w październiku 2020 r., Uchwały Nr XXV/472/20 z dnia 21 grudnia 2020 r. Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie uchwalenia Programu ochrony środowiska dla Województwa Wielkopolskiego do roku 20302 oraz Uchwały Nr 3157/2021 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 21 stycznia 2021 r. w sprawie opracowania projektu Strategii na rzecz Neutralności Klimatycznej Wielkopolska Wschodnia 2040.

Wskazuje się, że Strategia będzie realizowana z zachowaniem następujących zasad:

- *zasady partnerstwa i sprawiedliwej transformacji* – przyjmuje się, że wieloletni zintegrowany proces przekształceń i budowania zrównoważonej gospodarki Wielkopolski Wschodniej będzie prowadzony w sposób transparentny i partycypacyjny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb grup społecznych zagrożonych wykluczeniem i marginalizacją, w tym na skutek likwidowania przedsiębiorstw i dobrze płatnych miejsc pracy, których działalność związana jest z wydobywaniem i przetwórstwem węgla brunatnego, a także spadku dochodów gmin; zakłada się komplementarność działań ukierunkowanych na osiągnięcie neutralności klimatycznej oraz służących włączeniu społecznemu, przy jednoczesnym czynnym udziale lokalnych społeczności w procesie transformacji; w celu osiągnięcia neutralności klimatycznej, zakłada się dobór narzędzi i instrumentów interwencji pod kątem maksymalizacji pozytywnego wpływu na dobrobyt społeczności, minimalizacji zagrożeń prowadzących do ubóstwa (gospodarstwa domowe) i spadku dochodów podatkowych (gminy i powiaty);
- *zasady selektywności wyzwań* – co oznacza, że zakres tematyczny „Strategii...” odnosi się do obszarów wskazanych jako kluczowe dla neutralności klimatycznej w Europejskim Zielonym Ładzie oraz znajdujących potwierdzenie w dokumentach opracowanych na

poziomie regionalnym (w tym m.in. „Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku”, „Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego 2020+”, „Programie ochrony środowiska dla Województwa Wielkopolskiego do roku 2030” oraz „Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej”); przeprowadzone analizy diagnostyczne, główne i kluczowe wyzwania rozwojowe, jak również część programowa, mają charakter kontekstowy dotyczący zagadnień koniecznych dla osiągnięcia przyjętych celów klimatycznych;

– *parametryzacji celów* – przyjęto, że dla uzyskania neutralności klimatycznej w długim horyzoncie czasowym (2040 r.) konieczne jest wskazanie parametrów osiągnięcia celów w ujęciu średniookresowym; jako „kamień milowy” na drodze do neutralności klimatycznej uznano rok 2030, dla którego przyjęto wartości docelowe wskazane na poziomie UE;

– *integracji działań* – zintegrowane podejście do procesu transformacji w celu osiągnięcia neutralności klimatycznej oraz integracja działań w sferze gospodarczej, społecznej i środowiskowej pozwolą na koordynację podejmowanych działań oraz uzyskanie efektu synergii; jednocześnie integracja terytorialna działań podejmowanych na obszarze Wielkopolski Wschodniej umożliwi osiągnięcie efektu skali.

Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku to dokument w większym stopniu niż dotychczas planistyczny, w którym kładzie się nacisk na współzarządzanie i lepszą koordynację polityk publicznych. Strategia jest odpowiedzią na stojące przed Wielkopolską wyzwania. Globalizacja i rewolucja gospodarczo-technologiczna – rozwój technologii przemysłowych i cyfrowych – zmieniają sposób funkcjonowania gospodarek i społeczeństw. Dzięki nowoczesnym technologiom wzrasta wydajność i produktywność gospodarek, ale pojawiają się nowe formy wykluczenia lub marginalizacji jak wykluczenie cyfrowe, „bezrobocie technologiczne”. Wyzwaniem jest podnoszenie jakości i efektywne wykorzystanie kapitału ludzkiego. Kluczowe staje się także przeciwdziałanie negatywnym skutkom procesów demograficznych i dezintegracji społecznej, konieczność wzmacniania tożsamości regionalnej i dążenie do większej spójności społecznej. Starzenie się społeczeństwa wpływa na stabilność systemów zabezpieczenia społecznego, poziom popytu i wydatków na świadczenia zdrowotne, których niezaspokojenie nasila napięcia i osłabia spójność społeczną. Niedobór ludności aktywnej zawodowo skłania do podjęcia przemyślanej polityki migracyjnej. Wyzwaniem jest także poprawa warunków życia i warunków dla rozwoju gospodarki, w szczególności zagwarantowanie bezpieczeństwa energetycznego. Działania te muszą przebiegać z poszanowaniem środowiska przyrodniczego. Przeciwdziałanie i adaptacja do zmian klimatu ma uchronić przed niedoborami wody i żywności.

Dokument takim jest Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030 wpisuje się w założenia następujących celów wskazanych w Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego:

Cel operacyjny 1.1. Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu,

Cel operacyjny 1.3. Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy,
Cel operacyjny 2.1. Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie,
Cel operacyjny 2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom,
Cel operacyjny 2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu,
Cel operacyjny 3.1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa,
Cel operacyjny 3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski,
Cel operacyjny 3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej,
Cel operacyjny 4.1. Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług,
Cel operacyjny 4.2. Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju.

Program ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030

został sporządzony w celu realizacji polityki ochrony środowiska, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. W Programie dokonano diagnozy aktualnego stanu środowiska, infrastruktury ochrony środowiska, analizy czynników wewnętrznych i zewnętrznych mających wpływ na dalsze planowanie strategii województwa w zakresie ochrony środowiska - mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń w postaci analizy SWOT. W oparciu o diagnozę stanu środowiska województwa wielkopolskiego, zdefiniowane zagrożenia i problemy oraz prognozowane zmiany stanu środowiska, cele i kierunki interwencji Programu oraz typy zadań zgłoszonych przez samorządy dla poszczególnych obszarów interwencji. Realizacja zaproponowanych zadań nie dotyczy wszystkich jednostek i będzie uzależniona od uwarunkowań prawnych oraz środowiskowych. Wszystkie cele oraz kierunki działań zaplanowane w dokumencie pn „Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030” są spójne z założeniami Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030.

W dniu 25 marca 2019 r. uchwałą Nr V/70/19, Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwalił **Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+** wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego jest najważniejszym dokumentem Samorządu Województwa Wielkopolskiego określającym politykę przestrzenną w granicach administracyjnych regionu, w tym dla miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego. Plan określa model rozwoju przestrzennego, cele polityki przestrzennej i kierunki zagospodarowania przestrzennego województwa oraz rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, a także zasady zagospodarowania obszarów funkcjonalnych. Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030 wpisuje się w założenia Planu

zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego dzięki następującym kierunkom:

- Promocja lokalnych wartości krajobrazu, tradycji architektonicznej, lokalnych form zabudowy i zagospodarowania, zieleni przydomowej i zieleni terenów otwartych (w tym utrzymywanie charakterystycznych zadrzewień przydrożnych,
- Wzmocnienie atrakcyjności usługowej i osiedleńczej miasta Konina jako stolicy regionu, a także kształtowanie miejscowości gminnych jako lokalnych centrów usługowych - wzmocnienie powiązań funkcjonalnych obszarów wiejskich z lokalnymi ośrodkami osadniczym,
- Ograniczanie rozpraszania zabudowy, racjonalizacja wykorzystania przestrzeni produkcyjnej i osadniczej dzięki wspieraniu działań scaleniowych i zagospodarowania poscaleniowego,
- Dostosowanie zagospodarowania przestrzeni wiejskiej do potrzeb gospodarczych i społecznych mieszkańców.

Dokument pn „**Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej**” został przyjęty na podstawie Uchwały Sejmiku Województwa Wielkopolskiego nr XXI/391/20 z dnia 13 lipca 2020 r. (uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego w dniu 20 lipca 2020 r. pod poz. 5954). Dokument opracowano dla substancji zanieczyszczających powietrze, dla których w ocenie rocznej za rok 2018 w strefie wielkopolskiej wskazano przekroczenia norm jakości powietrza i stwierdzono konieczność realizacji działań naprawczych mających na celu poprawę jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi, czyli: pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu. Program ochrony powietrza jest dokumentem określającym działania, których realizacja ma doprowadzić do osiągnięcia wartości dopuszczalnych i docelowych substancji w powietrzu.

Działania zaplanowane w ramach Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030 przyczynią się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery poprzez realizację zadań dotyczących budowy/rozbudowy ścieżek pieszo-rowerowych, termomodernizacji budynków czy montażu odnawialnych źródeł energii. Kierunki określone w Strategii będą zgodne z Programem ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej.

W Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej określone zostały kierunki działań, możliwe do podjęcia, szczególnie w obszarach przekroczeń substancji w powietrzu, ale także poza tymi obszarami, które będą skutkować redukcją poziomów substancji w powietrzu.

Realizacja założeń Strategii jest zgodna z założeniami następujących kierunków:

- Utrzymanie energetycznej specjalizacji gospodarki, wykorzystującej istniejącą modernizowaną i rozbudowaną infrastrukturę przesyłową, z równoczesnym sukcesywnym przechodzeniem do energetyki alternatywnej,
- Stworzenie mechanizmów organizacyjnych i finansowych wspierających rozwój OZE,
- Budowanie odporności na skutki zmian klimatycznych,
- Poprawa jakości środowiska, w tym ograniczanie hałasu i zanieczyszczenia powietrza poprzez ograniczenie niskiej emisji oraz uciążliwości ruchu samochodowego,
- Upowszechnienie nisko- i zeroemisyjnych środków transportu, wymiana taboru komunikacji publicznej,
- Wzmacnianie lokalnych powiązań transportowych w celu poprawy dostępności ośrodków usługowych.

W programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej wskazano następujące działania naprawcze:

1. Ograniczenie emisji z ogrzewania indywidualnego w komunalnym zasobie mieszkaniowym i budynkach użyteczności publicznej - w ramach działania należy systematycznie likwidować stare niskosprawne kotły, piece i paleniska zasilane paliwem stałym na ogrzewanie proekologiczne w komunalnym zasobie mieszkaniowym i w budynkach użyteczności publicznej we wszystkich gminach strefy wielkopolskiej;
2. Zachęty finansowe na modernizację budynków mieszkalnych oraz na wymianę kotłów, pieców i palenisk w gminach strefy wielkopolskiej - W ramach działania gmina powinna pozyskiwać środki finansowe z programów NFOŚiGW oraz innych. Dodatkowo w miarę potrzeb należy kontynuować sukcesywne udzielanie dotacji końcowym odbiorcom (odpowiednim podmiotom i osobom fizycznym) na wymianę starych niskosprawnych kotłów, pieców i palenisk zasilanych paliwem stałym;
3. Inwentaryzacja źródeł ogrzewania indywidualnego na terenie gmin;
4. Kontrola realizacji uchwały ograniczającej stosowanie paliw stałych;
5. Termomodernizacja budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej - Zmniejszenie zapotrzebowania na energię ciepłą przez ograniczenie strat ciepła w wyniku termomodernizacji budynków ogrzewanych indywidualnie oraz obiektów należących do mienia miejskiego ogrzewanych indywidualnie. Termomodernizacja budynków ogrzewanych centralnie ciepłem sieciowym przynosi znikomy efekt ekologiczny w postaci redukcji emisji zanieczyszczeń do powietrza;

6. Obniżenie emisji komunikacyjnej poprzez regularne utrzymywanie czystości ulic oraz zakaz używania spalinowych i elektrycznych dmuchaw do liści w gminach miejskich i miastach w gminach miejsko-wiejskich;
7. Ochrona i zwiększanie udziału zieleni w przestrzeni gmin miejskich strefy wielkopolskiej;
8. Edukacja ekologiczna.

3. AKTUALNY STAN ŚRODOWISKA NA TERENIE AGLOMERACJI KONIŃSKIEJ

3.1. Położenie

Aglomeracja Konińska (AK) obejmuje terytorium położone w środkowej części Polski, na wschodnich krańcach Wielkopolski. W jej skład wchodzi Miasto Konin (miasto na prawach powiatu) oraz 14 gmin wchodzących w skład powiatu konińskiego:

- 5 gmin miejsko-wiejskich: Golina, Kleczew, Rychwał, Sompolno, Ślesin;
- 9 gmin wiejskich: Grodziec, Kazimierz Biskupi, Kramsk, Krzymów, Rzgów, Skulsk, Stare Miasto, Wierzbinek, Wilczyn.

Na Obszarze Funkcjonalnym Aglomeracji Konińskiej znajduje się 6 miast oraz 501 miejscowości wiejskich. Odsetek ludności miejskiej wynosi 44,3 %. Jest niższy niż wskaźnik dla woj. wielkopolskiego (53,7%), który jest niższy niż wskaźnik krajowy (60%). Spośród 6 miast Aglomeracji Konińskiej jedynie Konin (71,4 tys.) jest miastem średniej wielkości – należącym do grupy miast liczących od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców. Pozostałe miasta: Golina (4,4 tys.), Kleczew (4,2 tys.), Rychwał (2,4 tys.), Sompolno (3,7 tys.) i Ślesin (3,1 tys.) to miasta bardzo małe - poniżej 5 tys. mieszkańców.

Obszar Funkcjonalny Aglomeracji Konińskiej położony jest w oddaleniu od stolicy województwa, jak również od innych dużych ośrodków metropolitalnych. Dzięki dobremu połączeniu autostradą A2 czas dojazdu samochodem osobowym z Konina do Poznania wynosi ok 1 godziny, a do Łodzi ok. 1,5 godziny. Natomiast czasy dojazdu do Torunia i Bydgoszczy są dłuższe – wynoszą ok. 2 godziny.

Konin jest największym ośrodkiem gospodarczym i usługowym we wschodniej części województwa wielkopolskiego. Położone najbliżej Konina miasta województwa, których wielkość pozwala na zaoferowanie konkurencyjnej oferty usługowej to Kalisz i Gniezno, położone w równych odległościach drogowych od Konina z czasem dojazdu ok. 1 godziny. Ośrodki w sąsiadującym województwie kujawsko-pomorskim, o podobnym do Konina potencjale usługowym to Inowrocław i Włocławek z czasem dojazdu 1 h 30 min. i 1h 45 min. Ich położenie, w podobnej odległości od granicy województw jak Konina powoduje, że ich obszar oddziaływania nie sięga do Aglomeracji Konińskiej.

3.2. Demografia

Średnia gęstość zaludnienia ogółem w granicach AK w 2020 r. wyniosła 122 osób/km² (tj. 1,2 os/ha), dorównywała średniej ogólnopolskiej i była zbliżona do średniej województwa wielkopolskiego - 117 osób/km².

W układzie gmin prócz Konina, który stanowi powiat grodzki z gęstością 881 os./km² (a więc niewysoką jak na obszar miejski z uwagi na duży udział terenów przemysłowych, poprzemysłowych, terenów niezabudowanych i nieużytków) największą gęstością (powyżej 100 os./km²) odznaczają się gminy podkonińskie – Stare Miasto, Golina i Kazimierz Biskupi, przy czym w przypadku gminy Golina decyduje obecność miasta, na terenie wiejskim jest to 80 os./km². Podobna gęstość – w przedziale 70-90 os./km² dominuje też na pozostałym obszarze AK, z wyjątkiem gmin Wierzbinek i Grodziec, gdzie nie przekracza 50 os./km².

Najmniejszą gminą pod względem ludnościowym jest położona na południu gmina wiejska Grodziec, zaś największą poza Koninem gmina miejsko-wiejska Ślesin, położona na północ od stolicy powiatu. Ludność i powierzchnia w układzie poszczególnych samorządów przedstawia się następująco:

Tabela 1. Ludność i powierzchnia gmin Aglomeracji Konińskiej

Gmina	Ludność ogółem						Pow. (km ²)	os./km ²
rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020		
Powiat koniński	129 273	129 475	129 715	129 966	130 053	129 904	1 578,2	82
Golina	11 880	11 928	12 033	12 083	12 079	12 077	99,0	122
Grodziec	5 246	5 256	5 220	5 206	5 160	5 131	117,8	44
Kazimierz Biskupi	11 405	11 474	11 467	11 466	11 487	11 496	107,7	107
Kleczew	10 032	9 991	9 991	9 986	9 947	9 908	110,3	90
Kramsk	11 032	11 044	11 135	11 226	11 250	11 337	132,0	86
Krzymów	7 857	7 896	7 961	8 034	8 112	8 154	92,5	88
Rychwał	8 388	8 362	8 320	8 311	8 249	8 203	117,9	70
Rzgów	7 171	7 206	7 245	7 291	7 275	7 257	104,7	69
Skulsk	6 205	6 170	6 142	6 154	6 122	6 096	84,9	72
Sompolno	10 418	10 400	10 414	10 375	10 380	10 299	137,4	75
Stare Miasto	11 849	12 039	12 154	12 266	12 436	12 497	97,7	128
Ślesin	14 028	13 998	13 992	14 032	14 067	14 051	145,6	96
Wierzbinek	7 506	7 457	7 396	7 336	7 287	7 216	147,6	49
Wilczyn	6 256	6 254	6 245	6 200	6 202	6 182	83,2	74
Konin	75 875	75 342	74 834	74 151	73 522	72 539	82,3	881
RAZEM AK	205 148	204 817	204 549	204 117	203 575	202 443	1 660,6	122

Źródło: projekt Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030

Stolice gmin są ośrodkami o wielkości 1,3 – 4,5 tys. mieszkańców (z wyjątkiem mniejszych: Rzgowa, Wierzbinka i Krzymowa), w tym przedziale mieszczą się też położone w sąsiedztwie Konina Brzeźno, Posada, Żychlin i Sławsk oraz Licheń Stary. Równomierna sieć osadnicza stanowi okoliczność korzystną dla prowadzenia polityki rozwoju lokalnego, zwłaszcza w wymiarze przestrzennym. W miarę wyrównany potencjał ludnościowy gmin nie odzwierciedla wprawdzie możliwości ekonomicznych samorządów, wskazuje jednak na możliwości równoważenia rozwoju na obszarze powiatu konińskiego. Jednak średnia wielkość populacji zamieszkałych miejscowości¹ (poza Koninem) wynosi 247, co z kolei nie jest okolicznością sprzyjającą z uwagi na zbyt małą wielkość na zlokalizowanie jakiegokolwiek placówki świadczącej usługi publiczne. Powoduje to konieczność dojazdów czy dowozów nie tylko związanych z pracą, ale także z załatwianiem elementarnych potrzeb życia codziennego (edukacja szkolna, przedszkolna, wizyta lekarska, zakupy – nie tylko w aptece).

Stan zaludnienia obszaru AK wykazuje względną stałość (w ciągu 5 lat ubyło 1,2% mieszkańców), aczkolwiek w poszczególnych grupach wiekowych zachodzą zmiany wskazujące na proces starzenia się społeczeństwa.

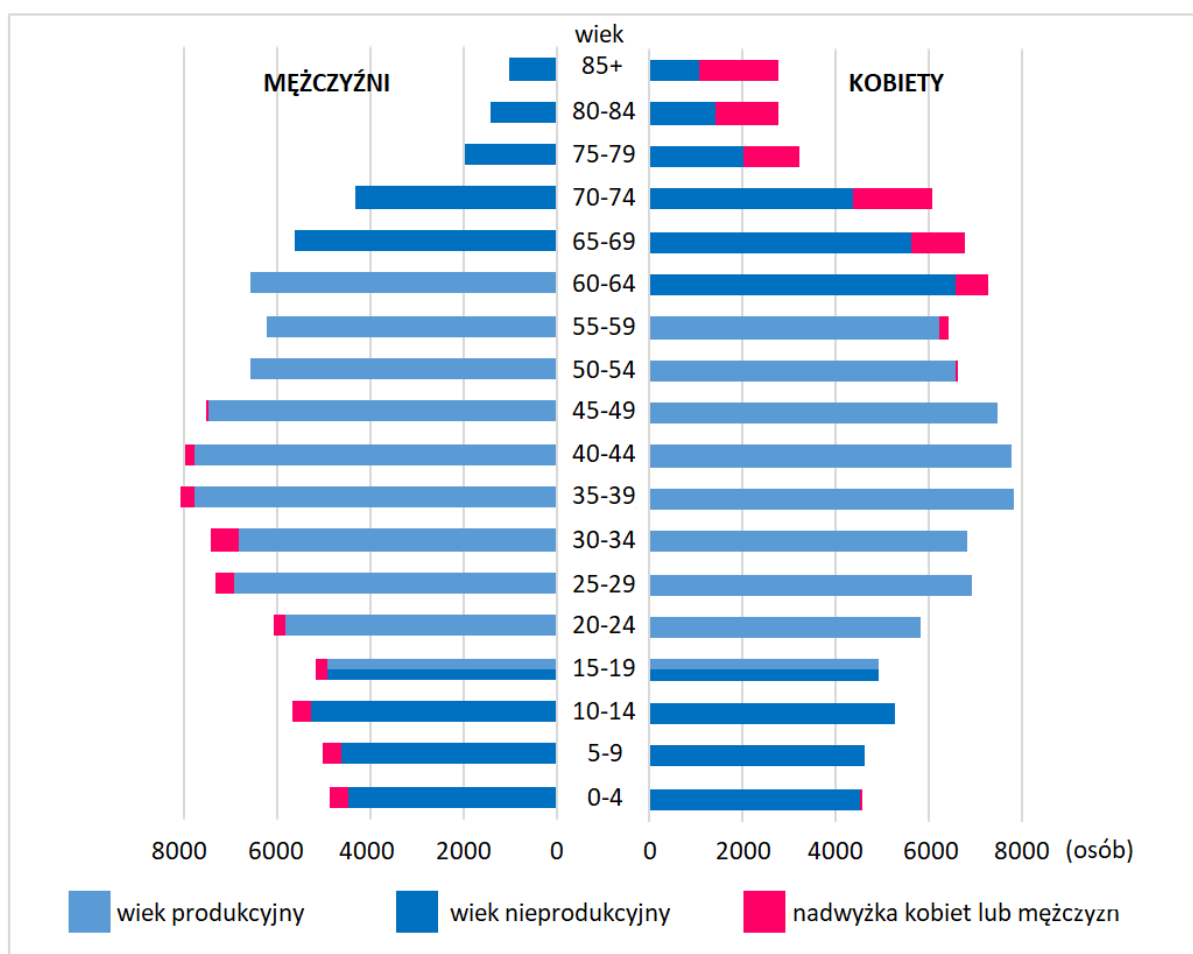
Tabela 2. Stan ludności i struktura wieku

Wskaźnik	2016	2017	2018	2019	2020	2020-2016	Dynamika
Ludność ogółem	204817	204549	204117	203575	202443	-2374	-1,2%
Ludność w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej)	37227	36821	36610	36264	35907	-1320	-3,5%
Ludność w wieku produkcyjnym	128568	127379	126069	124772	123347	-5221	-4,1%
Ludność w wieku poprodukcyjnym	39022	40349	41438	42539	43189	4167	10,7%

Źródło: projekt Strategii Rozwoju Aglomeracji Konińskiej 2030

Struktura płci i wieku ludności ma cechy struktury zdeformowanej przez dwa powojenne wyże demograficzne: z lat 50. i 70 XX w. Zjawisko to obrazuje tzw. piramida płci i wieku przedstawiona na poniższej grafice.

¹ Na terenie AK jest bowiem 25 miejscowości niezamieszkałych.

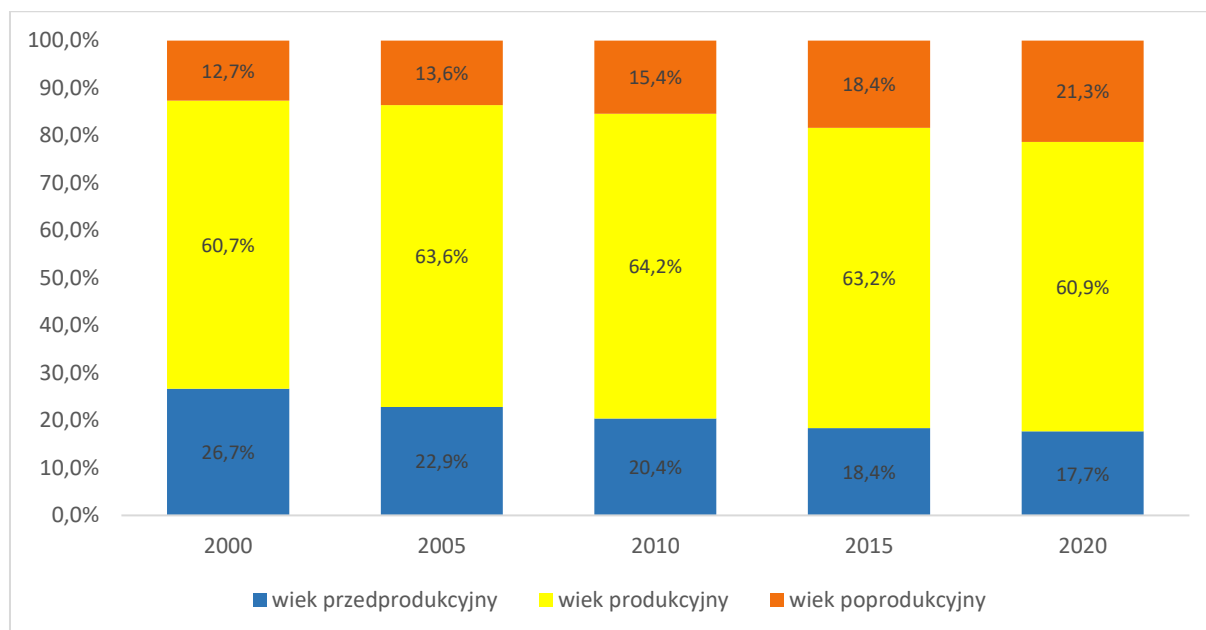
Rysunek 1. Struktura płci i wieku ludności Aglomeracji Konińskiej w 2020 r.

Źródło: projekt Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030

Struktura płci i wieku obszaru jest zbliżona do struktury występującej przeciętnie w kraju. Najliczniejszą grupę stanowią osoby urodzone po II wojnie światowej (tzw. wyż powojenny) oraz dzieci tego pokolenia, tj. osoby urodzone w latach 70. i 80 (echo wyżu powojennego). Dzieci najmłodsze i młodzież, do 19 roku życia stanowią już mniejszą grupę. Znamienym jest fakt wkraczania osób z tzw. wyżu powojennego w wiek emerytalny. W 2020 r. wszystkie kobiety z ww. wyżu były już w wieku emerytalnym, w przypadku mężczyzn nastąpi to w 2024 r.

Zmiany struktury wiekowej ogółem w obszarze Aglomeracji postępowały wolno w kierunku starzenia się społeczeństwa. Od 2018 r. roku przekroczony został poziom 20% osób w wieku poprodukcyjnym, a także zaczął wyraźnie spadać udział osób w wieku produkcyjnym. Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w okresie 2000-2020 spadł aż o 9 pp. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku różni się nieznacznie od wartości uśrednionych dla Wielkopolski. Ludność w wieku przedprodukcyjnym w 2020 r. stanowiła 17,7% ogółu ludności (19,5% w województwie). Grupa osób w wieku produkcyjnym to 60,9% całej populacji AK (59,7% w województwie). Natomiast odsetek mieszkańców najstarszej grupy wiekowej wynosi 20,3% (20,8% w województwie). W strukturze ekonomicznej niekorzystnie wyróżnia się miasto Konin, gdzie mieszkańcy w

wieku przedprodukcyjnym stanowią zaledwie 15,3% konińskiej społeczności, natomiast w wieku poprodukcyjnym – aż 26,9%.

Rysunek 2. Ludność wg ekonomicznych grup wiekowych w latach 2000 – 2020

Źródło: projekt Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030

Rozkład ludności wg grup wiekowych jest wciąż korzystny, choć układ piramidy płci i wieku pokazuje, że zmiany na niekorzyść mogą postępować coraz szybciej. Nie występuje jeszcze zjawisko tzw. starości demograficznej, obejmującej wszystkie trzy grupy wiekowe, tj. takie, kiedy występują jednocześnie trzy parametry:

- niski udział wieku przedprodukcyjnego: poniżej 15%,
- niski udział wieku produkcyjnego: poniżej 60%,
- wysoki udział wieku poprodukcyjnego: powyżej 20%.

Biorąc pod uwagę sumę ludności całego obszaru AK przekroczone zostało jedynie kryterium dotyczące ludności w wieku poprodukcyjnym. Nie zostały przekroczone dwa pierwsze ww. parametry, choć można się spodziewać, że w najbliższym okresie może to nastąpić. W poszczególnych gminach przekroczenia parametrów dotyczyły 4 gmin: Skulsk, miasto Ślesin, miasto Rychwał (1 kryterium – wiek poprodukcyjny) oraz miasto Konin (2 kryteria – wiek produkcyjny i poprodukcyjny). W tym ostatnim kryterium dot. grupy przedprodukcyjnej w 2020 r. nie został przekroczony jedynie o 0,3 pp. W skali mniejszych miejscowości kryterium wieku poprodukcyjnego może zawyżać obecność stacjonarnych placówek pomocy społecznej (DPS).

3.3. Infrastruktura techniczna

3.3.1. Transport i komunikacja

Podstawowy układ drogowy Aglomeracji Konińskiej - szkielet tworzą trasy o charakterze tranzytowym:

- A2 – autostrada o przebiegu równoleżnikowym Świecko - Poznań - Konin - Łódź - Warszawa;
- DK25 – przebiegająca przez Skulsk, Ślesin, Konin, Stare Miasto i Rychwał droga krajowa klasy GP. Droga łączy Pomorze Środkowe i wybrzeże Bałtyku z aglomeracją wrocławską, a w obrębie województwa Konin z Kaliszem i Ostrowem Wielkopolskim;
- DK72 – droga krajowa klasy GP biegnąca od Konina w kierunku Łodzi, w obrębie województwa łączy miasta Konin i Turek;
- DK92 – przebiegająca przez Golinę i Konin droga krajowa równoległa i alternatywna do płatnej autostrady A2.

Podstawowy układ drogowy uzupełniają drogi wojewódzkie (w planowanej klasie technicznej G):

- DW263: Słupca - Ślesin - Sompolno - Dąbie;
- DW264: Sławoszewek - Kleczew – Kazimierz Biskupi - Konin;
- DW266: Konin - Kramsk - Sompolno - Ciechocinek;
- DW269: Szczerkowo (Sompolno) - Kowal;
- DW443: Jarocin - Grodziec - Rychwał - Tuliszków;
- DW467: Golina – Ciężen.

Uzupełnieniem lokalnego układu drogowego jest sieć dróg powiatowych. W Aglomeracji eksploatowanych jest 5 promów rzecznych na rzece Warcie, w tym dwa zlokalizowane w ciągach dróg powiatowych: w miejscowościach Sławsk (gmina Rzgów) oraz Biechowy i Piersk (na granicy gmin Kramsk i Krzymów).

Alternatywą wobec innych środków transportu, zwłaszcza na krótszych odcinkach jest poruszanie się rowerem, w związku z czym buduje się specjalne drogi dla rowerów („ścieżki rowerowe”). Konfiguracja terenu jak i atrakcyjny w dużej części Aglomeracji krajobraz sprzyja rozwojowi tego rodzaju infrastruktury.

Sieć dróg dla rowerów w Aglomeracji Konińskiej podlega ciągłej rozbudowie. Prócz Konina, gdzie osiąga 50 km, najdłuższe odcinki znajdują się w gm. Ślesin, Wilczyn, Golina i Rzgów. Wiele z nich powstało w ramach realizacji wcześniejszej Strategii Rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Aglomeracji Konińskiej, zwł. w ramach projektu „Stworzenie zintegrowanego systemu komunikacji publicznej na terenie K OSI” (także w ramach Etapu II). Trasy te nie tworzą jednak sieci, nie jest możliwy bezpośredni, ciągły dojazd rowerem z Konina do ośrodka którejkolwiek gminy, także pomiędzy innymi siedzibami gmin. Odcinki prowadzące do najpopularniejszych miejscowości stanowiących cel pobytu, jak Ślesin czy

Licheń Stary, nie łączą ich z węzłami przesiadkowymi, nie łączą również tych popularnych destynacji między sobą.

Na terenie Konina drogi dla rowerów również nie tworzą spójnej sieci. Biegają generalnie w obszarach gęsto zaludnionych, brak ich na terenach peryferyjnych. Żadna z tras nie dociera jednak do Starówki.

Układ infrastruktury kolejowej na obszarze powiatu tworzą linie kolejowe:

- nr 3: Warszawa Zachodnia – Kunowice – zelektryfikowana, dwutorowa, magistralna linia kolejowa o znaczeniu państwowym, łącząca stację Warszawa Zachodnia z Granicą Państwa, w granicach AK stacje: Kramsk, Konin, przystanki: Konin Zachód, Kawnice, Spławie;
- nr 388: Konin – Pątnów (od 2013 ciąg bocznicowy Konin – Pątnów) niezelektryfikowana, jednotorowa linia kolejowa znaczenia miejscowego. Do 1996 roku linia prowadziła ruch pasażerski na trasie: Konin – Kazimierz Biskupi, obecnie na linii występuje tylko sporadyczny ruch towarowy.

Linia kolejowa nr 3 została w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 913/2010 z dnia 22 września 2010 r. w sprawie europejskiej sieci kolejowej ukierunkowanej na konkurencyjny transport towarowy” zakwalifikowana jako część europejskiego korytarza towarowego nr 8 z Antwerpii do granicy z Białorusią i państw nadbałtyckich. Element tego korytarza stanowi także autostrada A2.

Przez północno – wschodnią część AK (gm. Wierzbinek) przebiega fragment dwutorowej, zelektryfikowanej linii kolejowej zwanej magistralą węglowa Śląsk – Porty, ze stacją Zaryń. Linia stanowi część sieci wskazanej w Umowie europejskiej o głównych międzynarodowych liniach kolejowych transportu kombinowanego i obiektach towarzyszących (AGTC). Według wzmiankowanego Rozporządzenia linia ta stanowi część korytarza towarowego nr 5, który ma łączyć Gdynię (porty Trójmiasta) z Triestem. Trasą tą odbywa się intensywny przewóz towarów, ale nie odgrywa on roli w obsłudze Aglomeracji.

W ramach rządowego programu Kolej Plus złożony został wniosek o budowę linii Konin-Turek. Spośród 9 opracowanych wariantów pierwszeństwo uzyskał przebieg przez gm. Stare Miasto, na wschód od Żdźar i Żychlina, a także skrajem Brzeźna w gm. Krzymów – jest to przebieg zapewniający dostęp największej liczby mieszkańców – potencjalnych pasażerów.

Na terenie północnej części AK znajdują się relikty około 100-kilometrowej sieci kolei wąskotorowych, które niegdyś łączyły wszystkie większe tutejsze miejscowości, zapewniając transport osób i towarów. Szlaki te mogą zostać wykorzystane do celów turystycznych, w formie kolejek lub ścieżek rowerowych, lub posłużyć do rozbudowy dróg i innych rodzajów komunikacji.

W Aglomeracji Konińskiej zlokalizowane są dwa lądowiska cywilne: śmigłowcowe lądowisko sanitarne przy szpitalu w Koninie oraz lądowisko samolotowe w Kazimierzu Biskupim wykorzystywane do celów sportowo-rekreacyjnych.

Przez Aglomerację przebiegają dwie drogi wodne: droga wodna Warta klasy Ia oraz Kanał Ślesiński klasy II. Stanowią one fragment szlaku żeglugi śródlądowej - Wielkiej Pętli Wielkopolski. W mieście Konin, w pobliżu miejsca gdzie Kanał Ślesiński łączy się z Wartą funkcjonuje port towarowy.

Na linii kolejowej nr 3 przewozy pasażerskie organizowane są przez PKP Intercity oraz Koleje Wielkopolskie. Kolej ma niewielkie znaczenie w obsłudze ruchu wewnątrz aglomeracji z uwagi na peryferyjne położenie stacji (poza stacją Konin), zapewnia natomiast dogodne połączenia z obszarami zewnętrznymi – największymi polskimi miastami a także z Europą Zachodnią dzięki pociągom zatrzymującym się w Koninie.

Znacznie większą rolę w obsłudze codziennych przejazdów mieszkańców obszaru odgrywa zbiorowa komunikacja autobusowa. Miejski Zakład Komunikacji w Koninie obsługuje sieć połączeń na terenie miasta Konin oraz tereny gmin Golina, Kramsk, Krzymów, Stare Miasto, w tym ośrodki gminne wymienionych jednostek (poza Kramskiem). Transport publiczny na pozostałych terenach obszaru funkcjonalnego zapewniany jest przez Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Koninie i przewoźników prywatnych.

PKS Konin obsługuje 114 linii autobusowych na terenie wszystkich gmin Aglomeracji. W dni nauki szkolnej wykonywane jest 327 kursów, w dni robocze wakacji i ferii 114, w soboty 36 a w niedziele 22. Siatka połączeń została rozbudowana dzięki dopłatom na podstawie ustawy z 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. Stąd też część kursów konińskiego PKS ma charakter „kursów użyteczności publicznej”, a ceny są przystępne.

Autobusy PKS Konin obsługują w mniejszym stopniu gminy Kleczew i Kazimierz Biskupi, gdzie dominują przewoźnicy prywatni. W okresie wakacji i ferii gm. Wilczyn i Kleczew obsługuje tylko 1 kurs. Z Wilczyna kursują natomiast autobusy w kier. województwa kujawsko-pomorskiego: do Bydgoszczy, Inowrocławia, Mogilna

Północno-zachodnia część AK jest z tego powodu mniej zintegrowana komunikacyjnie z pozostałymi gminami.

W soboty autobusy PKS kursują do gmin: Stare Miasto, Rzgów, Grodziec, Ślesin, Skulsk, Sompolno, Golina, Kramsk, a w niedziele docierają do gmin: Stare Miasto, Ślesin, Skulsk, Sompolno (do Lubstowa), Kramsk. Oferta w dni powszednie, zwłaszcza w dni nauki szkolnej różni się więc bardzo znacząco od tej świadczonej w dni wolne od pracy.

PKS Konin obsługuje też powiaty: kolski i słupecki, stąd też powiązania w tych kierunkach są silne. Sygnalizowany jest natomiast brak kursów między południową częścią AK a powiatem kaliskim.

3.3.2. Zaopatrzenie w energię

Na terenie Aglomeracji Konińskiej pracuje zespół elektrowni opalanych węglem brunatnym (produkujący około 8,5% krajowej energii elektrycznej), na który składają się:

- Elektrownia Konin (pracuje od 1958 r.), o aktualnej mocy zainstalowanej 193 MW, w tym blok biomasowy K12 o mocy 50 MW, zasilający w ciepło Miasto Konin. Aktualnie trwa modernizacja kotła K7 wraz z turbogeneratorem TG5, który również będzie opalany biomasą osiągając moc 50MW. Pozostałe 93 MW z kotłów węglowych nr 85 i 86 mają zostać odstawione do końca 2022 r.
- Elektrownia Pątnów (funkcjonuje od 1967 r.), której aktualna moc zainstalowana wynosi 644 MW, składająca się z 3 bloków, gdzie paliwem jest węgiel brunatny. Dzięki sukcesywnej modernizacji osiągnięto ograniczenie emisji tlenków azotu (NOx) do poziomu poniżej 200 mg/Nm³. Ponadto Elektrownia Pątnów I wyposażona jest w dwie instalacje mokrego odsiarczania spalin, umożliwiające pracę zainstalowanych bloków z utrzymaniem poziomu emisji SO₂ poniżej 200 mg/Nm³ a także w wysokosprawne elektrofiltry o osiągalnej skuteczności 99,9%, które wraz z instalacjami odsiarczania spalin umożliwiają dotrzymanie standardu emisyjnego pyłów poniżej 20 mg/Nm³.
- „Pątnów II” (464 MW) - pierwszy w polskim systemie energetycznym blok o parametrach nadkrytycznych, charakteryzujący się wysoką sprawnością.

W sąsiedztwie wspomnianych elektrowni funkcjonują stacje najwyższych napięć (SNN) 400/220/110 kV Pątnów oraz 220/110 kV Konin. Przez teren AK przebiega w sumie 9 linii elektroenergetycznych najwyższych napięć: 1 linia 400 kV relacji Kromolice – Pątnów i 8 linii 220kV relacji: Plewiska – Konin, Pątnów – Czerwonak, Pątnów – Konin (2 tory), Adamów – Konin (2 tory), Pątnów – Włocławek Azoty, Pątnów – Podolszyce, Pątnów – Jasieniec (2 tory) i Konin – Sochaczew. Planowana jest realizacja linii 400 kV relacji Pątnów – Jasieniec.

Powiązania zewnętrzne i wewnętrzne uzupełnia 14 linii elektroenergetycznych sieci wysokiego napięcia 110 kV, które wyprowadzone gwieździście ze stacji najwyższych napięć Elektrowni Pątnów oraz Elektrowni Konin, zaopatrują w energię elektryczną 8 Głównych Punktów Zasilania

Z uwagi na funkcjonowanie na terenie AK zespołu elektrowni nie ma problemu z zaopatrzeniem w energię elektryczną. Ewentualne problemy z dostawami mogłyby wynikać w przyszłości ze stanu sieci dystrybucyjnych, które są jednak sukcesywnie modernizowane.

Dostęp do gazu sieciowego zapewniony jest z gazociągów krajowego systemu przesyłowego biegnących poza wschodnimi granicami Aglomeracji Konińskiej, łączącymi dwa węzły gazowe: Odolanów i Gustorzyn (woj. kujawsko-pomorskie). Z terenu gminy Koło w kierunku Konina przebiega gazociąg DN200 do stacji redukcyjno-pomiarowych pierwszego stopnia (SRP): Konin Marantów (Huta Aluminium), Konin Kraśnica (Chorzeń) i Konin Rumin.

Projektowany jest gazociąg wysokiego ciśnienia DN500 z okolic Malanowa poprzez Tuliszków do SRP Konin Rumin. Planowane jest również wybudowanie gazociągu

wysokiego ciśnienia w gminach Sompolno, Ślesin, Wilczyn, Kleczew wraz z 3 stacjami redukcyjno-pomiarowymi.

Przez gminy Sompolno, Wierzbinek, Ślesin, Kleczew przebiega ropociąg tranzytowy „Przyjaźń” relacji Rosja – Niemcy, który nie jest jednak związany z gospodarką regionu.

Energetyczne tradycje Aglomeracji Konińskiej mogą znaleźć nowy wyraz w produkcji „zielonej energii”. Rozwój produkcji energii z odnawialnych źródeł (OZE) ma tu duże możliwości. Wiele zależy jednak od cen uzyskiwanych za taką energię, a zwłaszcza od kształtu przepisów prawa w tym zakresie – także na szczeblu europejskim.

Teren Aglomeracji posiada bardzo dobre warunki środowiska do wykorzystania energii wiatrowej - zaliczony jest do II – bardzo korzystnej – strefy energetycznej wiatru w Polsce. Posiada jednorodne i korzystne warunki dla rozwoju energetyki słonecznej. Kolektory słoneczne i ogniwa fotowoltaiczne mogą być uzupełnieniem systemów ogrzewania lub umożliwiać produkcję energii elektrycznej.

Posiada także korzystne warunki do rozwoju energetyki geotermalnej. Występowanie wód termalnych w zbiorniku kredy i jury dolnej, stwarza możliwość ich zastosowania w balneoterapii i rekreacji. Obszar charakteryzuje ponadto występowanie dużych zasobów biomasy, przede wszystkim na obszarach intensywnej produkcji rolnej. Źródłem pozyskiwania biogazu mogą być oczyszczalnie ścieków, składowiska odpadów i fermy hodowlane.

Niewielkie zasoby wodne stanowią ograniczenia dla rozwoju energetyki wodnej.

W Aglomeracji Konińskiej znajduje się 49 instalacji do produkcji energii ze źródeł odnawialnych o łącznej mocy 140,4 MW :

- 49 elektrowni wiatrowych o łącznej mocy 78,9 MW,
- 2 instalacje wytwarzające energię z biogazu (m. Konin) o łącznej mocy 3,0 MW,
- 1 instalacja wytwarzająca energię z biomasy (m. Konin) o mocy 50 MW,
- 3 elektrownie fotowoltaiczne (słoneczne) o łącznej mocy 1,0 MW,
- 2 elektrownie wodne o łącznej mocy 0,1 MW,
- 1 instalacja termicznego przekształcania odpadów (m. Konin) o mocy 7,3 MW.

Konińska spalarnia jest jedną z najnowocześniejszych tego typu instalacji w Polsce. Metan ze składowiska odpadów należącego do Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. jest odzyskiwany na cele produkcji energii elektrycznej.

Na bazie energii z biomasy oraz wody będzie pracowała instalacja do produkcji wodoru (elektrolizer) w ZE PAK . Instalacja o mocy 5 MW pozwoli na wytwarzanie 2 ton wodoru na dobę. Docelowo pozwoli to na zasilanie 100 autobusów na dobę, z których każdy przejeżdża dziennie ok. 250 km. Magazyny mobilne będą dostarczać wodór do stacji tankowania w wielu miejscach kraju.

3.4. Istniejący stan środowiska przyrodniczego

3.4.1. Ochrona klimatu i jakość powietrza

3.4.1.1. Ochrona klimatu

Na terenie Aglomeracji Konińskiej panuje klimat umiarkowany z łagodnymi zimami i niskim poziomem opadów atmosferycznych (około 500 milimetrów rocznie). Cechami charakterystycznymi są: duża intensywność opadów w krótkim okresie, a także niskie temperatury w okresie wczesnowiosennym. Średnio w ciągu roku występuje około 50 dni słonecznych i około 130 pochmurnych. Średnia temperatura powietrza waha się w granicach +8°C, a przeciętny okres zalegania pokrywy śnieżnej wynosi od 38 do 60 dni. Problemem są znaczne wahania rocznych temperatur i sumy opadów w stosunku do średnich wieloletnich (z pomiarów prowadzonych przez dziesiątki lat), co okresowo niekorzystnie wpływa szczególnie na produkcję rolniczą.

Na terenie Aglomeracji Konińskiej przeważają wiatry zachodnie i południowo-zachodnie. Średnia roczna prędkość wiatru wynosi około 3,0 m/s. Czas trwania okresu wegetacyjnego waha się od 210 do 220 dni. Rozpoczyna się pod koniec marca, a kończy na początku listopada.

Klimat lokalny modyfikowany jest warunkami topograficznymi, bliskością kompleksów leśnych i obecnością wód powierzchniowych. W rejonie doliny Warty okresowo zalegają chłodne masy powietrza o zwiększonej wilgotności. Częściej niż na wysoczyźnie występują tu przygruntowe przymrozki. Podwyższona wilgotność powietrza oraz częstsze występowanie mgieł i zamglań towarzyszą też obszarom o płytszym poziomie wód gruntowych.

Wyniki wieloletnich badań naukowych wskazują jednoznacznie, że obecnie postępujące globalne zmiany klimatyczne, a zwłaszcza zwiększająca się częstotliwość występowania ekstremalnych zjawisk meteorologicznych, stanowią realne zagrożenie dla gospodarczego i społecznego rozwoju wielu krajów, w tym także dla Polski. Dlatego też możliwe skutki zmian klimatu zwróciły uwagę społeczności międzynarodowej oraz rządów krajów, które od wielu lat starają się opracować strategie pozwalające w jak największym stopniu dostosować się do obecnych i przyszłych skutków tych zmian.

Krajowa polityka adaptacyjna opiera się na dokumencie Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020). Wpisuje się on w założenia dokumentu nadrzędnego, którym jest Biała Księga - Adaptacja do zmian klimatu: Europejskie ramy działania, (COM 2009), opublikowanego przez Komisję Europejską 1 kwietnia 2009 roku. Jego celem jest poprawa odporności państw członkowskich na aktualne i oczekiwane zmiany klimatu, w tym lepsze

przygotowanie do ekstremalnych zjawisk klimatycznych i pogodowych oraz redukcja kosztów społeczno-ekonomicznych z tym związanych.

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 wskazuje na cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podejmować w następujących sektorach:

- gospodarce wodnej;
- rolnictwie;
- leśnictwie;
- różnorodności biologicznej;
- zdrowiu;
- energetyce;
- budownictwie;
- transporcie;
- gospodarce przestrzennej i obszarach:
 - prawnie chronionych;
 - obszarach górskich;
 - strefie wybrzeża;
 - obszarach zurbanizowanych.

Wrażliwość tych sektorów została określona w oparciu o przyjęte dla SPA 2020 scenariusze zmian klimatu. Zaproponowano cele, kierunki działań oraz konkretne działania, które korespondują z dokumentami strategicznymi, w szczególności Strategią Rozwoju Kraju - Polska 2030 oraz innymi strategiami rozwoju i jednocześnie stanowią ich niezbędne uzupełnienie w kontekście adaptacji.

Do podstawowych działań o charakterze horyzontalnym, tj. takich, które powinny być realizowane we wszystkich województwach kraju należą:

- edukacja społeczeństwa w zakresie spodziewanych zmian i ograniczenia ich skutków;
- monitoring zmian wrażliwości gospodarki i społeczeństwa oraz postępu we wdrażaniu strategii adaptacyjnej;
- planowanie przestrzenne na poziomie regionalnym i lokalnym z uwzględnieniem zmian klimatu i adaptacji;
- rozwój usług zdrowotnych ze szczególnym uwzględnieniem wrażliwości mieszkańców na występowanie fal upałów;
- ograniczenie skutków zagrożeń w rolnictwie, lasach i ekosystemach wynikających z pojawiania się inwazyjnych szkodników i chorób, a także uwzględnienie

przystosowania gatunkowego lasów do oczekiwanego wzrostu temperatury w procesie zalesień;

- właściwe gospodarowanie na obszarach rolnych, chronionych, górskich (wsparcie technologiczne gospodarstw oraz doradztwo technologiczne uwzględniające aspekty dostosowania budownictwa i produkcji rolnej do zmieniających się warunków klimatycznych);
- modernizacja systemu energetycznego uwzględniająca zwiększone ryzyko występowania zjawisk ekstremalnych;
- uwzględnienie trendów klimatycznych i gospodarczych w procesie projektowania i budowy infrastruktury transportowej;
- uwzględnienie konieczności zapewnienia korytarzy wentylacyjnych w miastach i kotlinach górskich w celu ograniczenia skutków rozwoju wyspy ciepła i wzrostu koncentracji zanieczyszczeń powietrza oraz zwiększania obszarów wodnych i zieleni w miastach.

Dla Miasta Konina opracowany został miejski Plan adaptacji do zmian klimatu, którego celem jest zwiększenie zdolności adaptacyjnych miasta oraz poprawa jakości i komfortu życia mieszkańców wobec zagrożeń będących następstwem zmian klimatu. W Planie przeprowadzono diagnozę stanu środowiska miasta, zidentyfikowano główne zagrożenia wynikające ze zmian klimatu i zaproponowano szereg działań adaptacyjnych. W ramach Planu przewiduje się realizację zadań m.in. z obszaru gospodarki wodnej, związanych z zagospodarowaniem wód opadowych oraz rozbudową systemu kanalizacji deszczowej i zwiększaniem małej retencji. Planuje się także działania z zakresu zielonej infrastruktury, jak renowacja terenów zielonych i budowa zielonych ścian czy korytarzy miejskich. Nacisk będzie kładziony także na edukację mieszkańców w różnych grupach wiekowych i poszerzanie świadomości społecznej w zakresie zmian klimatu, zagrożeń z nich wynikających i sposobów przeciwdziałania tym zmianom.

3.4.1.2. Jakość powietrza

Uchwałą Nr XXI/391/2020 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 roku został przyjęty Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej. Program ochrony powietrza jest dokumentem, który wskazuje istotne powody (źródła) wystąpienia przekroczeń norm jakości powietrza w odniesieniu do ww. zanieczyszczeń w strefie wielkopolskiej oraz określa skuteczne i możliwe do zrealizowania działania, których wdrożenie spowoduje poprawę jakości powietrza i dotrzymanie norm określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (tj. Dz.U. z 2021 poz. 845).

Ocena jakości powietrza dokonywana jest w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Ocena jakości powietrza prowadzona jest pod kątem ochrony zdrowia i pod kątem ochrony roślin.

Ocena jakości powietrza wykonywana jest na obszarze stref. Dla terenu województwa wielkopolskiego obowiązują wymienione niżej strefy:

- strefa aglomeracja poznańska obejmująca Poznań – miasto o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,
- strefa miasto Kalisz – miasto o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy,
- strefa wielkopolska obejmująca pozostały obszar województwa.

W województwie wielkopolskim wszystkie strefy stanowią obszary zwykłe, tj. obszary stref nie będące obszarami ochrony uzdrowiskowej.

Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia, jak i kryteriów dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej

z poniższych klas:

- klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych;
- klasy B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;
- klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny powiększony o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny i poziomy docelowy;
- klasy D1 – jeżeli poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego;
- klasy D2 – jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego.

W Koninie przy ul. Wyszyńskiego 3 zlokalizowana jest stacja pomiarowa badająca stężenie tlenku węgla, dwutlenku azotu, ozonu oraz pyłu PM₁₀. Wyniki pomiarów przeprowadzonych w 2021 roku przedstawiono poniżej:

a) dwutlenek azotu NO₂

- dla okresu uśredniania wyników pomiarów – rok kalendarzowy, poziom dopuszczalny wynosi 40 µg/m³. Odnotowane stężenia średnie dla roku na stacji pomiarowej wyniosło 22 µg/m³;
- dla pomiarów 1-godzinnych poziom dopuszczalny wynosi 200 µg/m³, a dopuszczalna częstość przekroczeń poziomu dopuszczalnego w roku kalendarzowym wynosi 18. Dziewiętnaste, maksymalne stężenie 1-godzinne odnotowane na stacji pomiarowej wyniosło 73 µg/m³.

b) tlenek węgla CO - w rocznej ocenie jakości powietrza dla tlenku węgla klasyfikacja opiera się na stężeniach 8-godzinnych krocących, liczonych ze

stężeń 1-godzinnych. Poziom dopuszczalny wynosi 10 mg/m^3 , a na stacji pomiarowej w Koninie odnotowano 1 mg/m^3 .

- c) ozon - podstawę klasyfikacji stref stanowi parametr stężenie 8-godzinne, który odnosi się do poziomu docelowego (dopuszcza się 25 dni przekroczeń poziomu docelowego) oraz poziomu celu długoterminowego. Liczba dni z przekroczeniem poziomu docelowego uśredniana jest w ciągu kolejnych trzech lat, w tym przypadku z lat 2019–2021. W przypadku celu długoterminowego stwierdzono przekroczenie wartości normatywnej $120 \text{ }\mu\text{g/m}^3$ w odniesieniu do najwyższej wartości stężeń 8-godzinnych spośród średnich kroczących w roku kalendarzowym.
- d) pył PM10 - w przypadku pyłu zawieszonego PM10 klasyfikacja opiera się na dwóch wartościach kryterialnych: stężeniach 24-godzinnych (wartość dopuszczalna – $50 \text{ }\mu\text{g/m}^3$) i stężeniach średnich dla roku (wartość dopuszczalna – $40 \text{ }\mu\text{g/m}^3$). Na stacji w Koninie nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnej liczby przekroczeń poziomu dopuszczalnego dobowego w roku kalendarzowym ($43 \text{ }\mu\text{g/m}^3$) oraz przekroczenia stężenia średniego dla roku ($24 \text{ }\mu\text{g/m}^3$).

Określając stan jakości powietrza na terenie Aglomeracji Konińskiej kierowano się wynikami pomiarów dla strefy wielkopolskiej.

Oceny przeprowadza się z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych:

- ze względu na ochronę zdrowia ludzi – dla wszystkich stref,
- ze względu na ochronę roślin – dla strefy wielkopolskiej.

Ocena pod kątem ochrony zdrowia obejmuje: dwutlenek azotu NO_2 , dwutlenek siarki SO_2 , benzen C_6H_6 , ołów Pb, arsen As, nikiel Ni, kadm Cd, benzo(a)piren B(a)P, pył PM10, pył PM2,5, ozon O_3 , tlenek węgla CO. W ocenie pod kątem ochrony roślin uwzględnia się: dwutlenek siarki SO_2 , tlenki azotu NO_x , ozon O_3 .

Pomiary, na podstawie których wykonywane są oceny, prowadzone są metodą automatyczną i manualną, w oparciu o metodyki referencyjne, a urządzenia podlegają stałemu nadzorowi metrologicznemu Centralnego Laboratorium Badawczego. Oceny wspomagane są modelowaniem matematycznym.

Dla poziomu dopuszczalnego dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla oraz poziomu docelowego ozonu, kadmu, arsenu, niklu strefę wielkopolską w roku 2021 zaliczono do klasy A. Na podstawie wyników pomiarów stężenia pyłu PM10 Aglomerację Konińską zaliczono do klasy C. W 2021 roku stwierdzono przekroczenia poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu a strefę wielkopolską zaliczono do klasy C. Dokonując oceny dla pyłu zawieszonego PM2,5 dla poziomu dopuszczalnego II fazy – wartości obowiązującej dla roku 2021 – strefa wielkopolska uzyskała klasę C1.

Dokonując klasyfikacji dodatkowej:

- w przypadku ozonu odnosząc otrzymane wyniki do poziomu celu długoterminowego strefę wielkopolską zaliczono do klasy D2;
- w przypadku pyłu PM_{2,5} dla poziomu dopuszczalnego I fazy – strefa wielkopolska uzyskała klasę A.

Tabela 3. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia (dane za rok 2021)

Nazwa strefy	Symbol klasy dla poszczególnych substancji											
	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM ₁₀	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5}
wielkopolska	A	A	A	A	A ¹	C	A	A	A	A	C	C ¹

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport za rok 2021

Ocena pod kątem ochrony roślin prowadzona jest wyłącznie dla strefy wielkopolskiej. Klasyfikację wykonano na podstawie wyników pomiarów automatycznych prowadzonych w stałych punktach pomiarowych. Jako metodę uzupełniającą na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza w województwie wykorzystano modelowanie jakości powietrza oraz obiektywne szacowanie.

W efekcie oceny przeprowadzonej dla 2021 roku w zakresie dwutlenku siarki, tlenków azotu oraz ozonu strefę wielkopolską zaliczono do klasy A. W dodatkowej klasyfikacji w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego strefie przypisano klasę D2.

Tabela 4. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin (dane za rok 2021)

Nazwa strefy	Symbol klasy dla poszczególnych substancji		
	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆
wielkopolska	A	A	A

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport za rok 2021

Zgodnie z Programem ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej wyodrębniono obszary przekroczeń średniorocznego poziomu docelowego B(a)P w strefie wielkopolskiej w 2018 roku. Jednym z tym obszarów jest obszar oznaczony kodem Wp18sWpB(a)Pa01 obejmujący powiaty: gostyński, grodziski, jarociński, kaliski, kępiński, kolski, koniński, kościański, krotoszyński, leszczyński, ostrowski, ostrzeszowski, pleszewski, poznański, rawicki, słupecki, szamotulski, średzki, śremski, turecki, wolsztyński, wrzesiński: powiaty: miasta Konin i Leszno; gminy: gmina miejsko-wiejska Trzemeszno, gmina miejsko-wiejska Witkowo, gmina wiejska Niechanowo, gmina miejsko-wiejska Czarniejewo, gmina wiejska Gniezno i miasto Gniezno, gmina wiejska Łubowo, gmina wiejska Kiszkowo, gmina miejsko-wiejska Kłecko, gmina miejsko-wiejska Skoki, gmina miejsko-wiejska Rogoźno, gmina miejsko-wiejska Oborniki, gmina miejsko-wiejska Opalenica, gmina wiejska Kuślin, gmina miejsko-wiejska Lwówek, gmina miejsko-wiejska Nowy Tomyśl, gmina miejsko-wiejska Zbąszyń. Maksymalna wartość stężenia z obliczeń dla B(a)P śr. roczna dla tego obszaru wynosi 10,7 ng/m³, natomiast wartość stężenia B(a)P śr. roczna z pomiaru

wyniosła 2,00 ng/m³. Jako główną przyczynę zanieczyszczeń wskazano emisję związaną z indywidualnym ogrzewaniem budynków.

Duże znaczenie w ogólnej emisji posiadają zarówno emisja powierzchniowa, punktowa jak i liniowa. Jakość powietrza w województwie wielkopolskim zależy również od napływów zanieczyszczeń z pozostałego obszaru Polski oraz Europy. Emisję do powietrza powoduje eksploatacja zasobów naturalnych węgla brunatnego, gazu ziemnego i soli kamiennej, a także złóż piasków, żwirów i surowców ilastych ceramiki budowlanej. Wielkopolska jest województwem o dużym udziale rolnictwa w gospodarce, więc i ten sektor gospodarki wpływa znacząco na emisję z obszaru województwa.

Z danych KOBiZE wynika, że największy udział źródeł emisji w poszczególnych zanieczyszczeniach powietrza należy przypisać emisji komunalno-bytowej w zakresie benzo(a)pirenu, pyłu zawieszonego PM_{2,5} i PM₁₀. Znaczący udział w emisji tlenków siarki ma emisja punktowa, a tlenków azotu transport drogowy. Na terenie województwa wielkopolskiego, jak wcześniej wspomniano, znajdują się wyrobiska i hałdy, które są źródłem emisji pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5}.

W emisji punktowej znaczący udział mają instalacje do spalania paliw o mocy nominalnej ponad 50 MW, są to m.in.: elektrownie: Pątnów I, Pątnów II, Konin i Elektrociepłownia II Karolin w Poznaniu. Źródłem emisji liniowej są szlaki komunikacyjnych: autostrada A2, drogi ekspresowe S5 i S11, drogi krajowe oraz wojewódzkie.

18 grudnia 2017 roku Sejmik Województwa Wielkopolskiego podjął Uchwałę nr XXXIX/941/17 w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, tzw. Uchwałę Antysmogową. Zgodnie z wyżej wymienioną uchwałą od 1 maja 2018 r. obowiązuje zakaz stosowania najgorszej jakości paliw stałych np. bardzo drobnego miazgu lub węgla brunatnego czy flotokoncentratu. Ponadto, wprowadzone zostały ograniczenia dla kotłów oraz tzw. miejscowych ogrzewaczy np. kominków i pieców. Wszystkie nowe kotły po 1 maja 2018 r. muszą zapewnić możliwość wyłącznie automatycznego podawania paliwa, wysoką efektywność energetyczną oraz dotrzymanie norm emisyjnych. Nie mogą również posiadać rusztu awaryjnego oraz możliwości jego zamontowania. Zgodnie z zapisami uchwały kotły zainstalowane przed wejściem w życie uchwały antysmogowej i nie spełniające jej wymagań będą musiały być wymienione w 2 etapach:

- do 1 stycznia 2024 r. – w przypadku kotłów bezklasowych,
- do 1 stycznia 2028 r. – w przypadku kotłów spełniających wymagania dla klasy 3 lub 4 według normy PN-EN 303-5:2012.

Kotły tzw. 5 klasy, zainstalowane przed wejściem w życie uchwał, będą mogły być użytkowane dożywnotnio. Ponadto miejscowe ogrzewacze pomieszczeń (piece, kominki, kozy) zainstalowane przed wejściem w życie uchwały antysmogowej i nie spełniające ich wymagań będą musiały być wymienione do 1 stycznia 2026 r. Przedmiotowa Uchwała

została zmieniona Uchwałą nr XXXVI/700/21 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 listopada 2021 r.

3.4.2. Zagrożenia hałasem

Pojęcie hałasu definiuje ustawa Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 ze zm.), za hałas uznaje się wszystkie dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz. Emisja hałasu jest jednym ze źródeł zanieczyszczeń środowiska, który może być szkodliwy dla zdrowia człowieka oraz stanu środowiska.

Na podstawie definicji hałasu określonej w Dyrektywie 2002/49/WE odnoszącej się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku, hałas w środowisku można podzielić wg źródła powstawania na:

- hałas emitowany przez środki transportu: ruch drogowy, ruch kolejowy, ruch samolotowy;
- hałas pochodzący z obszarów działalności przemysłowej.

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska, ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez:

- utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie;
- zmniejszanie poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

Głównym źródłem informacji o hałasie w środowisku jest Państwowy Monitoring Środowiska. Jest to system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia i rozpowszechniania informacji o środowisku, powołany na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska. Innym ze źródeł są Mapy akustyczne przedstawiające oddziaływanie hałasu komunikacyjnego przygotowywane przez zarządców dróg, linii kolejowych i portów lotniczych.

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t. j. Dz.U. 2014 poz. 112). Źródłami hałasu, dla których ustalono dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku są:

- drogi lub linie kolejowe, w tym torowiska tramwajowe poza pasem drogowym,
- starty, lądowania i przeloty statków powietrznych,
- linie elektroenergetyczne,
- instalacje i pozostałe obiekty oraz grupy źródeł hałasu.

Główny Inspektor Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w latach 2018-2020 przeprowadził na terenie województwa wielkopolskiego monitoring hałasu, jednak na terenie Aglomeracji Konińskiej nie zlokalizowano żadnego punktu pomiarowego.

3.4.2.1. Hałas przemysłowy

Zagadnienia dotyczące hałasu przemysłowego są dobrze rozpoznane, istniejące konflikty mają zwykle charakter lokalny, a obowiązujące regulacje prawne oraz dostępne technologie i metody zmniejszania hałasu, umożliwiają na ogół skuteczną eliminację istniejących zagrożeń. Działalność zakładów przemysłowych nie może powodować przekroczenia standardów emisyjnych, jeśli zostały ustalone, ani też powodować przekraczania standardów jakości środowiska poza terenem, do którego zarządzający ma tytuł prawny, a w przypadku utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania, poza tym obszarem. W przypadku stwierdzonego pomiarowo przekraczania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, powodowanego działalnością zakładu, wydawana jest przez organy ochrony środowiska decyzja o dopuszczalnym poziomie hałasu. W celu przeciwdziałania nadmiernej emisji hałasu do środowiska inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska przeprowadzają kontrole podmiotów posiadających decyzje o dopuszczalnym poziomie hałasu. Za przekraczanie poziomów hałasu określonych w wydanych decyzjach Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska wymierza w drodze decyzji administracyjne kary pieniężne. Niezależnie od sankcji karnych z tytułu niedotrzymywania dopuszczalnych poziomów hałasu, w przypadku pogorszenia stanu środowiska w znacznych rozmiarach lub zagrożenia życia lub zdrowia ludzi, Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska może wstrzymać działalność w zakresie, w jakim jest to niezbędne dla zapobieżenia pogarszaniu stanu środowiska. Hałas przemysłowy na terenie gminy stanowi zagrożenie o charakterze lokalnym, występuje głównie na terenach sąsiadujących z podmiotami gospodarczymi.

Przedsiębiorstwa, zakłady i osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na obszarze Aglomeracji Konińskiej kształtują klimat akustyczny w swoim otoczeniu. Na analizowanym obszarze działalność prowadzi wiele średnich i mniejszych przedsiębiorstw i to one stanowią źródło niekontrolowanej emisji hałasu. Natomiast większe przedsiębiorstwa posiadają uregulowany stan prawny i czynią starania w kierunku zmniejszenia lub całkowitego wyeliminowania uciążliwości związanych z ich działalnością.

W latach 2019-2020 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu przeprowadził na Aglomeracji Konińskiej 12 kontrole podmiotów z zakresu emisji hałasu do środowiska. Liczba kontroli ze stwierdzonym naruszeniem wyniosła 6, co stanowi 50%. W ramach postępowań pokontrolnych WIOŚ wystosował 3 pouczenia, wydał 1 zarządzenie pokontrolne, nałożył 1 mandat karny oraz w 2 przypadkach wystąpił do Starosty Konińskiego o wydanie decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu. Starosta

Koniński w latach 2019-2020 wydał 2 decyzje o dopuszczalnym poziomie hałasu dla podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na terenie powiatu. Decyzje wydane zostały ze względu na to, iż poza terenem zakładów w wyniku ich działalności przekroczone zostały dopuszczalne poziomy hałasu. Za przekroczenie określonego w decyzji dopuszczalnego poziomu hałasu Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Poznaniu nakłada karę pieniężną.²

3.4.2.2. Hałas komunikacyjny

Głównym źródłem hałasu, który wpływa na klimat akustyczny jest hałas związany z transportem, który jest hałasem typu liniowego. Stanowi on jednocześnie jedno z najpowszechniejszych i najbardziej uciążliwych źródeł hałasu, ze względu na obszar, na który oddziałuje oraz liczbę ludności narażoną na jego oddziaływanie. Ponadto wraz ze wzrostem liczby samochodów wzrasta znacznie natężenie ruchu drogowego. Z badań wynika, że narażenie na hałas stanowi istotne zagrożenie dla zdrowia publicznego oraz wykazuje tendencję wzrostową.

Na poziom hałasu drogowego wpływa przede wszystkim:

- natężenie ruchu komunikacyjnego,
- udział transportu ciężkiego w strumieniu ruchu,
- prędkość ruchu pojazdów,
- typ i stan techniczny pojazdów,
- nachylenie drogi,
- stan nawierzchni oraz płynność ruchu.

W rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2014 r., poz. 112), określono standardy akustyczne dla poszczególnych rodzajów terenów, różniących się sposobem zagospodarowania i pełnionymi funkcjami. W przypadku hałasu drogowego i kolejowego, obowiązujące wartości wskaźników długookresowych określone przywołanym rozporządzeniem Ministra Środowiska, mieszczą się w przedziałach:

- dla poziomu dzienno-wieczorno-nocnego LDWN – 50-70 dB,
- dla długookresowego poziomu hałasu w porze nocy LN – 45-65 dB,
- dla wskaźnika krótkookresowego poziomu równoważnego w porze dnia LAeqD – 50-68 dB,
- dla wskaźnika krótkookresowego poziomu równoważnego w porze nocy LAeqN – 45-60 dB,

Wymagania względem hałasu lotniczego przedstawiają się następująco:

² Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Konińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

- wartość dopuszczalna poziomu dziennie-wieczorno-nocnego LDWN odpowiada wartości dopuszczalnej równoważnego poziomu hałasu w porze dnia LAeqD – 55–60 dB,
- wartość dopuszczalna długookresowego poziomu hałasu w porze nocy LN odpowiada wartości dopuszczalnej równoważnego poziomu hałasu w porze nocy LAeqN – 45–55 dB.

Na potrzeby oceny stanu klimatu akustycznego środowiska, na obszarach objętych przekroczeniami dopuszczalnych wartości poziomu hałasu w środowisku przyjmuje się następującą klasyfikację:

- przekroczenie wartości dopuszczalnej poziomu hałasu do 10 dB – stan niedobry,
- przekroczenie wartości dopuszczalnej poziomu hałasu powyżej 10 dB i do 20 dB – stan zły,
- przekroczenie wartości dopuszczalnej poziomu hałasu powyżej 20 dB – stan bardzo zły.

Zachowanie wartości dopuszczalnych poziomu hałasu nie zawsze gwarantuje eliminację uciążliwości akustycznych w środowisku. Ustalone normy są kompromisem pomiędzy potrzebą zachowania komfortu akustycznego a aktualnymi technicznymi, technologicznymi i ekonomicznymi możliwościami ograniczania emisji hałasu.

Jak już wcześniej wspomniano, podstawowy układ drogowy Aglomeracji Konińskiej - tworzą trasy o charakterze tranzytowym:

- A2 – autostrada o przebiegu równoleżnikowym Świecko - Poznań - Konin - Łódź - Warszawa;
- DK25 – przebiegająca przez Skulsk, Ślesin, Konin, Stare Miasto i Rychwał droga krajowa klasy GP. Droga łączy Pomorze Środkowe i wybrzeże Bałtyku z aglomeracją wrocławską, a w obrębie województwa Konin z Kaliszem i Ostrowem Wielkopolskim.
- DK72 – droga krajowa klasy GP biegnąca od Konina w kierunku Łodzi, w obrębie województwa łączy miasta Konin i Turek;
- DK92 – przebiegająca przez Golinę i Konin droga krajowa równoległa i alternatywna do płatnej autostrady A2.

Podstawowy układ drogowy uzupełniają drogi wojewódzkie (w planowanej klasie technicznej G):

- DW263: Słupca - Ślesin - Sompolno - Dąbie;
- DW264: Sławoszewek - Kleczew - Kazimierz Biskupi - Konin;
- DW266: Konin - Kramsk - Sompolno - Ciechocinek;
- DW269: Szczerkowo (Sompolno) - Kowal;

- DW443: Jarocin - Grodziec - Rychwał - Tuliszków;
- DW467: Golina – Ciężen.

Uzupełnieniem lokalnego układu drogowego jest sieć dróg powiatowych.

Generalny Pomiar Ruchu 2020/21 na sieci dróg wojewódzkich został przeprowadzony według metody zapewniającej porównywalność wyników z drogami krajowymi. Pomiary przeprowadzono na sieci drogowej o długości 27 678 km, podzielonej na 3111 odcinków pomiarowych. Poniżej przedstawiono wyniki pomiaru ruchu dla dróg wojewódzkich nr 263, 264, 266, 269, 443 i 467 dla punktów pomiarowych zlokalizowanych na terenie Aglomeracji Konińskiej.

Tabela 5 Ruch kołowy na drogach wojewódzkich przebiegających przez Aglomerację Konińską

Opis odcinka			SDRR poj. silnik. ogółem	Rodzajowa struktura ruchu pojazdów silnikowych						
Dł. (km)	Nazwa	Nr drogi		Motocykle	Sam. osob. mikrobus	Lekkie sam. ciężarowe (dostawcze)	Sam. ciężarowe		Autobusy	Ciągniki rolnicze
							bez przycz.	z przycz.		
8,250	SZYSZŁOWO /DW262/ - KLECZEW /DW264/	263	2829	25	2055	444	81	198	10	16
11,696	KLECZEW /DW264/ - ŚLESIN /DK25/	263	4343	42	3442	475	133	179	11	61
13,660	ŚLESIN /DK25/ - SOMPOLNO /UL. 11 LISTOPADA/	263	3928	44	3100	443	108	199	16	18
2,526	SOMPOLNO /OBWODNICA: UL. KALISKA (DW266) - DW269/	263	5313	69	4196	492	134	398	9	15
14,908	SOMPOLNO /DW269/ - BUGAJ /DW270/	263	3570	59	2595	378	94	412	6	26
0,902	KLECZEW /OBWODNICA: UL. WIATRACZNA - AL. 600- LECIA/	264	3995	48	3450	149	232	82	10	24
7,960	KLECZEW - KAZIMIERZ BISKUPI	264	5295	49	4656	370	122	61	20	17
8,134	KAZIMIERZ BISKUPI - KONIN /GR. MIASTA/	264	6636	62	5793	479	71	161	42	28
13,709	PARADOWO /GR. WOJ./ - SOMPOLNO	266	2353	31	1778	242	71	213	7	11
15,588	SOMPOLNO /DW263/ - BILCZEW	266	4757	53	4056	422	79	100	19	28
9,256	BILCZEW - KONIN /GR. MIASTA/	266	6204	56	5370	500	97	103	29	49

Opis odcinka			SDRR poj. silnik. ogółem	Rodzajowa struktura ruchu pojazdów silnikowych						
Dł. (km)	Nazwa	Nr drogi		Motocykle	Sam. osob. mikrobus	Lekkie sam. ciężarowe (dostawcze)	Sam. ciężarowe		Autobusy	Ciągniki rolnicze
							bez przycz.	z przycz.		
12,131	SOMPOLNO /DW263/ - GR. WOJ.	269	2003	44	1617	224	49	51	11	7
18,099	BIAŁOBLĘOTY - RYCHWAŁ /DK25/	443	3035	22	2121	453	145	278	8	8
10,191	RYCHWAŁ /DK25/ - TULISZKÓW /DK72/	443	1979	17	1430	361	57	91	13	10
7,301	W. SŁUGOCIN /A2/ - GOLINA /DK92/	467	2895	25	2239	383	71	149	12	16
SUMA			59 135	646	47 898	5 815	1 544	2 675	223	334

Źródło: Generalny Pomiar Ruchu 2020/2021

Średni dobowy ruch roczny (SDRR) pojazdów silnikowych w GPR 2020/21 na drogach wojewódzkich we wskazanych punktach zlokalizowanych na terenie Aglomeracji Konińskiej wynosił 3942 poj./dobę. Najwyższy średni dobowy ruch odnotowano na drodze wojewódzkiej nr 264 (6636 poj./dobę), a najniższy na drodze wojewódzkiej nr 443 (1979 poj./dobę). W rodzajowej strukturze ruchu, drogi te są w znacznie większym stopniu wykorzystywane przez samochody osobowe. Ich udział w strukturze ruchu na analizowanych odcinkach wyniósł około 81%.

Generalny Pomiar Ruchu 2020/21 został przeprowadzony również na sieci dróg krajowych. Pomiary przeprowadzono na sieci drogowej o długości 18 259 km, podzielonej na 2289 odcinków pomiarowych. Poniżej przedstawiono wyniki pomiaru ruchu dla dróg krajowych A2, 25, 72 i 92 dla punktów pomiarowych zlokalizowanych na terenie Aglomeracji Konińskiej.

Tabela 6 Ruch kołowy na drogach krajowych przebiegających przez Aglomerację Konińską

Opis odcinka			SDRR poj. silnik. ogółem	Rodzajowa struktura ruchu pojazdów silnikowych						
Dł. (km)	Nazwa	Nr drogi		Motocykle	Sam. osob. mikrobus	Lekkie sam. ciężarowe (dostawcze)	Sam. ciężarowe		Autobusy	Ciągniki rolnicze
							bez przycz.	z przycz.		
13,548	W. SŁUGOCIN /DW467/ - W. MODŁA /DK25/	A2	26772	25	16013	2315	594	7759	66	0
4,631	W. MODŁA /DK25/ - W. KONIN WSCH. /DK72/	A2	26497	26	14630	2845	628	8318	50	0
23,971	W. KONIN WSCH. /DK72/ - W. KOŁO	A2	24438	17	13716	2525	467	7655	58	0
22,471	STRZELNO /UL. ŚW. DUCHA (DK15)/ - SKULSK /UL. TARGOWA/	25	3960	24	2479	417	145	863	11	21
14,176	SKULSK /UL. KOŚCIELNA/ - ŚLESIN /UL. ŻWIRKI I WIGURY/	25	5203	37	3593	525	124	887	26	11
4,887	ŚLESIN /UL. ŻWIRKI I WIGURY/ - KONIN /GR. MIASTA/	25	8932	71	7030	671	209	895	41	15
3,289	KONIN /GR. MIASTA/ - W. MODŁA /A2/	25	14311	49	10767	1577	322	1549	31	16
11,624	W. MODŁA /A2/ - RYCHWAŁ /UL. KALISKA (DW443)/	25	10162	37	7270	1155	293	1363	30	14
17,468	RYCHWAŁ /UL. KALISKA (DW443)/ - STAWISZYN	25	7416	39	5018	958	239	1123	12	27
2,870	KONIN /GR. MIASTA/ - ŻDŻARY /A2/	72	7297	40	6183	456	182	418	10	8

Opis odcinka			SDRR poj. silnik. ogółem	Rodzajowa struktura ruchu pojazdów silnikowych						
Dł. (km)	Nazwa	Nr drogi		Motocykle	Sam. osob. mikrobus	Lekkie sam. ciężarowe (dostawcze)	Sam. ciężarowe		Autobusy	Ciężniki rolnicze
							bez przycz.	z przycz.		
9,828	ŻDŻARY /A2/ - TULISZKÓW /PL. WOLNOŚCI (DW443)/	72	8574	61	6995	803	182	501	13	19
14,994	SŁUPCA /UL. KLECZEWSKA (DW263)/ - GOLINA /UL. SŁOWACKIEGO (DW467)/	92	9838	44	7565	1362	347	478	30	12
6,969	GOLINA /UL. SŁOWACKIEGO (DW467)/ - KONIN /GR. MIASTA/	92	15367	77	12788	1944	224	284	50	0
19,692	KONIN /GR. MIASTA/ - KOŚCIELEC /UL. TURECKA (DW470)/	92	7623	44	5868	847	236	615	9	4
SUMA			176 390	591	119 915	18 400	4192	32 708	437	147

Źródło: Generalny Pomiar Ruchu 2020/2021

Średni dobowy ruch roczny (SDRR) pojazdów silnikowych w GPR 2020/21 na drogach krajowych we wskazanych punktach zlokalizowanych na terenie Aglomeracji Konińskiej wynosił 12 599 poj./dobę. Najwyższy średni dobowy ruch odnotowano na autostradzie A2 (26 772 poj./dobę), a najniższy na drodze krajowej nr 25 (3 960 poj./dobę). W rodzajowej strukturze ruchu, drogi te są w znacznie większym stopniu wykorzystywane przez samochody osobowe. Ich udział w strukturze ruchu na analizowanych odcinkach wyniósł około 68%. Na drugim miejscu znajdują się samochody ciężarowe, których udział wynosi około 21%.

Uchwałą NR XII/232/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 października 2019 r. przyjęto Uchwałę w sprawie określenia Programu ochrony środowiska przed hałasem dla dróg krajowych i odcinka autostrady A2 (Konin – granica województwa). Głównym celem Programu jest identyfikacja obszarów w otoczeniu odcinków dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa wielkopolskiego, zagrożonych ponadnormatywnym oddziaływaniem hałasu drogowego oraz wskazanie na tych obszarach działań o charakterze naprawczym, których skutkiem byłyby poprawa warunków akustycznych, a docelowo obniżenie na tych obszarach poziomu hałasu do wartości dopuszczalnych. W dokumencie tym wskazano następujące działania naprawcze:

- przeprowadzenie przeglądu ekologicznego w wybranych lokalizacjach w otoczeniu dróg krajowych w zakresie opracowania, z uwagi na wielkość i ilość przekroczeń dopuszczalnych wartości wskaźników LDWN i LN wykazanych na tych obszarach, celem przeprowadzenia kompleksowej, wariantowej analizy zestawu możliwych do zastosowania działań z zakresu ochrony przed hałasem. Działaniem objęto w sumie 7 lokalizacji;
- budowę nowych ekranów akustycznych w wybranych lokalizacjach w otoczeniu dróg krajowych w zakresie opracowania;
- przeprowadzenie kontrolnych pomiarów hałasu w miejscach wystąpienia skarg na hałas drogowy;
- prowadzenie przeglądów stanu nawierzchni drogowej oraz wykonywanie remontów dróg w miejscach wymagających interwencji, a także inspekcji stanu technicznego istniejących ekranów akustycznych;
- prowadzenie akcji edukacyjnych oraz kampanii społecznych z zakresu informowania lokalnych społeczności na temat ich wpływu na kształtowanie klimatu akustycznego;
- prowadzenie nadzoru nad stacjami kontroli pojazdów pod kątem kontroli pojazdów w zakresie emitowanego przez nie poziomu hałasu zewnętrznego.

Ostatecznie, ze względu na występujące w pobliżu dróg przekroczenia dopuszczalnych wartości poziomu hałasu w środowisku, w ramach Programu proponuje się wprowadzenie działania długofalowego, polegającego na zmianie sposobu użytkowania terenów w bezpośrednim sąsiedztwie odcinków dróg krajowych na terenie województwa wielkopolskiego na tereny niewymagające ochrony akustycznej.

Uchwałą nr XII/234/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 października 2019 roku przyjęto Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Konin (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2019 r. poz. 9347). Dokument dotyczy 15 odcinków dróg o natężeniu ruchu ponad 3 000 000 pojazdów na rok, zlokalizowanych w granicach administracyjnych Konina, a mianowicie:

- 9 odcinków dróg krajowych (nr 25, nr 72 i nr 92);
- 3 odcinków dróg wojewódzkich (nr 264 i nr 266);
- 2 odcinków dróg powiatowych (nr 6053, nr 6060 i nr 6079).

Podstawę do wykonania Programu ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Konina stanowiła mapa akustyczna, której zadaniem było m.in. wskazanie terenów zagrożonych oddziaływaniem ponadnormatywnego poziomu hałasu oraz oszacowanie liczby mieszkańców narażonych na ponadnormatywny hałas. Mapa akustyczna dla terenów znajdujących się w pobliżu analizowanych odcinków dróg, zlokalizowanych na terenie Konina została opracowana w 2017 r.

Plan działań uwzględnionych w Programie ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Konina ma na celu zabezpieczenie środowiska naturalnego przed hałasem. Koncepcja ta zmierza do wyeliminowania przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu, wykazanych na etapie opracowania map akustycznych analizowanych odcinków źródeł emisji hałasu. Dla rozpatrywanych odcinków dróg, działania obniżające hałas zostały skorelowane z planami inwestycyjnymi miasta w zakresie rozwoju układu komunikacyjnego, jak również zapisami Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Miasta Konina na lata 2019 – 2024, który mocą Uchwały Nr 223 Rady Miasta Konina został zastąpiony przez Wieloletni Plan Inwestycyjny Miasta Konina na lata 2020-2025, który także obejmuje w swoich działaniach zadania związane z ochroną przed hałasem.

W przedmiotowym dokumencie zaproponowano prowadzenie całodobowych pomiarów hałasu w otoczeniu objętych Programem dróg miasta Konina. Lista proponowanych lokalizacji, przedstawiona została w poniższej tabeli.

Tabela 7. Proponowane lokalizacje całodobowych pomiarów hałasu na terenie Miasta Konina

Lp.	Nazwa drogi	Nazwa odcinka	Lokalizacja/Adres punktu pomiarowego
1	DK nr 25 i DK nr 92	2592 ul. Poznańska	ul. Poznańska 21
2	DK nr 25	25a ul. Ślesińska	ul. Ślesińska 26
3	DK nr 25	25b ul. Przemysłowa	ul. Przemysłowa 142
4	DK nr 25	25b ul. Przemysłowa	ul. Przemysłowa 37
5	DK nr 25	25c ul. Przemysłowa	os. Legionów 14
6	DK nr 25	25d ul. Przemysłowa	teren Gimnazjum nr 6 Szkoły Mistrzostwa Sportowego w Koninie (ul. Bydgoska 2a)

Lp.	Nazwa drogi	Nazwa odcinka	Lokalizacja/Adres punktu pomiarowego
7	DK nr 25	25e Trasa Bursztynowa	ul. Przydziałki 25
8	DK nr 25	25e Trasa Bursztynowa	ul. Marii Kownackiej 1 (punkt za ekranem akustycznym)
9	DW nr 264	264a ul. Kleczewska	ul. Czereśniowa 2
10	DW nr 264	264b ul. Kleczewska	ul. Północna 1
11	DW nr 266	266 ul. Kard. Stefana Wyszyńskiego i ul. Jana Pawła II	ul. Pionierów 16
12	DP nr 6053	6053P ul. Paderewskiego	ul. Chopina 7
13	DP nr 6079	6079P ul. Szpitalna i ul. Kaliska	ul. Szpitalna 24
14	DK nr 92	92a ul. Poznańska	ul. Liliowa 60
15	DK nr 92	92b Trasa Warszawska	ul. Kolska 88
16	DK nr 72	72 ul. Europejska	ul. Wierzbowa 7
17	DP nr 6060	6060P ul. Spółdzielców	ul. Makowa 2

Źródło: Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Konin

Z uwagi na nadrzędny cel, w postaci oceny trendów zmian klimatu akustycznego na terenie Miasta Konina, sugeruje się wykonanie pomiarów akustycznych we wskazanych lokalizacjach w ramach prac nad kolejnym wydaniem Mapy akustycznej. Ponadto, z powodu aktualnie realizowanych oraz przyszłych inwestycji drogowych w Koninie, w przypadku prowadzenia prac modernizacyjnych w ciągu określonych dróg należy odstąpić od wykonywania pomiarów w rejonie tych odcinków do czasu zakończeniu wszystkich robót.

Uchwałą L/1121/18 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 września 2018 r. przyjęto Uchwałę w sprawie określenia Programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracją miasta Poznań, na których poziom hałasu przekracza poziom dopuszczalny, położonych wzdłuż autostrady A2 od km 107+900 do km 257+219, obejmującego aktualizację Programu ochrony środowiska przed hałasem dla dwóch odcinków autostrady A2. Głównym celem Programu jest identyfikacja obszarów w otoczeniu autostrady A2, na odcinku od Nowego Tomysła do Konina, dla terenów poza

aglomeracją miasta Poznania, zagrożonych ponadnormatywnym oddziaływaniem hałasu drogowego oraz wskazanie na tych obszarach działań o charakterze naprawczym, których skutkiem byłyby poprawa warunków akustycznych, a docelowo obniżenie na tych obszarach poziomu hałasu do wartości dopuszczalnych. Działania te polegają na budowie nowych, bądź rozbudowie istniejących ekranów akustycznych. Jak wynika z Mapy A2 2017, przekroczenia wartości dopuszczalnych w badanych lokalizacjach nie są duże, nie większe niż 5 dB. Mapa A2 2017 wskazała na występowanie przekroczeń dopuszczalnych wartości wskaźników hałasu w miejscach, gdzie ekrany zostały już zastosowane, co wskazuje na ich niewystarczającą skuteczność dla aktualnego natężenia ruchu pojazdów. Dla tych lokalizacji zaproponowano modyfikacje w postaci odpowiedniego przedłużenia ekranu, zwiększenia wymiarów ekranu lub przesunięcie ekranu w pobliże źródła hałasu (jest to preferowany wariant lokalizacji ekranu akustycznego, umożliwiający osiągnięcie najwyższej efektywności dla tego typu rozwiązania).

Uchwała Nr L/1122/18 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 września 2018 r. w sprawie określenia Programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów wzdłuż odcinków dróg wojewódzkich znajdujących się na terenie województwa wielkopolskiego, obejmującego aktualizację Programu ochrony środowiska przed hałasem dla dróg wojewódzkich o natężeniu ruchu ponad 3 000 000 pojazdów na rok znajdujących się na terenie województwa wielkopolskiego na lata 2014-2023. Głównym celem Programu jest wskazanie kierunków i działań, których konsekwentna realizacja spowoduje dostosowanie poziomu hałasu do dopuszczalnego, na terenach, na których nastąpiły przekroczenia obowiązujących norm. Dokument wskazuje również kierunki działań, mające na celu zapobieganie powstawaniu nowych rejonów konfliktów akustycznych. Program swoim zakresem obejmuje wszystkie odcinki dróg wojewódzkich na terenie województwa wielkopolskiego, po których przejeżdża ponad 3 000 000 pojazdów rocznie, w otoczeniu których występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikami LDWN i LN. W Programie tym ujęto drogę wojewódzką nr 266 na odcinku Kramsk – Konin od 86+826 do 96+125, gdzie SDR wyniósł 9019 pojazdów. W Programie dla tego odcinka drogi wskazano następujące zadania:

- ograniczenie prędkości do 40 km/h na odcinku od km 86+826 do km 87+500 oraz do 60 km/h na odcinku od km 87+500 do km 96+125,
- nałożenie obowiązku sporządzenia i przedłożenia przeglądu ekologicznego przez zarządzającego drogą na odcinku od km 86+826 do km 87+500,
- prowadzenie przeglądów stanu nawierzchni drogowej,
- kontrola przestrzegania przepisów odnośnie dopuszczalnej prędkości,
- uwzględnianie zasad kształtowania przestrzeni w otoczeniu źródeł hałasu dla nowotworzonych planów zagospodarowania przestrzennego.

W celu ochrony przed hałasem przy drogach zlokalizowane są ekrany akustyczne o łącznej długości 3 375 m, z czego łączna długość ekranów przy drogach krajowych wynosi 2 863,40 m, przy drogach wojewódzkich – 235,40 m, a przy drogach powiatowych – 277 m.

Uchwałą NR L/1123/18 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 września 2018 r. przyjęto Uchwałę w sprawie określenia Programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów wzdłuż linii kolejowych znajdujących się na obszarze województwa wielkopolskiego obejmującego aktualizację Programu ochrony środowiska przed hałasem dla linii kolejowych o natężeniu ruchu ponad 30 000 pociągów na rok znajdujących się na terenie województwa wielkopolskiego na lata 2014-2023. Zakres Programu obejmuje analizę, przede wszystkim tych obszarów, położonych w granicach administracyjnych analizowanych powiatów województwa wielkopolskiego, dla których wskaźnik M (wyznaczony na podstawie map akustycznych dla odcinków linii kolejowych) przyjmuje największe wartości. W ramach programu przedstawiono szereg zaleceń o charakterze rozwiązań technicznych oraz wskazano kierunki innych działań, których realizacja pozwoli w największym stopniu osiągnąć wyznaczony cel.

Główne szlaki kolejowe Aglomeracji Konińskiej stanowią linie: nr 3 Warszawa Zachodnia – Kunowice i nr 388 Konin – Kazimierz Biskupi. Główny szlak kolejowy powiatu stanowi linia kolejowa nr 3, której długość zarządzanych przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. wynosi 35,8 km. Na odcinku linii nr 3 znajdują się 2 stacje kolejowe (Kramsk, Konin) oraz 3 przystanki osobowe (Konin Zachód, Kawnice, Spławie).

W granicach administracyjnych województwa wielkopolskiego, z wyłączeniem miasta Poznań, zlokalizowanych jest łącznie osiem odcinków w ciągu czterech linii kolejowych, po których przejeżdża więcej niż 30 000 pociągów na rok. W Programie wskazano następujące działania naprawcze:

- budowa osłon akustycznych,
- szlifowanie szyn,
- zastosowanie wkładek przyszybowych,
- kontrola stanu nawierzchni kolejowej,
- właściwe planowanie przestrzenne.

Uchwałą NR XVI/442/16 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 21 marca 2016 roku przyjęto Uchwałę w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska wojskowego w Powidzu. Obszar ten przebiega również przez teren Aglomeracji Konińskiej. Granica obszaru ograniczonego użytkowania od strony zachodniej wchodzi w w obręb Kazimierz Biskupi, przechodząc przez miejscowość Kazimierz Biskupi w pobliżu osiedla Zawadzkiego. Granica strefy wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania od strony zachodniej wchodzi w obręb Bochlewo i Anielewo, przechodząc za miejscowość Anielewo.

Zgodnie z ww. Uchwałą, w strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania zabrania się przeznaczenia nowych terenów pod budowę szpitali, domów opieki społecznej i budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży oraz pod strefy ochronne „A” uzdrowisk.

W obszarze ograniczonego użytkowania określa się następujące sposoby korzystania z terenów:

1) w strefie zewnętrznej:

a) zabrania się budowy nowych szpitali, domów opieki społecznej i budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, a także ich rozbudowy i nadbudowy,

b) zabrania się zmiany sposobu użytkowania istniejących budynków na cele szpitali, domów opieki społecznej i budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,

c) zabrania się tworzenia stref ochronnych „A” uzdrowisk,

d) zabrania się lokalizowania nowych obiektów, których działalność może zwiększyć poziom hałasu w środowisku, a także ich rozbudowy i nadbudowy,

2) w strefie wewnętrznej:

a) zabrania się budowy nowych szpitali, domów opieki społecznej i budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, a także ich rozbudowy i nadbudowy,

b) zabrania się zmiany sposobu użytkowania istniejących budynków na cele szpitali, domów opieki społecznej i budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,

c) zabrania się tworzenia stref ochronnych „A” uzdrowisk,

d) zabrania się lokalizowania nowych obiektów, których działalność może zwiększyć poziom hałasu w środowisku, a także ich rozbudowy i nadbudowy,

e) dopuszcza się lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej, pod warunkiem zapewnienia właściwego komfortu akustycznego w pomieszczeniach wymagających ochrony akustycznej.

W obszarze ograniczonego użytkowania wprowadza się następujące wymagania techniczne dotyczące budynków:

1) w strefie zewnętrznej – zapewnienie właściwego klimatu akustycznego w budynkach z pomieszczeniami wymagającymi ochrony akustycznej poprzez stosowanie przegród budowlanych o odpowiedniej izolacyjności akustycznej;

2) w strefie wewnętrznej – zapewnienie właściwego klimatu akustycznego w budynkach z pomieszczeniami wymagającymi ochrony akustycznej poprzez stosowanie przegród budowlanych o odpowiedniej izolacyjności akustycznej (przede wszystkim poprzez zapewnienie stolarki okiennej o właściwej izolacyjności akustycznej w zależności od oceny wielkości przekroczenia).

3.4.3. Pola elektromagnetyczne (PEM)

Zagadnienia związane z ochroną przed polami elektromagnetycznymi reguluje ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 ze zm.), która definiuje pola elektromagnetyczne jako pola elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwości od 0 Hz do 300 GHz, które tworzą zakres promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego.

Zgodnie z zapisami ww. ustawy ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na utrzymaniu poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach, a także zmniejszenie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymywane.

Monitoring pól elektromagnetycznych w środowisku prowadzony jest przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w sposób ujednolicony dla całego kraju od 2008 roku. Monitoring pól elektromagnetycznych realizowany jest w oparciu o rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2020 poz. 2311).

Ostatnie pomiary natężenia promieniowania elektromagnetycznego (PEM) w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ) prowadzone były na terenie Aglomeracji Konińskiej w latach 2018-2020 w następujących punktach:

- w m. Zaryń (2018 r.);
- w m. Golina (2019 r.);
- w m. Grodziec (2019 r),
- w m. Konin (2 punkty pomiarowe w 2020 roku).

Zmierzone wartości natężenia pola elektromagnetycznego w ww. punktach pomiarowych kształtowały się na bardzo niskim poziomie – od 0,30 do 0,61 V/m. Pomiary pól elektromagnetycznych wykonywane na terenie województwa wielkopolskiego przez GIOŚ w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska nie wykazują przekroczeń dopuszczalnych norm. Mierzone wartości natężenia PEM są dużo niższe od poziomów dopuszczalnych. Dokonując porównania wszystkich wyników pomiarów PEM na przestrzeni ostatnich lat nie obserwuje się znaczących zmian średnich poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

3.4.4. Gospodarowanie wodami

Na terenie Aglomeracji Konińskiej istnieje stosunkowo gęsta sieć rzeczna. Aglomeracja Konińska należy do zlewni rzeki Warty i Noteci. Rzeki na tym terenie utrzymują względną równowagę zasilania podziemnego i powierzchniowego. Dominują wezbrania wczesnowiosenne (roztopowe). Letnie wezbrania (opadowe) mają znaczenie drugorzędne, jednak niekiedy zdarzają się większe. Z uwagi na nizinny charakter terenu rzeki przybierają powoli. Wezbrania bywają jednak długotrwałe i mają wysokie kulminacje, co w wypadku złego stanu zabezpieczeń może powodować zalanie znacznych terenów. Na terenie Aglomeracji Konińskiej znajdują się również liczne jeziora rynnowe o znacznych powierzchniach oraz dobrze rozwiniętych liniach brzegowych: Mikorzyńskie, Ślesińskie, Licheńskie, Skulskie, Skulska Wieś, Mąkolno, Lubstowskie, Wilczyńskie, Budziławskie, Suszewskie, Kownackie, Gopło (jedynie nieznaczna część) czy Gośławskie (jedynie nieznaczna część).

Agglomeracja Konińska położona jest na obszarze trzech głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP), tj.:

- GZWP nr 143 Subzbiornik Inowrocław – Gniezno;
- GZWP nr 144 Dolina Kopalna Wielkopolska;
- GZWP nr 151 Zbiornik Turek – Konin – Koło.

Zdecydowanie największą powierzchnię na terenie Aglomeracji Konińskiej zajmuje GZWP nr 151. Pozostałe (GZWP nr 143 i 144) obejmują jedynie niewielkie obszary na północno-zachodnim krańcu powiatu.

3.4.4.1. Charakterystyka JCWPd i JCWP

Ramowa Dyrektywa Wodna (RDW), jest dokumentem, który porządkuje i nadzoruje istniejące europejskie przepisy prawne w zakresie wód oraz ma na celu ochronę wszystkich wód przed zanieczyszczeniami u źródła. Na jej podstawie wyznaczone zostały jednolite części wód: powierzchniowych (JCWP) oraz podziemnych (JCWPd), które stanowią podstawowe jednostki gospodarki wodnej. JCWP obejmuje wody powierzchniowe, takie jak: rzeki, jeziora, wody przybrzeżne i przejściowe. Głównym celem wyodrębnienia tych jednostek jest ocena stanu jakościowego i ilościowego wód w obszarze danej JCW.

Według tego podziału Aglomeracja Konińska położona jest obrębie pięciu JCWPd nr 43, 47, 62, 71 i 81. Krótką charakterystykę tych obszarów przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8 Charakterystyka JCWPd na obszarze Aglomeracji Konińskiej

Lp.	Numer JCWPd	Kod UE	Stan	Stan chemiczny	Stan ilościowy	Cel dla stanu chemicznego	Cel dla stanu ilościowego	Termin osiągnięcia celów środowiskowych	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Aktualna jakość wód podziemnych
1.	43	PLGW600043	słaby	słaby	słaby	dobry stan chemiczny; mniej rygorystyczny cel dla parametru Cl (ochrona stanu przed dalszym pogorszeniem)	mniej rygorystyczny cel: ochrona stanu ilościowego przed dalszym pogorszeniem	2021	zagrożona	wody złej jakości (badanie na terenie gm. Skulsk w 2021 roku)
2.	47	PLGW200047	dobry	dobry	dobry	dobry stan chemiczny	dobry stan ilościowy	2015	zagrożona	wody zadawalającej jakości (badanie na terenie gm. Radziejów w 2021 roku)
3.	62	PLGW600062	słaby	słaby	dobry	dobry stan chemiczny; mniej rygorystyczny cel dla parametru Cl (ochrona stanu przed dalszym pogorszeniem)	dobry stan ilościowy	2021	zagrożona	wody zadawalającej jakości (badanie na terenie gm. Wierzbinek w 2021) oraz wody złej jakości (badanie na terenie gm. Kramsk w 2021)

Lp.	Numer JCWPd	Kod UE	Stan	Stan chemiczny	Stan ilościowy	Cel dla stanu chemicznego	Cel dla stanu ilościowego	Termin osiągnięcia celów środowiskowych	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Aktualna jakość wód podziemnych
4.	71	PLGW600071	dobry	dobry	dobry	dobry stan chemiczny	dobry stan ilościowy	2015	zagrożona	wody niezadawalającej jakości (badanie na terenie gm. Grodziec w 2021) oraz wody złej jakości (badanie na terenie gm. Rychwał w 2021)
5.	81	PLGW600081	dobry	dobry	dobry	dobry stan chemiczny	dobry stan ilościowy	2015	niezagrożona	wody niezadawalającej jakości (badanie na terenie gm. Chocz w 2019) oraz wody złej jakości (badanie na terenie gm. Ceków-Kolonia w 2019)

Źródło: <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh/>

Zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną (RDW), implementowaną ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, jednolite części wód podziemnych są jednostkami wydzielonymi dla potrzeb zarządzania wodami, w tym planowania w gospodarowaniu wodami. Dla tych jednostek w kolejnych cyklach planistycznych sporządzane są programy działań, służące osiągnięciu ustalonych dla nich celów środowiskowych. W odniesieniu do wód podziemnych (art. 59 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne) celem środowiskowym jest:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
- ich ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Monitoring jakości wód podziemnych jest częścią Państwowego Monitoringu Środowiska, koordynowanego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (GIOŚ). Badania wykonywane są na poziomie krajowym w ramach monitoringu diagnostycznego i operacyjnego. Badania jakości wód podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzone są przez Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie. Na terenie Aglomeracji Konińskiej zlokalizowanych jest sześć punktów pomiarowych w ramach prowadzonych badań wód podziemnych w poszczególnych punktach monitoringowych. Są to następujące punkty:

Tabela 9 Punkty pomiarowe JCWPd na terenie Aglomeracji Konińskiej

Lp.	Numer punktu	Kod UE JCWPd	Gmina	Typ ośrodka wodonośnego	Użytkowanie terenu	Klasa jakości w 2021 roku
1.	1952	PLGW600043	Skulsk (gmina wiejska)	porowy	zabudowa wiejska	V (wody złej jakości)
2.	1842	PLGW600062	Wierzbinek (gmina wiejska)	porowo-szczelinowy	zabudowa miejska luzna	III (wody zadowalającej jakości)
3.	2201	PLGW600062	Kramsk (gmina wiejska)	porowy	łąki i pastwiska	V (wody złej jakości)
4.	494	PLGW600071	Konin (gmina miejska)	porowo-szczelinowy	grunty orne	II (wody dobrej jakości)
5.	1797	PLGW600071	Rychwał (gmina miejsko-wiejska)	porowy	zabudowa wiejska	V (wody złej jakości)
6.	1798	PLGW600071	Grodziec (gmina wiejska)	szczelinowo-krasowy	łąki i pastwiska	IV (wody niezadowalającej jakości)

Źródło: <https://mjwp.gios.gov.pl/>

Strefę ochronną ujęcia wody podziemnej ustanawia się w celu zapewnienia odpowiedniej jakości wody ujmowanej do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz zaopatrzenia zakładu wymagającego wody wysokiej jakości, a także ze względu na ochronę zasobów wodnych. Strefa ochronna stanowi obszar, na którym obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wody.

Strefa ochronna obejmuje:

- 1) teren ochrony bezpośredniej i teren ochrony pośredniej,
- 2) wyłącznie teren ochrony bezpośredniej.

Strefę ochronną obejmującą teren ochrony bezpośredniej i pośredniej ustanawia Wojewoda, w drodze aktu prawa miejscowego, na wniosek i koszt właściciela ujęcia wody

lub z urzędu, jeżeli z przeprowadzonej analizy ryzyka wynika potrzeba jej ustanowienia. Wniosek powinien zawierać uzasadnienie potrzeby ustanowienia strefy ochronnej, wraz z propozycją granic terenu wskazując zakazy, nakazy, ograniczenia oraz obszary, na których obowiązują (art. 130 ust. 1, ustawy Prawo wodne).

Strefę ochronną obejmującą wyłącznie teren ochrony bezpośredniej ustanawia właściwy organ Wód Polskich w drodze decyzji.

Na terenie Miasta Konina znajduje się strefa ochronna ujęcia wód podziemnych z utworów kredowych z bariery eksploatacyjnej „Kurów”, która została ustanowiona poprzez Rozporządzenie Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 2 września 2015 r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wód podziemnych "Kurów" w Koninie. Strefa ochronna została podzielona na teren ochrony: bezpośredniej (składający się z 18 części) oraz pośredniej (pośredniej, o powierzchni 13,4 km²). Na terenie ochrony pośredniej ujęcia wody zabronione jest:

- 1) rolnicze wykorzystanie ścieków;
- 2) lokalizowanie przydomowych oczyszczalni ścieków;
- 3) składowanie lub przechowywanie obornika bez stosowania urządzeń zabezpieczających przed przedostawaniem się odcieków do ziemi;
- 4) stosowanie środków ochrony roślin, które są klasyfikowane, według zezwolenia na ich wprowadzenie do obrotu, jako niebezpieczne dla środowiska;
- 5) lokalizowanie składowisk odpadów niebezpiecznych, innych niż niebezpieczne i obojętne oraz obojętnych;
- 6) przechowywanie lub składowanie odpadów promieniotwórczych;
- 7) lokalizowanie obiektów dystrybucji i magazynów produktów ropopochodnych oraz innych substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego w rozumieniu przepisów odrębnych, a także rurociągów do ich transportu;
- 8) lokalizowanie cmentarzy i miejsc grzebania zwłok zwierzęcych;
- 9) lokalizowanie ujęć wody podziemnej, z wyjątkiem:
- 10) studni służących rozbudowie komunalnych ujęć wody miasta Konina;
- 11) studni służących zwykłemu korzystaniu z wód piętra czwartorzędowego;
- 12) wykonywanie wierceń w innym celu niż zaopatrzenie w wodę, dla których projekt robót geologicznych lub dokumentacja hydrogeologiczna, sporządzone na podstawie przepisów odrębnych, wykazały możliwość wystąpienia negatywnego oddziaływania na wody podziemne piętra czwartorzędowego i kredowego;
- 13) lokalizowanie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych, dla których dokumentacja hydrogeologiczna, wykazała możliwość wystąpienia negatywnego oddziaływania na wody podziemne.

Aglomeracja Konińska położona jest na obszarze działania Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu na obszarze Dorzecza Odry w regionie wodnym Warty oraz częściowo również na obszarze działania Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Bydgoszczy.

Ocenę stanu wód powierzchniowych wykonuje się w odniesieniu do jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) na podstawie wyników klasyfikacji stanu lub potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego, uzyskanych w reprezentatywnym punkcie pomiarowo-kontrolnym. Jednolita część wód powierzchniowych to oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych. Zarówno stan ekologiczny naturalnych jednolitych części wód oraz potencjał ekologiczny silnie zmienionych i sztucznych jednolitych części wód określa się na podstawie wyników badań elementów biologicznych oraz na podstawie wyników badań elementów wspierających, czyli elementów hydromorfologicznych i elementów fizykochemicznych. Stan ekologiczny jednolitych części wód klasyfikuje się nadając im jedną z pięciu klas jakości.

Stan chemiczny określany jest na podstawie wyników badań substancji priorytetowych i innych zanieczyszczeń chemicznych, prowadzonych w reprezentatywnych punktach pomiarowo-kontrolnych w odniesieniu do środowiskowych norm jakości określonych aktualnym rozporządzeniem Ministra Środowiska.

Zgodnie z danymi PGW Wody Polskie Aglomeracja Konińska położona jest w obrębie 35 jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP), tym 15 jeziornych oraz 20 rzecznych. Wykaz tych JCWP przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 10 Charakterystyka JCWP w obszarze Aglomeracji Konińskiej

Lp.	Jednolita Część Wód Powierzchniowych		Typ JCWP	Status	Klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego	Klasyfikacja stanu chemicznego	Ocena stanu	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Wyznaczone cele środowiskowe
	Nazwa	Kod							
1.	Zgłowiączka - jez. Głuszyńskie, wraz z dopływami	PLRW20001727839	potok nizinny piaszczysty	naturalna część wód	zły stan ekologiczny (2020)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	zły (2021)	zagrożona	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny
2.	Noteć od Dopływu spod Sadlna do wypływu z Jez. Gopło	PLRW60002018817999	rzeka nizinna żwirowa	silnie zmieniona część wód	słaby potencjał ekologiczny (2020)	stan chemiczny poniżej dobrego (2020)	zły (2020)	zagrożona	dobry potencjał ekologiczny dobry stan chemiczny
3.	Błotnica	PLRW600023184956	Potoki i strumienie na obszarach będących pod wpływem procesów torfotwórczych	naturalna część wód	dobry stan ekologiczny (2021)	brak danych dla JCWP (2021)	brak możliwości wykonania oceny (2021)	zagrożona	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny
4.	Dopływ z Jez. Skulskich	PLRW600025188149	cieki łączące jeziora	naturalna część wód	słaby stan ekologiczny (2019)	stan chemiczny dobry (2019)	zły (2019)	zagrożona	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny

Lp.	Jednolita Część Wód Powierzchniowych		Typ JCWP	Status	Klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego	Klasyfikacja stanu chemicznego	Ocena stanu	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Wyznaczone cele środowiskowe
	Nazwa	Kod							
5.	Dopływ z Rychwała	PLRW6000231835329	Potoki i strumienie na obszarach będących pod wpływem procesów torfotwórczych	naturalna część wód	umiarkowany stan ekologiczny (2019)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	zły (2021)	zagrożona	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny
6.	Kanał Ślesiński do wypływu z jez. Pątnowskiego	PLRW600025183459	cieki łączące jeziora	silnie zmieniona część wód	umiarkowany potencjał ekologiczny (2019)	brak danych dla JCWP	zły (2019)	zagrożona	dobry potencjał ekologiczny dobry stan chemiczny
7.	Kanał Ślesiński od jez. Pątnowskiego do ujścia	PLRW6000018349	nieokreślony	sztuczna część wód	zły potencjał ekologiczny (2019)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	zły (2021)	zagrożona	dobry potencjał ekologiczny dobry stan chemiczny
8.	Kan. Grójecki do wypływu z jez. Lubstowskiego	PLRW600025183383	cieki łączące jeziora	naturalna część wód	umiarkowany stan ekologiczny (2019)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	zły (2021)	zagrożona	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny
9.	Kan. Grójecki od wypływu z jez. Lubstowskiego do ujścia	PLRW600023183389	Potoki i strumienie na obszarach będących pod wpływem	silnie zmieniona część wód	umiarkowany potencjał ekologiczny (2019)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	zły (2021)	zagrożona	dobry potencjał ekologiczny dobry stan chemiczny

Lp.	Jednolita Część Wód Powierzchniowych		Typ JCWP	Status	Klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego	Klasyfikacja stanu chemicznego	Ocena stanu	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Wyznaczone cele środowiskowe
	Nazwa	Kod							
			procesów torfotwórczych						
10.	Pichna	PLRW600017188129	potok nizinny piaszczysty	naturalna część wód	umiarkowany stan ekologiczny (2019)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	zły (2021)	zagrożona	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny
11.	Struga Biskupia do wpływu do jez. Gosławskiego	PLRW60002318345299	Potoki i strumienie na obszarach będących pod wpływem procesów torfotwórczych	silnie zmieniona część wód	umiarkowany potencjał ekologiczny (2019)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	zły (2021)	zagrożona	dobry potencjał ekologiczny dobry stan chemiczny
12.	Wiercica od Borkówki do ujścia	PLRW60001718337299	potok nizinny piaszczysty	silnie zmieniona część wód	umiarkowany potencjał ekologiczny (2019)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	zły (2021)	zagrożona	dobry potencjał ekologiczny dobry stan chemiczny
13.	Topiec	PLRW600023183512	Potoki i strumienie na obszarach będących pod wpływem procesów torfotwórczych	silnie zmieniona część wód	słaby potencjał ekologiczny (2021)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	zły (2021)	zagrożona	dobry potencjał ekologiczny dobry stan chemiczny

Lp.	Jednolita Część Wód Powierzchniowych		Typ JCWP	Status	Klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego	Klasyfikacja stanu chemicznego	Ocena stanu	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Wyznaczone cele środowiskowe
	Nazwa	Kod							
14.	Warta od Teleszyny do Topca	PLRW600021183511	wielka rzeka nizinna	silnie zmieniona część wód	umiarkowany potencjał ekologiczny (2020)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	zły (2021)	niezagrożona	dobry potencjał ekologiczny; możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku cieku istotnego - Warta w obrębie JCWP dobry stan chemiczny
15.	Warta od Topca do Powy	PLRW600021183519	wielka rzeka nizinna	silnie zmieniona część wód	słaby potencjał ekologiczny (2020)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	zły (2021)	zagrożona	dobry potencjał ekologiczny; możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku cieku istotnego - Warta w obrębie JCWP dobry stan chemiczny

Lp.	Jednolita Część Wód Powierzchniowych		Typ JCWP	Status	Klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego	Klasyfikacja stanu chemicznego	Ocena stanu	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Wyznaczone cele środowiskowe
	Nazwa	Kod							
16.	Warta od Powy do Proсны	PLRW60002118399	wielka rzeka nizinna	silnie zmieniona część wód	umiarkowany potencjał ekologiczny (2020)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	zły (2021)	zagrożona	dobry potencjał ekologiczny; możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku ciek u istotnego - Warta w obrębie JCWP dobry stan chemiczny
17.	Noteć do Dopływu z jez. Lubotyń	PLRW6000171881189	potok nizinny piaszczysty	naturalna część wód	słaby stan ekologiczny (2019)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	zły (2021)	zagrożona	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny
18.	Powa	PLRW600023183529	potoki i strumienie na obszarach będących pod wpływem procesów torfotwórczych	naturalna część wód	umiarkowany stan ekologiczny (2020)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	zły (2021)	zagrożona	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny

Lp.	Jednolita Część Wód Powierzchniowych		Typ JCWP	Status	Klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego	Klasyfikacja stanu chemicznego	Ocena stanu	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Wyznaczone cele środowiskowe
	Nazwa	Kod							
19.	Bawół od Czarnej Strugi do ujścia	PLRW600024183569	małe i średnie rzeki na obszarze będącym pod wpływem procesów torfotwórczych	silnie zmieniona część wód	umiarkowany potencjał ekologiczny (2020)	stan chemiczny dobry (2020)	zły (2020)	zagrożona	dobry potencjał ekologiczny dobry stan chemiczny
20.	Bawół do Czarnej Strugi	PLRW6000231835669	potoki i strumienie na obszarach będących pod wpływem procesów torfotwórczych	silnie zmieniona część wód	słaby potencjał ekologiczny (2020)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	zły (2021)	zagrożona	dobry potencjał ekologiczny dobry stan chemiczny
21.	Noteć od Dopływu z Jez. Lubotyń do Dopływu spod Sadlna	PLRW600020188151	rzeka nizinna żwirowa	silnie zmieniona część wód	zły potencjał ekologiczny (2019)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	zły (2021)	niezagrożona	dobry potencjał ekologiczny dobry stan chemiczny
22.	Gopło	PLLW10396	jezioro o wysokiej zawartości wapnia, o dużym wypływie zlewni, stratyfikowane na Niżu Środkowopolskim	silnie zmieniona część wód	zły potencjał ekologiczny (2019)	stan chemiczny poniżej dobrego (2019)	zły (2019)	zagrożona	dobry potencjał ekologiczny dobry stan chemiczny

Lp.	Jednolita Część Wód Powierzchniowych		Typ JCWP	Status	Klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego	Klasyfikacja stanu chemicznego	Ocena stanu	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Wyznaczone cele środowiskowe
	Nazwa	Kod							
23.	Budzisławskie	PLLW10398	jezioro o wysokiej zawartości wapnia, o małym wypływie zlewni, stratyfikowane na Niżu Środkowopolskim	silnie zmieniona część wód	dobry potencjał ekologiczny (2020)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	zły (2021)	niezagrożona	maksymalny potencjał ekologiczny dobry stan chemiczny
24.	Głodowskie	PLLW10097	jezioro o wysokiej zawartości wapnia, o dużym wypływie zlewni, niestratyfikowane na Niżu Środkowopolskim	naturalna część wód	dobry stan ekologiczny (2019)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	zły (2021)	zagrożona	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny
25.	Gosławskie	PLLW10094	jezioro o wysokiej zawartości wapnia, o dużym wypływie zlewni, niestratyfikowane na Niżu Środkowopolskim	silnie zmieniona część wód	umiarkowany potencjał ekologiczny (2021)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	zły (2021)	zagrożona	dobry potencjał ekologiczny dobry stan chemiczny
26.	Licheńskie	PLLW10091	jezioro o wysokiej zawartości wapnia, o dużym wypływie zlewni, niestratyfikowane	silnie zmieniona część wód	umiarkowany potencjał ekologiczny (2019)	brak danych dla JCWP	zły (2019)	zagrożona	dobry potencjał ekologiczny dobry stan chemiczny

Lp.	Jednolita Część Wód Powierzchniowych		Typ JCWP	Status	Klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego	Klasyfikacja stanu chemicznego	Ocena stanu	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Wyznaczone cele środowiskowe
	Nazwa	Kod							
			na Niżu Środkowopolskim						
27.	Lubstowskie	PLLW10086	jezioro o wysokiej zawartości wapnia, o dużym wypływie zlewni, niestratyfikowane na Niżu Środkowopolskim	silnie zmieniona część wód	umiarkowany potencjał ekologiczny (2021)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	zły (2021)	zagrożona	dobry potencjał ekologiczny dobry stan chemiczny
28.	Mąkolno	PLLW10084	jezioro o wysokiej zawartości wapnia, o dużym wypływie zlewni, niestratyfikowane na Niżu Środkowopolskim	naturalna część wód	dobry stan ekologiczny (2021)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	zły (2021)	zagrożona	bardzo dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny
29.	Skulska Wieś	PLLW10394	jezioro o wysokiej zawartości wapnia, o dużym wypływie zlewni, stratyfikowane na Niżu Środkowopolskim	naturalna część wód	umiarkowany stan ekologiczny (2020)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	zły (2021)	zagrożona	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny

Lp.	Jednolita Część Wód Powierzchniowych		Typ JCWP	Status	Klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego	Klasyfikacja stanu chemicznego	Ocena stanu	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Wyznaczone cele środowiskowe
	Nazwa	Kod							
30.	Ślesińskie	PLLW10088	jezioro o wysokiej zawartości wapnia, o dużym wypływie zlewni, stratyfikowane na Niżu Środkowopolskim	silnie zmieniona część wód	umiarkowany potencjał ekologiczny (2019)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	zły (2021)	zagrożona	dobry potencjał ekologiczny dobry stan chemiczny
31.	Wilczyńskie	PLLW10401	jezioro o wysokiej zawartości wapnia, o dużym wypływie zlewni, stratyfikowane na Niżu Środkowopolskim	silnie zmieniona część wód	umiarkowany potencjał ekologiczny (2021)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	zły (2021)	niezagrożona	maksymalny potencjał ekologiczny dobry stan chemiczny
32.	Kownackie	PLLW10402	jezioro o wysokiej zawartości wapnia, o dużym wypływie zlewni, stratyfikowane na Niżu Środkowopolskim	silnie zmieniona część wód	umiarkowany potencjał ekologiczny (2021)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	zły (2021)	zagrożona	dobry potencjał ekologiczny dobry stan chemiczny
33.	Suszewskie	PLLW10400	jezioro o wysokiej zawartości wapnia, o dużym wypływie zlewni, stratyfikowane na	silnie zmieniona część wód	słaby potencjał ekologiczny (2021)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	zły (2021)	zagrożona	dobry potencjał ekologiczny dobry stan chemiczny

Lp.	Jednolita Część Wód Powierzchniowych		Typ JCWP	Status	Klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego	Klasyfikacja stanu chemicznego	Ocena stanu	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Wyznaczone cele środowiskowe
	Nazwa	Kod							
			Niżu Środkowopolskim						
34.	Wąsowsko-Mikorzyńskie	PLLW10089	jezioro o wysokiej zawartości wapnia, o dużym wypływie zlewni, stratyfikowane na Niżu Środkowopolskim	silnie zmieniona część wód	umiarkowany potencjał ekologiczny (2021)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	zły (2021)	zagrożona	dobry potencjał ekologiczny dobry stan chemiczny
35.	Pątnowskie	PLLW10090	jezioro o wysokiej zawartości wapnia, o dużym wypływie zlewni, niestratyfikowane na Niżu Środkowopolskim	silnie zmieniona część wód	słaby potencjał ekologiczny (2021)	stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	zły (2021)	zagrożona	dobry potencjał ekologiczny dobry stan chemiczny

Źródło: Źródło: Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu oraz Ocena stanu jednolitych części wód jezior w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu

Wszystkie JCWP występujące w granicach Aglomeracji Konińskiej mają zły stan wód, natomiast w ocenie ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych 31 z 35 JCWP występują jako zagrożone. W ocenie stanu JCWP uwzględnia się wyniki klasyfikacji stanu lub potencjału ekologicznego (stan ekologiczny – dla wód naturalnych, potencjał ekologiczny – dla wód sztucznych i silnie zmienionych) oraz stanu chemicznego.

W celu prawidłowego gospodarowania wodami tworzy się Plany gospodarowania wodami dla obszaru dorzecza. Aglomeracja Konińska położona jest na obszarze dorzecza Odry. Obowiązujący obecnie zaktualizowany Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (aPGW) został zatwierdzony przez Radę Ministrów i opublikowany w dniu 6 grudnia 2016 r. w drodze rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. poz. 1967). Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry ustala następujące cele środowiskowe:

- dla jednolitych części wód – będących w dobrym stanie/potencjalnie ekologicznym, utrzymanie tego stanu/potencjału;
- dla naturalnych części wód – osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego;
- dla silnie zmienionych i sztucznych części wód – osiągnięcie co najmniej dobrego potencjału ekologicznego, utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

3.4.4.2. Zagrożenia powodziowe

Powódź to w rozumieniu art. 16 pkt. 43 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2233 ze zm.) czasowe pokrycie przez wodę terenu, który w normalnych warunkach nie jest pokryty wodą, w szczególności wywołane przez wezbranie wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach oraz od strony morza, z wyłączeniem pokrycia przez wodę terenu wywołanego przez wezbranie wody w systemach kanalizacyjnych.

Mapy zagrożenia powodziowego (MZP) i mapy ryzyka powodziowego (MRP) to dokumenty planistyczne, których obowiązek opracowania wynika z dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (Dyrektywa Powodziowa). Za sporządzenie projektów map zagrożenia powodziowego oraz mapy ryzyka powodziowego odpowiedzialne jest Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie. Mapy zagrożenia powodziowego sporządza się dla obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, wskazanych we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego, tj. obszarów na których stwierdza się istnienie znaczącego ryzyka powodziowego lub jego wystąpienie jest prawdopodobne. Mapy ryzyka powodziowego określają wartości potencjalnych strat powodziowych oraz przedstawiają obiekty narażone na zalanie w przypadku wystąpienia powodzi o

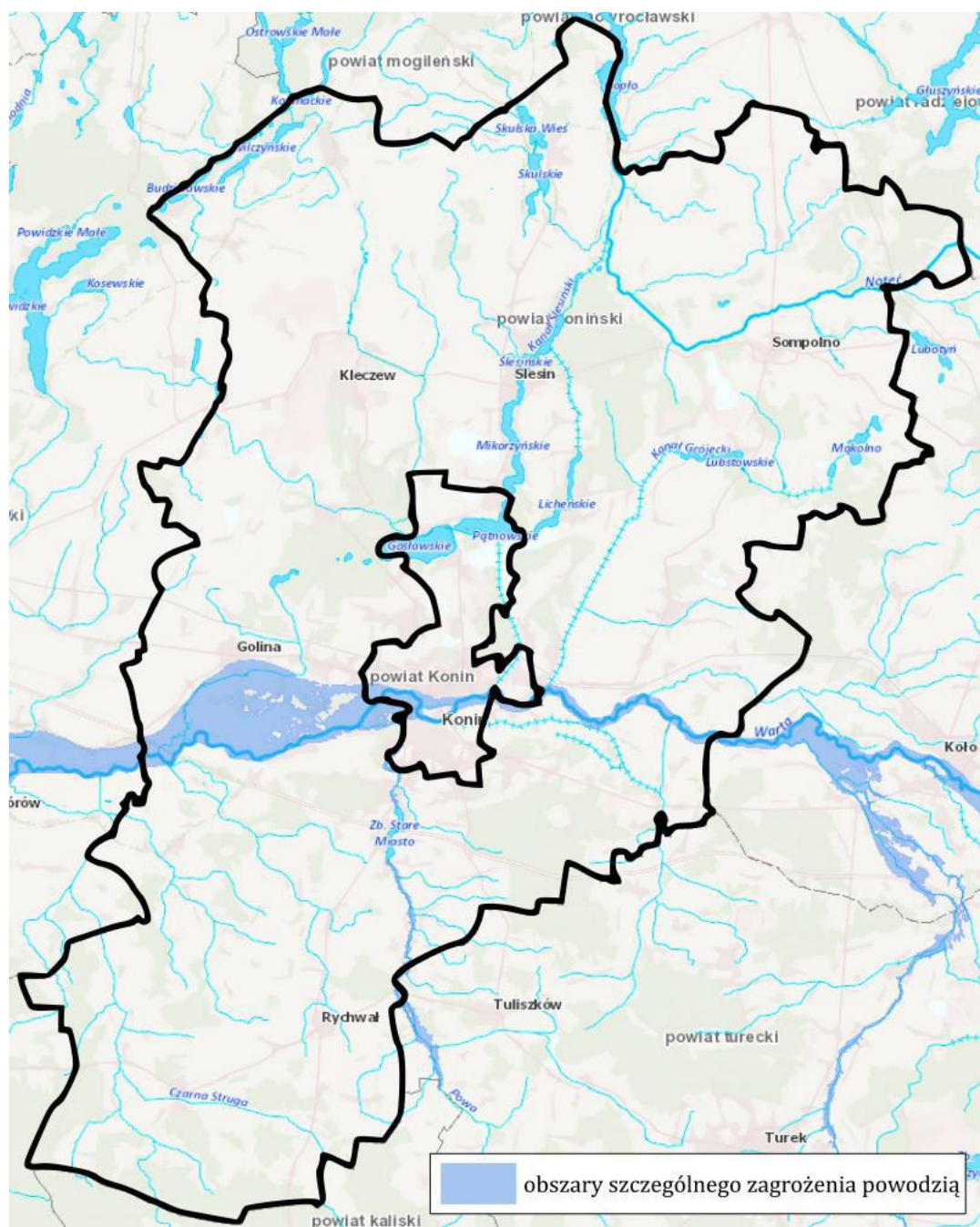
określonym prawdopodobieństwie wystąpienia. Są to obiekty, które pozwalają na ocenę ryzyka powodziowego dla zdrowia i życia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego i działalności gospodarczej, czyli grupy, dla których należy ograniczyć negatywne skutki powodzi zgodnie z celami Dyrektywy Powodziowej.

MZP i MRP stanowią podstawę do oceny ryzyka powodziowego oraz podejmowania działań mających na celu ograniczenie negatywnych skutków powodzi dla zdrowia i życia ludzi, działalności gospodarczej, środowiska i dziedzictwa kulturowego.

Zgodnie z mapami ryzyka powodziowego obszary występowania zagrożenia powodzią występują głównie wzdłuż doliny Warty. Najbardziej rozległe obszary szczególnego zagrożenia powodzią na terenie Aglomeracji Konińskiej występują wzdłuż odcinka rz. Warty w gminie Golina. Obszar Aglomeracji Konińskiej znajduje się:

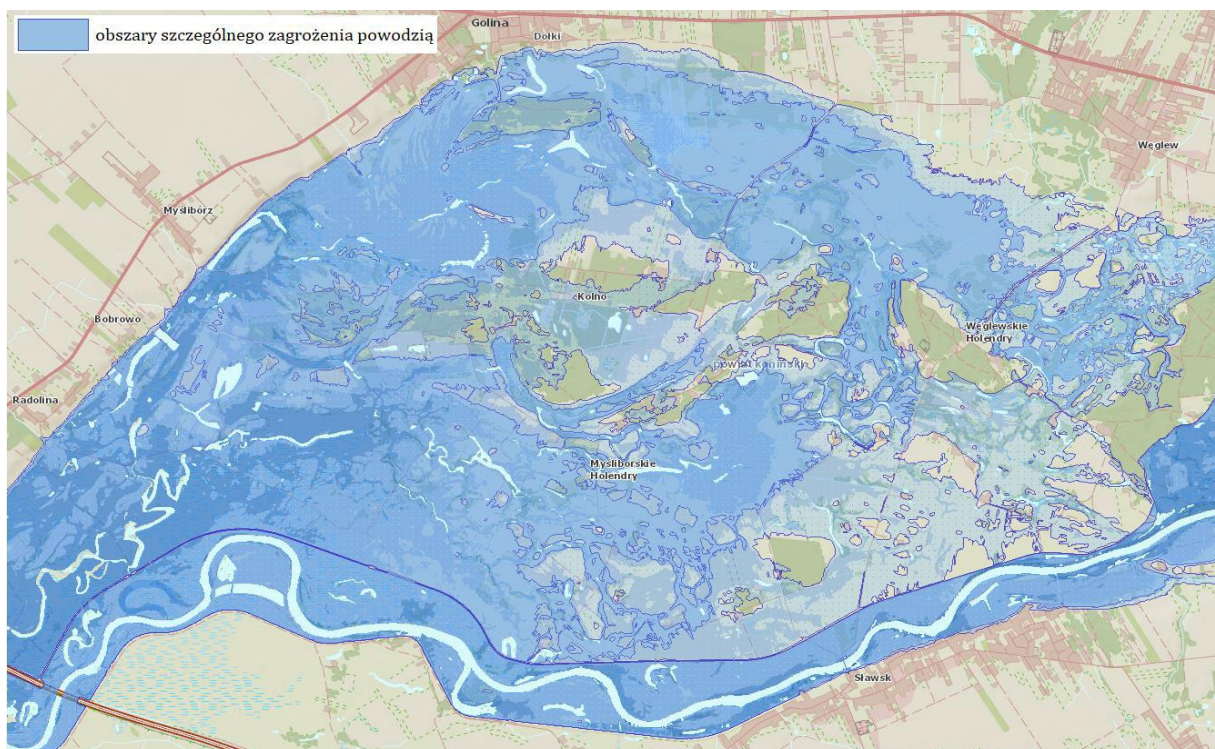
1. częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 9 ust. 1 pkt 6c) lit. a ustawy Prawo wodne, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat ($Q = 1\%$);
2. częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 9 ust. 1 pkt 6c) lit. b ustawy Prawo wodne, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat ($Q = 10\%$);
3. częściowo na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat ($Q = 0,2\%$);
4. częściowo na obszarze narażonym na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Zasięg wyznaczonych na terenie Aglomeracji Konińskiej obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi (ONNP), obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów zagrożonych podtopieniami przedstawiono na kolejnych rycinach.

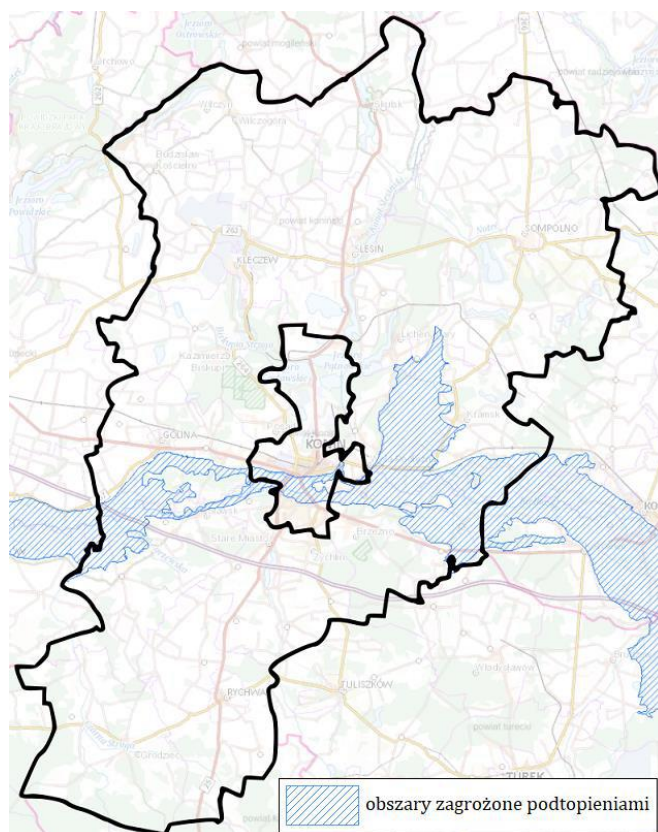
Rysunek 4. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią wyznaczone na terenie Aglomeracji Konińskiej

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Konińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Rysunek 5. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią wyznaczone na terenie gminy Golina

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Konińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Rysunek 6. Obszary zagrożone podtopieniami wyznaczone na terenie Aglomeracji Konińskiej

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Konińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Oslonę przeciwpowodziową tworzą wały przeciwpowodziowe na tych odcinkach, gdzie istnieją zagrożenia powodziowe. Długość wałów przeciwpowodziowych na terenie Aglomeracji Konińskiej wynosi 103,216 km. Wały przeciwpowodziowe są na bieżąco monitorowane. Zgodnie z wymogami prawnymi wynikającymi z art. 62 ust 1 ustawy Prawo budowlane dokonuje się okresowych rocznych i pięcioletnich kontroli stanu technicznego budowli wałowych. Kontroli tych dokonują pracownicy Zarządów Zlewni w Wodach Polskich, którzy posiadają odpowiednie uprawnienia. Wody Polskie zapewniają również monitoring wałów w okresie zlodzenia rzek, podczas przejścia fali roztopowej oraz w czasie przejścia wezbrań wód. Jednym z ważnych elementów polityki utrzymania wałów jest ich wykaszanie. Ma ono na celu wzmacnianie struktury wału przez system korzeniowy traw. Jednocześnie pozwala to na obserwację ewentualnych uszkodzeń wałów przez wodę. Wały kosi się raz w roku w lecie lub dwa razy późną wiosną i wczesną jesienią.

3.4.4.3. Susze

Susza to zjawisko naturalne, wywołane przez długie okresy bez opadów deszczu lub śniegu. Jest jednym z ekstremalnych zjawisk meteorologicznych i hydrologicznych i obok powodzi jest jednym z najbardziej dotkliwych zjawisk naturalnych oddziałujących na społeczeństwo, środowisko i gospodarkę. Zjawisko to może prowadzić do zaburzenia stosunków wodnych w obszarze dorzecza. Jednym z jej skutków może być ograniczenie dostępu ludzi do wody pitnej, a także przesuszenie gleb. Podczas trwania suszy z uwagi na warunki meteorologiczne i klimatyczne, problemy rolnicze, warunki hydrologiczne i skutki gospodarcze wydziela się cztery etapy jej rozwoju: suszę atmosferyczną, glebową, hydrologiczną i hydrogeologiczną.

RZGW w Poznaniu opracował „Plan przeciwdziałania skutkom suszy w regionie wodnym Warty”. Celem Planu jest identyfikacja i hierarchizacja obszarów zagrożonych wystąpieniem zjawiska suszy w regionie wodnym Warty, ocena potrzeb w zakresie ochrony przed suszą oraz opracowanie zestawu działań mających na celu przeciwdziałanie i łagodzenie skutków suszy w regionie wodnym.

W Planie przedstawiono także Program działań służących ograniczeniu skutków suszy w regionie wodnym Warty. Program odnosi się do zdiagnozowanych, zhierarchizowanych problemów związanych ze stopniem narażenia na skutki suszy gmin, sektorów gospodarczych i środowiska przyrodniczego i zawiera propozycję działań łagodzących dla nich skutki suszy. Opracowany Program działań zawiera m.in. propozycje budowy, rozbudowy bądź przebudowy urządzeń wodnych wynikających z potrzeb przeciwdziałania skutkom suszy. Na obszarze Aglomeracji Konińskiej zaproponowano następujące rozwiązania służące ograniczaniu skutków suszy:

- ograniczanie utraty naturalnej retencji i zachęcanie do jej odtwarzania na terenach zurbanizowanych;

- odtwarzanie naturalnych możliwości retencyjnych zlewni (zadrzewianie);
- utrzymanie i odtwarzanie naturalnych możliwości retencyjnych ekosystemów wodnych i ekosystemów zależnych od wód;
- zwiększanie retencji zlewni (mikroretencja);
- budowa zbiorników wodnych małej i dużej retencji;
- budowa/rozbudowa systemów zaopatrzenia w wodę ludności;
- budowa/rozbudowa systemów nawadniających.

Zgodnie z załącznikiem nr 2 do Planu – Wykaz gmin i obszarów zagrożonych suszą i narażonych na suszę, Aglomeracja Konińska została zaklasyfikowana jako obszar zagrożony suszą, w poniższej tabeli przedstawiono szczegółowe informacje.

GMINA	Stopień zagrożenia suszą - wg. rodzaju suszy				Sumaryczny stopień narażenia na skutki suszy sektorów i obszarów								
	Atmosferyczna	Rolnicza	Hydrologiczna	Hydrogeologiczna	Gospodarka komunalna	Przemysł	Rolnictwo	Gospodarka stawowa	Leśnictwo	Energetyka wodna	Turystyka	Środowisko i zasoby przyrodnicze	Gmina
Golina	4	2	2	1	2	2	3	2	3	2	2	3	3
Grodziec	4	3	3	1	2	2	3	2	3	2	2	3	3
Kazimierz Biskupi	4	2	3	1	2	2	3	2	3	2	2	3	3
Kleczew	4	1	2	1	2	2	3	2	3	2	2	3	3
Kramsk	4	2	3	1	2	2	4	3	3	2	2	3	3
Krzymów	4	2	3	1	2	2	3	2	3	2	2	3	3
Rychwał	4	2	2	1	2	2	4	2	3	2	2	3	3
Rzgów	4	2	3	1	2	2	3	2	2	2	3	3	3
Skulsk	4	1	4	1	3	2	3	2	3	2	2	4	3
Sompolno	4	1	3	1	2	2	4	3	3	2	2	4	4
Stare Miasto	4	2	3	1	2	2	3	3	3	2	3	3	3
Ślesin	4	1	2	1	2	2	4	2	2	2	4	4	4
Wierzbinek	4	1	3	1	2	2	4	2	3	2	2	3	3
Wilczyn	4	1	4	1	3	2	3	3	3	2	3	3	3
Konin - miasto	4	1	2	1	3	3	3	3	2	2	3	3	3

Oznaczenia

Stopień

zagrożenia/narażenia

1	obszar/sektor zagrożony suszą/narażony na skutki suszy w stopniu mało istotnym
2	obszar/sektor zagrożony suszą/narażony na skutki suszy w stopniu umiarkowanym
3	obszar/sektor zagrożony suszą/narażony na skutki suszy w stopniu znaczącym
4	obszar/sektor zagrożony suszą/narażony na skutki suszy w stopniu bardzo znaczącym

Rysunek 7. Wykaz gmin i obszarów zagrożonych suszą i narażonych na suszę na obszarze Aglomeracji Konińskiej

Źródło: Plan przeciwdziałania skutkom suszy w regionie wodnym Warty

3.4.5. Gospodarka wodno-ściekowa

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego za 2021 rok, łączna długość czynnej sieci wodociągowej na terenie Aglomeracji Konińskiej wynosiła 2 648,4 km (2446,2 km powiat koniński i 202,2 km miasto Konin), natomiast liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania wynosiła 43 752 szt. (37 919 szt. powiat koniński i 5833 szt. miasto Konin). Stopień zwodociągowania powiatu konińskiego w 2020 r. wynosił 97,2%, natomiast miasta Konina – 97,5%. Dobowa ilość wody dostarczanej do sieci wodociągowej w 2021 roku na terenie powiatu konińskiego wyniosła 15 400 m³, natomiast na terenie miasta Konina – 7600 m³.

Łączna długość czynnej sieci kanalizacji sanitarnej na terenie Aglomeracji Konińskiej wynosiła 922,1 km (692,9 km na terenie powiatu konińskiego i 229,2 km na terenie miasta Konin), natomiast liczba przyłączy kanalizacyjnych do budynków mieszkalnych wynosiła 18 310 szt., z czego 13 927 szt. na terenie powiatu konińskiego i 4 383 szt. na terenie miasta Konin (dane GUS stan na dzień 31.12.2021 r.). Stopień skanalizowania powiatu konińskiego wynosi jedynie 40,7 %, natomiast m. Konina – 93,2% (dane GUS stan na dzień 31.12.2020 r.). Łączna ilość ścieków bytowych odprowadzonych siecią kanalizacyjną na terenie Aglomeracji Konińskiej w 2021 r. wyniosła 4 148 000 m³ (11 364 m³/dobę).

Na terenie Aglomeracji Konińskiej funkcjonuje 21 komunalnych oczyszczalni ścieków o łącznej wielkości 4 857 479 m³/rok (265 262 RLM). Łączna ilość ścieków oczyszczonych w 2021 r. w komunalnych oczyszczalniach ścieków na terenie Aglomeracji Konińskiej wyniosła 4 845 000 m³.

Na terenach pozbawionych dostępu do sieci kanalizacyjnej lub tam, gdzie budowa sieci kanalizacyjnej jest niekorzystna ekonomicznie, wykorzystywane są zbiorniki bezodpływowe oraz przydomowe oczyszczalnie ścieków. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2021 roku na terenie Aglomeracji Konińskiej funkcjonowało 16761 zbiorników bezodpływowych oraz 2255 przydomowych oczyszczalni ścieków. Działało tam także 20 stacji zlewnych, które służą do przyjmowania ścieków dowożonych wozami asenizacyjnymi.

3.4.6. Zasoby geologiczne

Pod pojęciem kopaliny rozumie się naturalnie nagromadzone surowce mineralne, skały oraz inne substancje (np. gazowe, ciekłe), których wydobycie może przynieść korzyści gospodarcze (Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze [t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1072 ze zm.]). Wśród nich wyróżnić można kopaliny główne oraz towarzyszące, których nie eksploatuje się samodzielnie, a jedynie równocześnie z kopaliną główną. Kopaliny to nieodnawialne zasoby przyrody. Ich ochrona jest niezbędna nie tylko ze względów środowiskowych, ale również dla zabezpieczenia potrzeb gospodarczych i

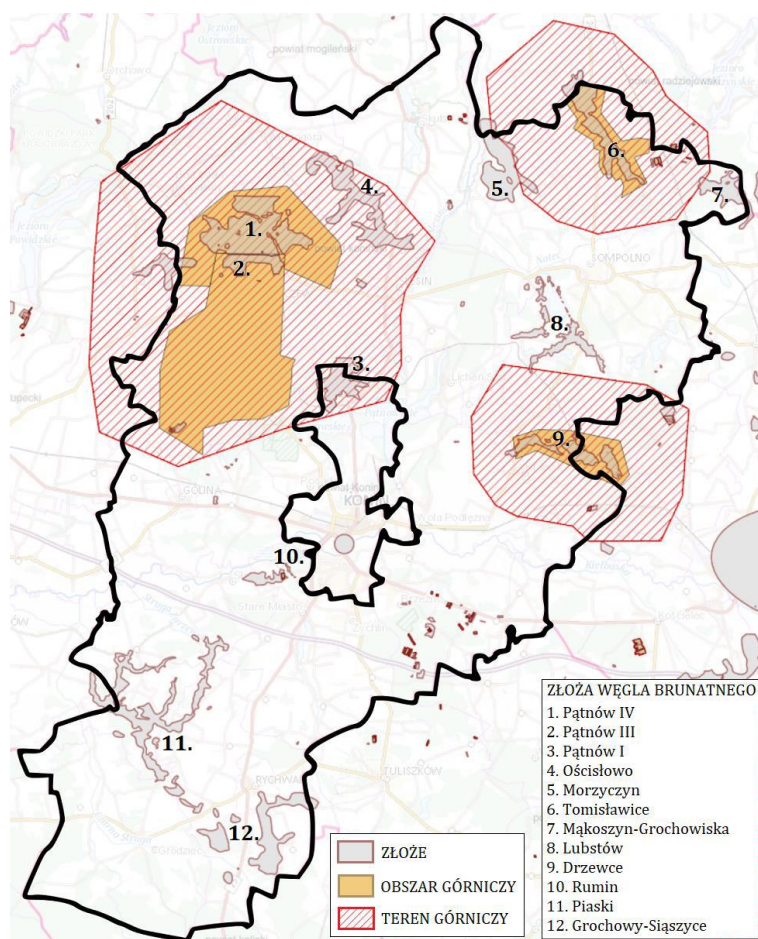
bytowych oraz dla zachowania zrównoważonego rozwoju, który polega na zapewnieniu dostępu do surowców mineralnych kolejnym pokoleniom.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 ze zm.) definiuje ochronę złóż kopalin, która polega na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami oraz ich kompleksowym wykorzystaniu. Według zapisów ustawy eksploatację złóż powinno prowadzić się w przypadku gospodarczo uzasadnionym, przy zastosowaniu środków ograniczających szkody w środowisku i przy zapewnieniu racjonalnego wydobywania i zagospodarowania kopaliny. Wydobywający kopaliny jest zobowiązany m.in. do rekultywacji terenów poeksploatacyjnych.

Według stanu na dzień 31.12.2020 r. na terenie powiatu Konińskiego znajdowało się łącznie 71 udokumentowanych złóż kopalin (bez złóż skreślonych z bilansu zasobów), w tym:

- 54 złoża kruszyw naturalnych (piasek, piasek ze żwirem);
- 12 złóż węgla brunatnego;
- 2 złoża surowców ilastych;
- 1 złożo piasków formierskich;
- 1 złożo torfu;
- 1 złożo wód leczniczych.

Spośród 12 złóż węgla brunatnego eksploatowane są 3: złożo Pątnów IV (odkrywka Józwin), złożo Tomisławice oraz złożo Drzewce. Łączne wydobywanie węgla brunatnego w 2020 r. z ww. złóż wyniosło 5 106 tys. ton. Na terenie powiatu konińskiego eksploatowane są również złoża kruszyw naturalnych (piasku, piasku ze żwirem), z których wydobywanie w 2020 r. wyniosło 540 tys. ton (w 2020 r. eksploatowano 18 złóż kruszyw naturalnych). Na poniższym rysunku przedstawiono lokalizację udokumentowanych złóż kopalin na terenie powiatu konińskiego (bez złóż skreślonych z bilansu zasobów oraz złoża wód leczniczych Ślesin IGH-1) wraz z wyznaczonymi obszarami górniczymi oraz terenami górniczymi.

Rysunek 8. Lokalizacja udokumentowanych złóż kopalin na terenie Aglomeracji Konińskiej

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Konińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Zgodnie z informacjami zawartymi w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Konińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028, na terenie powiatu konińskiego obowiązywało 26 koncesji na wydobywanie kruszyw naturalnych. Najwięcej koncesji wydanych było w Gminie Krzymów (16).

W 2019 r. przeprowadzone zostały łącznie 43 kontrole zakładów górniczych na terenie powiatu konińskiego - 11 dotyczyło ochrony zasobów złóż kopalin, 6 dotyczyło rekultywacji terenów zdegradowanych działalnością górniczą, pozostałe 26 kontroli dotyczyło zagadnień z zakresu nadzoru budowlanego, elektrycznego i mechanicznego. W 2019 r. stwierdzono jedno naruszenie warunków koncesji na eksploatację kopaliny (w zakresie sposobu prowadzenia eksploatacji złoża) oraz został skierowany do sądu wniosek o ukaranie w tej sprawie.

W 2020 r. przeprowadzonych zostało łącznie 25 kontroli zakładów górniczych na terenie powiatu konińskiego - 8 dotyczyło ochrony zasobów złóż kopalin, 7 rekultywacji terenów zdegradowanych działalnością górniczą, pozostałe 10 dotyczyło nadzoru budowlanego, elektrycznego i mechanicznego. W 2020 r. stwierdzono jedno naruszenie zapisów

zatwierdzonego planu ruchu na eksploatację kopaliny oraz został skierowany do sądu wniosek o ukaranie w tej samej sprawie. Dodatkowo wydana została z urzędu jedna decyzja nakazująca sporządzenie operatu ewidencyjnego zasobów złoża kopaliny.

Starostwo Powiatowe w Koninie w 2019 r. przeprowadziło 3 planowane kontrole w zakresie przestrzegania zapisów udzielonych koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża. Kontrolą objęte zostały zakłady górnicze eksploatujące kruszywo naturalne:

- Zakład Górniczy „Mielnica Duża II”, gm. Skulsk,
- Zakład Górniczy „Ryn”, gm. Sompolno,
- Zakład Górniczy „Ignacew II”, gm. Krzymów.

W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono naruszeń warunków koncesyjnych, skutkujących wszczęciem z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie cofnięcia koncesji. Zalecenia pokontrolne we wszystkich przypadkach zostały spełnione w terminie. Dotyczyły one wyłącznie spraw organizacyjnych.

W 2020 r. zaplanowano 5 kontroli w zakresie przestrzegania zapisów udzielonych koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża. Jednak z uwagi na stan pandemii COVID-19 i wprowadzone ograniczenia kontroli nie przeprowadzono.

Na terenie Konina, poza węglem brunatnym, występują również złoża wód termalnych. Złoża znajduje się w centralnej części miasta, na wyspie Pocijewo (złożo Konin GT-1), a prace wiertnicze w jego obrębie rozpoczęto we wrześniu 2014 r. Na głębokości 1 612 m natrafiono na pierwszą warstwę wodonośną w utworach kredy dolnej i uzyskano parametry wody: temp. 62°C i mineralizację 35 g/l. Zasoby dyspozycyjne złoża oszacowano na 300-500 m³/h. Odwiert zakończono na głębokości 2 660 m, gdzie odkryto drugą warstwę wodonośną o temp. 97,50°C przy mineralizacji 150 g/l. Wstępne badania fizykochemiczne wykazały wysokie zmineralizowanie i dużą ilość jonów chlorkowych, sodowych, magnezowych i wapniowych. Woda spełniała wszystkie parametry wody leczniczej, a jej wysoka temperatura stworzyła możliwości szerokiego wykorzystania w celach energetycznych i turystyczno-rekreacyjnych. Ww. złożo zostało udokumentowane w formie „Dokumentacji hydrogeologicznej ustalającej zasoby eksploatacyjne wód termalnych z utworów jury dolnej ujętych otworem Konin GT-1 w Koninie (Wyspa „Pocijewo”), powiat Miasto Konin, województwo wielkopolskie”, zatwierdzonej przez Marszałka Województwa Wielkopolskiego decyzją znak: DSR-I.7431.35.2015 z dnia 2 marca 2016 r. Poza tym na obszarze miasta występują także złoża torfu, które wykształciły się w ciągu trzech rynien: grójeckiej, morzysławskiej i głódowsko-gosławickiej.

3 kwietnia 2019 r. podpisano w Koninie Porozumienie na rzecz sprawiedliwej transformacji energetycznej Wielkopolski Wschodniej. Porozumienie było pierwszym krokiem do szerszej współpracy w zakresie transformacji Regionu Wielkopolski

Wschodniej. W tym czasie stworzono również pojęcie „Just Transition”, Sprawiedliwej transformacji, które ma oddawać charakter przemian w regionach węglowych.

W ramach transformacji energetycznej działania w Grupie Kapitałowej ZE PAK SA (Grupa) skupiają się na:

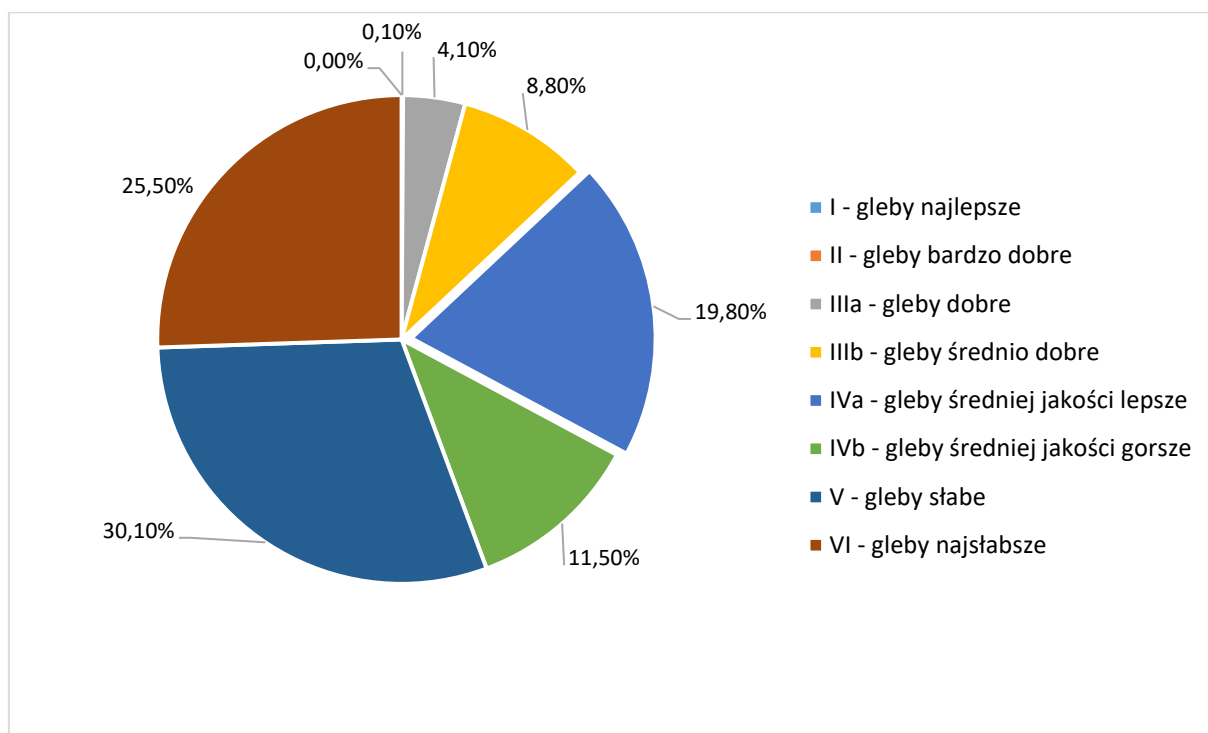
- wycofywaniu z eksploatacji funkcjonujących jednostek węglowych oraz na przekształcaniu niektórych z nich na jednostki pracujące w oparciu o paliwa odnawialne (OZE),
- systematycznej rekultywacji terenów pokopalnianych m.in. w kierunku produkcji energii elektrycznej z OZE,
- dotrzymywaniu zaostrzających się standardów emisji.

Poniżej przedstawiono głównie kierunki przyjętej zielonej strategii ZE PAK S.A. w latach 2020-2030:

- wygaszanie produkcji węglowej oraz wydobywania węgla brunatnego do 2030 r. – zakończenie wydobywania węgla brunatnego z obecnie eksploatowanych złóż zlokalizowanych na terenie powiatu konińskiego planowane jest na następujące lata: odkrywka Jóźwin (2022 r.), odkrywka Drzewce (2023 r.), odkrywka Tomisławice (2030 r.). W 2030 roku 100 % mocy zainstalowanej w źródłach wytwórczych ZE PAK S.A. ma pochodzić z OZE (1 232 MW),
- produkcja energii z wiatru – budowa farm wiatrowych na terenach rekultywowanych będących własnością Grupy ZE PAK S.A.,
- produkcja energii ze słońca – budowa farm fotowoltaicznych na terenach rekultywowanych będących własnością Grupy ZE PAK S.A.,
- produkcja energii z biomasy oraz wytwarzanie zielonego wodoru – m.in. przystosowanie kotłów węglowych do spalania biomasy w Elektrowni Konin. Istotnym obszarem działalności elektrowni Konin ma być produkcja zielonego wodoru w procesie elektrolizy,
- produkcja energii z biogazu – budowa sieci lokalnych biogazowni rolniczych na terenach związanych z hodowlą bydła i trzody chlewnej, głównie we Wschodniej Wielkopolsce,
- inne inicjatywy takie jak np. produkcja zeroemisyjnych autobusów - opracowanie koncepcji i wdrożenie projektu produkcji innowacyjnego miejskiego autobusu wodorowego czy produkcja zeroemisyjnych napędów wodorowych do łodzi motorowych - stworzenie projektu napędu wodorowego we współpracy z partnerem wyspecjalizowanym w budowie łodzi motorowych.

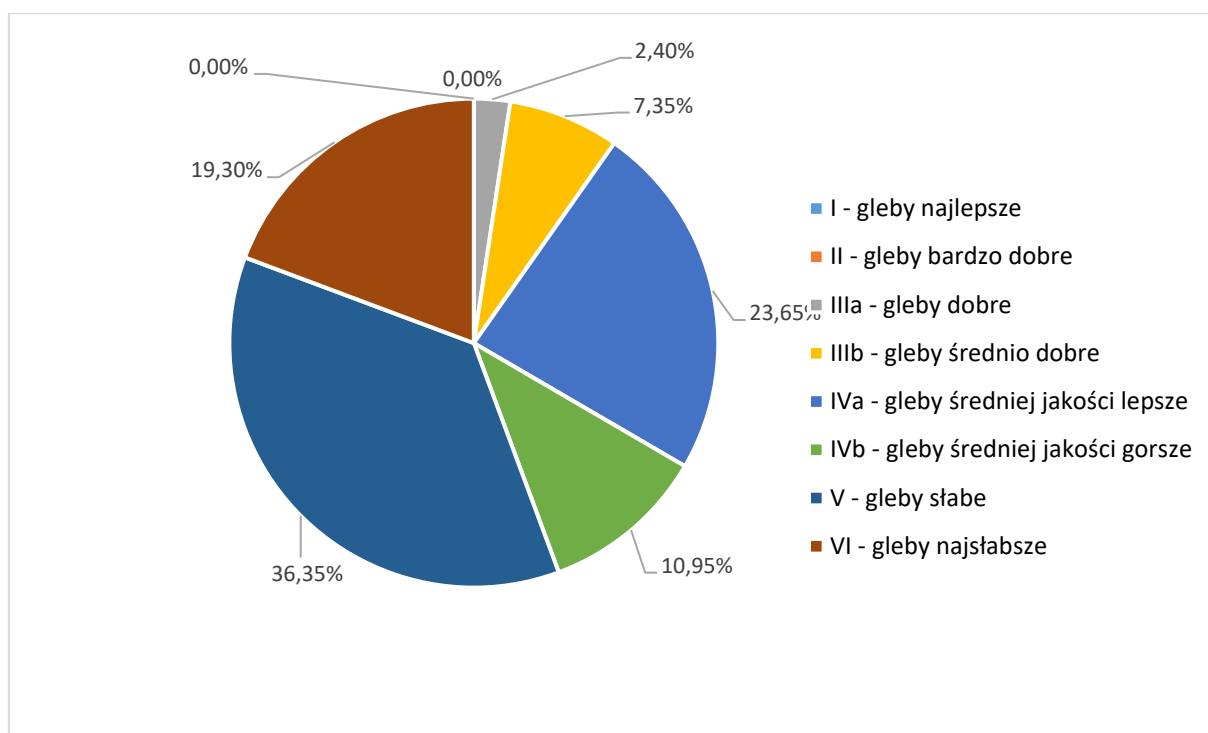
3.4.7. Gleby

Na terenie powiatu konińskiego na gruntach ornych największą powierzchnię zajmują gleby klasy V (słabe), których udział wynosi 30,1 % oraz gleby klasy VI (najsłabsze) (25,5 %). Z kolei w Koninie na gruntach ornych największą powierzchnię zajmują gleby klasy V (słabe), których udział wynosi 36,35 % oraz gleby klasy IVa (gleby średniej jakości lepsze) (23,65 %). Na poniższych wykresach przedstawiono strukturę użytkowania gruntów na terenie AK (powiat koniński i m. Konin).

Rysunek 9. Bonitacja gleb gruntów ornych na terenie powiatu konińskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Konińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Rysunek 10. Bonitacja gleb gruntów ornych na terenie Konina

Źródło: opracowanie własne na podstawie prognozy oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Miasta Konina na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028

Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Poznaniu w latach 2019-2020 pobrała do badań 4 455 próbek gleb użytków rolnych z terenu powiatu konińskiego. Powierzchnia przebadanych gleb wyniosła 7 774,57 ha. Badaniami objęto kategorię agronomiczną gleby, odczyn pH, potrzeby wapnowania oraz zawartość makroelementów.

Wyniki przeprowadzonych badań wskazują na dominację gleb lekkich (42,4 %) oraz średnich (37,8 %). Największy odsetek przebadanych gleb wskazuje na kwaśny (30,9 %) oraz bardzo kwaśny (30,7 %) odczyn pH. Udział przebadanych próbek gleb ze wskazaniem zabiegu wapnowania jako koniecznego wynosi 30,1 %. Udział poszczególnych makroelementów na bardzo niskim i niskim poziomie stwierdzono w przypadku 58,0 % przebadanych próbek dla fosforu, 76,2 % przebadanych próbek dla potasu oraz 51,5 % przebadanych próbek dla magnezu.

Zgodnie z informacjami zawartymi w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Konińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do 2030 roku, w latach 2017-2020 z użytkowania rolniczego na terenie AK wyłączono 92,15 ha gruntów z przeznaczeniem pod:

- użytki kopalne – 78,83 ha;
- tereny mieszkaniowe – 9,01 ha;
- tereny komunikacyjne – 0,79 ha;
- tereny pozostałe – 3,52 ha.

Powierzchnia gruntów zdegradowanych wymagających przeprowadzenia rekultywacji na terenie powiatu konińskiego wynosi 5 119,14 ha, w tym 5 104,11 ha stanowią grunty zdegradowane działalnością górniczą (stan na 31.12.2020 r.). W latach 2017-2020 na terenie powiatu konińskiego przeprowadzono (zakończono) rekultywację 180,40 ha gruntów zdegradowanych.

W 2019 roku WIOŚ przeprowadził 1 kontrolę na terenie firmy TOMY Sp. z o.o. działającej przy ul. Marantowskiej 13 w Koninie. W ramach kontroli Centralne Laboratorium Badawcze pobrało do analizy 2 próbki gleby. Na podstawie analizy otrzymanych wyników badań nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych zawartości w glebie substancji powodujących ryzyko szczególnie istotne dla ochrony powierzchni ziemi określonych rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia ziemi.

W 2020 roku WIOŚ przeprowadził także 1 kontrolę na terenie miasta na terenie firmy JB CARGO Sp. z o.o., sp. k. działającej przy ul. Grójeckiej 6. W ramach kontroli Centralne Laboratorium Badawcze pobrało do analizy 4 próbki gleby. Na podstawie analizy otrzymanych wyników badań nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych norm w żadnym badanym parametrze.

Rejestr terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których ruchy te występują dla powiatu konińskiego wykonany został na zlecenie Starostwa Powiatowego w Koninie w latach 2018-2019. W ramach I etapu prac (2018 r.) wykonany został rejestr dla gmin Kazimierz Biskupi, Kleczew, Sompolno oraz Ślesin. W ramach II etapu prac (2019 r.) rejestr sporządzony został dla pozostałych gmin (Wilczyn, Skulsk, Wierzbinek, Golina, Kramsk, Krzymów, Rzgów, Stare Miasto, Grodziec, Rychwał).

Na terenie gmin Kazimierz Biskupi, Kleczew, Sompolno oraz Ślesin zarejestrowano 105 osuwisk oraz wyznaczono 18 terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi. Łączna powierzchnia wszystkich zarejestrowanych osuwisk wynosi 111,08 ha (Kazimierz Biskupi 86,99 ha, Ślesin 19,24 ha, Sompolno 3,66 ha, Kleczew 1,19 ha). Łączna powierzchnia wyznaczonych terenów zagrożonych ruchami masowymi wynosi 711,8 ha (Kazimierz – Biskupi 392,24 ha, Ślesin 206,87 ha, Sompolno 103,72 ha, Kleczew 9,00 ha).

Na obszarze gmin Golina, Rychwał, Grodziec, Kramsk, Krzymów, Rzgów, Skulsk, Stare Miasto, Wierzbinek oraz Wilczyn zarejestrowano 5 osuwisk oraz wyznaczono 20 terenów zagrożonych ruchami masowymi. Większość osuwisk (4) zarejestrowano w dolinie Warty (gmina Kramsk), tylko jedna forma wystąpiła na skarpie, w miejscu dawnej eksploatacji (gmina Skulsk).

Na terenie Miasta Konina stwierdzono występowanie 50 osuwisk. Jedno aktywne ciągle, 47 okresowo aktywnych oraz dwa nieaktywne. Osuwiska te należą do form małych, zajmujących powierzchnię od 0,02 ha do ok. 2,5 ha. Wszystkie to osuwiska asekwentne

(powstałe ze ścięcia w jednorodnych i nieskonsolidowanych utworach takich jak iły, gliny, piaski). W większości przypadków dominuje zsuw. Poza osuwiskami wyróżniono 19 terenów zagrożonych ruchami masowymi o łącznej powierzchni 70 ha. Największy z nich, mający powierzchnię 16 ha znajduje się w obrębie doliny Warty.

Obszary zajęte przez osuwiska rozwinięte na skarpach hałd i wyrobisk poeksploatacyjnych nie powinny w żadnym wypadku być zagospodarowane przez budownictwo ani infrastrukturę, bez względu na stopień aktywności osuwisk. W przypadku planów zagospodarowania terenu powyżej osuwiska, należy wyznaczyć wokół osuwiska tzw. strefę buforową.

3.4.8. Gospodarowanie odpadami i zapobieganie ich powstawaniu

Odpady komunalne, zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 699 ze zm.) to odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych. Odpady komunalne wytwarzane są przede wszystkim przez gospodarstwa domowe oraz obiekty infrastruktury (handel, usługi i rzemiosło, targowiska, szkolnictwo itp.).

Zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1297, ze zm.) gmina odpowiedzialna jest za zorganizowanie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, a mieszkaniac/ właściciel nieruchomości (lub w jego imieniu administrator lub zarządca nieruchomości) wpłaca na konto gminy opłatę za gospodarowanie odpadami. Objęcie gminnym system gospodarowania odpadami komunalnymi nieruchomości niezamieszkałych jest natomiast fakultatywne.

Zagospodarowaniem i przetwarzaniem odpadów komunalnych pochodzących z terenu Aglomeracji Konińskiej zajmuje się głównie Miejski Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. w Koninie, który posiada cztery instalacje:

- sortownia, która przyjmuje wyłącznie odpady pochodzące z selektywnej zbiórki odpadów z trzema liniami do sortowania odpadów,
- kompostownia odpadów biodegradowalnych w systemach,
- składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne,
- Zakład Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych.

Miejski Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi został powołany 28 kwietnia 1999 r. jako zakład budżetowy miasta Konina. Od 2011 roku MZGOK jest spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, a jej udziałowcami jest 36 samorządów subregionu konińskiego

zamieszkiwanych przez ponad 370 tys. osób. Dominującym udziałowcem Spółki jest miasto Konin. Przedmiotem działalności Spółki jest w szczególności zagospodarowanie odpadów.

W 2021 roku z terenu Aglomeracji Konińskiej odebrano 73 873,78 Mg odpadów komunalnych (39 657,22 Mg z terenu powiatu konińskiego i 34 216,56 Mg z terenu miasta Konina). Zdecydowanie największy udział w łącznej masie odebranych odpadów komunalnych posiadały niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne – 45 897,94 Mg (22 295,71 Mg z terenu powiatu konińskiego i 23 602,23 Mg z terenu miasta Konina), co stanowi 56,22 %.

Zgodnie z danymi zawartymi w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Konińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 na terenie powiatu konińskiego znajduje się 13 składowisk odpadów, w tym 10 zamkniętych oraz 3 eksploatowane. Z kolei, zgodnie z informacjami zawartymi w prognozie oddziaływania na środowisko dla Programu ochrony środowiska dla Miasta Konina na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028, na terenie miasta Konina znajdują się 3 składowiska odpadów:

- składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, Miejski Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o., ul. Sulańska 13, 62-510 Konin,
- składowisko odpadów niebezpiecznych, składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne z kwaterami na odpady niebezpieczne oraz składowisko azbestowe, Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o., ul. Sulańska 11, 62-510 Konin,
- składowisko odpadów paleniskowych, ZE PAK S.A. ul. Kazimierska 45, 62-510 Konin, odkrywka Gośławice.

Odpady zawierające azbest, jako odpady niebezpieczne, wymagają szczególnego sposobu postępowania i dlatego powinny być objęte programem likwidacji azbestu i odpadów zawierających azbest. Jeśli włókna azbestu nie są uwalniane do powietrza minerał ten nie stanowi zagrożenia zdrowotnego dla ludzi. W czasie obróbki mechanicznej (np. kruszenie, cięcie itp.) następuje uwalnianie się włókien azbestowych do powietrza i zachodzi niebezpieczeństwo ich wchłaniania, dlatego też proces usuwania wyrobów zawierających azbest powinien być przeprowadzony ze szczególnym zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, przez wyspecjalizowane i uprawnione w tym zakresie firmy. Azbest wprowadzony do środowiska utrzymuje się w nim bardzo długo dzięki swoim właściwościom. Podstawowymi źródłami przedostawania się azbestu do środowiska w wyniku działalności człowieka jest transport, a także usuwanie oraz przeróbka odpadów przemysłowych. Obowiązek inwentaryzacji i usuwania wyrobów zawierających azbest ciąży na właścicielu nieruchomości.

Narzędziem do gromadzenia i przetwarzania informacji uzyskanych z inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest oraz monitorowania realizacji zadań wynikających z

„Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032” jest prowadzona przez Ministerstwo Przemysłu i Technologii Baza Azbestowa.

Baza Wyrobów Azbestowych pozwoliła zweryfikować ilość azbestu na terenie Aglomeracji Konińskiej. Do września 2022 roku unieszkodliwiono 9209,581 Mg azbestu (w tym 7 735,769 Mg z terenu powiatu konińskiego i 1 473,812 Mg z terenu miasta Konina), natomiast do unieszkodliwienia zostało jeszcze 79 566,929 Mg (58 137,933 Mg z terenu powiatu konińskiego i 21 428,996 Mg z terenu miasta Konina).

3.4.9. Zasoby przyrodnicze

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 916 ze zm.) reguluje kwestie związane z ochroną przyrody, która według ustawowej definicji polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody, m.in. roślin, zwierząt, siedlisk ich bytowania, krajobrazu, tworów przyrody nieożywionej, czy zieleni miejskiej i wiejskiej. Celem ochrony przyrody jest m.in. zachowanie bioróżnorodności, utrzymanie właściwego stanu siedlisk i ekosystemów, ochrona walorów krajobrazowych, czy kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa.

Powierzchnia lasów na terenie Aglomeracji Konińskiej wynosi 25 792,69 ha (wg danych GUS stan na 31.12.2021 r.). Stopień lesistości powiatu konińskiego wynosi 16,2 %, a m. Konina – 3,2%. Jest to wartość znacznie niższa niż średnia dla województwa wielkopolskiego (25,8 %) i dla kraju – 29,6%.

Zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody prowadzonym przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska na terenie Aglomeracji Konińskiej znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- obszar Natura 2000 Puszcza Bieniszewska;
- obszar Natura 2000 Pojezierze Gnieźnieńskie;
- obszar Natura 2000 Ostoja Nadwarciańska;
- obszar Natura 2000 Ostoja Nadgoplańska;
- obszar Natura 2000 Jezioro Gopło;
- obszar Natura 2000 Dolina Środkowej Warty;
- obszar Natura 2000 Puszcza Pyzdrska;
- rezerwat przyrody „Złota Góra”;
- rezerwat przyrody „Sokółki”;
- rezerwat przyrody „Pustelnik”;
- rezerwat przyrody „Mielno”;
- rezerwat przyrody „Bieniszew”;

- rezerwat przyrody „Kawęczyńskie Brzęki”;
- Powidzki Park Krajobrazowy;
- Nadwarciański Park Krajobrazowy;
- Nadgoplański Park Tysiąclecia;
- Złotogórski Obszar Chronionego Krajobrazu;
- Pyzdrowski Obszar Chronionego Krajobrazu;
- Powidzko-Bieniszewski Obszar Chronionego Krajobrazu;
- Goplańsko-Kujawski Obszar Chronionego Krajobrazu;
- pomniki przyrody.

Szczegółową charakterystykę poszczególnych form ochrony przyrody znajdujących się na terenie powiatu konińskiego przedstawiono w dalszej części rozdziału.

Tabela 11 Charakterystyka Obszarów Natura 2000 znajdujących się na terenie Aglomeracji Konińskiej

OBSZAR NATURA 2000 PUSZCZA BIENISZEWSKA	
Kod obszaru	PLH300011
Data wyznaczenia	2008-02-05
Rodzaj ochrony	Dyrektywa siedliskowa
Powierzchnia	953,96 ha
Plan zadań Ochronnych (cele działań ochronnych oraz identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń)	Zarządzenie nr 12/13 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Bieniszewska PLH300011

Cele działań ochronnych

Lp.	Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych
1.	3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion</i> , <i>Potamion</i>	Utrzymanie obecnego stanu ochrony siedliska
2.	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	Poprawa stanu ochrony siedliska. Poprawa struktury gatunkowej łąk trzęślicowych.
3.	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	Poprawa stanu ochrony siedliska. Poprawa składu gatunkowego drzewostanu, ograniczenie występowania obcych gatunków inwazyjnych oraz zwiększenie ilości martwego drewna. Uzupełnienie stanu wiedzy o rozmieszczeniu siedliska w obszarze i jego stanie ochrony.
4.	9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>)	Poprawa stanu ochrony siedliska. Zwiększenie ilości martwego drewna. Uzupełnienie stanu wiedzy o rozmieszczeniu siedliska w obszarze i jego stanie ochrony.
5.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	Poprawa stanu ochrony siedliska. Zwiększenie ilości martwego drewna.
6.	91I0 Ciepłolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescenti-petraeae</i>)	Poprawa stanu ochrony siedliska. Poprawa składu gatunkowego drzewostanu. Osiągnięcie zwarcia podszytu na poziomie nie większym niż 20%. Uzupełnienie stanu wiedzy o rozmieszczeniu siedliska w obszarze i jego stanie ochrony.
7.	1903 Lipiennik Loesela <i>Liparis loeselii</i>	Zwiększenie powierzchni i poprawa stanu zachowania siedlisk gatunku. Zwiększenie liczebności populacji gatunku. Uzupełnienie stanu wiedzy o gatunku i jego siedliskach.
8.	1188 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	Uzupełnienie stanu wiedzy o gatunku i jego siedlisku.

**Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu
ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk, będących
przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000**

Lp.	Przedmiot ochrony	Opis zagrożenia
1.	3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion</i> , <i>Potamion</i>	Istniejące: – Nie zidentyfikowano (X). Potencjalne: – Nie zidentyfikowano (X).
2.	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	Istniejące: – Zarastanie wyższymi roślinami zielnymi oraz krzewami i drzewami obszarów dawnych łąk na skutek zaprzestania użytkowania rolniczego. Znaczące zmiany składu gatunkowego runi łąk (A03.03). Potencjalne: – Zalesianie terenów otwartych (B01).
3.	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	Istniejące: – Ekspansja niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i> , gatunku obcego geograficznie, wypierającego rodzime gatunki runa (I01). – Niezgodny z siedliskiem skład gatunkowy drzewostanu: zbyt duży dla tego typu lasu udział sosny zwyczajnej <i>Pinus sylvestris</i> (I02). Potencjalne: – Wycinanie lasu (B02.02). – Usuwanie martwych i umierających drzew (B02.04).
4.	9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion roboreticae</i>)	Istniejące: – Położenie płatów siedliska w sąsiedztwie drogi asfaltowej (D01.02). – Ekspansja obcych geograficznie gatunków, zwłaszcza robinii akacjowej <i>Robinia pseudoacacia</i> i niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i> (I01). Potencjalne: – Wycinanie lasu (B02.02). – Usuwanie martwych i umierających drzew (B02.04).
5.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe	Istniejące: – Ekspansja niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i> , gatunku obcego geograficznie, wypierającego rodzime gatunki runa (I01). Potencjalne: – Wycinanie lasu (B02.02). – Usuwanie martwych i umierających drzew (B02.04).

	<table><tr><th>Lp.</th><th>Przedmiot ochrony</th><th>Opis zagrożenia</th></tr><tr><td rowspan="2">6.</td><td rowspan="2">9110 Ciepłolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescenti-petraeae</i>)</td><td>Istniejące: – Ekspansja obcych geograficznie gatunków, między innymi czeremchy amerykańskiej <i>Padus serotina</i> i niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i>, wypierających gatunki rodzime (I01). – Niezgodny z siedliskiem skład gatunkowy drzewostanu: zbyt duży dla tego typu lasu udział sosny zwyczajnej <i>Pinus sylvestris</i> i grabu pospolitego <i>Carpinus betulus</i> (I02). – Nadmierne zacienienie dna lasu przez warstwę drzew, ograniczające występowanie w runie gatunków światłolubnych (K02). </td></tr><tr><td>Potencjalne: – Wycinanie lasu (B02.02). – Usuwanie martwych i umierających drzew (B02.04). </td></tr><tr><td rowspan="2">7.</td><td rowspan="2">1903 Lipiennik Loesela <i>Liparis loeselii</i></td><td>Istniejące: – Zarastanie wyższymi roślinami zielnymi oraz krzewami i drzewami siedlisk gatunku na skutek zaprzestania użytkowania rolniczego (A03.03). </td></tr><tr><td>Potencjalne: – Zalesianie terenów otwartych (B01) </td></tr><tr><td rowspan="2">8.</td><td rowspan="2">1188 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i></td><td>Istniejące: – Brak informacji o zagrożeniach (U). </td></tr><tr><td>Potencjalne: – Brak informacji o zagrożeniach (U). </td></tr></table> Przy opisie zagrożeń w nawiasach podano ich kody, zgodnie z <i>Instrukcją wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000 wersja 2012.1</i> opracowaną przez Generalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska	Lp.	Przedmiot ochrony	Opis zagrożenia	6.	9110 Ciepłolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescenti-petraeae</i>)	Istniejące: – Ekspansja obcych geograficznie gatunków, między innymi czeremchy amerykańskiej <i>Padus serotina</i> i niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i>, wypierających gatunki rodzime (I01). – Niezgodny z siedliskiem skład gatunkowy drzewostanu: zbyt duży dla tego typu lasu udział sosny zwyczajnej <i>Pinus sylvestris</i> i grabu pospolitego <i>Carpinus betulus</i> (I02). – Nadmierne zacienienie dna lasu przez warstwę drzew, ograniczające występowanie w runie gatunków światłolubnych (K02).	Potencjalne: – Wycinanie lasu (B02.02). – Usuwanie martwych i umierających drzew (B02.04).	7.	1903 Lipiennik Loesela <i>Liparis loeselii</i>	Istniejące: – Zarastanie wyższymi roślinami zielnymi oraz krzewami i drzewami siedlisk gatunku na skutek zaprzestania użytkowania rolniczego (A03.03).	Potencjalne: – Zalesianie terenów otwartych (B01)	8.	1188 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	Istniejące: – Brak informacji o zagrożeniach (U).	Potencjalne: – Brak informacji o zagrożeniach (U).
Lp.	Przedmiot ochrony	Opis zagrożenia														
6.	9110 Ciepłolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescenti-petraeae</i>)	Istniejące: – Ekspansja obcych geograficznie gatunków, między innymi czeremchy amerykańskiej <i>Padus serotina</i> i niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i>, wypierających gatunki rodzime (I01). – Niezgodny z siedliskiem skład gatunkowy drzewostanu: zbyt duży dla tego typu lasu udział sosny zwyczajnej <i>Pinus sylvestris</i> i grabu pospolitego <i>Carpinus betulus</i> (I02). – Nadmierne zacienienie dna lasu przez warstwę drzew, ograniczające występowanie w runie gatunków światłolubnych (K02).														
		Potencjalne: – Wycinanie lasu (B02.02). – Usuwanie martwych i umierających drzew (B02.04).														
7.	1903 Lipiennik Loesela <i>Liparis loeselii</i>	Istniejące: – Zarastanie wyższymi roślinami zielnymi oraz krzewami i drzewami siedlisk gatunku na skutek zaprzestania użytkowania rolniczego (A03.03).														
		Potencjalne: – Zalesianie terenów otwartych (B01)														
8.	1188 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	Istniejące: – Brak informacji o zagrożeniach (U).														
		Potencjalne: – Brak informacji o zagrożeniach (U).														
Charakterystyka obszaru	Zwarty kompleks lasów położony na zachodnim skraju aglomeracji miejskoprzemysłowej Konina. Niemal cały omawiany obszar pokrywają dobrze zachowane lasy grądowe oraz łęgi, niewielkie powierzchnie zajmują acidofilne i świetliste dąbrowy. Pośród nich położone są trzy eutroficzne zbiorniki wodne, nad brzegami, których rozwijają się rozległe połączone eutroficznych szuwarów i mechowisk. Zbiorowiska leśne są dobrze zachowane i mocno zróżnicowane.															
Przedmioty ochrony	Siedliska: • 3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i>, <i>Potamion</i>; • 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>); • 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i>, <i>TilioCarpinetum</i>); • 9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>); • 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe; • 9110 Ciepłolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescenti petraeae</i>); Gatunki roślin i zwierząt: • lipiennik Loesela <i>Liparis loeselii</i>; • kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>.															
OBSZAR NATURA 2000 POJEZIERZE GNIEŹNIEŃSKIE																
Kod obszaru	PLH300026															
Data wyznaczenia	2009-03-06															
Rodzaj ochrony	Dyrektywa siedliskowa															

Powierzchnia	15 922,12 ha																																				
Plan zadań Ochronnych (cele działań ochronnych oraz identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń)	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 7 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pojezierze Gnieźnieńskie PLH300026.																																				
	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 2 września 2015 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pojezierze Gnieźnieńskie PLH300026.																																				
	Załącznik Nr 1 do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 2 września 2015 r.																																				
Cele działań ochronnych																																					
	<table><tr><th>Lp.</th><th>Przedmiot ochrony</th><th>Cele działań ochronnych</th></tr><tr><td>1.</td><td>3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łakami ramienie (<i>Chara</i> ssp.)</td><td>Utrzymanie obecnego stanu ochrony poprzez: – Ograniczenie niszczenia fragmentacji roślinności strefy brzegowej. – Ograniczenie dopływu biogenów do wód. – Utrzymanie warunków dla występowania łąk ramienicowych. </td></tr><tr><td>2.</td><td>3150 Starorzeczka i naturalne, eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion</i>, <i>Potamion</i></td><td>Poprawa niezadowolającego stanu ochrony poprzez: – Ograniczenie niszczenia i fragmentacji roślinności strefy brzegowej. – Odtworzenie warunków dla występowania roślinności zanurzonej i o liściach pływających. – Ograniczenie dopływu biogenów do wód. </td></tr><tr><td>3.</td><td>6210 Murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i> i ciepłolubne murawy z <i>Asplenio septentrionalis-Festucion pallentis</i>)</td><td>Poprawa złego stanu ochrony poprzez przeciwdziałanie sukcesji.</td></tr><tr><td>4.</td><td>6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)</td><td>Poprawa złego stanu ochrony poprzez polepszenie struktury i funkcji w wyniku odpowiedniego użytkowania rolnego.</td></tr><tr><td>5.</td><td>6440 Łąki selernicowe (<i>Cnidion dubii</i>)</td><td>Poprawa złego stanu ochrony poprzez polepszenie struktury i funkcji w wyniku odpowiedniego użytkowania rolnego</td></tr><tr><td>6.</td><td>6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)</td><td>Poprawa złego stanu ochrony poprzez polepszenie struktury i funkcji w wyniku odpowiedniego użytkowania rolnego</td></tr><tr><td>7.</td><td>7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>)</td><td>Utrzymanie obecnego stanu ochrony.</td></tr><tr><td>8.</td><td>7150 Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku <i>Rhynchosporion</i></td><td>Utrzymanie obecnego stanu ochrony.</td></tr><tr><td>9.</td><td>7210 Torfowiska nakredowe (<i>Cladietum marisci</i>)</td><td>Utrzymanie obecnego stanu ochrony.</td></tr><tr><td>10.</td><td>9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i>, <i>Tilio-Carpinetum</i>)</td><td>Poprawa niezadowolającego stanu ochrony poprzez: – Zmniejszenie udziału gatunków inwazyjnych. – Przebudowę drzewostanu w kierunku składu zgodnego z typem siedliska przyrodniczego i utrzymywanie zróżnicowanej struktury warstwowej lasu. – Umożliwienie swobodnego przebiegu procesów naturalnych. </td></tr><tr><td>11.</td><td>9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>)</td><td>Poprawa złego stanu ochrony poprzez: – Przebudowę drzewostanu w kierunku składu zgodnego z typem siedliska przyrodniczego. – Umożliwienie swobodnego przebiegu procesów naturalnych. </td></tr></table>	Lp.	Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych	1.	3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łakami ramienie (<i>Chara</i> ssp.)	Utrzymanie obecnego stanu ochrony poprzez: – Ograniczenie niszczenia fragmentacji roślinności strefy brzegowej. – Ograniczenie dopływu biogenów do wód. – Utrzymanie warunków dla występowania łąk ramienicowych.	2.	3150 Starorzeczka i naturalne, eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion</i> , <i>Potamion</i>	Poprawa niezadowolającego stanu ochrony poprzez: – Ograniczenie niszczenia i fragmentacji roślinności strefy brzegowej. – Odtworzenie warunków dla występowania roślinności zanurzonej i o liściach pływających. – Ograniczenie dopływu biogenów do wód.	3.	6210 Murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i> i ciepłolubne murawy z <i>Asplenio septentrionalis-Festucion pallentis</i>)	Poprawa złego stanu ochrony poprzez przeciwdziałanie sukcesji.	4.	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	Poprawa złego stanu ochrony poprzez polepszenie struktury i funkcji w wyniku odpowiedniego użytkowania rolnego.	5.	6440 Łąki selernicowe (<i>Cnidion dubii</i>)	Poprawa złego stanu ochrony poprzez polepszenie struktury i funkcji w wyniku odpowiedniego użytkowania rolnego	6.	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Poprawa złego stanu ochrony poprzez polepszenie struktury i funkcji w wyniku odpowiedniego użytkowania rolnego	7.	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>)	Utrzymanie obecnego stanu ochrony.	8.	7150 Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku <i>Rhynchosporion</i>	Utrzymanie obecnego stanu ochrony.	9.	7210 Torfowiska nakredowe (<i>Cladietum marisci</i>)	Utrzymanie obecnego stanu ochrony.	10.	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	Poprawa niezadowolającego stanu ochrony poprzez: – Zmniejszenie udziału gatunków inwazyjnych. – Przebudowę drzewostanu w kierunku składu zgodnego z typem siedliska przyrodniczego i utrzymywanie zróżnicowanej struktury warstwowej lasu. – Umożliwienie swobodnego przebiegu procesów naturalnych.	11.	9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>)	Poprawa złego stanu ochrony poprzez: – Przebudowę drzewostanu w kierunku składu zgodnego z typem siedliska przyrodniczego. – Umożliwienie swobodnego przebiegu procesów naturalnych.
Lp.	Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych																																			
1.	3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łakami ramienie (<i>Chara</i> ssp.)	Utrzymanie obecnego stanu ochrony poprzez: – Ograniczenie niszczenia fragmentacji roślinności strefy brzegowej. – Ograniczenie dopływu biogenów do wód. – Utrzymanie warunków dla występowania łąk ramienicowych.																																			
2.	3150 Starorzeczka i naturalne, eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion</i> , <i>Potamion</i>	Poprawa niezadowolającego stanu ochrony poprzez: – Ograniczenie niszczenia i fragmentacji roślinności strefy brzegowej. – Odtworzenie warunków dla występowania roślinności zanurzonej i o liściach pływających. – Ograniczenie dopływu biogenów do wód.																																			
3.	6210 Murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i> i ciepłolubne murawy z <i>Asplenio septentrionalis-Festucion pallentis</i>)	Poprawa złego stanu ochrony poprzez przeciwdziałanie sukcesji.																																			
4.	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	Poprawa złego stanu ochrony poprzez polepszenie struktury i funkcji w wyniku odpowiedniego użytkowania rolnego.																																			
5.	6440 Łąki selernicowe (<i>Cnidion dubii</i>)	Poprawa złego stanu ochrony poprzez polepszenie struktury i funkcji w wyniku odpowiedniego użytkowania rolnego																																			
6.	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Poprawa złego stanu ochrony poprzez polepszenie struktury i funkcji w wyniku odpowiedniego użytkowania rolnego																																			
7.	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>)	Utrzymanie obecnego stanu ochrony.																																			
8.	7150 Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku <i>Rhynchosporion</i>	Utrzymanie obecnego stanu ochrony.																																			
9.	7210 Torfowiska nakredowe (<i>Cladietum marisci</i>)	Utrzymanie obecnego stanu ochrony.																																			
10.	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	Poprawa niezadowolającego stanu ochrony poprzez: – Zmniejszenie udziału gatunków inwazyjnych. – Przebudowę drzewostanu w kierunku składu zgodnego z typem siedliska przyrodniczego i utrzymywanie zróżnicowanej struktury warstwowej lasu. – Umożliwienie swobodnego przebiegu procesów naturalnych.																																			
11.	9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>)	Poprawa złego stanu ochrony poprzez: – Przebudowę drzewostanu w kierunku składu zgodnego z typem siedliska przyrodniczego. – Umożliwienie swobodnego przebiegu procesów naturalnych.																																			

12.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	Poprawa niezadawalającego stanu ochrony poprzez: – Przebudowę drzewostanu w kierunku składu zgodnego z typem siedliska przyrodniczego. – Utrzymywanie zróżnicowanej struktury warstwowej lasu. – Polepszenie i stabilizację warunków wilgotnościowych siedliska. – Zwiększenie ilości martwego drewna. – Umożliwienie swobodnego przebiegu procesów naturalnych.
13.	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	Poprawa złego stanu ochrony poprzez: – Przebudowę drzewostanu w kierunku składu zgodnego z typem siedliska przyrodniczego. – Polepszenie i stabilizację warunków wilgotnościowych siedliska. – Zwiększenie ilości martwego drewna. – Umożliwienie swobodnego przebiegu procesów naturalnych.
14.	91I0 Ciepłolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescenti-petraeae</i>)	Poprawa niezadawalającego stanu ochrony poprzez: – Zmianę warunków świetlnych w runie i podszycie siedliska. – Przebudowę drzewostanu w kierunku składu zgodnego z typem siedliska przyrodniczego i korektę zwarcia drzewostanu. – Umożliwienie swobodnego przebiegu procesów naturalnych.
15.	1614 Selery błotne <i>Apium repens</i>	Poprawa złego stanu ochrony poprzez: – Przeciwdziałanie niszczeniu siedlisk pracami ziemnymi wykonywanymi w linii brzegowej jezior. – Przeciwdziałanie sukcesji wtórnej na siedliskach gatunku. – Zasilenie lokalnych populacji naturalnych osobnikami pobranymi do namnożenia w hodowli <i>ex situ</i>.
16.	1335 Wydra <i>Lutra lutra</i>	Utrzymanie właściwego stanu ochrony.
17.	1145 Piskorz <i>Misgurnus fossilis</i>	Uzupełnienie stanu wiedzy o liczebności i zagęszczeniu populacji piskorza oraz hydromorfologii ich siedlisk oraz określenie działań ochronnych.
18.	1516 Aldrowanda pęcherzykowata <i>Aldrovanda vesiculosa</i> 1903 Lipiennik Loesela <i>Liparis loeselii</i> 1393 Sierpowiec błyszczący <i>Drepanocladus (Hamatocaulis) vernicosus</i> 1166 Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i> 1188 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i> 4056 Zatoczek łamliwy <i>Anisus vorticulus</i>	Rozpoznanie rozmieszczenia i liczebności gatunku w obszarze Natura 2000, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz propozycja działań ochronnych.

**Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu
ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących
przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000**

Lp.	Przedmiot ochrony	Opis zagrożenia
1.	3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic (<i>Chara</i> spp.)	Istniejące: – Obniżanie się poziomu wód w jeziorach (J02). – Dopływ zanieczyszczeń, w szczególności pochodzących z gospodarstw domowych, obiektów rekreacji oraz pól uprawnych przyczyniający się do wzrostu trofii wód (H01.08, H01.05). – Niszczenie i fragmentacja roślinności przybrzeżnej hamującej dopływ biogenów do wód (G05.01). – Usuwanie roślinności ramienicowej z rejonów kąpielisk (G05.01). – Zarybianie obcymi gatunkami lub nadmierny udział ryb karpioatych (F01.01). Potencjalne: – Wycinka lasu wokół jezior mogąca skutkować zwiększeniem dopływu biogenów do wód (B02.02).
2.	3150 Starorzecza i naturalne, eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion</i> , <i>Potamion</i>	Istniejące: – Obniżanie się poziomu wód w jeziorach (J02). – Dopływ zanieczyszczeń, w szczególności pochodzących z gospodarstw domowych, obiektów rekreacji oraz pól uprawnych przyczyniający się do wzrostu trofii wód (H01.08, H01.05). – Niszczenie i fragmentacja roślinności przybrzeżnej hamującej dopływ biogenów do wód (G05.01). – Zarybianie obcymi gatunkami lub nadmierny udział ryb karpioatych (F01.01). – Wprowadzanie do jezior nieczyszczonych wód roztopowych i opadowych z dróg przebiegających w ich bezpośrednim sąsiedztwie (H01.06). Potencjalne: – Wycinka lasu wokół jezior mogąca skutkować zwiększeniem dopływu biogenów do wód (B02.02). – Uwolnienie biogenów z osadów dennych (J05.02).
3.	6210 Murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i> i ciepłolubne murawy z <i>Asplenio septentrionalis-Festucion pallentis</i>)	Istniejące: – Wydobywanie piasku i żwiru (C01.01). – Zarastanie muraw przez gatunki niezwiązane z siedliskiem, w szczególności przez trzcinnika paskowego <i>Calamagrostis epigaeas</i>, pokrzywę zwyczajną <i>Urtica dioica</i>, sosnę zwyczajną <i>Pinus sylvestris</i> i leszczynę pospolitą <i>Corylus avellana</i> (K02.01).

		Potencjalne: – Zalesianie płatów siedliska (B01).
4.	6410 Zmienneowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	Istniejące: – Zaniechanie koszenia skutkujące stopniowym zarastaniem łąk przez gatunki niezwiązane z siedliskiem, w szczególności przez trzcinę pospolitą <i>Phragmites australis</i>, olszę czarną <i>Alnus glutinosa</i>, brzozę brodawkowatą <i>Betula pendula</i>, kruszynę pospolitą <i>Frangula alnus</i> i wierzbę <i>Salix div. sp.</i> (A03.03). – Niewłaściwe użytkowanie polegające na zbyt wczesnym, niskim lub zbyt częstym koszeniu, przenawożeniu, przeorywaniu, podsiewaniu szlachetnymi mieszankami traw, stosowaniu biocydów, hormonów i substancji chemicznych (A03.01, A08, A11, A07). – Przekształcanie łąk na grunty orne lub pod zabudowę (A02.03, G02.10). – Obniżenie poziomu wód gruntowych (J02). – Wydeptywanie lub rozjeżdżanie siedliska (G05.01). Potencjalne: – Zalesianie płatów siedliska (B01). – Wyznaczanie nowych terenów pod budownictwo rekreacyjne w miejscach występowania siedliska lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie (G02.10).
5.	6440 Łąki selernicowe (<i>Cnidion dubii</i>)	Istniejące: – Zaniechanie koszenia skutkujące stopniowym zarastaniem łąk przez gatunki niezwiązane z siedliskiem, w szczególności przez trzcinę pospolitą <i>Phragmites australis</i>, olszę czarną <i>Alnus glutinosa</i>, brzozę brodawkowatą <i>Betula pendula</i>, kruszynę pospolitą <i>Frangula alnus</i> i wierzbę <i>Salix div. sp.</i> (A03.03). – Obniżenie poziomu wód gruntowych (J02). Potencjalne: – Intensyfikacja użytkowania polegająca na przenawożeniu, zbyt niskim lub zbyt częstym koszeniu, stosowaniu biocydów, hormonów i substancji chemicznych (A08, A03.01, A07).
6.	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Istniejące: – Zaniechanie koszenia skutkujące stopniowym zarastaniem łąk przez gatunki niezwiązane z siedliskiem, w szczególności przez olszę czarną <i>Alnus glutinosa</i>, wierzbę <i>Salix sp.</i> i nitrofilne gatunki zielne (A03.03). – Niewłaściwe użytkowanie polegające na przenawożeniu, zbyt niskim lub zbyt częstym koszeniu, stosowaniu biocydów, hormonów i substancji chemicznych, podsiewaniu szlachetnymi mieszankami traw (A08, A03.01, A07, A11). – Przekształcanie łąk na grunty orne lub pod zabudowę (A02.03, G02.10). – Wydeptywanie lub rozjeżdżanie siedliska (G05.01).

		Potencjalne: – Zalesianie płatów siedliska (B01). – Wyznaczanie nowych terenów pod budownictwo rekreacyjne w miejscach występowania siedliska lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie (G02.10).
7.	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>)	Istniejące: – Wahania poziomu wód skutkujące przesuszaniem albo zalewaniem siedliska (J02). – Zarastanie torfowiska przez gatunki niezwiązane z siedliskiem, w szczególności przez trzcinę pospolitą <i>Phragmites australis</i>, olszę czarną <i>Alnus glutinosa</i> i wierzbę <i>Salix div. sp.</i> (K02.01). – Eutrofizacja siedliska (K02.03). Potencjalne: – Nie zidentyfikowano (X).
8.	7150 Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku <i>Rhynchosporion</i>	Istniejące: – Wahania poziomu wód skutkujące przesuszaniem albo zalewaniem siedliska (J02). – Zarastanie torfowiska przez gatunki niezwiązane z siedliskiem, w szczególności przez trzcinę pospolitą <i>Phragmites australis</i> (I02). – Eutrofizacja siedliska (K02.03). Potencjalne: – Nie zidentyfikowano (X).
9.	7210 Torfowiska nakredowe (<i>Cladietum marisci</i> , <i>Caricetum buxbaumii</i> , <i>Schoenetum nigricantis</i>)	Istniejące: – Wahania poziomu wód skutkujące przesuszaniem albo zalewaniem siedliska (J02). – Zarastanie torfowiska przez gatunki niezwiązane z siedliskiem, w szczególności przez trzcinę pospolitą <i>Phragmites australis</i>, wierzbę <i>Salix sp.</i> i olszę czarną <i>Alnus glutinosa</i> (I02). – Zabudowa w bezpośrednim sąsiedztwie torfowiska (G02.10). – Eutrofizacja siedliska (K02.03). Potencjalne: – Nie zidentyfikowano (X).
10.	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	Istniejące: – Słabe naturalne odnowienie dębu szypułkowego <i>Quercus robur</i> i dębu bezszypułkowego <i>Quercus petraea</i> (B03). – Udział w drzewostanie gatunków obcych ekologicznie, w szczególności sosny zwyczajnej <i>Pinus sylvestris</i> i buka zwyczajnego <i>Fagus sylvatica</i>, pochodzących z dawnych nasadzeń (B02.01). – Występowanie obcego gatunku inwazyjnego – niecierpki drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i> (I01). – Obniżenie poziomu wód gruntowych skutkujące przesuszeniem siedliska i zanikaniem gatunków diagnostycznych (J02). Potencjalne: – Wprowadzanie do siedliska gatunków obcych ekologicznie lub geograficznie (B02.01). – Brak odpowiedniej ilości martwego drewna (B02.04).

11.	9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>)	Istniejące: – Słabe, naturalne odnowienie dębu szypułkowego <i>Quercus robur</i> i dębu bezszypułkowego <i>Quercus petraea</i> (B03). – Udział w drzewostanie gatunków obcych ekologicznie, w szczególności sosny zwyczajnej <i>Pinus sylvestris</i> i buka pospolitego <i>Fagus sylvatica</i>, pochodzących z dawnych nasadzeń (B02.01). – Występowanie obcego gatunku inwazyjnego – niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i> (I01). – Ekspansja nitrofilnych bylin oraz traw, w szczególności bodziszka cuchnącego <i>Geranium robertianum</i>, świerżbka gajowego <i>Chaerophyllum temulum</i>, trzcinnika piaskowego <i>Calamagrostis epigejos</i> i wiechliny gajowej <i>Poa nemoralis</i> (I02). Potencjalne: – Obniżenie się poziomu wód gruntowych skutkujące przesuszeniem siedliska (J02). – Ekspansja obcego gatunku inwazyjnego – czeremchy amerykańskiej <i>Padus serotina</i> (I01).
12.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	Istniejące: – Obniżenie się poziomu wód gruntowych skutkujące przesuszeniem siedliska (J02). – Występowanie obcego gatunku inwazyjnego – niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i> (I01). – Ekspansja nitrofilnych bylin w szczególności sadzca konopiastego <i>Eupatorium cannabinum</i>, pokrzywy zwyczajnej <i>Urtica dioica</i> i przytulii czepnej <i>Galium aparine</i> (I02). – Brak odpowiedniej ilości martwego drewna (B02.04). Potencjalne: – Eutrofizacja siedliska (K02.03).
13.	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	Istniejące: – Obniżenie się poziomu wód gruntowych skutkujące przesuszeniem siedliska (J02). – Występowanie obcego gatunku inwazyjnego – niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i> (I01). – Ekspansja nitrofilnych bylin, w szczególności świerżbka gajowego <i>Chaerophyllum temulum</i>, sadzca konopiastego <i>Eupatorium cannabinum</i> i pokrzywy zwyczajnej <i>Urtica dioica</i> (I02). – Zamieranie wiązków oraz jesionów powodowane działaniem patogenów (K04.03). – Przerzedzenie warstwy drzew skutkujące nadmiernym rozwojem krzewów lub formacji trawiastej (B02.06, I02). Potencjalne: – Brak odpowiedniej ilości martwego drewna (B02.04).

		Potencjalne: – Nadmierna śmiertelność na drogach i w sieciach rybackich (D, F02.01.02). – Kłusownictwo (F03.02.03).
20.	1145 Piskorz <i>Misgurnus fossilis</i>	Istniejące: – Dopływ zanieczyszczeń, w szczególności z pól uprawnych oraz gospodarstw domowych i obiektów rekreacyjnych przyczyniający się do wzrostu trofii wód (H01.05, H01.08). – Usuwanie mułu z dna cieków i likwidacja roślinności stanowiącej miejsce bytowania piskorza (J02.02, G05.01). Potencjalne: – Regulacje rzek, w tym prostowanie koryt (J02.03). – Zabudowa terenów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie rzek (E). – Eutrofizacja siedliska gatunku (K02.03).
21.	1166 Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i> 1188 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i> 4056 Zatozeczek łamliwy <i>Anisus vorticulus</i>	Istniejące: – Brak informacji o zagrożeniach (U). Potencjalne: – Brak informacji o zagrożeniach (U).

Przy opisie zagrożeń w nawiasach podano ich kody, zgodnie z *Instrukcją wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000 wersja 2012.1* opracowaną przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska

Charakterystyka obszaru	Obszar o młodoglacjalnej rzeźbie z bogactwem form - rynny polodowcowe, morena czołowa, morena denna, równina sandrowa. W granicach obszaru Natura 2000 znajduje się region charakteryzujący się wielkim bogactwem jezior. Są wśród nich jeziora będące największymi: Jez. Powidzkie i Niedzięgiel i często także najgłębszymi w Wielkopolsce: Jez. Powidzkie, Budziszawskie. Przez obszar ostoji przechodzi dział wodny III rzędu rozdzielający zlewnię Noteci i Warty. Na tym obszarze biorą swe źródła rzeki: Wełna, Noteć Zachodnia, Meszna. Lasy, choć są od wieków użytkowane gospodarczo, to zachowały naturalne rysy. Przeważają drzewostany mieszane. Do najlepiej zachowanych kompleksów leśnych należą Lasy Miradzkie i Skorzęcińskie. Na szczególną uwagę zasługują najlepiej w Wielkopolsce wykształcone i zachowane fitocenozy świetlistej dąbrowy <i>Potentillo albae-Quercetum</i>. Często spotkać też można bardzo dobrze zachowane fitocenozy grądów środkowoeuropejskich <i>Galio silvatici-Carpinetum</i> i kwaśnej dąbrowy <i>Calamagrostio arundinaceae-Quercetum petraeae</i>. Na dnie rynien wzdłuż jezior oraz w bezodpływowych zagłębieniach zachowały się fragmenty łągów jesionowo-olszowych <i>Fraxino-Alnetum</i> i olsów <i>Carici elongatae-Alnetum</i>. W zarastającej misie Jeziora Czarne i Salomonowskiego wykształciły się interesujące zbiorowiska roślinności torfowiska niskiego i przejściowego. W otoczeniu jezior oraz w dolinie Noteci Zachodniej rozciągają się zróżnicowane pod względem syntaksonomicznym i florystycznym zbiorowiska łąkowe. Wśród nich licznie reprezentowane są zbiorowiska kalcyfilne i ziołoroślowe. W granicach PLH 30026 Pojezierze Gnieźnieńskie występują jeziora, w których występują najlepiej zachowane w Wielkopolsce formacje podwodnych łąk ramienicowych <i>Charetea</i>.
Przedmioty ochrony	Siedliska: • 3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic (<i>Charactera spp.</i>); • 3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i>, <i>Potamion</i>; • 6210 Murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i> i ciepłolubne murawy z <i>Asplenion septentrionalis Festucion pallentis</i>); • 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>); • 6440 Łąki selernicowe (<i>Cnidion dubii</i>); • 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>); • 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>); • 7150 Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku <i>Rhynchosporion</i>; • 7210 Torfowiska nakredowe (<i>Cladietum marisci</i>, <i>Caricetum buxbaumii</i>, <i>Schoenetum nigricantis</i>); • 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i>, <i>Tilio-Carpinetum</i>); • 9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion roburi-petraeae</i>); • 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe;

	• 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum); • 91I0 Ciepłolubne dąbrowy (Quercetalia pubescenti petraeae). Gatunki roślin i zwierząt: • aldrowanda pęcherzykowata <i>Aldrovanda vesiculosa</i>; • lipiennik Loesela <i>Liparis loeselii</i>; • selery błotne <i>Apium repens</i>; • sierpowiec błyszczący <i>Drepanocladus (Hamatocaulis) vernicosus</i>; • kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>; • piskorz <i>Misgurnus fossilis</i>; • traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus (Triturus cristatus cristatus)</i>; • wydra <i>Lutra lutra</i>; • zatoczek łamliwy <i>Anisus vorticulus</i>.
OBSZAR NATURA 2000 OSTOJA NADWARCIAŃSKA	
Kod obszaru	PLH300009
Data wyznaczenia	2008-02-05
Rodzaj ochrony	Dyrektywa siedliskowa
Powierzchnia	26 653,07 ha
Plan zadań Ochronnych (cele działań ochronnych oraz identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń)	• Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 14 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadwarciańska PLH300009. • Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 19 listopada 2014 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadwarciańska PLH300009.

Cele działań ochronnych

Lp.	Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych
1.	1340 Śródładowe słone łąki, pastwiska i szuwały (<i>Glauco-Puccinietalia</i> – część zbiorowiska śródładowe)	Utrzymanie obecnego użytkowania rolniczego
2.	2330 Wydmy śródładowe z murawami napiaskowymi (<i>Corynephorus</i> , <i>Agrostis</i>)	Poprawa stanu ochrony siedliska poprzez ograniczenie sukcesji i ekspansji obcych gatunków roślin oraz zabezpieczenie siedliska przed niszczeniem.
3.	3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion</i> , <i>Potamion</i>	Utrzymanie obecnego stanu ochrony siedliska.
4.	3270 Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością <i>Chenopodium rubri</i> p.p. i <i>Bidention</i> p.p.	Uzupełnienie stanu wiedzy o siedlisku, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz propozycja działań ochronnych.
5.	4030 Suche wrzosowiska (<i>Calluno-Genistion</i> , <i>Pohlio-Callunion</i> , <i>Calluno-Arctostaphylion</i>)	Poprawa stanu ochrony siedliska poprzez ograniczenie sukcesji.
6.	6120 Ciepłolubne, śródładowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>)	Poprawa stanu ochrony siedliska poprzez ograniczenie sukcesji.
7.	6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i>)	Poprawa stanu ochrony siedliska poprzez odpowiednie użytkowanie rolnicze.
8.	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	Poprawa stanu ochrony siedliska poprzez odpowiednie użytkowanie rolnicze.
9.	6430 Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	Utrzymanie obecnego stanu ochrony siedliska.
10.	6440 Łąki selernicowe (<i>Cnidion dubii</i>)	Poprawa stanu ochrony siedliska poprzez odpowiednie użytkowanie rolnicze.
11.	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Poprawa stanu ochrony siedliska poprzez odpowiednie użytkowanie rolnicze.
12.	7210 Torfowiska nakredowe (<i>Cladietum marisci</i> , <i>Caricetum buxbaumii</i> , <i>Schoenetum nigricantis</i>)	Nie określono w związku z trwającą procedurą usunięcia siedliska z listy przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000
13.	7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	Poprawa stanu ochrony siedliska poprzez odpowiednie użytkowanie rolnicze.

14.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	Poprawa stanu ochrony siedliska poprzez zmianę struktury gatunkowej drzewostanu. Uzupełnienie stanu wiedzy o występowaniu siedliska w obszarze Natura 2000.
15.	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	Poprawa stanu ochrony siedliska poprzez zmianę struktury gatunkowej drzewostanu.
16.	1617 Starodub łukowy <i>Angelica palustris</i>	Utrzymanie obecnego stanu ochrony gatunku poprzez odpowiednie użytkowanie rolnicze łąk.
17.	1324 Nocek duży <i>Myotis myotis</i>	Nie określono w związku z trwającą procedurą usunięcia gatunku z listy przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000
18.	1337 Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	Utrzymanie właściwego stanu ochrony gatunku.
19.	1355 Wydra <i>Lutra lutra</i>	Rozpoznanie rozmieszczenia i liczebności gatunku w obszarze Natura 2000, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz propozycja działań ochronnych.
20.	1188 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	Rozpoznanie rozmieszczenia i liczebności gatunku w obszarze Natura 2000, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz propozycja działań ochronnych.
21.	1166 Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	Rozpoznanie rozmieszczenia i liczebności gatunku w obszarze Natura 2000, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz propozycja działań ochronnych.
22.	1134 Różanka <i>Rhodeus sericeus amarus</i>	Rozpoznanie rozmieszczenia i liczebności gatunku w obszarze Natura 2000, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz propozycja działań ochronnych.
23.	1145 Piskorz <i>Misgurnus fossilis</i>	Rozpoznanie rozmieszczenia i liczebności gatunku w obszarze Natura 2000, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz propozycja działań ochronnych.
24.	1149 Koza <i>Cobitis taenia</i>	Rozpoznanie rozmieszczenia i liczebności gatunku w obszarze Natura 2000, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz propozycja działań ochronnych.
25.	1037 Trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i>	Rozpoznanie rozmieszczenia i liczebności gatunku w obszarze Natura 2000, identyfikacja zagrożeń, ocena stanu ochrony oraz propozycja działań ochronnych.

**Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu
ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących
przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000**

Lp.	Przedmiot ochrony	Opis zagrożenia
1.	1340 Śródlądowe słone łąki, pastwiska i szuwały (<i>Glaucio-Puccinietalia</i> – część zbiorowiska śródlądowe)	Istniejące: – Melioracje osuszające (J02.01). Potencjalne: – Zaprzeszanie koszenia (A03.03).
2.	2330 Wydmę śródlądową z murawami napiaskowymi (<i>Corynephorus</i> , <i>Agrostis</i>)	Istniejące: – Obecne gatunki inwazyjne (I01). – Sukcesja naturalna (K02.01). – Eksploatacja piasku (C01.01). – Nielegalne wysypiska śmieci (H05.01). – Silna antropogeniczna fragmentacja siedliska (J03.02). – Niszczenie roślinności przez pojazdy (G01.03). Potencjalne: – Nie zidentyfikowano (X)
3.	3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion</i> , <i>Potamion</i>	Istniejące: – Utrata kontaktu części starorzeczki z wodami rzecznyymi (J02.12.02). Potencjalne: – Wędkarstwo (F02.03). – Obecne gatunki inwazyjne (I01). – Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (H01).
4.	3270 Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością <i>Chenopodion rubri</i> p.p. i <i>Bidention</i> p.p.	Istniejące: – Brak informacji o zagrożeniach (U). Potencjalne: – Brak informacji o zagrożeniach (U).
5.	4030 Suche wrzosowiska (<i>Calluno-Genistion</i> , <i>Pohlio-Callunion</i> , <i>Calluno-Arctostaphylion</i>)	Istniejące: – Brak wypasu (A04.03). – Obniżenie poziomu wód gruntowych powodujące przesuszenie płatów siedliska (J02.01). Potencjalne: – Sukcesja naturalna (K02.01).
6.	6120 Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>)	Istniejące: – Obecne gatunki inwazyjne (I01). – Zarastanie płatów siedliska ekspansywnymi gatunkami rodzimymi (I02). – Sukcesja naturalna (K02.01). – Brak koszenia (A03.03). – Nielegalne wysypiska śmieci (H05.01). – Fragmentacja siedliska (J03.02).

Lp.	Przedmiot ochrony	Opis zagrożenia
		Potencjalne: – Eksploatacja piasku (C01.01).
7.	6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> – płaty bogate florystycznie)	Istniejące: – Brak wypasu (A04.03). – Sukcesja naturalna (K02.01). – Zmiana sposobu użytkowania (A02.03, E01.03). Potencjalne: – Zalesianie (B01).
8.	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	Istniejące: – Zaprzestanie koszenia (A03.03). – Intensyfikacja użytkowania rolniczego (A02.01). – Melioracje osuszające (J02.01). Potencjalne: – Nie zidentyfikowano (X).
9.	6430 Ziołorośla górskie (<i>Adenostyion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	Istniejące: – Nie zidentyfikowano (X). Potencjalne: – Wycinanie drzew w lasach łęgowych i zadrzewieniach (B02.02). – Obec gatunki inwazyjne (I01).
10.	6440 Łąki selernicowe (<i>Cnidion dubii</i>)	Istniejące: – Intensyfikacja użytkowania rolniczego (A02.01). – Brak zalewów rzecznych (J02.04.02). Potencjalne: – Nie zidentyfikowano (X).
11.	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	Istniejące: – Intensyfikacja użytkowania rolniczego (A02.01). Potencjalne: – Zaprzestanie koszenia (A03.03). – Zmiana łąk na grunty orne (A02.03). – Zalesianie (B01).
12.	7210 Torfowiska nakredowe (<i>Cladietum marisci</i> , <i>Caricetum buxbaumii</i> , <i>Schoenetum nigricantis</i>)	Istniejące: – Ekspansja trzciny (I02). – Niski poziom wody w zbiorniku powodujący przesuszenie płatów siedliska (J02.01). Potencjalne: – Nie zidentyfikowano (X).
13.	7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	Istniejące: – Intensyfikacja użytkowania rolniczego (A02.01). Potencjalne: – Melioracje osuszające (J02.01). – Zaprzestanie koszenia (A03.03).
14.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion</i>)	Istniejące: – Brak zalewów rzecznych (J02.04.02). – Obec gatunki inwazyjne (I01). – Gatunki obec geograficznie w drzewostanie (B07). – Fragmentacja siedliska (J03.02).

Lp.	Przedmiot ochrony	Opis zagrożenia
	<i>glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	Potencjalne: – Wycinanie drzew w obrębie płatów siedliska (B02.02). – Melioracje osuszające (J02.01).
15.	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	Istniejące: – Fragmentacja siedliska (J03.02). – Gatunki obce geograficznie w drzewostanie (B07). – Brak zalewów rzecznych (J02.04.02). – Wydeptywanie (G05.01). Potencjalne: – Wycinka lasu (B02.02).
16.	1617 Starodub łukowy <i>Angelica palustris</i>	Istniejące: – Melioracje osuszające (J02.01). – Zaprzestanie koszenia łąk (A03.03). Potencjalne: – Nie zidentyfikowano (X).
17.	1324 Nocek duży <i>Myotis myotis</i>	Istniejące: – Brak informacji o zagrożeniach (U). Potencjalne: – Brak informacji o zagrożeniach (U).
18.	1337 Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	Istniejące: – Nie zidentyfikowano (X). Potencjalne: – Nie zidentyfikowano (X).
19.	1355 Wydra <i>Lutra lutra</i>	Istniejące: – Nie zidentyfikowano (X). Potencjalne: – Nie zidentyfikowano (X).
20.	1188 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	Istniejące: – Brak informacji o zagrożeniach (U). Potencjalne: – Brak informacji o zagrożeniach (U).
21.	1166 Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	Istniejące: – Brak informacji o zagrożeniach (U). Potencjalne: – Brak informacji o zagrożeniach (U).
22.	1134 Różanka <i>Rhodeus sericeus amarus</i>	Istniejące: – Eutrofizacja naturalna (K02.03). Potencjalne: – Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (H01). – Regulacja koryt rzecznych (J02.03). – Wędkarstwo (F02.03).
23.	1145 Piskorz <i>Misgurnus fossilis</i>	Istniejące: – Eutrofizacja naturalna (K02.03). Potencjalne: – Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (H01). – Regulacja koryt rzecznych (J02.03). – Wędkarstwo (F02.03).

	<table><tr><th>Lp.</th><th>Przedmiot ochrony</th><th>Opis zagrożenia</th></tr><tr><td rowspan="2">24.</td><td rowspan="2">1149 Koza <i>Cobitis taenia</i></td><td>Istniejące: – Eutrofizacja naturalna (K02.03).</td></tr><tr><td>Potencjalne: – Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (H01). – Regulacja koryt rzecznych (J02.03).</td></tr><tr><td rowspan="2">25.</td><td rowspan="2">1037 Trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i></td><td>Istniejące: – Brak informacji o zagrożeniach (U).</td></tr><tr><td>Potencjalne: – Brak informacji o zagrożeniach (U).</td></tr></table> Przy opisie zagrożeń w nawiasach podano ich kody zgodnie z <i>Instrukcją wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000 wersja 2012.1</i> opracowaną przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska.	Lp.	Przedmiot ochrony	Opis zagrożenia	24.	1149 Koza <i>Cobitis taenia</i>	Istniejące: – Eutrofizacja naturalna (K02.03).	Potencjalne: – Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (H01). – Regulacja koryt rzecznych (J02.03).	25.	1037 Trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i>	Istniejące: – Brak informacji o zagrożeniach (U).	Potencjalne: – Brak informacji o zagrożeniach (U).
Lp.	Przedmiot ochrony	Opis zagrożenia										
24.	1149 Koza <i>Cobitis taenia</i>	Istniejące: – Eutrofizacja naturalna (K02.03).										
		Potencjalne: – Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (H01). – Regulacja koryt rzecznych (J02.03).										
25.	1037 Trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i>	Istniejące: – Brak informacji o zagrożeniach (U).										
		Potencjalne: – Brak informacji o zagrożeniach (U).										
Charakterystyka obszaru	Ostoja położona jest we wschodniej części Wielkopolski i obejmuje fragment doliny środkowej Warty. Warta płynie tu równoleżnikowo w Pradolinie WarszawskoBerlińskiej ukształtowanej w czasie ostatniego zlodowacenia. Terasa zalewowa Warty osiąga miejscami ponad 4 km szerokości i cechuje się dużą różnorodnością szaty roślinnej, tym samym tworząc dogodne siedliska dla wielu gatunków zwierząt, w szczególności ptaków. Obszar obejmuje co najmniej 25 rodzajów siedlisk wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Są one wyjątkowo zróżnicowane (od bagiennych i torfowiskowych do suchych, wydmych), a część z nich, jak np. priorytetowe, śródlądowe łąki halofilne, cechują się bardzo dobrym stanem zachowania. Łąki te, z bogatymi populacjami ginących gatunków słonorośli (np. <i>Triglochin maritimum</i>) oraz krytycznie zagrożonego w Polsce storczyka błotnego <i>Orchis palustris</i>, są osobiwością w skali europejskiej. Występują w projektowanym rezerwacie „Łąki Pyzdurskie”. Stwierdzono tu także występowanie 12 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Bogata jest fauna płazów (stwierdzono tu 13 z 18 występujących w Polsce gatunków). Flora roślin naczyniowych liczy ponad 1000 gatunków, spośród których około 100 znajduje się na krajowej i/lub regionalnej czerwonej liście taksonów zagrożonych. Pozostałe grupy organizmów są słabiej rozpoznane, niemniej występują tu interesujące gatunki grzybów, mszaków, mięczaków, jętek, pijawek, nietoperzy i ryb. O dużej wartości przyrodniczej tego terenu decyduje stosunkowo niski poziom antropogenicznego przekształcenia, dominują tu bowiem ekosystemy o charakterze naturalnym i półnaturalnym. Ostatnio obserwuje się stopniową, spontaniczną regenerację cennych zbiorowisk leśnych, w tym łągów wierzbowych i olszowo-jesionowych. Procesom tym sprzyja fakt, że z przyczyn naturalnych, znaczna część obszaru jest stosunkowo niekorzystna dla rozwoju intensywnych form zagospodarowania (w tym masowej rekreacji). Należy podkreślić, że krajobraz Doliny środkowej Warty jest jednym z najlepiej zachowanych naturalnych i półnaturalnych krajobrazów typowej rzeki nizinnej. Międzynarodowe walory środowiskowe ostoi potwierdzone zostały przez uwzględnienie jej w programach CORINE biotopes i ECONET-Polska. Dolina środkowej Warty spełnia także kryteria obszarów ważnych z punktu widzenia ochrony biotopów podmokłych w ramach Konwencji Ramsarskiej. Obszar ma również duże znaczenie dla ochrony ptaków.											

Przedmioty ochrony	Siedliska: • 1340 Śródlądowe słone łąki, pastwiska i szuwary (<i>Glauco-Puccinietalia</i>, część – zbiorowiska śródlądowe); • 2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi (<i>Corynephorus</i>, <i>Agrostis</i>); • 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i>, <i>Potamion</i>; • 3270 Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością <i>Chenopodion rubri p.p.</i> i <i>Bidenton p.p.</i>; • 4030 Suche wrzosowiska (<i>Calluno-Genistion</i>, <i>Pohlio Callunion</i>, <i>CallunoArctostaphylion</i>); • 6120 Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>); • 6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> – płaty bogate florystycznie); • 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>); • 6430 Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>); • 6440 Łąki selernicowe (<i>Cnidion dubii</i>); • 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>); • 7210 Torfowiska nakredowe (<i>Cladietum marisci</i>, <i>Caricetum buxbaumii</i>, <i>Schoenetum nigricantis</i>); • 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk; • 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe; • 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>). Gatunki roślin i zwierząt: • 1617 Starodub łąkowy <i>Angelica palustris</i>; • 1324 Nocek duży <i>Myotis myotis</i>; • 1337 Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>; • 1355 Wydra <i>Lutra lutra</i>; • 1188 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>; • 1166 Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>; • 1134 Różanka <i>Rhodeus sericeus amarus</i>; • 1145 Piskorz <i>Misgurnus fossilis</i>; • 1149 Koza <i>Cobitis taenia</i>; 1037 Trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i>.
OBSZAR NATURA 2000 OSTOJA NADGOPLAŃSKA	
Kod obszaru	PLB040004
Data wyznaczenia	2004-11-05
Rodzaj ochrony	Dyrektywa ptasia
Powierzchnia	9 815,84 ha

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 1 lutego 2016 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadgoplańska PLB040004.

Załącznik Nr 4 do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 1 lutego 2016 r.

Cele działań ochronnych

L.p.	Przedmiot ochrony	Cel działań ochronnych
1.	A005 <i>Podiceps cristatus</i> perkoz dwuczuby (populacja lęgowa)	Utrzymanie co najmniej 115 par lęgowych w obszarze.
2.	A021 <i>Botaurus stellaris</i> bąk (populacja lęgowa)	Utrzymanie co najmniej 20 buczących samców w obszarze.
3.	A022 <i>Ixobrychus minutus</i> błękit (populacja lęgowa)	Uzupełnienie stanu wiedzy oraz podjęcie działań ochronnych, określonych na podstawie uzupełnienia stanu wiedzy.
4.	A039 <i>Anser fabalis</i> gęś zbożowa (populacja migrująca)	Uzupełnienie stanu wiedzy oraz podjęcie działań ochronnych, określonych na podstawie uzupełnienia stanu wiedzy.
5.	A039 <i>Anser fabalis</i> gęś zbożowa (populacja zimująca)	Uzupełnienie stanu wiedzy oraz podjęcie działań ochronnych, określonych na podstawie uzupełnienia stanu wiedzy.
6.	A041 <i>Anser albifrons</i> gęś białoczelna (populacja migrująca)	Uzupełnienie stanu wiedzy oraz podjęcie działań ochronnych, określonych na podstawie uzupełnienia stanu wiedzy.
7.	A041 <i>Anser albifrons</i> gęś białoczelna (populacja zimująca)	Uzupełnienie stanu wiedzy oraz podjęcie działań ochronnych, określonych na podstawie uzupełnienia stanu wiedzy.
8.	A043 <i>Anser anser</i> gęgawa (populacja lęgowa)	Uzupełnienie stanu wiedzy oraz podjęcie działań ochronnych, określonych na podstawie uzupełnienia stanu wiedzy.
9.	A043 <i>Anser anser</i> gęgawa (populacja migrująca)	Uzupełnienie stanu wiedzy oraz podjęcie działań ochronnych, określonych na podstawie uzupełnienia stanu wiedzy.
10.	A051 <i>Anas strepera</i> krakwa (populacja lęgowa)	Utrzymanie co najmniej 13 par lęgowych w obszarze.
11.	A056 <i>Anas clypeata</i> płaskonos (populacja lęgowa)	Utrzymanie co najmniej 15 par lęgowych w obszarze.
12.	A061 <i>Aythya fuligula</i> czernica (populacja lęgowa)	Utrzymanie co najmniej 50 par lęgowych w obszarze.
13.	A061 <i>Aythya fuligula</i> czernica (populacja migrująca)	Uzupełnienie stanu wiedzy oraz podjęcie działań ochronnych, określonych na podstawie uzupełnienia stanu wiedzy.
14.	A118 <i>Rallus aquaticus</i> wodnik (populacja lęgowa)	Uzupełnienie stanu wiedzy oraz podjęcie działań ochronnych, określonych na podstawie uzupełnienia stanu wiedzy.
15.	A125 <i>Fulica atra</i> łyska (populacja lęgowa)	Utrzymanie co najmniej 220 par lęgowych w obszarze.
16.	A127 <i>Grus grus</i> żuraw (populacja migrująca)	Uzupełnienie stanu wiedzy oraz podjęcie działań ochronnych, określonych na podstawie uzupełnienia stanu wiedzy.
17.	A193 <i>Sterna hirundo</i> rybitwa rzeczna (populacja lęgowa)	Odtworzenie i utrzymanie siedlisk, pozwalających na utrzymanie co najmniej 45 par lęgowych w obszarze.
18.	A272 <i>Luscinia svecica</i> podróżniczek (populacja lęgowa)	Uzupełnienie stanu wiedzy oraz podjęcie działań ochronnych, określonych na podstawie uzupełnienia stanu wiedzy.
19.	A292 <i>Locustella luscinioides</i> brzęczka (populacja lęgowa)	Utrzymanie co najmniej 35 par lęgowych w obszarze.
20.	A298 <i>Acrocephalus arundinaceus</i> trzcinia (populacja lęgowa)	Utrzymanie co najmniej 400 par lęgowych w obszarze.
21.	A391 <i>Phalacrocorax carbo sinensis</i> kormoran (populacja lęgowa)	Utrzymanie co najmniej 420 par lęgowych w obszarze.

Plan zadań
ochronnych

Załącznik Nr 3 do Zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony
Środowiska w Bydgoszczy oraz
Regionalnego Dyrektora Ochrony
Środowiska w Poznaniu z dnia
1 lutego 2016 r.

Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków
ptaków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony

L.p.	Przedmioty ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		istniejące	potencjalne	
1.	A005 <i>Podiceps cristatus</i> perkoz dwuczuby (populacja lęgowa)	X brak zagrożeń i nacisków	C01.04.01 kopalnie odkrywkowe; E01.04 inne typy zabudowy; F03.02.03 chwytanie, trucie, kłusownictwo; G01.01.01 motorowe sporty wodne; I01 obce gatunki inwazyjne; J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska; K01.03 wyschnięcie	C01.04.01 kopalnie odkrywkowe: mogą powodować, np. osuszenie terenu oraz zrzut wód kopalnianych do Gopla. E01.04 inne typy zabudowy: zajęcie lub zniszczenie siedlisk w wyniku niekontrolowanej lub nielegalnej zabudowy. F03.02.03 chwytanie, trucie, kłusownictwo: kłusownictwo ryb może powodować ograniczenie bazy żerowej ptaków, zwiększoną śmiertelność ptaków w wyniku zaplątania w sieci, a także płoszenie i niepokojenie ptaków (np. w okresie lęgowym). G01.01.01 motorowe sporty wodne: niekontrolowane wykorzystanie akwenu Gopla dla motorowych sportów wodnych może wiązać się z płoszeniem i niepokojeniem ptaków (szczególnie w okresie lęgowym), a także przypadkową śmiertelnością. I01 obce gatunki inwazyjne: możliwe zagrożenie związane z obecnością i drapieżnictwem gatunków obcych, w szczególności norki amerykańskiej. J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska: zmiana sposobu użytkowania siedlisk, wyszczególnionych w Załączniku Nr 3a do niniejszego zarządzenia (np. poprzez zabudowę brzegów zbiorników wodnych, budowę pomostów, niszczenie trzcinowisk). K01.03 wyschnięcie: obserwowane procesy związane z deficytem wód (np. na terenie Kujaw) w dłuższej perspektywie czasowej prowadzić mogą do pogorszenia stanu siedlisk przedmiotu ochrony.
2.	A021 <i>Botaurus stellaris</i> bąk (populacja lęgowa); A022 <i>Isobrychus minutus</i> bączek (populacja lęgowa)	X brak zagrożeń i nacisków	C01.04.01 kopalnie odkrywkowe; E01.04 inne typy zabudowy; F03.02.03 chwytanie, trucie, kłusownictwo; G01.01.01 motorowe sporty wodne; J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie; J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska; K01.03 wyschnięcie	C01.04.01 kopalnie odkrywkowe: mogą powodować, np. osuszenie terenu oraz zrzut wód kopalnianych do Gopla. E01.04 inne typy zabudowy: zajęcie lub zniszczenie siedlisk w wyniku niekontrolowanej lub nielegalnej zabudowy. F03.02.03 chwytanie, trucie, kłusownictwo: kłusownictwo ryb może powodować ograniczenie bazy żerowej ptaków, a także płoszenie i niepokojenie ptaków (np. nocą w okresie lęgowym). G01.01.01 motorowe sporty wodne: niekontrolowane wykorzystanie akwenu Gopla dla motorowych sportów wodnych może wiązać się z płoszeniem i niepokojeniem ptaków (szczególnie w okresie lęgowym). J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie: nielegalne zasypywanie śródpolnych zbiorników wodnych oraz osuszanie terenów podmokłych i bagiennych, mogące powodować niszczenie siedlisk potencjalnych i rzeczywistych. J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska: zmiana sposobu użytkowania siedlisk, wyszczególnionych w Załączniku Nr 3a do niniejszego zarządzenia (np. poprzez zabudowę brzegów zbiorników wodnych, budowę pomostów,

				niszczenie trzcinowisk). K01.03 wyschnięcie: obserwowane procesy związane z deficytem wód (np. na terenie Kujaw) w dłuższej perspektywie czasowej prowadzić mogą do pogorszenia stanu siedlisk przedmiotu ochrony.
3.	A039 <i>Anser fabalis</i> gęś zbożowa (populacja migrująca)	X brak zagrożeń i nacisków	C01.04.01 kopalnie odkrywkowe; C03.03 produkcja energii wiatrowej; E01.04 inne typy zabudowy; F03.02.03 chwytanie, trucie, kłusownictwo; G01.01.01 motorowe sporty wodne; J03.02 antropogeniczne zmniejszenie spójności siedlisk; K01.03 wyschnięcie	C01.04.01 kopalnie odkrywkowe: mogą powodować, np. osuszanie terenu oraz zrzut wód kopalnianych do Gopla. C03.03 produkcja energii wiatrowej: powstawanie nowych turbin wiatrowych może przyczynić się do negatywnego wpływu na przedmioty ochrony (np. poprzez zajęcie siedlisk, zwiększoną śmiertelność, wymuszenie zmian tras przelotu). E01.04 inne typy zabudowy, J03.02 antropogeniczne zmniejszenie spójności siedlisk: zajęcie lub zniszczenie siedlisk w wyniku niekontrolowanej lub nielegalnej zabudowy; zabudowa brzegów jeziora (w tym nielegalna) oraz parcelacja gospodarstw rolnych mogą powodować ograniczenie lub zmianę funkcji obecnie wykorzystywanych siedlisk (w tym żerowisk). F03.02.03 chwytanie, trucie, kłusownictwo: kłusownictwo ryb może powodować płoszenie i niepokojenie ptaków. G01.01.01 motorowe sporty wodne: niekontrolowane wykorzystanie akwenu Gopla dla motorowych sportów wodnych może wiązać się z płoszeniem i niepokojeniem ptaków. K01.03 wyschnięcie: obserwowane procesy związane z deficytem wód (np. na terenie Kujaw) w dłuższej perspektywie czasowej prowadzić mogą do pogorszenia stanu siedlisk przedmiotu ochrony.
4.	A039 <i>Anser fabalis</i> gęś zbożowa (populacja zimująca), A041 <i>Anser albifrons</i> gęś białoczelna (populacja zimująca)	X brak zagrożeń i nacisków	C01.04.01 kopalnie odkrywkowe; C03.03 produkcja energii wiatrowej; E01.04 inne typy zabudowy; F03.02.03 chwytanie, trucie, kłusownictwo; J03.02 antropogeniczne zmniejszenie spójności siedlisk; K01.03 wyschnięcie	C01.04.01 kopalnie odkrywkowe: mogą powodować, np. osuszanie terenu oraz zrzut wód kopalnianych do Gopla. C03.03 produkcja energii wiatrowej: powstawanie nowych turbin wiatrowych może przyczynić się do negatywnego wpływu na przedmioty ochrony (np. poprzez zajęcie siedlisk, zwiększoną śmiertelność, wymuszenie zmian tras przelotu). E01.04 inne typy zabudowy, J03.02 antropogeniczne zmniejszenie spójności siedlisk: zajęcie lub zniszczenie siedlisk w wyniku niekontrolowanej lub nielegalnej zabudowy; zabudowa brzegów jeziora (w tym nielegalna) oraz parcelacja gospodarstw rolnych mogą powodować ograniczenie lub zmianę funkcji obecnie wykorzystywanych siedlisk. F03.02.03 chwytanie, trucie, kłusownictwo: kłusownictwo ryb może powodować płoszenie i niepokojenie ptaków. K01.03 wyschnięcie: obserwowane procesy związane z deficytem wód (np. na terenie Kujaw) w dłuższej perspektywie czasowej prowadzić mogą do pogorszenia stanu siedlisk przedmiotu ochrony.
5.	A041 <i>Anser albifrons</i> gęś białoczelna (populacja migrująca)	X brak zagrożeń i nacisków	C01.04.01 kopalnie odkrywkowe; C03.03 produkcja energii wiatrowej; E01.04 inne typy zabudowy; F03.02.03 chwytanie, trucie, kłusownictwo; G01.01.01 motorowe sporty wodne; J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie; J03.02	C01.04.01 kopalnie odkrywkowe: mogą powodować, np. osuszanie terenu oraz zrzut wód kopalnianych do Gopla. C03.03 produkcja energii wiatrowej: powstawanie nowych turbin wiatrowych może przyczynić się do negatywnego wpływu na przedmioty ochrony (np. poprzez zajęcie siedlisk, zwiększoną śmiertelność, wymuszenie zmian tras przelotu). F03.02.03 chwytanie, trucie, kłusownictwo: kłusownictwo ryb może powodować płoszenie i niepokojenie ptaków. E01.04 inne typy zabudowy, J03.02 antropogeniczne zmniejszenie spójności siedlisk: zajęcie lub zniszczenie siedlisk w wyniku niekontrolowanej lub nielegalnej zabudowy; zabudowa brzegów jeziora (w tym nielegalna) oraz parcelacja gospodarstw rolnych mogą powodować ograniczenie lub zmianę funkcji obecnie wykorzystywanych siedlisk (w tym

			antropogeniczne zmniejszenie spójności siedlisk; K01.03 wyschnięcie	żerowisk). G01.01.01 motorowe sporty wodne: niekontrolowane wykorzystanie akwenu Gopla dla motorowych sportów wodnych może wiązać się z płoszeniem i niepokojeniem ptaków (szczególnie w okresie lęgowym), a także przypadkową śmiertelnością, np. w wyniku kolizji. J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie: nielegalne zasypywanie śródpolnych zbiorników wodnych oraz osuszanie terenów podmokłych i bagiennych, mogące powodować niszczenie siedlisk potencjalnych i rzeczywistych. K01.03 wyschnięcie: obserwowane procesy związane z deficytem wód (np. na terenie Kujaw) w dłuższej perspektywie czasowej prowadzić mogą do pogorszenia stanu siedlisk przedmiotu ochrony.
6.	A043 <i>Anser anser</i> gęgawa (populacja lęgowa)	A03.03 zaniechanie / brak koszenia; A04.03 zarzucenie pasterstwa, brak wypasu; K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja)	C01.04.01 kopalnie odkrywkowe; C03.03 produkcja energii wiatrowej; E01.04 inne typy zabudowy; F03.02.03 chwytanie, trucie, kłusownictwo; G01.01.01 motorowe sporty wodne; I01 obce gatunki inwazyjne J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie; J03.02 antropogeniczne zmniejszenie spójności siedlisk; K01.03 wyschnięcie	A03.03 zaniechanie / brak koszenia, A04.03 zarzucenie pasterstwa, brak wypasu, K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja): zarzucenie użytkowania kośnego lub pasterskiego powoduje zarastanie terenów o charakterze łąkowym przez drzewa i krzewy. C01.04.01 kopalnie odkrywkowe: mogą powodować, np. osuszanie terenu oraz zrzut wód kopalnianych do Gopla. C03.03 produkcja energii wiatrowej: powstawanie nowych turbin wiatrowych może przyczynić się do negatywnego wpływu na przedmioty ochrony (np. poprzez zajęcie siedlisk, zwiększoną śmiertelność, wymuszenie zmian tras przelotu). E01.04 inne typy zabudowy, J03.02 antropogeniczne zmniejszenie spójności siedlisk: zajęcie lub zniszczenie siedlisk w wyniku niekontrolowanej lub nielegalnej zabudowy; zabudowa brzegów jeziora (w tym nielegalna) oraz parcelacja gospodarstw rolnych mogą powodować ograniczenie lub zmianę funkcji obecnie wykorzystywanych siedlisk. F03.02.03 chwytanie, trucie, kłusownictwo: kłusownictwo ryb może powodować płoszenie i niepokojenie ptaków (np. nocą w okresie lęgowym). G01.01.01 motorowe sporty wodne: niekontrolowane wykorzystanie akwenu Gopla dla motorowych sportów wodnych może wiązać się z płoszeniem i niepokojeniem ptaków (szczególnie w okresie lęgowym), a także przypadkową śmiertelnością. I01 obce gatunki inwazyjne: możliwe zagrożenie związane z obecnością i drapieżnictwem gatunków obcych, w szczególności norki amerykańskiej. J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie: nielegalne zasypywanie śródpolnych zbiorników wodnych oraz osuszanie terenów podmokłych i bagiennych, mogące powodować niszczenie siedlisk potencjalnych i rzeczywistych. K01.03 wyschnięcie: obserwowane procesy związane z deficytem wód (np. na terenie Kujaw) w dłuższej perspektywie czasowej prowadzić mogą do pogorszenia stanu siedlisk przedmiotu ochrony.
7.	A043 <i>Anser anser</i> gęgawa (populacja migrująca)	A03.03 zaniechanie / brak koszenia; A04.03 zarzucenie pasterstwa, brak wypasu; K02.01	C01.04.01 kopalnie odkrywkowe; C03.03 produkcja energii wiatrowej; E01.04 inne typy zabudowy; F03.02.03 chwytanie, trucie, kłusownictwo; G01.01.01 motorowe	A03.03 zaniechanie / brak koszenia, A04.03 zarzucenie pasterstwa, brak wypasu, K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja): zarzucenie użytkowania kośnego lub pasterskiego powoduje zarastanie terenów o charakterze łąkowym przez drzewa i krzewy. C01.04.01 kopalnie odkrywkowe: mogą powodować, np. osuszanie terenu oraz zrzut wód kopalnianych do Gopla. C03.03 produkcja energii wiatrowej: powstawanie nowych

		zmiana składu gatunkowego (sukcesja)	sporty wodne; J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie; J03.02 antropogeniczne zmniejszenie spójności siedlisk; K01.03 wyschnięcie	turbin wiatrowych może przyczynić się do negatywnego wpływu na przedmioty ochrony (np. poprzez zajęcie siedlisk, zwiększoną śmiertelność, wymuszenie zmian tras przelotu). E01.04 inne typy zabudowy, J03.02 antropogeniczne zmniejszenie spójności siedlisk: zajęcie lub zniszczenie siedlisk w wyniku niekontrolowanej lub nielegalnej zabudowy; zabudowa brzegów jeziora (w tym nielegalna) oraz parcelacja gospodarstw rolnych mogą powodować ograniczenie lub zmianę funkcji obecnie wykorzystywanych siedlisk. F03.02.03 chwytnie, trucie, kłusownictwo: kłusownictwo ryb może powodować płoszenie i niepokojenie ptaków. G01.01.01 motorowe sporty wodne: niekontrolowane wykorzystanie akwenu Gopla dla motorowych sportów wodnych może wiązać się z płoszeniem i niepokojeniem ptaków (szczególnie w okresie lęgowym), a także przypadkową śmiertelnością, np. w wyniku kolizji. J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie: nielegalne zasypywanie śródpolnych zbiorników wodnych oraz osuszanie terenów podmokłych i bagiennych, mogące powodować niszczenie siedlisk potencjalnych i rzeczywistych. K01.03 wyschnięcie: obserwowane procesy związane z deficytem wód (np. na terenie Kujaw) w dłuższej perspektywie czasowej prowadzić mogą do pogorszenia stanu siedlisk przedmiotu ochrony.
8.	A051 <i>Anas strepera</i> krakwa (populacja lęgowa), A056 <i>Anas clypeata</i> płaskonos (populacja lęgowa), A061 <i>Aythya fuligula</i> czernica (populacja lęgowa)	X brak zagrożeń i nacisków	C01.04.01 kopalnie odkrywkowe; C03.03 produkcja energii wiatrowej; E01.04 inne typy zabudowy; F03.01 polowanie; F03.02.03 chwytnie, trucie, kłusownictwo; G01.01.01 motorowe sporty wodne; I01 obce gatunki inwazyjne; J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska; K01.03 wyschnięcie	C01.04.01 kopalnie odkrywkowe: mogą powodować, np. osuszanie terenu oraz zrzut wód kopalnianych do Gopla. C03.03 produkcja energii wiatrowej: powstawanie nowych turbin wiatrowych może przyczynić się do negatywnego wpływu na przedmioty ochrony (np. poprzez zajęcie siedlisk, zwiększoną śmiertelność, wymuszenie zmian tras przelotu). E01.04 inne typy zabudowy: zajęcie lub zniszczenie siedlisk w wyniku niekontrolowanej lub nielegalnej zabudowy. F03.01 polowanie: możliwość przypadkowego zabicia osobnika gatunku w trakcie polowań w wyniku pomyłki z gatunkami łownymi kaczek. F03.02.03 chwytnie, trucie, kłusownictwo: kłusownictwo ryb może powodować płoszenie i niepokojenie ptaków (np. nocą w okresie lęgowym), a w przypadku czernicy dodatkowo zwiększoną śmiertelność ptaków w wyniku zaplątania w sieci. G01.01.01 motorowe sporty wodne: niekontrolowane wykorzystanie akwenu Gopla dla motorowych sportów wodnych może wiązać się z płoszeniem i niepokojeniem ptaków (szczególnie w okresie lęgowym), a także przypadkową śmiertelnością. I01 obce gatunki inwazyjne: możliwe zagrożenie związane z obecnością i drapieżnictwem gatunków obcych, w szczególności norki amerykańskiej. J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska: zmiana sposobu użytkowania siedlisk, wyszczególnionych w Załączniku Nr 3a do niniejszego zarządzenia (np. poprzez zabudowę brzegów zbiorników wodnych, budowę pomostów, niszczenie trzcinowisk). K01.03 wyschnięcie: obserwowane procesy związane z deficytem wód (np. na terenie Kujaw) w dłuższej perspektywie czasowej prowadzić mogą do pogorszenia stanu siedlisk przedmiotu ochrony.
9.	A061 <i>Aythya fuligula</i> czernica (populacja migrująca)	X brak zagrożeń i nacisków	C01.04.01 kopalnie odkrywkowe; C03.03 produkcja energii wiatrowej;	C01.04.01 kopalnie odkrywkowe: mogą powodować, np. osuszanie terenu oraz zrzut wód kopalnianych do Gopla. C03.03 produkcja energii wiatrowej: powstawanie nowych turbin wiatrowych może przyczynić się do negatywnego

			E01.04 inne typy zabudowy; F03.01 polowanie; F03.02.03 chwytnie, trucie, kłusownictwo; G01.01.01 motorowe sporty wodne; J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie; K01.03 wyschnięcie	wpływu na przedmioty ochrony (np. poprzez zajęcie siedlisk, zwiększoną śmiertelność, wymuszenie zmian tras przelotu). E01.04 inne typy zabudowy: zajęcie lub zniszczenie siedlisk w wyniku niekontrolowanej lub nielegalnej zabudowy. F03.01 polowanie: możliwość przypadkowego zabicia osobnika gatunku w trakcie polowań w wyniku pomyłki z gatunkami łownymi kaczek. F03.02.03 chwytnie, trucie, kłusownictwo: kłusownictwo ryb może powodować ograniczenie bazy żerowej ptaków, zwiększoną śmiertelność ptaków w wyniku zaplątania w sieci, a także płoszenie i niepokojenie ptaków. G01.01.01 motorowe sporty wodne: niekontrolowane wykorzystanie akwenu Gopla dla motorowych sportów wodnych może wiązać się z płoszeniem i niepokojeniem ptaków, a także przypadkową śmiertelnością, np. w wyniku kolizji. J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie: nielegalne zasypywanie śródpolnych zbiorników wodnych oraz osuszanie terenów podmokłych i bagiennych, mogące powodować niszczenie siedlisk potencjalnych i rzeczywistych. K01.03 wyschnięcie: obserwowane procesy związane z deficytem wód (np. na terenie Kujaw) w dłuższej perspektywie czasowej prowadzić mogą do pogorszenia stanu siedlisk przedmiotu ochrony.
10.	A193 <i>Sterna hirundo</i> rybitwa rzeczna (populacja lęgowa)	K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja)	C01.04.01 kopalnie odkrywkowe; C03.03 produkcja energii wiatrowej; E01.04 inne typy zabudowy; F03.02.03 chwytnie, trucie, kłusownictwo; G01.01.01 motorowe sporty wodne; J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie; K01.03 wyschnięcie	K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja): zarastanie wysp (w tym „Wyspy Kormoranów”), powodujące zmniejszenie powierzchni dostępnych miejsc lęgowych. 01.04.01 kopalnie odkrywkowe: funkcjonowanie inwestycji może powodować osuszanie terenów przyległych do ostoi oraz zrzut wód kopalnianych do Gopla. C03.03 produkcja energii wiatrowej: powstawanie nowych turbin wiatrowych może przyczynić się do negatywnego wpływu na przedmioty ochrony (np. poprzez zajęcie siedlisk, zwiększoną śmiertelność, wymuszenie zmian tras przelotu). E01.04 inne typy zabudowy: zajęcie lub zniszczenie siedlisk w wyniku niekontrolowanej lub nielegalnej zabudowy. F03.02.03 chwytnie, trucie, kłusownictwo: kłusownictwo ryb może powodować ograniczenie bazy żerowej ptaków, zwiększoną śmiertelność ptaków w wyniku zaplątania w sieci, a także płoszenie i niepokojenie ptaków (np. nocą w okresie lęgowym). G01.01.01 motorowe sporty wodne: niekontrolowane wykorzystanie akwenu Gopla dla motorowych sportów wodnych może wiązać się z płoszeniem i niepokojeniem ptaków (szczególnie w okresie lęgowym), a także przypadkową śmiertelnością, np. w wyniku kolizji. J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie: nielegalne zasypywanie śródpolnych zbiorników wodnych oraz osuszanie terenów podmokłych i bagiennych, mogące powodować niszczenie siedlisk potencjalnych i rzeczywistych. K01.03 wyschnięcie: obserwowane procesy związane z deficytem wód (np. na terenie Kujaw) w dłuższej perspektywie czasowej prowadzić mogą do pogorszenia stanu siedlisk przedmiotu ochrony.
11.	A118 <i>Rallus aquaticus</i> wodnik (populacja lęgowa), A125 <i>Fulica atra</i> łyska (populacja	X brak zagrożeń i nacisków	C01.04.01 kopalnie odkrywkowe; E01.04 inne typy zabudowy; F03.02.03 chwytnie,	C01.04.01 kopalnie odkrywkowe: mogą powodować, np. osuszanie terenu oraz zrzut wód kopalnianych do Gopla. E01.04 inne typy zabudowy: zajęcie lub zniszczenie siedlisk w wyniku niekontrolowanej lub nielegalnej zabudowy. F03.02.03 chwytnie, trucie, kłusownictwo: kłusownictwo ryb

	lęgowa)		trucie, kłusownictwo; G01.01.01 motorowe sporty wodne; I01 obce gatunki inwazyjne; J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie; J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska; K01.03 wyschnięcie	może powodować płoszenie i niepokojenie ptaków (np. nocą w okresie lęgowym). G01.01.01 motorowe sporty wodne: niekontrolowane wykorzystanie akwenu Gopla dla motorowych sportów wodnych może wiązać się z płoszeniem i niepokojeniem ptaków (szczególnie w okresie lęgowym), a także przypadkową śmiertelnością. I01 obce gatunki inwazyjne: możliwe zagrożenie związane z obecnością i drapieżnictwem gatunków obcych, w szczególności norki amerykańskiej. J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie: nielegalne zasypywanie śródpolnych zbiorników wodnych oraz osuszanie terenów podmokłych i bagiennych, mogące powodować niszczenie siedlisk potencjalnych i rzeczywistych. J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska: zmiana sposobu użytkowania siedlisk, wyszczególnionych w Załączniku Nr 3a do niniejszego zarządzenia (np. poprzez zabudowę brzegów zbiorników wodnych, budowę pomostów, niszczenie trzcinowisk). K01.03 wyschnięcie: obserwowane procesy związane z deficytem wód (np. na terenie Kujaw) w dłuższej perspektywie czasowej prowadzić mogą do pogorszenia stanu siedlisk przedmiotu ochrony.
12.	A127 <i>Grus grus</i> żuraw (populacja migrująca)	X brak zagrożeń i nacisków	C01.04.01 kopalnie odkrywkowe; C03.03 produkcja energii wiatrowej; E01.04 inne typy zabudowy; J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie; J03.02 antropogeniczne zmniejszenie spójności siedlisk; K01.03 wyschnięcie	C01.04.01 kopalnie odkrywkowe: mogą powodować, np. osuszanie terenu oraz zrzut wód kopalnianych do Gopla. C03.03 produkcja energii wiatrowej: powstawanie nowych turbin wiatrowych może przyczynić się do negatywnego wpływu na przedmioty ochrony (np. poprzez zajęcie siedlisk, zwiększoną śmiertelność, wymuszenie zmian tras przelotu). E01.04 inne typy zabudowy: zajęcie lub zniszczenie siedlisk w wyniku niekontrolowanej lub nielegalnej zabudowy. J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie: nielegalne zasypywanie śródpolnych zbiorników wodnych oraz osuszanie terenów podmokłych i bagiennych, mogące powodować niszczenie siedlisk potencjalnych i rzeczywistych. J03.02 antropogeniczne zmniejszenie spójności siedlisk: zabudowa brzegów jeziora (w tym nielegalna) oraz parcelacja gospodarstw rolnych mogą powodować ograniczenie lub zmianę funkcji obecnie wykorzystywanych siedlisk (w tym żerowisk). K01.03 wyschnięcie: obserwowane procesy związane z deficytem wód (np. na terenie Kujaw) w dłuższej perspektywie czasowej prowadzić mogą do pogorszenia stanu siedlisk przedmiotu ochrony.
13.	A272 <i>Luscinia svecica</i> podróżniczek (populacja lęgowa), A292 <i>Locustella luscinioides</i> brzęczka (populacja lęgowa)	X brak zagrożeń i nacisków	C01.04.01 kopalnie odkrywkowe; E01.04 inne typy zabudowy; J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie; J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska; K01.03 wyschnięcie	C01.04.01 kopalnie odkrywkowe: mogą powodować, np. osuszanie terenu oraz zrzut wód kopalnianych do Gopla. E01.04 inne typy zabudowy: zajęcie lub zniszczenie siedlisk w wyniku niekontrolowanej lub nielegalnej zabudowy. J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie: nielegalne zasypywanie śródpolnych zbiorników wodnych oraz osuszanie terenów podmokłych i bagiennych, mogące powodować niszczenie siedlisk potencjalnych i rzeczywistych. J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska: zmiana sposobu użytkowania siedlisk, wyszczególnionych w Załączniku Nr 3a do niniejszego zarządzenia (np. poprzez zabudowę brzegów zbiorników wodnych, budowę pomostów, niszczenie trzcinowisk). K01.03 wyschnięcie: obserwowane procesy związane z deficytem wód (np. na terenie Kujaw) w dłuższej perspektywie czasowej prowadzić mogą do pogorszenia stanu siedlisk

Charakterystyka obszaru	Obszar obejmuje Jezioro Gopło, jego otoczenie z grupą jezior: Skulskie (Skulskie, Skulska Wieś, Czartowo). Gopło jest długim - 25 km - jeziorem polodowcowym o płaskich i niezalesionych brzegach, z rozległymi połaciami szuwarów trzcinowych. Położone na nim wyspy zajmują łącznie 25 ha i wiele z nich jest także porośniętych szuwarami. W sąsiedztwie jeziora występują podmokłe łąki, a także pola orne i niewielkie lasy łęgowe. Ostoja ptasia o randze europejskiej E41 (Nadgoplański Park Tysiąclecia). Występują co najmniej 24 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 10 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Obserwowano tu 198 gatunków ptaków; wśród nich 74 związane są z obszarami wodnymi i błotnymi. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej (C3 i C6) następujących gatunków ptaków: batalion (PCK), bączek (PCK), bąk (PCK), podróżniczek (PCK), sowa błotna (PCK), perkoz dwuczuby, gęgawa, płaskonos, krakwa, rokitniczka, brzeczka i wąsatka (PCK); w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występuje rybitwa czarna, gąsiorek, ortolan, krzyżówka, łyska, czajka i krwawodziób (C7). W okresie wędrówek występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrówkowego (C2 i C3) żurawia, gęsi (mieszane gatunki); w stosunkowo wysokiej liczebności (C7) występuje gęgawa (do 3500 osobn.), czernica (do 3500 osobn.). W okresie zimy występuje znaczny procent populacji szlaku wędrówkowego (C3) gęsi zbożowej (do 5 000 osobn.); gęś białoczelna występuje w ilości do 6 000 osobników (C7). Bogate populacje rzadkich i zagrożonych gatunków roślin.
Przedmioty ochrony	Gatunki ptaków: • Płaskonos <i>Anas clypeata</i>; • Trzcinia <i>Acrocephalus arundinaceus</i>; • Krakwa <i>Anas strepera</i>; • Gęś białoczelna <i>Anser albifrons</i>; • Gęgawa <i>Anser anser</i>; • Gęś zbożowa <i>Anser fabalis</i>; • Czernica <i>Aythya fuligula</i>; • Bąk <i>Botaurus stellaris</i>; • Łyska <i>Fulica atra</i>; • Żuraw <i>Grus grus</i>; • Bączek <i>Ixobrychus minutus</i>; • Brzeczka <i>Locustella luscinioides</i>; • Podróżniczek <i>Luscinia svecica</i>; • Kormoran <i>Phalacrocorax carbo</i>; • Perkoz dwuczuby <i>Podiceps cristatus</i>; • Wodnik <i>Rallus aquaticus</i>; • Rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i>.
OBSZAR NATURA 2000 JEZIORO GOPŁO	
Kod obszaru	PLH040007
Data wyznaczenia	2009-03-06
Rodzaj ochrony	Dyrektywa siedliskowa
Powierzchnia	13 459,42 ha

- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 18 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Gopło PLH040007.
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 23 września 2015 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Gopło PLH040007.

Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego

- 2 -

Poz. 5673

Załącznik Nr 1 do Zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony
Środowiska w Poznaniu
z dnia 23 września 2015 r.

Cele działań ochronnych

Lp.	Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych
1.	1340 Śródlądowe słone łąki, pastwiska i szuwały (Glaucio-Puccinietalia, część – zbiorowiska śródlądowe)	Poprawa stanu zachowania siedliska w zakresie ekspansji podrośtu drzew i krzewów. Powstrzymanie dalszego pogarszania się stanu siedliska, określonego jako zły (U2).
2.	3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nymphaeion, Potamion	Utrzymanie stanu siedliska w stanie nie pogorszonego (U1). Uzupełnienie wiedzy w zakresie rozmieszczenia i stanu zachowania wszystkich płatów siedliska.
3.	3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic (Charitria spp.)	Uzupełnienie wiedzy w zakresie rozmieszczenia i stanu zachowania płatów siedliska w obszarze, a następnie podjęcie odpowiednich działań ochronnych.
4.	6120 Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (Koelerion glaucae)	Powstrzymanie dalszego pogarszania się stanu siedliska. Utrzymanie siedliska w obecnym stanie zachowania (U2).
5.	6210 Murawy kserotermiczne (Festuco-Brometalia) i ciepłolubne murawy z Asplenion septentrionalis, Festucion pallentis	Powstrzymanie dalszego pogarszania się stanu siedliska. Utrzymanie siedliska w obecnym stanie zachowania (U2).
6.	6410 Zmienneowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)	Poprawa stanu zachowania siedliska w zakresie ekspansji krzewów i podrośtu drzew. Utrzymanie oceny ogólnej siedliska na poziomie U1. Uzupełnienie wiedzy w zakresie rozmieszczenia i stanu zachowania wszystkich płatów siedliska w obszarze.
7.	6430 Ziolorośla górskie (Adenostylion albaniae) i ziolorośla nadrzeczne (Convolvuletalia sepium)	Utrzymanie siedliska w obszarze w stanie nie pogorszonego (U2). Uzupełnienie wiedzy w zakresie rozmieszczenia i stanu zachowania wszystkich płatów siedliska.
8.	6440 Łąki selemicowe (Cnidion dubii)	Powstrzymanie dalszego pogarszania się stanu siedliska. Utrzymanie oceny ogólnej siedliska na poziomie U2 poprzez zapewnienie utrzymania użytkowania kośnego.
9.	6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris)	Utrzymanie oceny ogólnej siedliska na poziomie U1 poprzez zapewnienie utrzymania użytkowania kośnego. Uzupełnienie wiedzy w zakresie rozmieszczenia i stanu zachowania wszystkich płatów siedliska.
10.	7210 Torfowiska nakredowe (Cladietum marisci, Caricetum buxbaumii, Schoenetum nigricantis)	Poprawa stanu zachowania siedliska w zakresie ekspansji rodzimych gatunków roślin zielnych. Powstrzymanie pogarszania się stanu siedliska, określonego jako zły (U2).
11.	7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze mlak, turzycowisk i mechowisk	Powstrzymanie pogarszania się stanu siedliska, określonego jako zły (U2). Poprawa oceny wskaźnika „Gatunki ekspansyjne roślin zielnych”. Ograniczenie ekspansji podrośtu drzew i krzewów.
12.	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	Powstrzymanie dalszego pogarszania się stanu siedliska, określonego jako zły (U2). Poprawa stanu siedliska poprzez zwiększenie ilości martwego drewna.
13.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnion glutinoso-incanae) i olsy źródłiskowe	Poprawa stanu siedliska poprzez zwiększenie ilości martwego drewna. Powstrzymanie dalszego pogarszania się stanu siedliska, określonego jako zły (U2). Uzupełnienie wiedzy w zakresie rozmieszczenia i stanu

		zachowania wszystkich płatów siedliska.
14.	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum)	Poprawa wskaźnika martwego drewna w drzewostanach. Powstrzymanie dalszego pogarszania się stanu siedliska, określonego jako zły (U2). Uzupełnienie wiedzy w zakresie rozmieszczenia i stanu zachowania wszystkich płatów siedliska.
15.	91I0 Ciepłolubne dąbrowy (Quercetalia pubescenti-petraeae)	Poprawa stanu zachowania siedliska poprzez zmniejszenie zwarcia podszytu. Utrzymanie siedliska w stanie nie pogorszonego (U1).
16.	1617 starodub łukowy Angelica palustris (= Ostericum palustre)	Utrzymanie populacji gatunku w stanie nie pogorszonego (U1), w tym utrzymanie siedliska gatunku we właściwym stanie zachowania (FV).
17.	1903 lipiennik Loesela Liparis loeselii	Utrzymanie oceny ogólnej populacji na poziomie FV. Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie występowania gatunku na innych stanowiskach.
18.	1393 sierpowiec błyszczący Drepanocladus (Hamatocaulis) vernicosus	Uzupełnienie wiedzy w zakresie rozmieszczenia i stanu zachowania gatunku, a następnie podjęcie odpowiednich działań ochronnych.
19.	1188 kumak nizinny Bombina bombina	Utrzymanie oceny ogólnej populacji na poziomie co najmniej U1. Uzupełnienie stanu wiedzy – oszacowanie wielkości populacji w obszarze.
20.	1166 traszka grzebieniasta Trisurus cristatus	Uzupełnienie stanu wiedzy – ocena i oszacowanie wielkości populacji w obszarze, a następnie podjęcie odpowiednich działań ochronnych.
21.	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzeria-Caricetea)	Nie określano celów działań ochronnych z powodu planowanej weryfikacji Standardowego Formularza Danych.
22.	3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	Nie określano celów działań ochronnych z powodu planowanej weryfikacji Standardowego Formularza Danych.
23.	91D0 Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne	Nie określano celów działań ochronnych z powodu planowanej weryfikacji Standardowego Formularza Danych.
24.	1149 koza Cobitis taenia	Nie określano celów działań ochronnych z powodu planowanej weryfikacji Standardowego Formularza Danych.

Załącznik Nr 3 do Zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu
z dnia 18 marca 2014 r.

Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk
przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony obszaru
Natura 2000

L.p.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		istniejące	potencjalne	
1.	3150 Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion, Potamion</i>	K02.03 eutrofizacja (naturalna), A08 Nawożenie /nawozy sztuczne/	K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja), K02.02 nagromadzenie materii organicznej	Spywy żyznych wód, m.in. z pól uprawnych przyczyniają się do utrzymywania wysokiej trofii wód, szczególnie w jeziorze Gopło. Eutrofizacja wpływa na niekorzystne zmiany w strukturze gatunkowej roślinności (zanik makrofytów zanurzonych, zarastanie roślinnością szuwarową). W wyniku naturalnych procesów możliwe jest odkładanie się martwej materii organicznej i postępować mogą procesy wypływania masy zbiorników i pogorszenia jakości wód w jeziorach.
2.	3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łakami ramienic (<i>Charactera spp.</i>)	U nieznane naciski i zagrożenia	U nieznane naciski i zagrożenia	Brak jest danych w zakresie występowania i stanu zachowania siedliska.
3.	6430 Ziolorośla górskie (<i>Adenostylin alliariae</i>) i ziolorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja)	I01 obce gatunki inwazyjne	Siedlisko wykształcone w sposób typowy dla lokalnych warunków, brak możliwości poprawy stanu zachowania. Zarastanie przez trzcinę pospolitą <i>Phragmites australis</i> . Potencjalnym zagrożeniem dla trwania siedliska może być ekspansja gatunków obcych – kolczurki klapowanej <i>Echinocystis lobata</i> i niecierpka gruczołowatego <i>Impatiens glandulifera</i> wypierających gatunki rodzime z ich siedlisk. Brak jest informacji w zakresie skali zagrożenia i możliwości realizacji zabiegów ochronnych.
4.	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	X brak nacisków i zagrożeń	A04.03 zarzucenie pasterstwa, brak wypasu, A03.03 zaniechanie / brak koszenia,	Zagrożeniem dla trwania siedliska może być zarówno zaniechanie użytkowania skutkujące uruchomieniem procesów sukcesji wtórnej przejawiających się ekspansją krzewów i drzew, jak i intensyfikacja użytkowania –

			A03.01 intensywnie koszenie lub intensyfikacja, A08 nawożenie /nawozy sztuczne/	nawożenie, wielokrotne koszenie, podsiewanie traw, przeorywanie.
5.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnetum glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłkowe	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	B02.02 wycinka lasu, I01 obce gatunki inwazyjne	Potencjalnym zagrożeniem dla siedliska jest pozyskiwanie drewna, co skutkuje obniżeniem wieku drzewostanu i pogorszeniem stanu zachowania siedliska. Usuwanie martwych drzew zmniejsza zasoby martwego drewna i wpływa na pogorszenie stanu zachowania siedliska. Zagrożeniem dla trwania siedliska jest ekspansja gatunków obcych - klonu jesionolistnego <i>Acer negundo</i> .
6.	1340 Śródładowe słone łąki, pastwiska i szuwary (<i>Glaucopuccinietalia</i> , część - zbiorowiska śródładowe)	A03.03 zaniechanie/brak koszenia, A04.03 zarzucenie pasterstwa, brak wypasu	K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja)	Zaprzestanie wypasu i brak zasolenia gleb powoduje zanik gatunków halofilnych i ekspansję gatunków typowych dla innych niż halofilne zbiorowisk łąkowych.
7.	6120 Ciepłolubne, śródładowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>)	A03.03 zaniechanie / brak koszenia	K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja)	Zagrożeniem dla zbiorowiska wykształconego na siedliskach antropogenicznych są naturalne procesy sukcesji prowadzące do rozwoju zbiorowisk murawowych z dominacją perzu <i>Agropyron repens</i> oraz obsiewanie się drzew i krzewów.
8.	6210 Murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i> i ciepłolubne murawy z <i>Asplenion septentrionalis</i> , <i>Festucion pallentis</i>)	A04.03 zarzucenie pasterstwa, brak wypasu, A03.03 zaniechanie / brak koszenia	K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja)	Murawy zagrożone są ekspansją trzcinika piaskowego <i>Calamagrostis epigetos</i> , jeżyny popielicy <i>Rubus cassius</i> i podrostu drzew. Gatunki te silnie konkurują z gatunkami typowymi dla ciepłolubnych muraw, powodują spadek bogactwa gatunkowego i w efekcie zanik siedliska.
9.	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	X brak zagrożeń i nacisków	A03.03 zaniechanie / brak koszenia, A03.01 intensywnie koszenie lub intensyfikacja	Zagrożeniem dla trwania siedliska może być zarówno zaniechanie użytkowania skutkujące uruchomieniem procesów sukcesji wtórnej przejawiających się ekspansją trzciny i zarośli łozowych, jak i intensyfikacja użytkowania – nawożenie, wielokrotne koszenie, podsiewanie traw, przeorywanie.
10.	6440 Łąki selemnicowe (<i>Cnidion dubii</i>)	X brak zagrożeń i nacisków	A03.03 zaniechanie / brak	Zagrożeniem jest ekspansja rodzimych gatunków: trzciny

			koszenia, A03.01 intensywne koszenie lub intensyfikacja, K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja)	pospolitej <i>Phragmites australis</i> i śniadka damiowego <i>Deschampsia caespitosa</i> . Zagrożeniem dla trwania siedliska może być zarówno zaniechanie użytkowania skutkujące uruchomieniem procesów sukcesji wtórnej przejawiających się ekspansją trzciny i zarośli łozowych, jak i intensyfikacja użytkowania – nawożenie, wielokrotne koszenie, podnieywanie traw, przeorywanie.
11.	7210 Torfowiska nakredowe (<i>Cladietum marisci</i> , <i>Caricetum buxbaumii</i> , <i>Schoenetum nigricantis</i>)	K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja)	X brak zagrożeń i nacisków	Zarastanie przez gatunki takie jak: trzcina pospolita <i>Phragmites australis</i> i wierzba szara <i>Salix cinerea</i> .
12.	7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja)	X brak zagrożeń i nacisków	Zarastanie przez gatunki takie, jak trzcina pospolita <i>Phragmites australis</i> , wierzba szara <i>Salix cinerea</i> , a także olcha <i>Alnus glutinosa</i> i kruszyna <i>Frangula alnus</i> .
13.	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Gallio-Carpinetum m.</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	B02.02 wycinka lasu	Pojedyncze ślady usuwania martwych drzew, zmniejsza to zasoby martwego drewna i wpływa na pogorszenie stanu zachowania siedliska. Pozyskiwanie drewna może skutkować obniżeniem wieku drzewostanu i pogorszeniem stanu zachowania siedliska.
14.	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	B02.02 wycinka lasu	Pojedyncze ślady usuwania martwych drzew, zmniejsza to zasoby martwego drewna i wpływa na pogorszenie stanu zachowania siedliska. Pozyskiwanie (w tym nielegalne) drewna skutkuje obniżeniem wieku drzewostanu i pogorszeniem stanu zachowania siedliska.
15.	91I0 Ciepłolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescenti-petraeae</i>)	K.04.01 konkurencja	K.02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja)	Udział gatunków grądowych w podszycie (np. grabu <i>Carpinus betulus</i>) ograniczający rozwój gatunków światło i ciepłolubnych w runie. Zagrożeniem dla trwania siedliska jest rozwój podszytu powodujący zacienienie runa i zanik gatunków światło i ciepłolubnych.
16.	1617 starodub łakowy <i>Angelica palustris</i> (= <i>Ostericum palustre</i>)	X brak zagrożeń i nacisków.	A04.03 zarzucenie pasterstwa, brak wypasu, A03.03	Stanowisko koszone corocznie, potencjalnym zagrożeniem jest zaniechanie tej czynności lub intensyfikacja użytkowania polegająca na próbach

			zaniechanie / brak koszenia, A03.01 intensywne koszenie lub intensyfikacja	podniesienia wydajności łąki. Zagrożeniem dla trwania populacji gatunku może być zaniechanie bądź zmiana intensywności użytkowania łąk stanowiących siedlisko gatunku. Groźne jest zarówno zaniechanie użytkowania skutkujące uruchomieniem procesów sukcesji wtórnej przejawiających się ekspansją trzciny i zarostu łożowych, jak i intensyfikacja użytkowania – nawożenie, wielokrotne koszenie, podsiewanie traw, przeorywanie.
17.	1903 lipiennik Loesela <i>Liparis loeselii</i>	K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja)	A03.03 zaniechanie / brak koszenia	Obecność stosunkowo licznych osobników krzewów i bliskość szuwara trzcinowego stanowi niebezpieczeństwo przekształcenia łąki w szuwar lub zarost łożowy w przypadku braku koszenia.
18.	1393 sierpowiec błyszczący <i>Drepanocladus (Hamatocaulis) vernicosus</i>	U nieznane naciski i zagrożenia	U nieznane naciski i zagrożenia	Gatunek stwierdzono w trakcie prac terenowych, przy czym posiadane informacje nie są wystarczające do określenia ewentualnych zagrożeń.
19.	1188 kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	X brak zagrożeń i nacisków.	J02 spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych	Ewentualne zagrożenia związane są głównie z występującymi w obrębie siedlisk (stanowisk rozrodczych) gatunku zaburzeniami warunków hydrologicznych, zależnych od poziomu zwierciadła wody w Jeziorze Gopło. Zwierciadło to podlega modyfikacjom w wyniku realizowanej gospodarki wodnej, ze względu na retencyjną funkcję akwenu. Wahanie poziomu wody w okresie rozrodczym gatunku potencjalnie mogą stanowić zagrożenie dla sukcesu rozrodczego i wpływać na stan populacji gatunku. W celu weryfikacji ww. zagrożeń niezbędne jest uzupełnienie wiedzy w zakresie stanu populacji gatunku.
20.	1166 traszka grzebieniasta <i>Trisurus cristatus</i>	U nieznane naciski i zagrożenia	U nieznane naciski i zagrożenia	Brak jest danych w zakresie miejsc występowania gatunku.
21.	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>)	Nie analizowano zagrożeń dla siedliska z powodu planowanej weryfikacji Standardowego Formularza Danych.		
22.	3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki	Nie analizowano zagrożeń dla siedliska z powodu planowanej weryfikacji Standardowego Formularza Danych.		

	wodne	
23.	91D0 Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne	Nie analizowano zagrożeń dla siedliska z powodu planowanej weryfikacji Standardowego Formularza Danych.
24.	1149 koza <i>Cobitis taenia</i>	Nie analizowano zagrożeń dla gatunku z powodu planowanej weryfikacji Standardowego Formularza Danych.

Charakterystyka obszaru	Gopło położone jest w zlewni rzeki Noteć, w dorzeczu Odry. Sieć wodna zlewni całkowitej jest bardzo złożona i ma powierzchnię ponad 1,4 tys. km². Główną oś stanowi (przepływająca przez Gopło) Noteć, pozostałe elementy sieci wodnej stanowią dopływy Górnej Noteci oraz rowy melioracyjne. Gęstość sieci rzecznej na obszarze zlewni całkowitej jeziora Gopło wynosi 0,32 km/km². Misa jeziorna Gopła ma złożony kształt, a zbiornik posiada dobrze rozwiniętą linię brzegową o długości 91,3 km (4 km przypada na linię brzegową wysp). Maksymalna długość jeziora wynosi ok. 25 km, a maksymalna szerokość ok. 2,5 km (szerokość średnia wynosi 862 m). Obszar stanowi cenny zasób zróżnicowanych siedlisk dla gatunków zwierząt rzadkich i poddanych ochronie związanych ze środowiskiem wodnym – występują tu liczne i zróżnicowane siedliska przyrodnicze wymienione w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej, a także gatunki roślin i zwierząt wymienione w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej.
Przedmioty ochrony	Siedliska: • 1340 Śródlądowe słone łąki, pastwiska i szuwały (<i>Glauco-Puccinietalia</i>, część – zbiorowiska śródlądowe); • 3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic (<i>Charcteria</i> spp.); • 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i>, <i>Potamion</i>; • 6120 Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>); • 6210 Murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i> i ciepłolubne murawy z <i>Asplenion septentrionalis</i> <i>Festucion pallentis</i>); • 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>); • 6430 Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>); • 6440 Łąki selernicowe (<i>Cnidion dubii</i>); • 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>); • 7210 Torfowiska nakredowe (<i>Cladietum marisci</i>, <i>Caricetum buxbaumii</i>, <i>Schoenetum nigricantis</i>); • 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk; • 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i>, <i>TilioCarpinetum</i>); • 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe; • 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>); • 91I0 Ciepłolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescenti petraeae</i>); Gatunki roślin i zwierząt: • starodub łąkowy <i>Angelica palustris</i>; • kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>; • haczykowiec błyszczący <i>Hamatocaulis vernicosus</i>; • lipiennik Loesela <i>Liparis loeselii</i>; • traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>.

OBSZAR NATURA 2000 DOLINA ŚRODKOWEJ WARTY

Kod obszaru	PLB300002															
Data wyznaczenia	2004-11-05															
Rodzaj ochrony	Dyrektywa ptasia															
Powierzchnia	57 104,36 ha															
Plan zadań Ochronnych (cele działań ochronnych oraz identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń)	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 22 lutego 2022 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Warty PLB300002. Załącznik nr 4 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 22 lutego 2022 r. Cele działań ochronnych <table><tr><th>Lp.</th><th>Przedmiot ochrony</th><th>Cele działań ochronnych</th></tr><tr><td>1.</td><td>A043 gęgawa <i>Anser anser</i> (populacja lęgowa)</td><td>Utrzymanie populacji gatunku na poziomie 250 par. Zachowanie siedlisk gatunku w nie pogorszonym stanie (FV*) poprzez: a) zachowanie mozaiki siedlisk łąkowo-szuwarowych i starorzeczy, b) utrzymanie właściwego sposobu użytkowania w obrębie trwałych użytków zielonych, położonych w całym obszarze Natura 2000, c) utrzymanie lub poprawę uwilgotnienia siedlisk, d) zmniejszenie presji drapieżniczej.</td></tr><tr><td>2.</td><td>A052 cyraneczka <i>Anas crecca</i> (populacja lęgowa)</td><td>Utrzymanie populacji gatunku na poziomie 10 par. Zachowanie siedlisk gatunku w nie pogorszonym stanie (FV*) poprzez: a) zachowanie mozaiki siedlisk łąkowo-szuwarowych i starorzeczy, b) utrzymanie właściwego sposobu użytkowania w obrębie trwałych użytków zielonych, położonych w całym obszarze Natura 2000, c) utrzymanie lub poprawę uwilgotnienia siedlisk, d) zmniejszenie presji drapieżniczej.</td></tr><tr><td>3.</td><td>A119 kropiatka <i>Porzana porzana</i> (populacja lęgowa)</td><td>Utrzymanie populacji gatunku na poziomie 38 par. Zachowanie siedlisk gatunku w nie pogorszonym stanie (FV*) poprzez: a) zachowanie mozaiki siedlisk łąkowo-szuwarowych i starorzeczy, b) utrzymanie właściwego sposobu użytkowania w obrębie trwałych użytków zielonych, położonych w całym obszarze Natura 2000, c) utrzymanie lub poprawę uwilgotnienia siedlisk, d) zmniejszenie presji drapieżniczej.</td></tr><tr><td>4.</td><td>A127 żuraw <i>Grus grus</i> (populacja lęgowa)</td><td>Utrzymanie populacji gatunku na poziomie 40 par. Zachowanie siedlisk gatunku w nie pogorszonym stanie (FV*) poprzez: a) zachowanie mozaiki siedlisk łąkowo-szuwarowych i starorzeczy, b) utrzymanie właściwego sposobu użytkowania w obrębie trwałych użytków zielonych, położonych w całym obszarze Natura 2000, c) utrzymanie lub poprawę uwilgotnienia siedlisk, d) zmniejszenie presji drapieżniczej.</td></tr></table>	Lp.	Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych	1.	A043 gęgawa <i>Anser anser</i> (populacja lęgowa)	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie 250 par. Zachowanie siedlisk gatunku w nie pogorszonym stanie (FV*) poprzez: a) zachowanie mozaiki siedlisk łąkowo-szuwarowych i starorzeczy, b) utrzymanie właściwego sposobu użytkowania w obrębie trwałych użytków zielonych, położonych w całym obszarze Natura 2000, c) utrzymanie lub poprawę uwilgotnienia siedlisk, d) zmniejszenie presji drapieżniczej.	2.	A052 cyraneczka <i>Anas crecca</i> (populacja lęgowa)	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie 10 par. Zachowanie siedlisk gatunku w nie pogorszonym stanie (FV*) poprzez: a) zachowanie mozaiki siedlisk łąkowo-szuwarowych i starorzeczy, b) utrzymanie właściwego sposobu użytkowania w obrębie trwałych użytków zielonych, położonych w całym obszarze Natura 2000, c) utrzymanie lub poprawę uwilgotnienia siedlisk, d) zmniejszenie presji drapieżniczej.	3.	A119 kropiatka <i>Porzana porzana</i> (populacja lęgowa)	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie 38 par. Zachowanie siedlisk gatunku w nie pogorszonym stanie (FV*) poprzez: a) zachowanie mozaiki siedlisk łąkowo-szuwarowych i starorzeczy, b) utrzymanie właściwego sposobu użytkowania w obrębie trwałych użytków zielonych, położonych w całym obszarze Natura 2000, c) utrzymanie lub poprawę uwilgotnienia siedlisk, d) zmniejszenie presji drapieżniczej.	4.	A127 żuraw <i>Grus grus</i> (populacja lęgowa)	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie 40 par. Zachowanie siedlisk gatunku w nie pogorszonym stanie (FV*) poprzez: a) zachowanie mozaiki siedlisk łąkowo-szuwarowych i starorzeczy, b) utrzymanie właściwego sposobu użytkowania w obrębie trwałych użytków zielonych, położonych w całym obszarze Natura 2000, c) utrzymanie lub poprawę uwilgotnienia siedlisk, d) zmniejszenie presji drapieżniczej.
Lp.	Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych														
1.	A043 gęgawa <i>Anser anser</i> (populacja lęgowa)	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie 250 par. Zachowanie siedlisk gatunku w nie pogorszonym stanie (FV*) poprzez: a) zachowanie mozaiki siedlisk łąkowo-szuwarowych i starorzeczy, b) utrzymanie właściwego sposobu użytkowania w obrębie trwałych użytków zielonych, położonych w całym obszarze Natura 2000, c) utrzymanie lub poprawę uwilgotnienia siedlisk, d) zmniejszenie presji drapieżniczej.														
2.	A052 cyraneczka <i>Anas crecca</i> (populacja lęgowa)	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie 10 par. Zachowanie siedlisk gatunku w nie pogorszonym stanie (FV*) poprzez: a) zachowanie mozaiki siedlisk łąkowo-szuwarowych i starorzeczy, b) utrzymanie właściwego sposobu użytkowania w obrębie trwałych użytków zielonych, położonych w całym obszarze Natura 2000, c) utrzymanie lub poprawę uwilgotnienia siedlisk, d) zmniejszenie presji drapieżniczej.														
3.	A119 kropiatka <i>Porzana porzana</i> (populacja lęgowa)	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie 38 par. Zachowanie siedlisk gatunku w nie pogorszonym stanie (FV*) poprzez: a) zachowanie mozaiki siedlisk łąkowo-szuwarowych i starorzeczy, b) utrzymanie właściwego sposobu użytkowania w obrębie trwałych użytków zielonych, położonych w całym obszarze Natura 2000, c) utrzymanie lub poprawę uwilgotnienia siedlisk, d) zmniejszenie presji drapieżniczej.														
4.	A127 żuraw <i>Grus grus</i> (populacja lęgowa)	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie 40 par. Zachowanie siedlisk gatunku w nie pogorszonym stanie (FV*) poprzez: a) zachowanie mozaiki siedlisk łąkowo-szuwarowych i starorzeczy, b) utrzymanie właściwego sposobu użytkowania w obrębie trwałych użytków zielonych, położonych w całym obszarze Natura 2000, c) utrzymanie lub poprawę uwilgotnienia siedlisk, d) zmniejszenie presji drapieżniczej.														

5.	A031 bocian biały <i>Ciconia ciconia</i> (populacja lęgowa)	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie 210 par. Zachowanie siedlisk gatunku w nie pogorszonym stanie (FV*) na powierzchni całego obszaru Natura 2000, tj. ok. 51 000 ha, poprzez: a) zachowanie mozaiki siedlisk łąkowo-szuwarowych i starorzeczy b) utrzymanie właściwego sposobu użytkowania w obrębie trwałych użytków zielonych, położonych w całym obszarze Natura 2000, c) utrzymanie lub poprawę uwilgotnienia siedlisk.
6.	A028 czapla siwa <i>Ardea cinerea</i> (populacja lęgowa)	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie 34 par w kolonii lęgowej w miejscowości Czeszewo. Zachowanie siedlisk gatunku w nie pogorszonym stanie (FV*) poprzez: a) utrzymanie drzewostanu gniazdowego kolonii lęgowej w miejscowości Czeszewo, b) zachowanie mozaiki siedlisk łąkowo-szuwarowych i starorzeczy c) utrzymanie właściwego sposobu użytkowania w obrębie trwałych użytków zielonych, położonych w całym obszarze Natura 2000.
7.	A232 dudek <i>Upupa epops</i> (populacja lęgowa)	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie 100 par. Zachowanie siedlisk gatunku w nie pogorszonym stanie (FV*) na powierzchni całego obszaru Natura 2000, tj. ok. 51 000 ha, poprzez: a) zachowanie mozaiki siedlisk łąkowo-szuwarowych i starorzeczy b) zachowanie starych dziuplastych drzew w krajobrazie rolniczym c) utrzymanie właściwego sposobu użytkowania w obrębie trwałych użytków zielonych, położonych w całym obszarze Natura 2000, d) utrzymanie lub poprawę uwilgotnienia siedlisk.
8.	A122 derkacz <i>Crex crex</i> (populacja lęgowa)	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie 80 odżywiających się samców. Poprawa niezadowolającego (U1*) stanu siedliska gatunku, poprzez: a) zachowanie mozaiki siedlisk łąkowo-szuwarowych i starorzeczy, b) utrzymanie właściwego sposobu użytkowania w obrębie trwałych użytków zielonych, położonych w całym obszarze Natura 2000, c) zwiększenie uwilgotnienia siedlisk, d) zmniejszenie presji drapieżniczej.

9.	A688 bąk <i>Botaurus stellaris</i> (populacja lęgowa)	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie 20 odżywiających się samców. Poprawa niezadawalającego (U1*) stanu siedliska gatunku, poprzez: a) zachowanie mozaiki siedlisk łąkowo-szuwarowych i starorzeczy, b) utrzymanie właściwego sposobu użytkowania w obrębie trwałych użytków zielonych, położonych w całym obszarze Natura 2000, c) zwiększenie uwilgotnienia siedlisk, d) zmniejszenie presji drapieżniczej.
10.	A617 bączek <i>Ixobrychus minutus</i> (populacja lęgowa)	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie 4 odżywiających się samców. Poprawa niezadawalającego (U1*) stanu siedliska gatunku, poprzez: a) zachowanie mozaiki siedlisk łąkowo-szuwarowych i starorzeczy, b) utrzymanie właściwego sposobu użytkowania w obrębie trwałych użytków zielonych, położonych w całym obszarze Natura 2000, c) zwiększenie uwilgotnienia siedlisk.
11.	A081 błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i> (populacja lęgowa)	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie 30 par. Poprawa niezadawalającego (U1*) stanu siedliska gatunku, poprzez: a) zachowanie mozaiki siedlisk łąkowo-szuwarowych i starorzeczy, b) utrzymanie właściwego sposobu użytkowania w obrębie trwałych użytków zielonych, położonych w całym obszarze Natura 2000, c) zwiększenie uwilgotnienia siedlisk.
12.	A229 zimorodek <i>Alcedo atthis</i> (populacja lęgowa)	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie 38 par. Utrzymanie obecnego niezadawalającego (U1*) stanu ochrony, poprzez zachowanie siedlisk gatunków w niepogorszonym stanie, na całym odcinku rzeki Warty położonym w granicach obszaru Natura 2000.
13.	A055 cyranka <i>Anas querquedula</i> (populacja lęgowa)	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie 30 par. Poprawa złego (U2*) stanu ochrony, poprzez: a) zachowanie mozaiki siedlisk łąkowo-szuwarowych i starorzeczy, b) utrzymanie właściwego sposobu użytkowania w obrębie trwałych użytków zielonych, położonych w całym obszarze Natura 2000, c) zwiększenie uwilgotnienia siedlisk, d) zmniejszenie presji drapieżniczej.

14.	A056 płaskonos <i>Anas clypeata</i> (populacja lęgowa)	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie 10 par. Poprawa złego (U2*) stanu ochrony, poprzez: a) zachowanie mozaiki siedlisk łąkowo-szuwarowych i starorzeczy, b) utrzymanie właściwego sposobu użytkowania w obrębie trwałych użytków zielonych, położonych w całym obszarze Natura 2000, c) zwiększenie uwilgotnienia siedlisk, d) zmniejszenie presji drapieżniczej.
15.	A051 krakwa <i>Anas strepera</i> (populacja lęgowa)	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie 30 par. Poprawa złego (U2*) stanu ochrony, poprzez: a) zachowanie mozaiki siedlisk łąkowo-szuwarowych i starorzeczy, b) utrzymanie właściwego sposobu użytkowania w obrębie trwałych użytków zielonych, położonych w całym obszarze Natura 2000, c) zwiększenie uwilgotnienia siedlisk, d) zmniejszenie presji drapieżniczej.
16.	A195 rycyk <i>Limosa limosa</i> (populacja lęgowa)	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie 11 par. Poprawa złego (U2*) stanu ochrony, poprzez: a) zachowanie mozaiki siedlisk łąkowo-szuwarowych i starorzeczy, b) utrzymanie właściwego sposobu użytkowania w obrębie trwałych użytków zielonych, położonych w całym obszarze Natura 2000, c) zwiększenie uwilgotnienia siedlisk, d) zmniejszenie presji drapieżniczej.
17.	A162 krwawodziób <i>Tringa totanus</i> (populacja lęgowa)	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie 40 par. Poprawa złego (U2*) stanu ochrony, poprzez: a) zachowanie mozaiki siedlisk łąkowo-szuwarowych i starorzeczy, b) utrzymanie właściwego sposobu użytkowania w obrębie trwałych użytków zielonych, położonych w całym obszarze Natura 2000, c) zwiększenie uwilgotnienia siedlisk, d) zmniejszenie presji drapieżniczej.
18.	A153 kszyk <i>Gallinago gallinago</i> (populacja lęgowa)	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie 70 par. Poprawa złego (U2*) stanu ochrony, poprzez: a) zachowanie mozaiki siedlisk łąkowo-szuwarowych i starorzeczy, b) utrzymanie właściwego sposobu użytkowania w obrębie trwałych użytków zielonych, położonych w całym obszarze Natura 2000, c) zwiększenie uwilgotnienia siedlisk, d) zmniejszenie presji drapieżniczej.

19.	A084 błotniak łąkowy <i>Circus pygargus</i> (populacja lęgowa)	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie 2 pary. Poprawa złego (U2*) stanu ochrony, poprzez: a) zachowanie mozaiki siedlisk łąkowo-szuwarowych i starorzeczy, b) utrzymanie właściwego sposobu użytkowania w obrębie trwałych użytków zielonych, położonych w całym obszarze Natura 2000, c) zwiększenie uwilgotnienia siedlisk, d) zmniejszenie presji drapieżniczej.
20.	A137 sieweczka obrożna <i>Charadrius hiaticula</i> (populacja lęgowa)	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie 3 pary. Zapobiegnięcie utracie siedlisk lęgowych poprzez: a) zachowanie w całej strefie nurtowej rzeki istniejących łach i brzegów piaszczystych, za wyjątkiem utrzymania szlaku żeglugowego, b) zachowanie w całym obszarze mulistych brzegów oraz okresowo wysychających zbiorników wodnych i innych terenów zabagnionych (w tym efemerycznych), powstających w wyniku zalewów rzecznych.
21.	A195 rybitwa białoczelna <i>Sternula albifrons</i> (populacja lęgowa)	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie 10 par. Zapobiegnięcie utracie siedlisk lęgowych poprzez zachowanie w całej strefie nurtowej rzeki istniejących łach i brzegów piaszczystych, za wyjątkiem utrzymania szlaku żeglugowego.
22.	A160 kulik wielki <i>Numenius arquata</i> (populacja lęgowa)	Czynna ochrona lęgów kulika wielkiego w celu utrzymania populacji gatunku na poziomie 6 par. Poprawa złego (U2*) stanu ochrony, poprzez: a) zachowanie mozaiki siedlisk łąkowo-szuwarowych i starorzeczy, b) utrzymanie właściwego sposobu użytkowania w obrębie trwałych użytków zielonych, położonych w całym obszarze Natura 2000, c) zwiększenie uwilgotnienia siedlisk, d) zmniejszenie presji drapieżniczej.
23.	A196 rybitwa białowąsa <i>Chlidonias hybrida</i> (populacja lęgowa)	Czynna ochrona lęgów rybitwy białowąsowej w celu utrzymania populacji gatunku na poziomie 25 par. Poprawa złego (U2*) stanu ochrony, poprzez: a) zachowanie mozaiki siedlisk łąkowo-szuwarowych i starorzeczy, b) utrzymanie właściwego sposobu użytkowania w obrębie trwałych użytków zielonych, położonych w całym obszarze Natura 2000, c) zwiększenie uwilgotnienia siedlisk, d) zmniejszenie presji drapieżniczej.

24.	A197 rybitwa czarna <i>Chlidonias niger</i> (populacja lęgowa)	Czynna ochrona lęgów rybitwy czarnej w celu utrzymanie populacji gatunku na poziomie 100 par. Poprawa złego (U2*) stanu ochrony, poprzez: a) zachowanie mozaiki siedlisk łąkowo-szuwarowych i starorzeczy, b) utrzymanie właściwego sposobu użytkowania w obrębie trwałych użytków zielonych, położonych w całym obszarze Natura 2000, c) zwiększenie uwilgotnienia siedlisk, d) zmniejszenie presji drapieżniczej.
25.	A043 gęgawa <i>Anser anser</i> (populacja migrująca)	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie 500 osobników. Uzupełnienie stanu wiedzy o znaczeniu obszaru dla migrującej populacji gatunku.
26.	A127 żuraw <i>Grus grus</i> (populacja migrująca)	Uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie weryfikacji znaczenia obszaru dla populacji gatunku oraz jakości siedlisk gatunku.
27.	A238 dzięcioł średni <i>Dendrocopos medius</i> (populacja lęgowa)	Uzupełnienia stanu wiedzy o populacji gatunku poza obszarem zwartego występowania (tj. kompleksów leśnych Nadleśnictwa Jarocin) oraz jakości siedliska gatunku.
28.	A272 podróżniczek <i>Luscinia svecica</i> (populacja lęgowa)	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie 13 par. Uzupełnienie stanu wiedzy o populacji gatunku w obszarze.

* zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34 poz. 186, z późn. zm.)

Załącznik nr 3 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu
i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi
z dnia 22 lutego 2022 r.

Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenie	Opis zagrożenia
1.	A043 gęgawa <i>Anser anser</i> (populacja lęgowa)	Istniejące: - J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie - J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie - K02.03 eutrofizacja (naturalna) - J02.01.03 Wypełnianie rowów, tam, stawów, sadzawek, bagien lub torfianek - K03.04 Drapieżnictwo - K03.06 Antagonizm ze zwierzętami domowymi Potencjalne: - J02.03.02 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych - J02.06.07 Pobór wód powierzchniowych przez kamieniołomy / kopalnie odkrywkowe - G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze	Istniejące: Ad 1-3. Utrata lub pogorszenie siedlisk w wyniku: przesuszenia doliny Warty oraz zaniku starorzeczy i smugów na skutek modyfikacji naturalnej dynamiki wód Warty w efekcie funkcjonowania zbiornika Jezioro (J02.05); nadmiernego odwadniania fragmentów doliny na terenach obwałowanych i zaopatrzonej w urządzenia melioracyjne (pompy, przepusty, zastawki) (J02.01); eutrofizacji przyspieszającej proces zarastania starorzeczy (K02.03). Ad 4. Utrata siedlisk w wyniku: zasypywania starorzeczy i smugów (J02.01.03). Ad 5. Drapieżnictwo lisa <i>Vulpes vulpes</i>, norki amerykańskiej <i>Neovision vison</i> i jenoty <i>Nyctereutes procyonoides</i> (K03.04). Ad 6. Waleśjące się lub puszczane bez smyczy i kagańca psy oraz koty, które polują na łąkach (K03.06). Potencjalne: Ad 7. Utrata lub pogorszenie siedlisk w wyniku prostowania i pogłębiania koryt rzecznych (J02.03.02). Ad 8. Dalsze pogorszenie poziomu uwilgotnienia siedlisk w dolinie Warty, w wyniku zmiany reżimu wód zbiornika Jezioro, w kontekście planowanego rozrządu wody w celu rekultywacji wodnych wyrobisk pokopalnianych węgla brunatnego (J02.06.07).

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenie	Opis zagrożenia
			Ad 9. Płoszenie ptaków spowodowane wzrostem presji wędkarskiej związanej z wykorzystywaniem łąg i dróg gruntowych jako miejsc dojazdu do starorzeczy i Warty (G01).
2.	A043 gęgawa <i>Anser anser</i> (populacja migrująca) A127 żuraw <i>Grus grus</i> (populacja migrująca)	Istniejące: 1. J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie 2. J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie 3. K02.03 Eutrofizacja (naturalna) 4. J02.01.03 Wypełnianie rowów, tam, stawów, sadzawek, bagien lub torfianek Potencjalne: 5. J02.03.02 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych 6. J02.06.07 Pobór wód powierzchniowych przez kamieniołomy / kopalnie odkrywkowe 7. G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze 8. C03.03 Produkcja energii wiatrowej	Istniejące: Ad 1-3. Utrata lub pogorszenie siedlisk w wyniku: przesuszenia doliny Warty oraz zaniku starorzeczy i smugów na skutek modyfikacji naturalnej dynamiki wód Warty w efekcie funkcjonowania zbiornika Jezioro (J02.05); nadmiernego odwadniania fragmentów doliny na terenach obwałowanych i zaopatrzonych w urządzenia melioracyjne (pompownie, przepusty, zastawki) (J02.01); eutrofizacji przyspieszającej proces zarastania starorzeczy (K02.03). Ad 4. Utrata siedlisk w wyniku: zasypywania starorzeczy i smugów (J02.01.03). Potencjalne: Ad 5. Utrata lub pogorszenie siedlisk w wyniku prostowania i pogłębiania koryt rzecznych (J02.03.02). Ad 6. Dalsze pogorszenie poziomu uwilgotnienia siedlisk w dolinie Warty, w wyniku zmiany reżimu wód zbiornika Jezioro, w kontekście planowanego rozrządu wody w celu rekultywacji wodnych wyrobisk pokopalnianych węgla brunatnego (J02.06.07). Ad 7. Płoszenie ptaków spowodowane wzrostem presji wędkarskiej związanej z wykorzystywaniem łąg i dróg gruntowych jako miejsc dojazdu do starorzeczy i Warty (G01). Ad 8. Kolizje z turbinami wiatrowymi projektowanymi w sąsiedztwie doliny Warty (C03.03).
3.	A055 cyranka <i>Anas querquedula</i> (populacja lęgowa) A056 płaskonos	Istniejące: 1. J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie 2. J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie	Istniejące: Ad 1-3. Utrata lub pogorszenie siedlisk w wyniku: przesuszenia pastwisk i łąk oraz zaniku starorzeczy i smugów na skutek modyfikacji naturalnej dynamiki wód Warty w efekcie funkcjonowania zbiornika Jezioro (J02.05); nadmiernego

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenie	Opis zagrożenia
	<i>Anas clypeata</i> (populacja lęgowa) A051 krakwa <i>Anas strepera</i> (populacja lęgowa) A052 cyraneczka <i>Anas crecca</i> (populacja lęgowa)	3. K02.03 Eutrofizacja (naturalna) 4. J02.01.03 Wypełnianie rowów, tam, stawów, sadzawek, bagien lub torfianek 5. A02 Zmiana sposobu uprawy 6. A03.03 Zaniechanie / brak koszenia 7. A04.03 Hodowla zwierząt (bez wypasu) 8. A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja 9. J02.04.01 Zalewanie 10. K03.04 Drapieżnictwo 11. K03.06 Antagonizm ze zwierzętami domowymi Potencjalne: 12. J02.03.02 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych 13. A02 Zmiana sposobu uprawy 14. J01.01 Wypalanie 15. J02.06.07 Pobór wód powierzchniowych przez kamieniołomy / kopalnie odkrywkowe 16. G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze	odwadniania fragmentów doliny na terenach obwałowanych i zaopatrzonych w urządzenia melioracyjne (pompownie, przepusty, zastawki) (J02.01); eutrofizacji przyspieszającej proces zarastania starorzeczy (K02.03). Utrata siedlisk w wyniku: zasypywania starorzeczy i smugów (J02.01.03). Ad 4-6. Pogorszenie siedlisk w wyniku: zaniechania gospodarki łąkowo-pastwiskowej (w szczególności na terenie smugów, które zarastają wierzbaną) (A02, A03.03, A04.03); Ad 7. Pogorszenie siedlisk w wyniku: zmiany sposobu użytkowania trwałych użytków zielonych z pastwiskowego na kośne (A04.03). Ad 8. Niszczenie lęgów na skutek prowadzenia prac prądotętniczych w sezonie lęgowym tj. w okresie od 15 marca do 30 czerwca (A03.01). Ad 9. Zalewanie lęgów na skutek późnowiosennych zalewów z przepelnionego zbiornika Jezioro w okresach z silnymi opadami deszczu (J02.04.01). Ad 10. Drapieżnictwo wrony siewy <i>Corvus cornix</i> , lisa <i>Vulpes vulpes</i> , norki amerykańskiej <i>Neovision vision</i> i jenoty <i>Nyctereutes procyonoides</i> (K03.04). Ad 11. Waleśjące się lub puszczane bez smyczy i kagańca psy oraz koty, które polują na łąkach (K03.06). Potencjalne: Ad 12. Utrata lub pogorszenie siedlisk w wyniku: prostowania i pogłębiania koryt rzecznych (J02.03.02). Ad 13. Utrata lub pogorszenie siedlisk w wyniku: zamiany łąk na grunty orne (A02). Ad 14. Wypalanie łąk i pastwisk (J01.01). Ad 15. Dalsze pogorszenie poziomu uwilgotnienia siedlisk w dolinie Warty, w wyniku zmiany reżimu wód zbiornika Jezioro, w kontekście planowanego rozrządu wody w celu rekultywacji wodnych wyrobisk pokopalnianych węgla brunatnego (J02.06.07).

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenie	Opis zagrożenia
			Ad 16. Płoszenie ptaków spowodowane wzrostem presji wędkarskiej związanej z wykorzystywaniem łąk i dróg gruntowych jako miejsc dojazdu do starorzeczy i Warty (G01).
4.	A122 derkacz <i>Crex crex</i> (populacja lęgowa) A119 kropiatka <i>Porzana porzana</i> (populacja lęgowa)	Istniejące: 1. J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie 2. J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie 3. J02.01.03 Wypełnianie rowów, tam, stawów, sadzawek, bagien lub torfianek 4. A02 Zmiana sposobu uprawy 5. A03.03 Zaniechanie / brak koszenia 6. A04.03 Hodowla zwierząt (bez wypasu) 7. A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja 8. J02.04.01 Zalewanie 9. K03.04 Drapieżnictwo 10. K03.06 Antagonizm ze zwierzętami domowymi Potencjalne: 11. A02 Zmiana sposobu uprawy 12. J01.01 Wypalanie	Istniejące: Ad 1-2. Utrata lub pogorszenie siedlisk w wyniku przesuszenia pastwisk i łąk na skutek modyfikacji naturalnej dynamiki wód Warty w efekcie funkcjonowania zbiornika Jezioro (J02.05); nadmiernego odwadniania fragmentów doliny na terenach obwałowanych i zaopatrzonych w urządzenia melioracyjne (pompownie, przepusty, zastawki) (J02.01). Ad 3. Utrata siedlisk w wyniku: zasypywania starorzeczy i smugów (J02.01.03). Ad 4-6. Pogorszenie siedlisk w wyniku zaniechania gospodarki łąkowo-pastwiskowej (w szczególności na terenie smugów, które zarastają wierzbami) (A02, A03.03, A04.03). Ad 7. Niszczenie lęgów na skutek prowadzenia prac prądotęchnicznych w sezonie lęgowym tj. w okresie od 15 marca do 30 czerwca (A03.01). Ad 8. Zalewanie lęgów na skutek późnowiosennych zalewów z przepelnionego zbiornika Jezioro w okresach z silnymi opadami deszczu (J02.04.01). Ad 9. Drapieżnictwo wrony siewej <i>Corvus cornix</i> , lisa <i>Vulpes vulpes</i> , norki amerykańskiej <i>Neovision vision</i> i jenoty <i>Nyctereutes procyonoides</i> (K03.04). Ad 10. Waleśjące się lub puszczane bez smyczy i kagańca psy oraz koty, które polują na łąkach (K03.06). Potencjalne: Ad 11. Utrata siedlisk w wyniku zamiany łąk na grunty orne (A02). Ad 12. Wypalanie łąk i pastwisk (J01.01).
5.	A127 żuraw <i>Grus grus</i> (populacja lęgowa)	Istniejące: 1. J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie	Istniejące: Ad 1-3. Utrata lub pogorszenie siedlisk w wyniku: przesuszenia doliny Warty oraz zaniku starorzeczy i smugów na skutek

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		2. J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie 3. K02.03 Eutrofizacja (naturalna) 4. K03.04 Drapieżnictwo 5. K03.06 Antagonizm ze zwierzętami domowymi Potencjalne: 6. J02.06.07 Pobór wód powierzchniowych przez kamieniołomy / kopalnie odkrywkowe 7. G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze	modyfikacji naturalnej dynamiki wód Warty w efekcie funkcjonowania zbiornika Jezioro (J02.05); nadmiernego odwadniania fragmentów doliny na terenach obwałowanych i zaopatrzonych w urządzenia melioracyjne (pompownie, przepusty, zastawki) (J02.01); eutrofizacji przyspieszającej proces zarastania starorzeczy (K02.03). Ad 4. Drapieżnictwo lisa <i>Vulpes vulpes</i> , norki amerykańskiej <i>Neovision vision</i> i jenoty <i>Nyctereutes procyonoides</i> (K03.04). Ad 5. Waleśjące się lub puszczane bez smyczy i kagańca psy oraz koty, które polują na łąkach (K03.06). Potencjalne: Ad 6. Dalsze pogorszenie poziomu uwilgotnienia siedlisk w dolinie Warty, w wyniku zmiany reżimu wód zbiornika Jezioro, w kontekście planowanego rozrządu wody w celu rekultywacji wodnych wyrobisk pokopalnianych węgla brunatnego (J02.06.07). Ad 7. Płoszenie ptaków w wyniku presji wędkarskiej na starorzeczach (G01).
6.	A137 sieweczka obrożna <i>Charadrius hiaticula</i> (populacja lęgowa) A195 rybitwa białoczelna <i>Sterna albifrons</i> (populacja lęgowa)	Istniejące: 1. J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie 2. J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie 3. A02 Zmiana sposobu uprawy 4. A04.03 Hodowla zwierząt (bez wypasu) 5. A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja 6. J02.04.01 Zalewanie 7. K03.04 Drapieżnictwo 8. K03.06 Antagonizm ze zwierzętami domowymi	Istniejące: Ad 1-2. Utrata lub pogorszenie siedlisk w wyniku: przesuszenia pastwisk i łąk na skutek modyfikacji naturalnej dynamiki wód Warty w efekcie funkcjonowania zbiornika Jezioro (J02.05); nadmiernego odwadniania fragmentów doliny na terenach obwałowanych i zaopatrzonych w urządzenia melioracyjne (pompownie, przepusty, zastawki) (J02.01). Ad 3. Utrata siedlisk w wyniku zamiany łąk na grunty orne (A02). Ad 4. Pogorszenie siedlisk w wyniku zmiany sposobu użytkowania trwałych użytków zielonych z pastwiskowego na kośne (A04.03). Ad 5. Niszczenie lęgów na skutek prowadzenia prac prądotęchnicznych prowadzonych w sezonie lęgowym tj. w okresie od 15 marca do 30 czerwca (A03.01). Ad 6. Zalewanie lęgów na skutek późnowiosennych zalewów z

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenie	Opis zagrożenia
			przepelnionego zbiornika Jezioro w okresach z silnymi opadami deszczu (J02.04.01). Ad 7. Drapieżnictwo wrony siewe <i>Corvus cornix</i>, lisa <i>Vulpes vulpes</i>, norki amerykańskiej <i>Neovision vision</i> i jenota <i>Nyctereutes procyonoides</i> (K03.04). Ad 8. Waleśające się lub puszczone bez smyczy i kagańca psy oraz koty, które polują na łakach (K03.06).
		Potencjalne: 9. J02.03.02 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych 10. J02.06.07 Pobór wód powierzchniowych przez kamieniołomy / kopalnie odkrywkowe 11. J01.01 Wypalanie 12. G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze	Potencjalne: Ad 9. Utrata lub pogorszenie siedlisk w wyniku prostowania i pogłębiania koryt rzecznych (J02.03.02). Ad 10. Dalsze pogorszenie poziomu uwilgotnienia siedlisk w dolinie Warty, w wyniku zmiany reżimu wód zbiornika Jezioro, w kontekście planowanego rozrządu wody w celu rekultywacji wodnych wyrobisk pokopalnianych węgla brunatnego (J02.06.07). Ad 11. Wypalanie łąk i pastwisk (J01.01). Ad 12. Płoszenie ptaków spowodowane wzrostem presji wędkarskiej związanej z wykorzystywaniem łąk i dróg gruntowych jako miejsc dojazdu do starorzeczy i Warty (G01).
7.	A160 kulik wielki <i>Numenius arquata</i> (populacja lęgowa) A156 rycyk <i>Limosa limosa</i> (populacja lęgowa) A162 krwawodźb <i>Tringa totanus</i> (populacja lęgowa) A153 kszysk <i>Gallinago gallinago</i>	Istniejące: 1. J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie 2. J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie 3. K02.03 Eutrofizacja (naturalna) 4. J02.01.03 Wypielanie rowów, tam, stawów, sadzawek, bagien lub torfianek 5. A02 Zmiana sposobu uprawy 6. A03.03 Zaniechanie / brak koszenia 7. A04.03 Hodowla zwierząt (bez wypasu) 8. A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja 9. J02.04.01 Zalewanie 10. K03.04 Drapieżnictwo	Istniejące: Ad 1-3. Utrata lub pogorszenie siedlisk w wyniku: przesuszenia pastwisk i łąk oraz zaniku smugów na skutek modyfikacji naturalnej dynamiki wód Warty w efekcie funkcjonowania zbiornika Jezioro (J02.05); nadmiernego odwadniania fragmentów doliny na terenach obwałowanych i zaopatrzonych w urządzenia melioracyjne (pompy, przepusty, zastawki) (J02.01); eutrofizacji przyspieszającej proces zarastania starorzeczy (K02.03). Ad 4. Utrata siedlisk w wyniku: zasypania smugów (J02.01.03). Ad 5. Utrata siedlisk w wyniku: zmiany łąk na grunty orne (A02). Ad 6. Pogorszenie siedlisk w wyniku: zaniechania gospodarki łąkowo-pastwiskowej (w szczególności na terenie smugów, które zarastają wierzbami) (A03.03).

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenie	Opis zagrożenia
	(populacja lęgowa) A084 błotniak łąkowy <i>Circus pygargus</i> (populacja lęgowa)	11. K03.06 Antagonizm ze zwierzętami domowymi	Ad 7. Pogorszenie siedlisk w wyniku: zmiany sposobu użytkowania trwałych użytków zielonych z pastwiskowego na kośne (A04.03). Ad 8. Niszczenie lęgów na skutek prowadzenia prac rolniczych w sezonie lęgowym tj. w okresie od 15 marca do 30 czerwca (A03.01). Ad 9. Zalewanie lęgów na skutek późnowiosennych zalewów z przepelnionego zbiornika Jezioro w okresach z silnymi opadami deszczu (J02.04.01). Ad 10. Drapieżnictwo wrony siewe <i>Corvus cornix</i>, lisa <i>Vulpes vulpes</i>, norki amerykańskiej <i>Neovision vision</i> i jenota <i>Nyctereutes procyonoides</i> (K03.04). Ad 11. Waleśające się lub puszczone bez smyczy i kagańca psy oraz koty, które polują na łakach (K03.06).
		Potencjalne: 12. J02.03.02 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych 13. J01.01 Wypalanie 14. J02.06.07 Pobór wód powierzchniowych przez kamieniołomy / kopalnie odkrywkowe 15. G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze	Potencjalne: Ad 12. Utrata lub pogorszenie siedlisk w wyniku prostowania i pogłębiania koryt rzecznych (J02.03.02). Ad 13. Wypalanie łąk i pastwisk (J01.01). Ad 14. Dalsze pogorszenie poziomu uwilgotnienia siedlisk w dolinie Warty, w wyniku zmiany reżimu wód zbiornika Jezioro, w kontekście planowanego rozrządu wody w celu rekultywacji wodnych wyrobisk pokopalnianych węgla brunatnego (J02.06.07). Ad 15. Płoszenie ptaków spowodowane wzrostem presji wędkarskiej związanej z wykorzystywaniem łąk i dróg gruntowych jako miejsc dojazdu do starorzeczy i Warty (G01).
8.	A196 rybitwa białowłosa <i>Chlidonias hybrida</i> (populacja lęgowa) A197 rybitwa czarna <i>Chlidonias niger</i> (populacja lęgowa)	Istniejące: 1. J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie 2. J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie 3. K02.03 Eutrofizacja (naturalna) 4. J02.01.03 Wypielanie rowów, tam, stawów,	Istniejące: Ad. 1-3 Utrata lub pogorszenie siedlisk w wyniku: przesuszenia doliny Warty oraz zaniku starorzeczy i smugów na skutek modyfikacji naturalnej dynamiki wód Warty w efekcie funkcjonowania zbiornika Jezioro (J02.05); nadmiernego odwadniania fragmentów doliny na terenach obwałowanych i zaopatrzonych w urządzenia melioracyjne (pompy, przepusty, zastawki) (J02.01); eutrofizacji przyspieszającej proces zarastania starorzeczy (K02.03).

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		sadzawek, bagien lub torfianek 5. A02 Zmiana sposobu uprawy 6. A03.03 Zaniechanie / brak koszenia 7. A04.03 Hodowla zwierząt (bez wypasu) 8. K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja 9. J02.04.01 Zalewanie 10. K03.04 Drapieżnictwo 11. K03.06 Antagonizm ze zwierzętami domowymi	przepust, zastawki (J02.01); eutrofizacji przyspieszającej proces zarastania starorzeczy (K02.03). Ad. 4 Utrata siedlisk w wyniku: zasypywania starorzeczy i smugów (J02.01.03). Ad. 5-7 Utrata siedlisk w wyniku: zarastanie smugów krzewami na skutek zaniechania gospodarki łąkowo-pastwiskowej (A02, A03.03, A04.03). Ad. 8 Pogorszenie siedlisk w wyniku zarastania starorzeczy trzciną pospolitą <i>Phragmites australis</i> oraz zanikania kożuchów roślinności wodnej (K02). Ad. 9 Zalewanie łągów na skutek późnowiosennych zalewów z przepelnionego zbiornika Jezioro w okresach z silnymi opadami deszczu (J02.04.01). Ad. 10 Drapieżnictwo lisa <i>Vulpes vulpes</i> , norki amerykańskiej <i>Neovision vison</i> i jenoty <i>Nyctereutes procyonoides</i> (K03.04). Ad. 11 Waleśjące się lub puszczane bez smyczy i kagańca psy oraz koty, które polują na łąkach (K03.06).
		Potencjalne: 12. J02.03.02 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych 13. J02.06.07 Pobór wód powierzchniowych przez kamieniołomy / kopalnie odkrywkowe 14. G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze	Potencjalne: Ad. 12 Utrata lub pogorszenie siedlisk w wyniku prostowania i pogłębiania koryt rzecznych (J02.03.02). Ad. 13 Dalsze pogorszenie poziomu uwilgotnienia siedlisk w dolinie Warty, w wyniku zmiany reżimu wód zbiornika Jezioro, w kontekście planowanego rozrządu wody w celu rekultywacji wodnych wyrobisk pokopalnianych węgla brunatnego (J02.06.07). Ad. 14 Płoszenie ptaków w koloniach spowodowane wzrostem presji wędkarskiej na starorzeczach (G01).
9.	A031 bocian biały <i>Ciconia ciconia</i> (populacja lęgowa)	Istniejące: 1. J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie 2. J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie 3. K02.03 Eutrofizacja (naturalna) 4. J02.01.03 Wypełnianie rowów, tam, stawów,	Istniejące: Ad. 1-3. Pogorszenie żerowisk w wyniku: przesuszenia pastwisk i łąk oraz zaniku starorzeczy i smugów na skutek modyfikacji naturalnej dynamiki wód Warty w efekcie funkcjonowania zbiornika Jezioro (J02.05); nadmiernego odwadniania fragmentów doliny na terenach obwałowanych i zaopatrzonych w urządzenia melioracyjne (pompownie,

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenie	Opis zagrożenia
		sadzawek, bagien lub torfianek	przepust, zastawki (J02.01); eutrofizacji przyspieszającej proces zarastania starorzeczy (K02.03). Ad. 4. Utrata siedlisk w wyniku: zasypywania starorzeczy i smugów (J02.01.03).
		Potencjalne: 5. J02.06.07 Pobór wód powierzchniowych przez kamieniołomy / kopalnie odkrywkowe 6. C03.03 produkcja energii wiatrowej 7. A11 Inne rodzaje praktyk rolniczych, nie wymienione powyżej 8. H05.01 Odpadki i odpady stałe	Potencjalne: Ad. 5. Dalsze pogorszenie poziomu uwilgotnienia siedlisk w dolinie Warty, w wyniku zmiany reżimu wód zbiornika Jezioro, w kontekście planowanego rozrządu wody w celu rekultywacji wodnych wyrobisk pokopalnianych węgla brunatnego (J02.06.07). Ad. 6. Kolizje z napowietrznymi liniami elektrycznymi i telefonicznymi oraz turbinami wiatrowymi lokalizowanymi w sąsiedztwie doliny Warty (C03.03). Ad. 7-8 Śmierć piskląt w wyniku zaplądania w przyniesione do gniazda sznurki z tworzywa sztucznego (A11).
10.	A688 bąk <i>Botaurus stellaris</i> (populacja lęgowa) A617 błotnik <i>Ixobrychus minutus</i> (populacja lęgowa) A081 błotnik stawowy <i>Circus aeruginosus</i> (populacja lęgowa) A272 podróznik <i>Luscinia svecica</i> (populacja lęgowa)	Istniejące: 1. J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie 2. J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie 3. K02.03 Eutrofizacja (naturalna) 4. J02.01.03 Wypełnianie rowów, tam, stawów, sadzawek, bagien lub torfianek	Istniejące: Ad. 1-3 Utrata lub pogorszenie siedlisk w wyniku: przesuszenia doliny Warty oraz zaniku starorzeczy na skutek modyfikacji naturalnej dynamiki wód Warty w efekcie funkcjonowania zbiornika Jezioro (J02.05); nadmiernego odwadniania fragmentów doliny na terenach obwałowanych i zaopatrzonych w urządzenia melioracyjne (pompownie, przepusty, zastawki) (J02.01) oraz eutrofizacji przyspieszającej proces zarastania starorzeczy (K02.03). Ad. 4. Utrata siedlisk w wyniku: zasypywania starorzeczy i smugów (J02.01.03).
		Potencjalne: 5. J02.03.02 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych 6. J02.06.07 Pobór wód powierzchniowych przez kamieniołomy / kopalnie odkrywkowe 7. G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze	Potencjalne: Ad. 5. Utrata lub pogorszenie siedlisk w wyniku prostowania i pogłębiania koryt rzecznych (J02.03.02). Ad. 6. Dalsze pogorszenie poziomu uwilgotnienia siedlisk w dolinie Warty, w wyniku zmiany reżimu wód zbiornika Jezioro, w kontekście planowanego rozrządu wody w celu rekultywacji wodnych wyrobisk pokopalnianych węgla brunatnego (J02.06.07).

	<table><tr><th>Lp.</th><th>Przedmiot ochrony</th><th>Zagrożenie</th><th>Opis zagrożenia</th></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td>Ad 7. Płoszenie ptaków spowodowane wzrostem presji wędkarskiej na starorzeczach (G01).</td></tr><tr><td>11.</td><td>A028 czapla siwa <i>Ardea cinerea</i> (populacja lęgowa)</td><td>Istniejące: 1. X Brak zagrożeń i nacisków Potencjalne: 2. G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka</td><td>Potencjalne: Ad 2 Płoszenie ptaków w kolonii (G05).</td></tr><tr><td>12.</td><td>A232 dudek <i>Upupa epops</i> (populacja lęgowa)</td><td>Istniejące: 1. J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska Potencjalne: 2. X Brak zagrożeń i nacisków</td><td>Istniejące: Ad 1 Pogorszenie siedlisk w wyniku zmniejszania liczby starych drzew w krajobrazie rolniczym (J03.01)</td></tr><tr><td>13.</td><td>A229 zimorodek <i>Alcedo atthis</i> (populacja lęgowa)</td><td>Istniejące: 1. J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie 2. J02.01 Zasypanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie 3. J03 Inne zmiany ekosystemu Potencjalne: 4. G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze 5. J02.06.07 Pobór wód powierzchniowych przez kamieniołomy / kopalnie odkrywkowe</td><td>Istniejące: Ad 1-3 Utrata siedlisk w wyniku zanikania nadrzecznych skarp poprzez modyfikację naturalnej dynamiki wód Warty w efekcie funkcjonowania zbiornika Jezioro (J02.05); nadmierne odwadniania fragmentów doliny na terenach obwałowanych i zaopatrzonych w urządzenia melioracyjne (pompownie, przepusty, zastawki) (J02.01); usuwanie nadrzecznych zadrzewień i zakrzewień (J03). Potencjalne: Ad 4 Płoszenie ptaków spowodowane wzrostem presji wędkarskiej nad brzegiem Warty (G01). Ad 5 Dalsze pogorszenie stanu siedlisk w dolinie Warty, w wyniku zmiany reżimu wód zbiornika Jezioro, w kontekście planowanego rozrządu wody w celu rekultywacji wodnych wyrobisk pokopalnianych węgla brunatnego (J02.06.07).</td></tr><tr><td>14.</td><td>A238 Dzięcioł średni <i>Dendrocopos medius</i> (populacja lęgowa)</td><td>Istniejące: 1. J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie</td><td>Istniejące: Ad 1 Przesuszenie lasów lęgowych na skutek modyfikacji naturalnej dynamiki wód Warty w efekcie funkcjonowania zbiornika Jezioro (J02.05).</td></tr></table> <table><tr><th>Lp.</th><th>Przedmiot ochrony</th><th>Zagrożenie</th><th>Opis zagrożenia</th></tr><tr><td></td><td></td><td>Potencjalne: 2. J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska 3. J02.05.04 Zbiorniki wodne 4. J02.06.07 Pobór wód powierzchniowych przez kamieniołomy / kopalnie odkrywkowe</td><td>Potencjalne: Ad 2 Zmniejszenie liczby miejsc lęgowych w wyniku usuwania obumierających drzew (w szczególności jesionu wyniosłego <i>Fraxinus excelsior</i> i dębów <i>Quercus spp.</i>) (J03.01). Ad 3 Pogorszenie siedlisk w wyniku zmian reżimu wodnego rzeki Lutni poprzez budowę zbiornika/ów wodnych. (J02.05.04). Ad 4 Dalsze pogorszenie poziomu uwilgotnienia siedlisk w dolinie Warty, w wyniku zmiany reżimu wód zbiornika Jezioro, w kontekście planowanego rozrządu wody w celu rekultywacji wodnych wyrobisk pokopalnianych węgla brunatnego (J02.06.07).</td></tr></table> Kody zagrożeń podano zgodnie z Instrukcją wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000. Wersja 2012.1 opracowaną przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska.	Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenie	Opis zagrożenia				Ad 7. Płoszenie ptaków spowodowane wzrostem presji wędkarskiej na starorzeczach (G01).	11.	A028 czapla siwa <i>Ardea cinerea</i> (populacja lęgowa)	Istniejące: 1. X Brak zagrożeń i nacisków Potencjalne: 2. G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka	Potencjalne: Ad 2 Płoszenie ptaków w kolonii (G05).	12.	A232 dudek <i>Upupa epops</i> (populacja lęgowa)	Istniejące: 1. J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska Potencjalne: 2. X Brak zagrożeń i nacisków	Istniejące: Ad 1 Pogorszenie siedlisk w wyniku zmniejszania liczby starych drzew w krajobrazie rolniczym (J03.01)	13.	A229 zimorodek <i>Alcedo atthis</i> (populacja lęgowa)	Istniejące: 1. J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie 2. J02.01 Zasypanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie 3. J03 Inne zmiany ekosystemu Potencjalne: 4. G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze 5. J02.06.07 Pobór wód powierzchniowych przez kamieniołomy / kopalnie odkrywkowe	Istniejące: Ad 1-3 Utrata siedlisk w wyniku zanikania nadrzecznych skarp poprzez modyfikację naturalnej dynamiki wód Warty w efekcie funkcjonowania zbiornika Jezioro (J02.05); nadmierne odwadniania fragmentów doliny na terenach obwałowanych i zaopatrzonych w urządzenia melioracyjne (pompownie, przepusty, zastawki) (J02.01); usuwanie nadrzecznych zadrzewień i zakrzewień (J03). Potencjalne: Ad 4 Płoszenie ptaków spowodowane wzrostem presji wędkarskiej nad brzegiem Warty (G01). Ad 5 Dalsze pogorszenie stanu siedlisk w dolinie Warty, w wyniku zmiany reżimu wód zbiornika Jezioro, w kontekście planowanego rozrządu wody w celu rekultywacji wodnych wyrobisk pokopalnianych węgla brunatnego (J02.06.07).	14.	A238 Dzięcioł średni <i>Dendrocopos medius</i> (populacja lęgowa)	Istniejące: 1. J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie	Istniejące: Ad 1 Przesuszenie lasów lęgowych na skutek modyfikacji naturalnej dynamiki wód Warty w efekcie funkcjonowania zbiornika Jezioro (J02.05).	Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenie	Opis zagrożenia			Potencjalne: 2. J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska 3. J02.05.04 Zbiorniki wodne 4. J02.06.07 Pobór wód powierzchniowych przez kamieniołomy / kopalnie odkrywkowe	Potencjalne: Ad 2 Zmniejszenie liczby miejsc lęgowych w wyniku usuwania obumierających drzew (w szczególności jesionu wyniosłego <i>Fraxinus excelsior</i> i dębów <i>Quercus spp.</i>) (J03.01). Ad 3 Pogorszenie siedlisk w wyniku zmian reżimu wodnego rzeki Lutni poprzez budowę zbiornika/ów wodnych. (J02.05.04). Ad 4 Dalsze pogorszenie poziomu uwilgotnienia siedlisk w dolinie Warty, w wyniku zmiany reżimu wód zbiornika Jezioro, w kontekście planowanego rozrządu wody w celu rekultywacji wodnych wyrobisk pokopalnianych węgla brunatnego (J02.06.07).
Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenie	Opis zagrożenia																														
			Ad 7. Płoszenie ptaków spowodowane wzrostem presji wędkarskiej na starorzeczach (G01).																														
11.	A028 czapla siwa <i>Ardea cinerea</i> (populacja lęgowa)	Istniejące: 1. X Brak zagrożeń i nacisków Potencjalne: 2. G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka	Potencjalne: Ad 2 Płoszenie ptaków w kolonii (G05).																														
12.	A232 dudek <i>Upupa epops</i> (populacja lęgowa)	Istniejące: 1. J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska Potencjalne: 2. X Brak zagrożeń i nacisków	Istniejące: Ad 1 Pogorszenie siedlisk w wyniku zmniejszania liczby starych drzew w krajobrazie rolniczym (J03.01)																														
13.	A229 zimorodek <i>Alcedo atthis</i> (populacja lęgowa)	Istniejące: 1. J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie 2. J02.01 Zasypanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie 3. J03 Inne zmiany ekosystemu Potencjalne: 4. G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze 5. J02.06.07 Pobór wód powierzchniowych przez kamieniołomy / kopalnie odkrywkowe	Istniejące: Ad 1-3 Utrata siedlisk w wyniku zanikania nadrzecznych skarp poprzez modyfikację naturalnej dynamiki wód Warty w efekcie funkcjonowania zbiornika Jezioro (J02.05); nadmierne odwadniania fragmentów doliny na terenach obwałowanych i zaopatrzonych w urządzenia melioracyjne (pompownie, przepusty, zastawki) (J02.01); usuwanie nadrzecznych zadrzewień i zakrzewień (J03). Potencjalne: Ad 4 Płoszenie ptaków spowodowane wzrostem presji wędkarskiej nad brzegiem Warty (G01). Ad 5 Dalsze pogorszenie stanu siedlisk w dolinie Warty, w wyniku zmiany reżimu wód zbiornika Jezioro, w kontekście planowanego rozrządu wody w celu rekultywacji wodnych wyrobisk pokopalnianych węgla brunatnego (J02.06.07).																														
14.	A238 Dzięcioł średni <i>Dendrocopos medius</i> (populacja lęgowa)	Istniejące: 1. J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie	Istniejące: Ad 1 Przesuszenie lasów lęgowych na skutek modyfikacji naturalnej dynamiki wód Warty w efekcie funkcjonowania zbiornika Jezioro (J02.05).																														
Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenie	Opis zagrożenia																														
		Potencjalne: 2. J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska 3. J02.05.04 Zbiorniki wodne 4. J02.06.07 Pobór wód powierzchniowych przez kamieniołomy / kopalnie odkrywkowe	Potencjalne: Ad 2 Zmniejszenie liczby miejsc lęgowych w wyniku usuwania obumierających drzew (w szczególności jesionu wyniosłego <i>Fraxinus excelsior</i> i dębów <i>Quercus spp.</i>) (J03.01). Ad 3 Pogorszenie siedlisk w wyniku zmian reżimu wodnego rzeki Lutni poprzez budowę zbiornika/ów wodnych. (J02.05.04). Ad 4 Dalsze pogorszenie poziomu uwilgotnienia siedlisk w dolinie Warty, w wyniku zmiany reżimu wód zbiornika Jezioro, w kontekście planowanego rozrządu wody w celu rekultywacji wodnych wyrobisk pokopalnianych węgla brunatnego (J02.06.07).																														
Charakterystyka obszaru	Obszar obejmuje dolinę Warty pomiędzy wsią Babin (koło Uniejowa) i Dębno n. Wartą (koło Nowego Miasta n. Wartą). Dolina ma szerokość od 500 m do ok. 5 km, wypełniona jest przez mady i piaski, a jedynie w bezodpływowych obniżeniach występują niewielkie powierzchnie płytkich torfów. Obszar doliny jest w zróżnicowanym stopniu przekształcony i odmiennie użytkowany. Na obszarze Kotliny Kolskiej rzeka jest obustronnie obwałowana - obszary zalewowe (łąki i pastwiska, lokalne łąki i wikliny nadrzeczne) znajdują się w strefie międzywala oraz w ujściach rzek Proсны i Kiełbaski. W obrębie Doliny Konińsko-Pyzdrskiej dolina zachowała bardziej naturalny charakter. Jej zachodnia część nie została obwałowana i podlega okresowym zalewom. Teren ten jest zajęty przez mozaikę ekstensywnie użytkowanych łąk i pastwisk, zadrzewień łąkowych oraz zarastających szuwarem starorzeczy. Zachodni fragment obszaru (na zachód od ujścia Proсны) zajmuje duży kompleks zalewowych, zbliżonych do naturalnych, starych łągów jesionowo-wiązowych i grądów niskich. Znaczne ich fragmenty zachowały się w wyniku ochrony rezerwatu. Obszar zawiera ostoję ptasią o randze europejskiej E 36 (Dolina środkowej Warty). Występują tu co najmniej 42 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, 18 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Obszar jest bardzo ważną ostoją ptaków wodno-błotnych, przede wszystkim w okresie lęgowym. W okresie lęgowym obszar zasiedla powyżej 10% (C6) krajowej populacji rybitwy białowąsej (PCK), powyżej 2% (C3 i C6) krajowych populacji																																

	następujących gatunków ptaków: cyranka, gęgawa, krwawodziób, płaskonos, rybitwa białoczelna (PCK), rybitwa białoskrzydła (PCK), rybitwa czarna, rycyk i co najmniej 1% populacji krajowej (C3 i C6) następujących gatunków ptaków: batalion (PCK), bąk (PCK), błotniak łąkowy, błotniak stawowy, dzięcioł średni, kropiatka, podróżniczek (PCK), brodziec piskliwy, cyraneczka, czajka, czapla siwa, dudek, dziwonia, krakwa, kulik wielki (PCK), sieweczka obrożna (PCK) i zausznik; stosunkowo wysoką liczebność (C7) osiągają: błotniak zbożowy (PCK), cyraneczka, derkacz, kszczyk, ortolan, ślepowron (PCK), zimorodek i świergotek polny; prawdopodobnie gnieździ się bardzo rzadki rożeniec (PCK); ponadto w liczebności powyżej 1% populacji krajowej występują dudek, dziwonia, pustułka i remiz, a w liczebności ok. 1% populacji krajowej - przepiórka. W okresie wędrówki jesiennej występuje czapla biała (do 23 osobników), świstun (do 1500 osobników), żuraw (do 250 osobników) i mieszane stada gęsi (do powyżej 5000 osobników). Podczas wędrówki wiosennej tokujące bataliony spotyka się w liczbie do 1200 osobników.
Przedmioty ochrony	Gatunki ptaków: A229 zimorodek <i>Alcedo atthis</i>; A056 płaskonos <i>Anas clypeata</i>; A052 cyraneczka <i>Anas crecca</i>; A055 cyranka <i>Anas querquedula</i>; A051 krakwa <i>Anas strepera</i>; A043 gęgawa <i>Anser anser</i>; A028 czapla siwa <i>Ardea cinerea</i>; A021 bąk <i>Botaurus stellaris</i>; A137 sieweczka obrożna <i>Charadrius hiaticula</i>; A196 rybitwa białowąsa <i>Chlidonias hybridus</i>; A197 rybitwa czarna <i>Chlidonias Niger</i>; A031 bocian biały <i>Ciconia ciconia</i>; A081 błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i>; A084 błotniak łąkowy <i>Circus pygargus</i>; A122 derkacz <i>Crex crex</i>; A238 dzięcioł średni <i>Dendrocopos medius</i>; A153 kszczyk <i>Gallinago gallinago</i>; A127 żuraw <i>Grus grus</i>; A022 bączek <i>Ixobrychus minutus</i>; A156 rycyk <i>Limosa limosa</i>; A272 podróżniczek <i>Luscinia svecica</i>; A160 kulik wielki <i>Numenius arquata</i>; A119 kropiatka <i>Porzana porzana</i>; • A195 rybitwa białoczelna <i>Sterna albifrons</i>; • A162 krwawodziób <i>Tringa totanus</i>; • A232 dudek <i>Upupa epops</i>.
OBSZAR NATURA 2000 PUSZCZA PYZDRSKA	
Kod obszaru	PLH300060
Data wyznaczenia	2021-01-15
Rodzaj ochrony	Dyrektywa siedliskowa
Powierzchnia	1 727,01 ha

Plan zadań ochronnych	BRAK
Charakterystyka obszaru	W styczniu 2021 r. Polska przekazała Komisji Europejskiej listę i granice 14 nowych obszarów siedliskowych Natura 2000. Jednym z nowo utworzonych obszarów jest obszar Natura 2000 Puszcza Pyzdrska (PLH300060). Utworzenie obszaru jest wynikiem uznania zarzutu Komisji Europejskiej w zakresie konieczności utworzenia obszaru dla ochrony siedliska 91T0 Śródlądowy bór chrobotkowy, które występuje na terenie obszaru. Śródlądowy bór chrobotkowy (<i>Cladonio-Pinetum</i>) stanowi jeden z zespołów leśnych, rodzaj boru suchego. Drzewostan zespołu tworzy sosna zwyczajna z niewielką domieszką brzozy brodawkowatej. W podszycie dominuje jałowiec pospolity, w runie – borówka brusznica, wrzos zwyczajny, szczotlicha siwa oraz kostrzewa owcza. Rozbudowana jest warstwa mszysta, a zwłaszcza porostowa, utworzone między innymi przez rokit cyprysowaty i bieliskę siwą oraz chrobotki. Zwarcie wszystkich warstw z wyjątkiem porostowo-mszystej jest słabe. Ze względu na postępującą eutrofizację siedlisk leśnych, nielicznie występujące płaty boru suchego (chrobotkowego) powinny być objęte ochroną.

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Konińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 oraz Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody

Tabela 12 Charakterystyka rezerwatów przyrody znajdujących się na terenie Aglomeracji Konińskiej

REZERWAT PRZYRODY „ZŁOTA GÓRA”	
Data uznania	1996-06-14
Obecnie obowiązujący akt prawny	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony środowiska w Poznaniu z dnia 26 czerwca 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Złota Góra”
Powierzchnia	120,94 ha
Położenie	gmina Krzymów
Rodzaj rezerwatu	krajobrazowy
Typ ekosystemu	leśny i borowy
Plan ochrony	- Rozporządzenie Nr 17/07 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 20 lipca 2007 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Złota Góra” (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 121 poz. 2815). - Rozporządzenie Nr 26/07 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 5 listopada 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Złota Góra” (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 172, poz. 3748).
Opis celów ochrony	Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie elementów krajobrazowych i przyrodniczych wzgórza Złota Góra wraz z siedliskami potencjalnych zespołów kwaśnej i świetlistej dąbrowy oraz grądu środkowoeuropejskiego.
REZERWAT PRZYRODY „SOKÓŁKI”	
Data uznania	1996-07-26

Obecnie obowiązujący akt prawny	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 8 grudnia 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Sokółki”
Powierzchnia	239,63 ha
Położenie	gmina Kazimierz Biskupi
Rodzaj rezerwatu	leśny
Typ ekosystemu	leśny i borowy
Plan ochrony	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 8 marca 2018 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Sokółki”.
Opis celów ochrony	Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest utrzymanie i zabezpieczenie naturalnych procesów przyrodniczych w ekosystemach leśnych, w tym przede wszystkim spontanicznej regeneracji grądu środkowoeuropejskiego.
REZERWAT PRZYRODY „PUSTELNIK”	
Data uznania	1997-07-25
Obecnie obowiązujący akt prawny	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 4 lipca 2016 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Pustelnik”
Powierzchnia	94,42 ha
Położenie	gmina Kazimierz Biskupi
Rodzaj rezerwatu	leśny
Typ ekosystemu	leśny i borowy
Plan ochrony	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 8 marca 2018 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Pustelnik”.
Opis celów ochrony	Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie warunków przebiegu naturalnych procesów przyrodniczych w ekosystemach leśnych ze szczególnym uwzględnieniem łągu jesionowego z jarzmianką.
REZERWAT PRZYRODY „MIELNO”	
Data uznania	1957-09-28
Obecnie obowiązujący akt prawny	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 8 września 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie rezerwatu przyrody „Mielno”.
Powierzchnia	94,33 ha
Położenie	gmina Kazimierz Biskupi
Rodzaj rezerwatu	krajobrazowy
Typ ekosystemu	różnych ekosystemów
Plan ochrony	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 3 lutego 2017 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Mielno”.

Opis celów ochrony	Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie biocenoz naturalnych i półnaturalnych składających się na krajobraz jeziora Mielno oraz otaczających je bagien, łąk i drzewostanów.
REZERWAT PRZYRODY „BIENISZEW”	
Data uznania	1996-07-14
Obecnie obowiązujący akt prawny	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 4 lipca 2016 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Bieniszew”.
Powierzchnia	143,73 ha
Położenie	gmina Kazimierz Biskupi
Rodzaj rezerwatu	leśny
Typ ekosystemu	leśny i borowy
Plan ochrony	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 28 maja 2018 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Bieniszew”.
Opis celów ochrony	Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest utrzymanie i zabezpieczenie naturalnych procesów przyrodniczych w ekosystemach leśnych i nieleśnych oraz częściowe wspomaganie procesów regeneracyjnych w zbiorowiskach leśnych zniekształconych dawną gospodarką leśną.
REZERWAT PRZYRODY „KAWĘCZYŃSKIE BRZĘKI”	
Data uznania	1959-09-30
Obecnie obowiązujący akt prawny	Zarządzenie nr 9/10 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 25 stycznia 2010 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Kawęczyńskie Brzęki"
Powierzchnia	49,8600 ha
Położenie	Gmina Sompolno i gmina Babiak
Rodzaj rezerwatu	florystyczny
Typ ekosystemu	leśny i borowy
Plan ochrony	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 29 lipca 2015 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Kawęczyńskie Brzęki”
Opis celów ochrony	Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie fragmentu lasu liściastego z najdalej wysuniętym na wschód na Nizinie Wielkopolskiej stanowiskiem jarzębu brekinii <i>Sorbus torminalis</i> .

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Konińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 oraz Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody

1. W parkach narodowych oraz w rezerwach przyrody zabrania się:
 - 1) budowy lub przebudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom parku narodowego albo rezerwatu przyrody;
 - 2) (uchylony);

- 3) chwytania lub zabijania dziko występujących zwierząt, zbierania lub niszczenia jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych zwierząt, umyślnego płoszenia zwierząt kręgowych, zbierania poroży, niszczenia nor, gniazd, legowisk i innych schronień zwierząt oraz ich miejsc rozrodu;
- 4) polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody;
- 5) pozyskiwania, niszczenia lub umyślnego uszkodzania roślin oraz grzybów;
- 6) użytkowania, niszczenia, umyślnego uszkodzania, zanieczyszczania i dokonywania zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody;
- 7) zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody;
- 8) pozyskiwania skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, minerałów i bursztynu;
- 9) niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów;
- 10) palenia ognisk i wyrobów tytoniowych oraz używania źródeł światła o otwartym płomieniu, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody - przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 11) prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony;
- 12) stosowania chemicznych i biologicznych środków ochrony roślin i nawozów;
- 13) zbioru dziko występujących roślin i grzybów oraz ich części, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody - przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 14) połowu ryb i innych organizmów wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych;
- 15) ruchu pieszego, rowerowego, narciarskiego i jazdy konnej wierzchem, z wyjątkiem szlaków i tras narciarskich wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody - przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 16) wprowadzania psów na obszary objęte ochroną ścisłą i czynną, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony, psów pasterskich wprowadzanych na obszary objęte ochroną czynną, na których plan ochrony albo zadania ochronne dopuszczają wypas oraz psów asystujących w rozumieniu art. 2 pkt 11 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573 i 1981 oraz z 2022 r. poz. 558);

- 17) wspinaczki, eksploracji jaskiń lub zbiorników wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody - przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
 - 18) ruchu pojazdów poza drogami publicznymi oraz poza drogami położonymi na nieruchomościach stanowiących własność parków narodowych lub będących w użytkowaniu wieczystym parków narodowych, wskazanymi przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
 - 19) umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną przyrody, udostępnianiem parku albo rezerwatu przyrody, edukacją ekologiczną, z wyjątkiem znaków drogowych i innych znaków związanych z ochroną bezpieczeństwa i porządku powszechnego;
 - 20) zakłócania ciszy;
 - 21) używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego, uprawiania sportów wodnych i motorowych, pływania i żeglowania, z wyjątkiem akwenów lub szlaków wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody - przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
 - 22) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu;
 - 23) biwakowania, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody - przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
 - 24) prowadzenia badań naukowych - w parku narodowym bez zgody dyrektora parku, a w rezerwacie przyrody - bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
 - 25) wprowadzania gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, bez zgody ministra właściwego do spraw środowiska;
 - 26) wprowadzania organizmów genetycznie zmodyfikowanych;
 - 27) organizacji imprez rekreacyjno-sportowych - w parku narodowym bez zgody dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska.
2. Zakazy, o których mowa w ust. 1, nie dotyczą:
- 1) wykonywania zadań wynikających z planu ochrony lub zadań ochronnych;
 - 2) (uchylony);
 - 3) prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym;
 - 4) wykonywania zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa;

- 5) obszarów objętych ochroną krajobrazową w trakcie ich gospodarczego wykorzystywania przez jednostki organizacyjne, osoby prawne lub fizyczne oraz wykonywania prawa własności, zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego.
3. Minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii dyrektora parku narodowego, może zezwolić na obszarze parku narodowego na odstępstwa od zakazów, o których mowa w ust. 1, jeżeli jest to uzasadnione:
- 1) potrzebą ochrony przyrody, wykonywaniem badań naukowych, celami edukacyjnymi, kulturowymi, turystycznymi, rekreacyjnymi lub sportowymi lub celami kultu religijnego i nie spowoduje to negatywnego oddziaływania na przyrodę parku narodowego lub
 - 2) potrzebą realizacji inwestycji liniowych celu publicznego lub potrzebą realizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej o nieliniowym charakterze w celu związanym z zapewnieniem telekomunikacji na obszarze parku narodowego, w przypadku braku rozwiązań alternatywnych i po zagwarantowaniu kompensacji przyrodniczej w rozumieniu art. 3 pkt 8 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska.
4. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, po zasięgnięciu opinii regionalnego dyrektora ochrony środowiska, może zezwolić na obszarze rezerwatu przyrody na odstępstwa od zakazów, o których mowa w ust. 1, jeżeli jest to uzasadnione potrzebą:
- 1) ochrony przyrody lub
 - 2) realizacji inwestycji liniowych celu publicznego lub realizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej o nieliniowym charakterze w celu związanym z zapewnieniem telekomunikacji na obszarze rezerwatu przyrody, w przypadku braku rozwiązań alternatywnych i po zagwarantowaniu kompensacji przyrodniczej w rozumieniu art. 3 pkt 8 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska.
- 4a. Przy zasięganiu opinii, o których mowa w ust. 3 i 4, nie stosuje się art. 106 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, 1491 i 2052).
- 4b. Właściwe organy wydają opinię, o której mowa w ust. 3 i 4, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku o jej wydanie. Opinia jest wydawana w formie pisemnego stanowiska organu zawierającego ocenę planowanych czynności w odniesieniu do wpływu przedsięwzięcia na przyrodę parku narodowego.
- 4c. Zezwolenia, o których mowa w ust. 3 i 4, dołącza się do wniosku o pozwolenie na budowę oraz zgłoszenia budowy lub wykonania robót budowlanych, o których mowa w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 oraz z 2022 r. poz. 88).

5. Regionalny dyrektor ochrony środowiska może zezwolić na obszarze rezerwatu przyrody na odstępstwa od zakazów, o których mowa w ust. 1, jeżeli jest to uzasadnione wykonywaniem badań naukowych lub celami edukacyjnymi, kulturowymi, turystycznymi, rekreacyjnymi lub sportowymi lub celami kultu religijnego i nie spowoduje to negatywnego oddziaływania na cele ochrony przyrody rezerwatu przyrody.

6. Organizowanie i prowadzenie szkoleń ratowników górskich i psów ratowniczych, w tym psów lawinowych, na obszarze parku narodowego poza terenami udostępnionymi na podstawie art. 12 ust. 2, przez podmioty uprawnione do wykonywania ratownictwa górskiego na danym obszarze, wymaga uzgodnienia z dyrektorem parku narodowego.

7. W odniesieniu do inwestycji liniowych celu publicznego lub inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej o nieliniowym charakterze przewidzianych do realizacji w ramach przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzono ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, zezwolenie, o którym mowa w ust. 3 pkt 2 lub ust. 4 pkt 2, zastępuje się uzgodnieniem warunków realizacji przedsięwzięcia, o którym mowa w art. 77 ust. 1 pkt 1a lub 1b ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 2373 i 2389), odpowiednio z ministrem właściwym do spraw środowiska lub Generalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska. Do uzgodnienia stosuje się odpowiednio przepisy ust. 3 albo 4.

Tabela 13 Charakterystyka parków krajobrazowych znajdujących się na terenie Aglomeracji Konińskiej

POWIDZKI PARK KRAJOBRAZOWY	
Data uznania	1998-12-16
Obecnie obowiązujący akt prawny	Uchwała Nr XXIX/753/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 marca 2017 r. w sprawie Powidzkiego Parku Krajobrazowego.
Powierzchnia	24 887,21 ha
Położenie (powiaty)	mogileński, słupecki, gnieźnieński, koniński
Położenie (gminy)	Ostrowite (wiejska), Wilczyn (wiejska), Mogilno (miejsko-wiejska), Jeziora Wielkie (wiejska), Słupca (wiejska), Powidz (wiejska), Witkowo (miejskowiejska), Kleczew (miejsko-wiejska), Orchowo (wiejska)
Opis celów ochrony	- ochrona i zachowanie polodowcowego krajobrazu fragmentu Pojezierza Gnieźnieńskiego, a w szczególności – krajobrazu jezior rynnowych oraz pagórków morenowych i innych charakterystycznych form geomorfologicznych; - zachowanie populacji rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk; - zachowanie naturalnych ekosystemów jezior i mokradeł; - utrzymanie walorów kulturowych.

Zakazy	Na terenie Parku wprowadza się następujące zakazy (zgodnie z ust. 1 Uchwały nr XXIX/753/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 marca 2017 r. w sprawie Powidzkiego Parku Krajobrazowego): 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353, z 2015 r. poz. 1936 i z 2016 r. poz. 831, poz. 961, poz. 1250, poz. 1579, poz. 2003); 2) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej; 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych; 4) pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu, 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych; 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej; 7) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od: a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych, b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2015 r. poz. 469, poz. 1590, poz. 1642, poz. 2295 i z 2016 r. poz. 352, poz. 1250, poz. 2260, poz. 1948) – z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej; 8) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodnoblotnych; 9) organizowania rajdów motorowych i samochodowych; 10) używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych.
--------	--

	2. Zakazy, o których mowa w ust. 1, nie dotyczą: — ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin oraz decyzji o warunkach zabudowy obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały; — działań związanych z wydobywaniem kopalin na obszarach określonych w koncesjach na wydobywanie kopalin lub dokumentacjach złóż kopalin zatwierdzonych lub przyjętych przez właściwe organy administracji geologicznej obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały. 3. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, nie dotyczy ponadto ustaleń studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały. 4. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 dotyczy naturalnych zbiorników wodnych oraz lasów w rozumieniu ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2015 r. poz. 2100, z 2016 r. poz. 422, poz. 586, poz. 903, poz. 1020, poz. 2138, poz. 2249, poz. 2260 i poz. 1948). 5. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 nie dotyczy: 1) drzew, których obwód pnia na wysokości 5 cm nie przekracza: a) 35 cm – w przypadku topoli, wierzb, kasztanowca zwyczajnego, klonu jesionolistnego, klonu srebrzystego, robinii akacjowej oraz platanu klonolistnego, b) 25 cm – w przypadku pozostałych gatunków drzew. 2) samosiewów drzew i krzewów w wieku do 20 lat, nie stanowiących siedlisk przyrodniczych w rozumieniu rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r. poz. 1713) na gruntach rolnych, 3) obszarów przeznaczonych pod zabudowę w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały, 4) rozbudowy i przebudowy istniejących obiektów budowlanych oraz budowy obiektów budowlanych w miejscu istniejących wcześniej. 6. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 7 nie dotyczy: 1) obszarów przeznaczonych pod zabudowę w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały, 2) rozbudowy i przebudowy istniejących obiektów budowlanych oraz budowy obiektów budowlanych w miejscu istniejących wcześniej. 7. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 9 nie dotyczy części Parku obejmującej drogi publiczne.
NADWARCIAŃSKI PARK KRAJOBRAZOWY	
Data uznania	1995-10-19

Obecnie obowiązujący prawny akt	Obwieszczenie Wojewody Wielkopolskiego z dnia 24 marca 1999 r. w sprawie wykazu aktów prawa miejscowego obowiązujących na terenie województwa wielkopolskiego (<i>konieczność zmiany przepisów wskazujących sprawującego nadzór</i>).
Powierzchnia	13 428,00 ha
Położenie (powiaty)	wrzesiński, słupecki, jarociński, koniński
Położenie (gminy)	Zagórz (miejsko-wiejska), Puzdry (miejsko-wiejska), Kołaczkowo (wiejska), Golina (miejsko-wiejska), Łądek (wiejska), Rzgów (wiejska), Żerków (miejscowo-wiejska)
Opis celów ochrony	Park utworzono w celu ochrony środowiska przyrodniczego, swoistych cech krajobrazu, zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych miejsc lęgowych ptactwa wodnego, błotnego i lądowego oraz ochrony ptaków przelotnych, a także zabezpieczenia wartości historycznych i kulturowych tego regionu. Ogólnymi zasadami zagospodarowania i wykorzystania Parku są: • podporządkowanie tego terenu wymogom ochrony środowiska, • ochrona awifauny wodno-błotnej i rzadkich gatunków roślin, • ochrona naturalności krajobrazu pradolinowego, • rozwój wszelkich form turystyki i wypoczynku, • ochrona licznych stanowisk archeologicznych oraz zachowanych wysokiej klasy zabytków.
Zakazy	Na terenie Parku zabrania się: 1) zabijania, niszczenia i uszkodzania wszystkich gatunków fauny i flory z wyjątkiem gatunków uniemożliwiających prowadzenie racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej oraz zagrażających zdrowiu, życiu lub warunkom higienicznym człowieka i zwierząt hodowlanych, 2) naruszania powierzchni ziemi z wyjątkiem prac związanych z gospodarką rolną i leśną, 3) zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i starorzeczy, 4) zmiany ukształtowania powierzchni ziemi, 5) niszczenia śródpolnych zadrzewień i zakrzewień jako naturalnej ostoi i miejsc żerowania różnych gatunków fauny, 6) zanieczyszczania i osuszania śródpolnych i śródleśnych tzw. „oczek wodnych” oraz starorzeczy, 7) obniżania bilansu wodnego, 8) zalesiania tzw. „nieużytków” cennych pod względem przyrodniczym bez zgody właściwego terenowego organu ochrony przyrody, 9) wysypywania, zakopywania oraz wylewania odpadów lub innych nieczystości, innego zanieczyszczania wód i gleby oraz powietrza.

NADGOPLAŃSKI PARK TYSIĄCLECIA	
Data uznania	2009-06-25
Obecnie obowiązujący akt prawny	Rozporządzenie nr 2/09 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 8 maja 2009 r. w sprawie utworzenia parku krajobrazowego „Nadgoplański Park Tysiąclecia” w województwie wielkopolskim <i>(konieczność zmiany przepisów wskazujących sprawującego nadzór).</i>
Powierzchnia	3 074,59 ha
Położenie (powiaty)	koniński
Położenie (gminy)	Skulsk (wiejska)
Opis celów ochrony	• zachowanie i popularyzacja walorów przyrodniczych i krajobrazowych w warunkach zrównoważonego rozwoju; • zachowanie miejsc lęgowych ptaków, szczególnie populacji ptaków wodnych i błotnych; • zachowanie siedlisk wykorzystywanych przez ptaki przelotne oraz zimujące; • zachowanie torfowisk i innych środowisk wilgotnych oraz bagiennych; • zachowanie naturalnie ukształtowanego krajobrazu polodowcowego.

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Konińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 oraz Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody, w parku krajobrazowym mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 2) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym

- lub przeciwosuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
 - 7) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
 - a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
 - b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne; - z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej;
 - 8) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 200 m od krawędzi brzegów klifowych oraz w pasie technicznym brzegu morskiego;
 - 9) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
 - 10) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
 - 11) prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową;
 - 12) utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych;
 - 13) organizowania rajdów motorowych i samochodowych;
 - 14) używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych.
- 1a. W parku krajobrazowym, w strefach, o których mowa w art. 20 ust. 4 pkt 7, dla terenów:
- 1) objętych miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego wprowadza się zakazy:
 - a) lokalizowania nowych obiektów budowlanych,
 - b) zalesiania;
 - 2) nieobjętych miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego wprowadza się zakazy:
 - a) lokalizowania nowych obiektów budowlanych,
 - b) lokalizowania nowych obiektów budowlanych odbiegających od lokalnej formy architektonicznej,
 - c) lokalizowania nowych obiektów budowlanych o wysokości przekraczającej 2 kondygnacje lub 7 m,
 - d) zalesiania.

1b. W parku krajobrazowym zakazuje się niszczenia i uszkodzania obiektów o istotnym znaczeniu historycznym i kulturowym wskazanych w planie ochrony dla parku krajobrazowego.

2. Zakazy, o których mowa w ust. 1-1b, nie dotyczą:

- 1) wykonywania zadań wynikających z planu ochrony, zadań ochronnych lub planu zadań ochronnych;
- 2) wykonywania zadań na rzecz obronności kraju i bezpieczeństwa państwa;
- 3) prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym;
- 4) realizacji inwestycji celu publicznego w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zwanej dalej "inwestycją celu publicznego".

3. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko nie jest obowiązkowe i przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę i krajobraz parku krajobrazowego.

3a. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, nie dotyczy usunięcia drzewa lub krzewu należącego do IGO stwarzającego zagrożenie dla Unii lub do IGO stwarzającego zagrożenie dla Polski, znajdującego się w obrębie zadrzewienia.

4. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 14, nie dotyczy statków jednostek ratowniczych, jednostek organizacyjnych właściciela wód lub urządzeń wodnych zlokalizowanych na wodach, inspektorów żeglugi śródlądowej, Państwowej i Społecznej Straży Rybackiej, promów w ciągu dróg publicznych, prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej oraz wykonywania zadań z zakresu ochrony przyrody przez Służbę Parku Krajobrazowego.

5. Uchwała, o której mowa w art. 16 ust. 3, może określać odległości mniejsze niż określone w ust. 1 pkt 7 i 8, w sposób prowadzący do zwiększenia swobody w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenu.

Tabela 14 Charakterystyka obszarów chronionego krajobrazu znajdujących się na terenie Aglomeracji Konińskiej

POWIDZKO-BIENISZEWSKI OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU	
Data wyznaczenia	1986-02-15
Obecnie obowiązujący akt prawny	Rozporządzenie Nr 14 Wojewody Konińskiego z dnia 23 lipca 1998 r. zmieniające uchwałę w sprawie ustalenia obszarów krajobrazu chronionego na terenie województwa konińskiego i zasad korzystania z tych terenów (<i>konieczność zmiany przepisów wskazujących sprawującego nadzór</i>).
Powierzchnia	46 000,00 ha
Położenie (powiaty)	słupecki, gnieźnieński, m. Konin, koniński
Położenie (gminy)	Kazimierz Biskupi (wiejska), Słupca (wiejska), Powidz (wiejska), Witkowo (miejsko-wiejska), Konin (miejska), Trzemeszno (miejsko-wiejska), Kleczew (miejsko-wiejska), Strzałkowo (wiejska), Ostrowite (wiejska), Wilczyn (wiejska), Słupca (miejska), Golina (miejsko-wiejska), Orchowo (wiejska)
Opis wartości przyrodniczej i krajobrazowej	Powidzko-Bieniszewski Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje tereny północno-zachodniej części byłego województwa konińskiego. Jest to bardzo atrakcyjny fragment Pojezierza Gnieźnieńskiego, zbudowanego z glin morenowych. W krajobrazie dominują uprawy rolne, ponieważ dobre gleby od dawna sprzyjały zagospodarowaniu tych ziem. W związku z tym zachowało się niewiele lasów. Atrakcyjnym urozmaicheniem obszaru są rynny jezior polodowcowych.
ZŁOTOGÓRSKI OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU	
Data wyznaczenia	1986-02-15
Obecnie obowiązujący akt prawny	Rozporządzenie Nr 14 Wojewody Konińskiego z dnia 23 lipca 1998 r. zmieniające uchwałę w sprawie ustalenia obszarów krajobrazu chronionego na terenie województwa konińskiego i zasad korzystania z tych terenów (<i>konieczność zmiany przepisów wskazujących sprawującego nadzór</i>).
Powierzchnia	31 000,00 ha
Położenie (powiaty)	turecki, m. Konin, kolski, koniński
Położenie (gminy)	Kościelec (wiejska), Władysławów (wiejska), Brudzew (wiejska), Stare Miasto (wiejska), Turek (wiejska), Tuliszków (miejsko-wiejska), Konin (miejska), Krzymów (wiejska)
Opis wartości przyrodniczej i krajobrazowej	Złotogórski Obszar Chronionego Krajobrazu znajduje się w okolicach Konina, na południowy-wschód od miasta. Zajmuje znaczną część Wysoczyzny Tureckiej, sąsiadującą od północy i od wschodu z doliną Warty (Doliną Konińską i Kotliną Kolską). Krajobraz jest dosyć urozmaicony, ponieważ występują tu wysokie wzgórza morenowe, górujące prawie o 100 m ponad doliną Warty.

GOPLAŃSKO-KUJAWSKI OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU	
Data wyznaczenia	1986-02-15
Obecnie obowiązujący akt prawny	Rozporządzenie Nr 14 Wojewody Konińskiego z dnia 23 lipca 1998 r. zmieniające uchwałę w sprawie ustalenia obszarów krajobrazu chronionego na terenie województwa konińskiego i zasad korzystania z tych terenów (<i>konieczność zmiany przepisów wskazujących sprawującego nadzór</i>).
Powierzchnia	66 000,00 ha
Położenie (powiaty)	mogileński, m. Konin, kolski, koniński
Położenie (gminy)	Skulsk (wiejska), Kościelec (wiejska), Osiek Mały (wiejska), Koło (miejska), Sompolno (miejsko-wiejska), Ślesin (miejsko-wiejska), Babiak (wiejska), Jeziora Wielkie (wiejska), Kłodawa (miejsko-wiejska), Konin (miejska), Kramsk (wiejska), Grzegorzew (wiejska), Koło (wiejska), Wierzbinek (wiejska), Krzymów (wiejska)
Opis wartości przyrodniczej i krajobrazowej	Obszar utworzony w celu ochrony obszaru zbliżonego do stanu naturalnego oraz zapewnienia społeczeństwu warunków niezbędnych dla regeneracji sił w środowisku reprezentującym korzystne właściwości dla rozwoju turystyki i wypoczynku.
PYZDRSKI OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU	
Data wyznaczenia	1986-02-15
Obecnie obowiązujący akt prawny	Rozporządzenie Nr 14 Wojewody Konińskiego z dnia 23 lipca 1998 r. zmieniające uchwałę w sprawie ustalenia obszarów krajobrazu chronionego na terenie województwa konińskiego i zasad korzystania z tych terenów (<i>konieczność zmiany przepisów wskazujących sprawującego nadzór</i>).
Powierzchnia	30 000,00 ha
Położenie (powiaty)	wrzesiński, słupecki, jarociński, koniński
Położenie (gminy)	Zagórz (miejsko-wiejska), Pyzdry (miejsko-wiejska), Grodziec (wiejska), Kołaczkowo (wiejska), Golina (miejsko-wiejska), Łądek (wiejska), Rzgów (wiejska), Żerków (miejsko-wiejska)
Opis wartości przyrodniczej i krajobrazowej	Pyzdrowski Obszar Chronionego Krajobrazu zajmuje południowo-zachodni fragment byłego województwa konińskiego, będąc częściową otuliną dla Nadwarciańskiego Parku Krajobrazowego. Obszar ten leży na Równinie Rychwalskiej, graniczącej od północy z doliną Warty (Doliną Konińską). Miejscami, tam gdzie osady piaszczyste zalegają na glinie morenowej, utworzyły się zabagnienia. Urozmaicenie krajobrazu stwarza przeplatanie się lasów, łąk i torfowisk oraz pól uprawnych.

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Konińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 oraz Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody

Na obszarze chronionego krajobrazu zgodnie z ustawą o ochronie przyrody mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych,
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu,
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych,
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka,
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodnoblotnych,
- budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od: linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych, zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej,
- lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 200 m od linii brzegów klifowych oraz w pasie technicznym brzegu morskiego,

Na obszarze chronionego krajobrazu, dla terenów objętych miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego i położonych w strefach, o których mowa w art. 23a ust. 1 pkt 1 (ustawy o ochronie przyrody), wprowadza się zakazy: lokalizowania nowych obiektów budowlanych, zalesiania oraz nieobjętych miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego położonych w strefach, o których mowa w art. 23a ust. 1 pkt 1, wprowadza się zakazy: lokalizowania nowych obiektów budowlanych,

lokalizowania nowych obiektów budowlanych odbiegających od lokalnej formy architektonicznej, lokalizowania nowych obiektów budowlanych o wysokości przekraczającej 2 kondygnacje lub 7 m, zalesiania.

Na terenie OChK zakazuje się niszczenia i uszkodzania obiektów o istotnym znaczeniu historycznym i kulturowym wskazanych w uchwale, o której mowa w art. 23a ust. 1.

Zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody (wgląd w dniu 11.09.2022 r.) prowadzonym przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska na terenie Aglomeracji Konińskiej znajdują się 63 pomniki przyrody. Szczegółowy wykaz pomników przyrody na terenie Aglomeracji Konińskiej oraz ich lokalizację przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela 15 Wykaz pomników przyrody ustanowionych na terenie Aglomeracji Konińskiej

Lp.	Data utworzenia	Typ	Rodzaj twor	Gatunek	Wys. [m]	Pierśnica [cm]	Lokalizacja
GMINA GOLINA							
1.	1978-12-07	jednoobiektowy	drzewo	Modrzew europejski <i>Larix decidua</i>	20	94	park w m. Golina
2.	1979-11-02	wieloobiektowy	aleja drzew	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i> (59 szt.)	7-19	18-48	zabytkowy park w m. Radolina
3.	1979-11-02	wieloobiektowy	aleja drzew	Wiąz pospolity <i>Ulmus minor</i> (33 szt.)	8-25	21-115	zabytkowy park w m. Radolina
4.	1979-11-02	jednoobiektowy	drzewo	Jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i>	30	182	zabytkowy park w m. Radolina
5.	1979-11-02	wieloobiektowy	grupa drzew	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i> (3 szt.)	13-22	75-84	park w m. Golina
6.	1979-11-02	jednoobiektowy	drzewo	Wierzba biała <i>Salix alba</i>	28	89	park w m. Golina
GMINA GRODZIEC							
7.	1956-08-29	wieloobiektowy	grupa drzew	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i> (29 szt.)	15-21	19-51	park w m. Grodziec
8.	1970-04-22	jednoobiektowy	głaz narzutowy	-	-	-	m. Łagiewniki
9.	1956-08-29	jednoobiektowy	głaz narzutowy	-	-	-	m. Królików przy kościele
10.	1956-10-25	wieloobiektowy	grupa drzew	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> (12 szt.)	25-31	142-231	park w m. Grodziec
11.	1980-12-16	jednoobiektowy	drzewo	Dąb bezszypułkowy	26	147	obr. ew. Borowiec Stary – teren leśny

				<i>Quercus petraea</i>			
GMINA KAZIMIERZ BISKUPI							
12.	1956-08-29	jednoobiektowy	głaz narzutowy	-	-	-	Plac Wolności, Kazimierz Biskupi
13.	1957-03-28	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	22	135	obr. ew. Nieświatów – teren leśny
14.	1957-06-01	wieloobiektowy	grupa drzew	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> (6 szt.)	15-30	126-204	obr. ew. Daninów – teren leśny
15.	1977-04-01	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	23	179	rezerwat przyrody „Sokółki”
16.	1978-07-12	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	19	153	przy nieruchomości Wygoda 3
17.	2020-12-01	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	b.d.	189	dz. ew. 5109/7 m. Marantów
18.	2020-12-01	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	b.d.	192	dz. ew. 5109/7 m. Marantów
GMINA KLECZEW							
19.	1979-11-02	jednoobiektowy	drzewo	Skrzydłorzech kaukaski <i>Pterocarya fraxinifolia</i>	24	99	m. Sławoszewko przy Szkole Podstawowej
20.	1979-11-02	wieloobiektowy	grupa drzew	Klon srebrzysty <i>Acer saccharinum</i> (2 szt.)	23-30	94-137	m. Sławoszewko przy Szkole Podstawowej
21.	1979-11-02	wieloobiektowy	aleja drzew	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i> (36 szt.)	7-16	15-32	m. Sławoszewko przy Szkole Podstawowej
22.	1979-11-02	jednoobiektowy	drzewo	Młorząd dwukłapowy <i>Ginkgo biloba</i>	20	72	m. Budziszewo Górny przy dworku w parku
GMINA KRAMSK							
23.	1983-12-07	jednoobiektowy	drzewo	Lipa szerokolistna <i>Tilia platyphyllos</i>	b.d.	102	m. Anielew na terenie gosp. przy drodze Anielew - Grąblin
GMINA KRZYMÓW							
24.	1975-02-06	jednoobiektowy	głaz narzutowy	-	-	-	obr. ew. Izabelin przy A2
25.	1980-12-16	jednoobiektowy	głaz narzutowy	-	-	-	obr. ew. Teresina przy A2
26.	1980-12-16	jednoobiektowy	głaz narzutowy	-	-	-	obr. ew. Teresina przy A2

27.	1988-12-30	jednoobiektowy	drzewo	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	15	127	m. Teresina przy drodze
28.	1957-05-30	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	30	b.d.	m. Brzeźno przy ul. Kwiatowej
29.	1957-05-30	jednoobiektowy	drzewo	Sosna zwyczajna <i>Pinus sylvestris</i>	15	b.d.	obr. ew. Adamów przy drodze Adamów - Smólnik
30.	1957-05-30	jednoobiektowy	drzewo	Platan <i>Platanus sp.</i>	23	b.d.	m. Brzeźno na terenie zespołu pałacowego
GMINA RYCHWAŁ							
31.	1967-07-05	jednoobiektowy	drzewo	Sosna zwyczajna <i>Pinus sylvestris</i>	16	80	m. Siąszyce Szóste przy granicy z pow. kaliskim
GMINA RZGÓW							
32.	1999-06-09	jednoobiektowy	inne	Kwitnący Bluszcz pospolity <i>(Hadera helix)</i>	-	-	m. Zastruże przy kapliczce
33.	2005-01-25	wieloobiektowy	aleja drzew	Kasztanowiec zwyczajny <i>Aesculus hippocastanum</i> (32 szt.)	14-19	41-97	m. Sławsk przy drodze na Kowalewek
34.	2007-08-03	jednoobiektowy	drzewo	Sosna zwyczajna <i>Pinus sylvestris</i>	18	94	m. Branno przy ul. Sosnowej
35.	2014-06-07	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	27	196	obr. ew. Rzgów Drugi, dz. nr 152
36.	2015-05-01	jednoobiektowy	drzewo	Wiąz szypułkowy <i>Ulmus laevis</i>	12	b.d.	m. Zastruże, dz. nr 176/4
37.	2015-05-01	jednoobiektowy	drzewo	Grusza pospolita <i>Pyrus communis</i>	15	b.d.	m. Zastruże, dz. nr 176/4
GMINA SOMPOLNO							
38.	1980-12-16	jednoobiektowy	głaz narzutowy	-	-	-	na terenie gosp. sadowniczego, niedaleko jeziora Mostki
39.	1988-12-30	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	22	207	niedaleko siedziby Leśnictwa Lubstów
40.	2001-11-22	jednoobiektowy	drzewo	Grab zwyczajny <i>Carpinus betulus</i>	25	129	oddz. 21h Leśnictwa Lubstów
41.	1980-12-16	jednoobiektowy	głaz narzutowy	-	-	-	Zakrzewek, park
42.	1980-12-16	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	22	191	Zakrzewek, park
43.	1980-12-16	wieloobiektowy	grupa drzew	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	22-28	350-630	Lubstów, park zabytkowy
44.	1956-08-29	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	20	175	oddział 8a, Nadleśnictwo Konin,

							Leśnictwo: Lubstów, Gmina: Sompolno
45.	1988-12-30	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	27	112	oddz.: 42a, Leśnictwo: Lubstów, Gmina: Sompolno, gatunek: Dąb szypułkowy,
GMINA STARE MIASTO							
46.	1979-11-05	jednoobiektowy	drzewo	Platan klonolistny <i>Platanus xacerifolia</i>	26	81	m. Żychlin w zespole pałacowo- parkowym
47.	1979-11-05	wieloobiektowy	grupa drzew	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i> (2 szt.)	14- 18	105-119	m. Żychlin w zespole pałacowo- parkowym
48.	1983-12-07	jednoobiektowy	drzewo	Dąb bezszypułkowy <i>Quercus petraea</i>	27	134	obr. ew. Bicz, dz. nr 58 (niedaleko turbiny wiatrowych)
49.	1983-12-07	jednoobiektowy	drzewo	Jałowiec pospolity <i>Juniperus communis</i>	5	5	przy ul. Szkolnej, m. Stare Miasto
50.	1998-12-30	jednoobiektowy	drzewo	Wiąz szypułkowy <i>Ulmus laevis</i>	18	96	przy zabudowaniach m. Lisiec Mały 37
51.	1998-12-30	wieloobiektowy	grupa drzew	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> (50 szt.)	13- 26	64-123	obr. ew. Rumin, przy granicy z m. Konin
52.	2001-11-22	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	25	146	oddz. 301k Leśnictwa Żychlin
53.	2019-06-25	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	20	134	przy ul. Rumińskiej, m. Stare Miasto
GMINA WIERZBINEK							
54.	1977-04-01	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	24	146	przy zabudowaniach m. Racięcín 43
55.	1977-04-01	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	21	220	przy zabudowaniach m. Racięcín 43
56.	1979-11-02	jednoobiektowy	drzewo	Świerk pospolity <i>Picea abies</i>	28	177	park w m. Kryszkowice
GMINA WILCZYN							
57.	2001-11-22	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	25	84	oddz. 11b Leśnictwa Wilczyn
58.	2001-11-22	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	26	159	oddz. 42b Leśnictwa Skulsk
MIASTO KONIN							

59.	1956-12-15	jednoobiektowy	drzewo	Dąb bezszypułkowy <i>Quercus petraea</i>	22	210	oddz. 156 h Leśnictwo Bieniszew
60.	1958-11-15	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	26	142	na terenie parku im. F. Chopina przy ul. T. Kościuszki
61.	1959-03-31	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	25	134	na terenie parku im. F. Chopina przy ul. T. Kościuszki
62.	1980-12-16	jednoobiektowy	głaz narzutowy	Granit różowy, średnioziarnisty	-	-	przy skrzyżowaniu Alej 1-go Maja z ul. Przemysławą
63.	1980-12-16	jednoobiektowy	głaz narzutowy	Granit różowy, średnioziarnisty	-	-	na Cmentarzu Komunalnym, przy ul. Staromorzyślawskiej
64.	1980-12-16	jednoobiektowy	głaz narzutowy	Eratyk granitowy, czerwony, skrytokrystaliczny	-	-	dawna żwirownia
65.	1998-12-30	jednoobiektowy	drzewo	Grusza pospolita <i>Pyrus communis</i>	14	78	przy ul. Kamiennej 33
66.	2015-12-24	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	22	130	parking przy ul. Kolejowej, w pobliżu dworca PKP, na działce ewidencyjnej o nr 250/38 obręb Czarków
67.	2018-05-15	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	25	110	na terenie parku im. F. Chopina w Koninie przy ul. T. Kościuszki na działce ewidencyjnej o nr 71 obręb Przydziałki

Źródło: <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>

3.4.10. Zapobieganie poważnym awariom

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska prowadzi rejestr zakładów dużego i zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Zgodnie z danymi Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu na terenie Aglomeracji Konińskiej (m. Konin) znajduje się 1 zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (ZZR):

— Zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin S.A. – Elektrownia Pątnów, ul. Kazimierska 45, 62-510 Konin.

W latach 2018-2021 nie doszło do poważnych awarii na terenie Miasta Konina

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu prowadzi rejestr poważnych awarii. Zgodnie z nim, w latach 2010-2021 na terenie województwa wielkopolskiego doszło

do 9 poważnych awarii przemysłowych. Do 2022 roku na terenie Aglomeracji Konińskiej nie doszło do żadnej awarii mającej znamiona poważnej awarii przemysłowej.

4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu

Na podstawie powyższego opisu stanu środowiska określono najważniejsze zagrożenia środowiska mogą mieć charakter naturalny lub antropogeniczny. Rodzaj i intensywność zagrożeń jest ściśle związana ze specyfiką danego obszaru, tj. rozwojem gospodarczym w powiązaniu z warunkami fizyczno-geograficznymi. Główne zagrożenia środowiska na terenie Aglomeracji Konińskiej związane są z działalnością człowieka oraz z wykorzystywaniem i przetwarzaniem zasobów przyrody. Źródłem presji na środowisko są poszczególne dziedziny gospodarki oraz codzienne bytowanie mieszkańców.

Tabela 16 Zagrożenia/problemy istotne z punktu widzenia ochrony środowiska występujące na terenie Aglomeracji Konińskiej

OBSZAR	ZAGROŻENIE/PROBLEM
Ochrona klimatu i jakość powietrza	Przekroczenia poziomów dopuszczalnych zanieczyszczeń powietrza (pyłów PM10 i PM2,5 oraz benzo(a)pirenu) - głównym źródłem jest spalanie w indywidualnych systemach grzewczych paliw stałych (węgla, koksy, drewna) oraz odpadów (kartony, odpady organiczne, butelki PET), a także niezadawalający stan techniczny tychże kotłów. Dodatkowo ww. problem potęguje wzmożony ruch samochodowy, z którego wynika również uciążliwość³ dla mieszkańców w postaci hałasu drogowego.
Zagrożenie hałasem	Przekroczenia w zakresie emisji hałasu do środowiska w sektorze przemysłu. Hałas komunikacyjny, który wpływa nie tylko na degradację środowiska naturalnego, ale również negatywnie oddziałuje na zdrowie i komfort życia ludzi (głównie hałas drogowy i kolejowy – duże natężenie ruchu ze względu na lokalizację autostrady A2, dróg krajowych i wojewódzkich oraz linii kolejowych nr 3 Warszawa Zachodnia – Kunowice i nr 388 Konin – Kazimierz Biskupi).
Pola elektromagnetyczne	Zwiększenie ilości źródeł pól elektromagnetycznych oraz zwiększenie ich koncentracji - wzrost rozwój telekomunikacji i zwiększająca się liczba stacji bazowych telefonii komórkowej (w tym wprowadzanie technologii 5G).

³ Uciążliwość dla środowiska - zjawiska wpływające ujemnie na stan otaczającego środowiska, które utrudniają lub pogarszają komfort życia ludzi, np. hałas, drgania, zanieczyszczenie powietrza itp.

Gospodarowanie wodami	Zła jakość wód powierzchniowych - wszystkie JCWP występujące w granicach Aglomeracji Konińskiej mają zły stan wód, natomiast w ocenie ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych 31 z 35 JCWP występują jako zagrożone. Wysoki stopień zagrożenia powodziowego - Zgodnie z mapami ryzyka powodziowego obszary występowania zagrożenia powodzią występują głównie wzdłuż doliny Warty. Najbardziej rozległe obszary szczególnego zagrożenia powodzią na terenie powiatu konińskiego występują wzdłuż odcinka rz. Warty w gminie Golina. Zagrożenie suszą oraz degradacja ilościowa zasobów wodnych - wszystkie gminy wchodzące w skład Aglomeracji są zagrożone suszą.
Gospodarka wodno-ściekowa	Niski stopień skanalizowania powiatu konińskiego (40,7%, dla porównania miasto Konin – 93,2%) Duża ilość zbiorników bezodpływowych na terenie Aglomeracji Konińskiej.
Zasoby geologiczne i gleby	Duża ilość eksploatowanych złóż kopalin. Duża powierzchnia gruntów wymagających rekultywacji. Występowanie terenów zagrożonych ruchami masowymi oraz osuwisk.
Gospodarowanie odpadami	Wysoka ilość wyrobów zawierających azbest – pomimo działań zmierzających do ich likwidacji, w dalszym ciągu na terenie Aglomeracji odnotowano dużą ilość wyrobów do unieszkodliwienia (do września 2022 roku unieszkodliwiono 9209,581 Mg azbestu, natomiast do unieszkodliwienia zostało jeszcze 79 566,929 Mg). Duży udział odpadów zmieszanych w łącznej masie odebranych odpadów komunalnych - w 2021 roku z terenu Aglomeracji Konińskiej odebrano 73 873,78 Mg odpadów komunalnych. Zdecydowanie największy udział w łącznej masie odebranych odpadów komunalnych posiadały niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne – 45 897,94 Mg.
Zasoby przyrodnicze	Niski stopień lesistości - stopień lesistości powiatu konińskiego wynosi 16,2 %, a m. Konina – 3,2%. Jest to wartość znacznie niższa niż średnia dla województwa wielkopolskiego (25,8 %) i dla kraju – 29,6%.

	Presja turystyczna i rekreacyjna na obszary cenne przyrodniczo. Presja urbanizacyjna na obszary cenne przyrodniczo.
Zagrożenie poważnymi awariami	Występowanie na terenie Aglomeracji Konińskiej (m. Konin) zakładu o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii (Zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin S.A. – Elektrownia Pątnów).

Istniejące zagrożenia ochrony środowiska na terenie Aglomeracji Konińskiej powodują konieczność intensyfikacji podejmowania działań naprawczych i zapobiegawczych określonych w niniejszej prognozie.

5. Przewidywane oddziaływanie na środowisko

Realizacja inwestycji zaplanowanych w ramach „Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030” wiąże się z przejściowym i krótkotrwałym negatywnym oddziaływaniem na środowisko, głównie na etapie realizacji zaplanowanych przedsięwzięć. Po realizacji inwestycji teren zostanie uprzątnięty. Pozytywny wpływ na elementy środowiska przyrodniczego zaobserwuje się po zakończeniu prac budowlanych. Ocenę wpływu poszczególnych działań na elementy środowiska przyrodniczego wykonano w formie opisowej wraz z merytorycznym uzasadnieniem.

Kierunki działań zaplanowane w ramach Strategii zostały przeanalizowane w aspekcie oddziaływania na następujące komponenty środowiska: różnorodność biologiczna, ludzie, zwierzęta, rośliny, woda, powietrze, powierzchnia ziemi, krajobraz, klimat (w tym mikroklimat), klimat akustyczny, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne, obszary chronione, cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Szczegółową analizę przedstawiono poniżej.

5.1. Różnorodność biologiczna, fauna i flora, obszary chronione oraz cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000

Wyjątkowe walory przyrodniczo-kulturowe Aglomeracji Konińskiej, wpływają na zintegrowane podejście do rozwoju gospodarczego łącząc tradycje z nowoczesnością, szanując przy tym środowisko naturalne.

Prace termomodernizacyjne stanowią zagrożenie dla ptaków gniazdujących w budynkach (np. jaskółki, wróble) oraz dla nietoperzy. Dlatego też przed podjęciem prac należy przeprowadzić inwentaryzację budynków pod kątem występowania chronionych gatunków ptaków i nietoperzy. Prace termomodernizacyjne powinny być prowadzone poza okresem lęgowym ptaków, tj. poza okresem od 1 marca do 31 sierpnia, a po przeprowadzeniu prac lub w ich trakcie należy instalować budki lęgowe. Zadanie to na etapie budowy będzie wiązało się z krótkookresowym negatywnym oddziaływaniem w zakresie hałasu oraz ilości wytwarzanych odpadów. W dłuższym horyzoncie czasowym będzie oddziaływać pozytywnie, w sposób pośredni na jakość powietrza, klimat, zasoby naturalne. Wyżej wymienione działania będą miały bezpośredni i pozytywny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego oraz na wpływ na zdrowie ludzi.

W kategorii oddziaływań pośrednich można wskazać wzrost presji urbanizacyjnej i aktywizacji gospodarczej na tereny po ich uzbrojeniu w sieć kanalizacyjną i wodociągową. Rozbudowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej nie będzie negatywnie oddziaływać na

gatunki dziko żyjących zwierząt, oddziaływanie takie może wystąpić krótkotrwale jedynie na etapie prowadzenia prac budowlanych. Będzie to jednak oddziaływanie chwilowe i odwracalne. Negatywne oddziaływanie o charakterze krótkoterminowym związane będzie z koniecznością przekształcenia powierzchni ziemi. Z uwagi na konieczność prac ziemnych wystąpić może bezpośrednie, krótkoterminowe, negatywne oddziaływanie na roślinność występującą w rejonie inwestycji (głównie na strefę korzeniową drzew). Oddziaływanie na środowisko związane z realizacją inwestycji z zakresu gospodarki wodno-ściekowej wystąpi na etapie budowy i wykonania obiektów i urządzeń. Z uwagi na charakter działań, wystąpić mogą chwilowe, negatywne oddziaływania na elementy biotyczne (np. niszczenie siedlisk roślin i zwierząt). W ogólnym rozrachunku, korzyści wynikające z uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej są o wiele większe.

Budowa dróg i ścieżek rowerowych wiąże się z oddziaływaniem o charakterze lokalnym, powodującym zaburzenia stosunków wodnych (melioracja, budowa systemów odwadniających), przekształcenia powierzchni ziemi, degradację krajobrazu oraz emisję hałasu. Emisja substancji z silników pojazdów jest znaczna i oddziałuje na stan czystości powietrza szczególnie w najbliższym otoczeniu dróg, jednak ich wpływ maleje wraz z odległością. Oprócz tego, zarówno podczas budowy, jak i eksploatacji, istnieje wysokie ryzyko znacznej fragmentacji przestrzeni, czego jednym z elementów może być przerwanie szlaków migracyjnych zwierząt. Fragmentacja przestrzeni przyrodniczej wiąże się także z niekorzystnymi skutkami m. in. dla ochrony siedlisk i gatunków, ochrony lasów i gospodarki wodnej. Na etapie samej eksploatacji dróg przewiduje się wystąpienie zmian mikroklimatu, degradację krajobrazu oraz emisję zanieczyszczeń do atmosfery i pogorszenie klimatu akustycznego. Ponadto w bezpośrednim sąsiedztwie drogi mogą wystąpić zanieczyszczenia gleb i wód związane ze spływami powierzchniowymi substancji chemicznych stosowanych przy ich utrzymaniu, wyciekami z pojazdów. Zagrożenie stanowią także wytwarzane odpady (remonty dróg, ale też ich eksploatacja, np. zmiotki z oczyszczania ulic, odpady powstałe w wyniku zdarzeń losowych, w tym wypadków i kolizji drogowych). Rozbudowa układu komunikacyjnego może wpłynąć na zwiększenie natężenia ruchu, a przez to na wzrost emisji spalin. Rozwój sieci drogowej sprzyjać będzie rozrastaniu się terenów zurbanizowanych, a także zwiększonej presji na tereny cenne przyrodniczo w związku z łatwiejszą dostępnością do nich. Uciążliwości pochodzenia komunikacyjnego mogą wpływać na obniżenie jakości warunków zamieszkiwania na terenach mieszkaniowo-usługowych i komfortu wypoczynku na terenach rekreacyjnych (hałas, emisje, rozczłonkowanie terenów zieleni). Biorąc pod uwagę zadania wyznaczone w projekcie Strategii polegające na rozbudowie i przebudowie dróg, ze względu na istniejące zadrzewienia przydrożne należy wziąć pod uwagę, że drzewa wymagają szczególnej uwagi podczas wszystkich etapów procesu inwestycyjnego. Najgroźniejszymi dla życia drzew są wszystkie te czynniki, które negatywnie wpływają na rozwój ich korzeni. Nie wolno dopuścić aby wokół drzew sąsiadujących z planowaną inwestycją doszło do

zmiany poziomu gruntu ani zagęszczenia gleby, wskutek składowania materiałów budowlanych pod drzewami. Należy również pamiętać, aby zabezpieczyć drzewa przed zmianą właściwości chemicznych gleby przez zanieczyszczenie wodą używaną na budowie np. z wapnem i cementem. Podczas prac inwestycyjnych sąsiadujących z drzewami należy pamiętać o zastosowaniu rozwiązań zapewniających ochronę drzew i gleby tj. zastosowanie ogrodzenia tymczasowego strefy ochrony drzew (SOD) - wyznaczonej przez inspektora nadzoru dendrologicznego, zastosowanie murków oporowych na granicy SOD w celu zachowania oryginalnego poziomu gruntu, zabezpieczenie konarów i pni (nie należy wycinać całych konarów, ogławiać ani podkrzesywać koron drzew). W przypadku konieczności pozostawienia otwartej ściany wykopu w SOD, na czas robót budowlanych, konieczne jest zamontowanie ekranu korzeniowego w celu ochrony przed przesuszeniem i przemarznięciem korzeni żywicielskich. Należy pamiętać że ochrona systemu korzeniowego jest konieczna dla przyszłego stanu zdrowia, wzrostu i bezpieczeństwa drzew. (Suchocka M., 2016, Organizacja prac budowlanych na terenach zadrzewionych, Warszawa). Inwestor zobowiązany jest do przestrzegania art. 75 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973, ze zm.), tj. uwzględnienia ochrony środowiska w trakcie prac budowlanych. Zapisy ustawy Prawo ochrony środowiska zobowiązują inwestora do oszczędnego korzystania z terenu w trakcie przygotowywania i realizacji inwestycji oraz ochrony gleby, zieleni, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych. Zgodnie z art. 75 ust. 2 ww. ustawy wykorzystywanie i przekształcanie elementów przyrodniczych przy prowadzeniu prac budowlanych dopuszcza się wyłącznie w takim zakresie, w jakim jest to konieczne w związku z realizacją inwestycji. Drogi, podobnie jak linie kolejowe, są przedsięwzięciami liniowymi, które mogą przecinać trasy migracyjne zwierząt. Tym samym pojawia się możliwość wtargnięcia zwierzęcia przed samochód, co może prowadzić do jego śmierci, a jednocześnie jest niebezpieczne dla kierowcy i pasażerów samochodu. Aby zmniejszyć śmiertelność zwierząt, często instaluje się siatki zabezpieczające przy drogach, szczególnie o większych dopuszczalnych maksymalnych prędkościach poruszania się pojazdów. Instalowanie siatek i innych zabezpieczeń uniemożliwia migrację zwierząt. Dlatego budując drogi, należy zaplanować miejsca, w których zwierzęta będą mogły bezpiecznie pokonywać taką przegrodę liniową. Dla małych zwierząt i płazów mogą być stosowane przepusty.

Elektrownie fotowoltaiczne służą do bezpośredniej konwersji energii promieniowania słonecznego na energię elektryczną. Jest to jedyna technologia konwersji energii, która jest w pełni pasywna. Zjawisko konwersji fotowoltaicznej jest bezgłośnie, bezwibracyjne oraz nie posiadające skutków ubocznych. Praca paneli fotowoltaicznych w fazie eksploatacji nie zanieczyszcza powietrza oraz nie wytwarza odpadów. Poza okresową obsługą konserwacyjną oraz pracami pobocznymi (koszenie traw wokół paneli), praca farmy fotowoltaicznej odbywa się bezobsługowo, bez udziału człowieka. Oddziaływanie

może powstawać jednak poprzez wprowadzenie nowego elementu do krajobrazu, co spowoduje zmniejszenie niewielkiej powierzchni. Może to być również bariera migracyjna dla zwierząt. Kluczowy w tym przypadku może być wpływ na ptaki. Jednym ze skutków oddziaływania paneli fotowoltaicznych na ptaki, mogą być liczne kolizje z takimi instalacjami. Panele odbijają nieboskłon lub imitują wodę, co prowadzi do masowego zderzenia przy próbie lądowania lub lotu. Zdarza się również, że ptaki drapieżne w pogoni za ofiarą, wlatują z dużą prędkością w panele, które imitują niebo. Innym zagrożeniem ze strony energetyki słonecznej jest przypadkowe wlatywanie ptaków w strefy przepływu energii słonecznej. W takich strefach, temperatura może sięgać nawet 500-800°C, przy czym pióra ptaków ulegają zniszczeniu już w temperaturze 160°C. W wyniku tak wysokich temperatur następuje śmierć lub trwała niezdolność do lotu. Panele w przeciwieństwie do turbin wiatrowych nawet gdy w danej chwili nie są używane – generują ciepło i zagrażają ptakom. Problem odbicia może również dotyczyć owadów składających jaja w wodzie (np. jętki, widelnice), które również mogą traktować kolektory jako obiekty wodne i składać na nich jaja, co w efekcie może oznaczać znaczny spadek sukcesu rozrodczego owadów, a co za tym idzie ograniczenie zasobów pokarmowych dla ptaków. W związku z powyższym zaleca się stosowanie powłok antyrefleksyjnych, która zmniejsza współczynnik odbicia światła od powierzchni ogniw, jednocześnie zwiększając absorpcję promieniowania słonecznego i poprawiając parametry elektryczne ogniwa. Powłoka antyrefleksyjna eliminuje efekt tafla wody.

W ramach kierunków działań zaplanowano również rozwój energetyki wiatrowej. Powszechnie uważa się, że turbiny elektrowni wiatrowych mogą być poważnym zagrożeniem dla ptaków i nietoperzy. Z tego względu zaleca się dokonać rocznej inwentaryzacji przyrodniczej w miejscu planowanego przedsięwzięcia. Elektrownie wiatrowe stwarzają dwa główne zagrożenia populacji ptaków – utratę siedlisk oraz śmiertelność w wyniku kolizji z elementami turbin wiatrowych, głównie łopat. Negatywne oddziaływanie elektrowni wiatrowych na nietoperze jest podobne jak w przypadku ptaków. Następuje albo utrata siedlisk albo śmierć w kolizji z wiatrakami. Nietoperze giną wskutek bezpośrednich kolizji z elementami ruchomymi turbiny wiatrowej, a także z powodu szoku ciśnieniowego, który powoduje pękanie ich pęcherzyków płucnych, gdy dostają się w obszar obniżonego ciśnienia za obracającą się łopatą wirnika. Szczególnie niebezpieczne dla nietoperzy są wiatraki w okolicy zalesionej i na grzbiecie wzniesienia, ale zdarzają się elektrownie wiatrowe z wysoką śmiertelnością nietoperzy zlokalizowane na obszarze nizinnym, pozbawionym otoczenia drzew. Z tych względów ważna jest wcześniejsza ocena terenu planowanej lokalizacji masztu elektrowni wiatrowej pod kątem możliwości występowania nietoperzy.

Prace termomodernizacyjne stanowią zagrożenie dla ptaków gniazdujących w budynkach (np. jaskółki, wróble) oraz dla nietoperzy. Dlatego też przed podjęciem prac należy

przeprowadzić inwentaryzację budynków pod kątem występowania chronionych gatunków ptaków i nietoperzy. Prace termomodernizacyjne powinny być prowadzone poza okresem lęgowym ptaków, tj. poza okresem od 1 marca do 31 sierpnia, a po przeprowadzeniu prac lub w ich trakcie należy instalować budki lęgowe. Zadanie to na etapie budowy będzie wiązało się z krótkookresowym negatywnym oddziaływaniem w zakresie hałasu oraz ilości wytwarzanych odpadów. W dłuższym horyzoncie czasowym będzie oddziaływać pozytywnie, w sposób pośredni na jakość powietrza, klimat, zasoby naturalne. Wyżej wymienione działania będą miały bezpośredni i pozytywny wpływ również na jakość powietrza atmosferycznego oraz na wpływ na zdrowie ludzi.

Dla obszarów najbardziej cennych pod względem bioróżnorodności konieczne jest opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które w szczegółach będą określać wymogi zagospodarowania terenu względem wymogów ochrony środowiska (doliny rzeczne, tereny leśne).

Planowane w Strategii działania w odniesieniu do form ochrony przyrody będą wyłącznie pozytywne. Biorąc jednak pod uwagę ich charakter będą one wpływały pozytywnie na stan środowiska przyrodniczego. Wprowadzenie odnawialnych źródeł energii mimo wprowadzenia w teren nowych instalacji i powstanie hałasu przy pracach budowlanych w konsekwencji przyczyni się do zmniejszonego zapotrzebowania na energię z konwencjonalnych źródeł energii. Zmniejszy się więc emisja zanieczyszczeń do atmosfery szkodliwych substancji powstałych np. przy spalaniu węgla kamiennego.

W ostatnich latach wskazuje się na efekty globalnego ocieplenia, dlatego w planowanych działaniach Strategii należy uwzględnić również zachodzące zmiany klimatu. Nie są one obojętne dla bioróżnorodności. Zmiany klimatu zachodzące w strefie klimatu umiarkowanego przejawiają się przyspieszeniem wiosny i zmianami rozkładu temperatur latem. Wcześniej kwitną wiosenne kwiaty, przyspieszona jest pora godów płazów, ptaki zakładają gniazda o kilkanaście dni wcześniej. Zauważalne jest przyspieszenie wegetacji wczesną wiosną, a następnie jej wcześniejsze zamieranie jesienią. Zmiany klimatyczne wpływają i wpływać będą, na zasięg i rozmieszczenie gatunków, ich cykle rozrodcze, okresy wegetacji i interakcje ze środowiskiem. Jednakże różne gatunki i siedliska różnie reagują na zmiany klimatyczne – niektóre europejskie gatunki mogą na nich skorzystać, inne – mogą znacznie ucierpieć. Większość prognoz zmian klimatu opiera się o zmiany średnich wartości parametrów klimatycznych tj.: opady, temperatura, kierunek wiatru. Warto jednak zaznaczyć, że często zmiany w zasięgu, wielkości populacji, parametrach rozrodu, a w konsekwencji – całej bioróżnorodności, wynikają ze zmiany frekwencji i amplitudy zjawisk ekstremalnych, takich jak powodzie, wichury, ulewy. Zjawiska ekstremalne (w warunkach Polski są to przede wszystkim powodzie) wpływające na

parametry biologiczne populacji, a w konsekwencji na bioróżnorodność, mogą oddziaływać znacznie intensywniej niż przewiduje to większość współczesnych modeli.

Wszystkie działania proponowane w ramach Strategii mają na celu służyć ochronie przyrody, nawet jeżeli będzie konieczne krótkotrwałe przekształcenie jednego z komponentów środowiska, np. podczas prac inwestycyjnych, budowlanych. Będą one przeprowadzane z uwzględnieniem wszystkich zasad ustawy o ochronie przyrody.

Działania inwestycyjne prowadzone na terenach objętych formami ochrony przyrody będą tak prowadzone, aby nie naruszać przedmiotu ich ochrony oraz nie wpływać znacząco negatywnie na integralność tych obszarów, także w skali ponadregionalnej. Wszystkie plany i inwestycje, które nie będą wywierały istotnie negatywnego wpływu na obszary chronione, są dopuszczalne. Nawet w razie stwierdzenia znacząco negatywnego oddziaływania na obszary chronione nie wyklucza się w bezwzględny sposób możliwości zrealizowania przedsięwzięcia. Odpowiednie władze mogą zezwolić na takie przedsięwzięcie lub plan, jeśli realizuje on wymogi nadrzędnego interesu publicznego, a interes ten nie może być osiągnięty w inny sposób. Każde działanie, które powodowałoby znaczący negatywny wpływ musi uwzględniać konieczność przeprowadzenia działań kompensacyjnych lub przynajmniej działania mające zminimalizować to oddziaływanie.

Dla przedstawienia obszarów, które należy w szczególności chronić, ze względu na występującą w ich rejonie faunę i florę oraz ze względu na to, że stanowią cenne siedliska (np. kompleksy leśne, doliny cieków), żerowiska lub trasy przelotów. Wszelkie inwestycje na tych terenach powinny być szczegółowo przeanalizowane pod kątem ich wpływu na faunę i florę w ujęciu lokalnym i regionalnym.

Ze względu na wzmożone wykorzystywanie przez ptaki przestrzeni powietrznej wokół miejsc, w których się gromadzą (miejsca odpoczynku, żerowiska, noclegowiska) wyznaczono wokół nich strefy buforowe o szerokości do około 2 km. W sytuacji, w której lokalizacja żerowisk ptaków została dobrze rozpoznana i stwierdzono, że znajduje się ona dalej niż 2 km od zbiornika wodnego będącego noclegowiskiem, wyznaczono strefę o większej szerokości obejmującej także żerowiska. Zasadniczo strefy buforowe wyznaczano w przypadku zbiorników wodnych. W niektórych przypadkach dla zabezpieczenia miejsc dolotowych bądź żerowisk ptaków, wyznaczano je również wokół obszaru Natura 2000 (najczęściej tylko w przypadku jego fragmentu). Dotyczy to głównie fragmentów, gdzie granica obszaru biegnie po zbiornikach wodnych bądź po granicy lasu. Ostoje ptaków wyznaczano niezależnie od istniejących już obszarowych form ochrony przyrody.

Wskazanych powyżej danych nie można jednak traktować jako wytycznych do obszarów koniecznych do wyłączenia z jakiegokolwiek zainwestowania. Zwraca się jedynie uwagę na tereny, które charakteryzują się dużą bioróżnorodnością i dlatego każde działanie w ich rejonie musi być dokładnie przeanalizowane pod kątem oddziaływań środowiskowych. W przypadku obszaru Natura 2000 może on być chroniony w różny sposób – gospodarka człowieka nie musi być w ogóle ograniczana, a niekiedy nawet dla zachowania ekosystemów półnaturalnych, wspiera się pewne jej formy. Ochrona musi być po prostu skuteczna, co jest weryfikowane w ramach obowiązkowego monitoringu. Zgodnie z zapisami art. 33, ust. 1 ustawy o ochronie przyrody na obszarach Natura 2000 są zabronione działania, które mogą w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w istotny sposób mogą wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000.

Jednym z innych obiektów są linie energetyczne, które mogą być zagrożeniem dla ptaków, jednak przede wszystkim dla gatunków o dużej rozpiętości skrzydeł, podobnie jak elektrownie wiatrowe (Anderwald, 2009). Najczęściej obserwowanymi ptakami wpadającymi w kolizje z liniami elektroenergetycznymi są pustułki, myszołowy, orły, sępy, gołębie, szpaki, bociany, kruki i sowy. Narażone są w szczególności ptaki migrujące dalekodystansowo, ponieważ wielokrotnie mijają one linie energetyczne w czasie wiosennych i jesiennych migracji (Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk, Strasburg, 2003). Ptaki lęgowe, będące głównie ptakami osiadłymi potrafią przystosować się do przeszkód, jakie napotykają w swoich siedliskach w przeciwieństwie do ptaków migrujących lub zatrzymujących się na postój, ponieważ te ostatnie pozostają na danym obszarze jedynie przez krótki okres czasu. Manewry, które mogą prowadzić do kolizji z kablami i przewodami energetycznymi w czasie lotu obserwuje się częściej u ptaków wędrownych, niż u osiadłych. Ponadto, linie energetyczne czy też elektrownie wiatrowe mogą stanowić pośrednie zagrożenie dla chronionych gatunków ptaków występujących na innych obszarach chronionych poza terenem Aglomeracji oraz bezpośrednie zagrożenie dla nietoperzy.

Wykorzystując jednak nowoczesne urządzenia ochronne można zredukować w znaczny sposób, zarówno obrażenia zwierząt, jak i uszkodzenia zasilania powstające na skutek kolizji. W tym celu można stosować zabezpieczenia linii energetycznych, kulowe oznaczniki linii (oznakowanie dzienne i nocne światła ostrzegawcze) lub odstraszacze, które obniżają liczbę ginących ptaków. Można również budować tzw. podesty, które zapewniają bezpieczeństwo dla korzystających ze słupów elektrycznych ptaków i jednocześnie eliminują przyczynę awarii i zakłóceń w przepływie prądu oraz grzebień.

Teren położony w granicach regionu wodnego Warty i tzw. prace utrzymaniowe wykonywane w obrębie jego wód mają istotne znaczenie w kontekście zapewnienia

odpowiedniej ochrony w obszarowych formach ochrony przyrody, jak i zachowania ekosystemów zależnych od wód występujących poza jego granicami. Cały obszar regionu wodnego Warty odznacza się bardzo wysokim udziałem różnego rodzaju siedlisk przyrodniczych, czy też szerzej ekosystemów w różnym stopniu powiązanych z wodami. Wynika to głównie z gęstej sieci rzecznej oraz topografii terenu: w większości płaskie obszary posiadają naturalne predyspozycje do zabagniania i retencjonowania wody. Cały rejon cechuje się także wysokim udziałem użytków zielonych, które najczęściej znajdują się właśnie w dolinach rzek. Tego rodzaju obszary są miejscem koncentracji cennych siedlisk przyrodniczych, a także gatunków roślin i zwierząt. Rolę pewnej grupy wskaźnikowej w ocenie stanu obszarów mogą pełnić gatunki ptaków, w szczególności tworzące grupę tzw. ptaki wodno-błotne. Jest to grupa ptaków powiązana ze szczególnie wrażliwymi na zmiany poziomu wód gruntowych (zwykle obniżenie i przesuszenie siedlisk) siedliskami. Obszar regionu wodnego Warty odznacza się dużymi walorami i potencjałem jeśli chodzi o tę grupę ptaków. W regionie wodnym Warty większość rzek, na których zlokalizowane są obszarowe formy ochrony przyrody, znajduje się w ogólnym dobrym stanie, na co wskazuje obecność istotnych populacji gatunków zależnych od obecności naturalnego charakteru dna cieków i funkcjonowania procesów hydromorfologicznych w korycie (m.in. obecność gatunków takich jak: minóg rzeczny, różanka, głowacz białopłetwy, koza), a także siedlisk przyrodniczych powiązanych z mało przekształconymi korytami rzek. Analizy dostępnych ortofotomap regionu i rozpoznanie takich parametrów jak krętość rzeki, czy też ogólne rodzaje pokrycia brzegów rzek, wskazują, iż ekosystemy bezpośrednio z nimi powiązane są dość powszechnie reprezentowane w regionie i pozostają nadal w dobrym stanie zachowania.

Działania przewidziane do realizacji w ramach Strategii nie będą stanowić zagrożenia dla gatunków roślin, zwierząt i siedlisk, dla których ochrony zostały one powołane. Realizacja zadań nie będzie naruszać ustaleń obowiązujących planów zadań ochronnych obszarów chronionych.

Zgodnie z art. 33. Ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 ze zm.) zabrania się podejmowania działań mogących w znaczący sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w znaczący sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000. Na terenach chronionych wszelkie działania podporządkowane są ochronie przyrody. Działania Strategii nie wpłyną na zakłócenie integralności i funkcjonowania ekosystemów obszarów Natura 2000. Na obecnym etapie rozpoznania nie przewiduje się niszczenia siedlisk chronionych roślin, zwierząt i grzybów. Zachodzi konieczność wykonania inwentaryzacji chronionych gatunków w miejscu prowadzenia inwestycji, a w przypadku ich stwierdzenia konieczne jest przeniesienie gatunków lub ich siedlisk po

uprzednim uzyskaniu odpowiedniego zezwolenia w myśl art. 51 i 52 ustawy o ochronie przyrody.

Projekt Strategii uwzględnia zakazy, jakie obowiązują w stosunku do poszczególnych form ochrony przyrody, wynikające z ustawy o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 ze zm.) oraz aktów ustanawiających te obszary, w związku z tym nie planuje się działań, które mogłyby naruszać cele ochrony określone dla tych terenów (w stosunku do obszarów Natura 2000 - art. 33 i 36):

- zabrania się podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności: pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, czy też pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.
- na obszarach Natura 2000 nie podlega ograniczeniu działalność związana utrzymaniem urządzeń i obiektów służących bezpieczeństwu przeciwpowodziowemu oraz działalność gospodarcza, rolna, leśna, łowiecka i rybacka, a także amatorski połów ryb, jeżeli nie oddziałuje znacząco negatywnie na cele ochrony obszaru Natura 2000.

W ramach Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030 nie planuje się zadań, które mogłyby wpłynąć negatywnie na cele ochrony obszarów chronionych występujących na terenie Aglomeracji Konińskiej. Zaplanowane do realizacji kierunki działań nie wpłyną negatywnie na liczebność i kondycję populacji, na niszę ekologiczną gatunku, siedliska przyrodnicze, fragmentację siedlisk, izolację siedlisk, zaburzenia funkcji pełnionych przez siedlisko.

Wszelkie przedsięwzięcia podejmowane w celu realizacji założeń Strategii muszą uwzględniać właściwe prowadzenie prac infrastrukturalnych, aby w skali regionu nie powodować negatywnych zmian, w tym zmian stosunków wodnych, żyzności siedliska, warunków siedliskowych na obszarach Natura 2000 położonych też poza terenem danej inwestycji (oddziaływania skumulowane i pośrednie).

Zwraca się też uwagę na właściwy dobór roślinności podczas prowadzenia jakichkolwiek nasadzeń, gdyż gatunki obce chronionym siedliskom mogą się rozsiewać poza teren inwestycji i zagrażać obszarom Natura 2000. W związku z tym zaleca się stosowanie wyłącznie gatunków rodzimych. Dodatkowo realizacja założeń analizowanego projektu

nie będzie negatywnie wpływać na stan koryta rzek i dolin cieków wodnych, zlewni jezior, ich eutrofizacji.

Zadania zawarte w projekcie Strategii realizowane zgodnie z wymogami prawa, nie będą generowały zagrożeń wymienionych w Standardowych Formularzach Danych dla obszarów Natura 2000 i nie będą naruszać celów ochrony obszarów chronionego krajobrazu. Zadania przewidziane w Strategii nie wpłyną na zakłócenie integralności i funkcjonowania ekosystemów obszarów Natura 2000.

Realizacja inwestycji z zakresu gospodarki wodno-ściekowej spowoduje pozytywny wpływ na środowisko. Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej i wodociągowej na terenie Aglomeracji spowoduje zmniejszenie ilości odprowadzanych do środowiska ścieków nieoczyszczonych i w efekcie będzie korzystna dla środowiska.

Uporządkowanie gospodarki ściekowej w wymiarze długofalowym przyczyni się do poprawy jakości wód podziemnych i powierzchniowych, a tym samym wpłynie pozytywnie na stan środowiska siedlisk obszarów będących pod ochroną. Negatywne oddziaływanie może jedynie występować na etapie budowy, jednak będą to oddziaływania krótkoterminowe i odwracalne, związane z pracami budowlanymi. Na etapie eksploatacji inwestycji negatywne oddziaływanie może być związane z ewentualnymi wykopami związanymi z usuwaniem potencjalnych awarii.

W wyniku przeprowadzonych analiz stwierdzono, iż działaniem, którego oddziaływanie na różnorodność biologiczną może być największe, jest budowa nowych oczyszczalni ścieków. Budowa nowej oczyszczalni ścieków, w związku z prowadzonymi pracami budowlanymi przy użyciu ciężkiego sprzętu, będzie źródłem chwilowych i krótkoterminowych negatywnych oddziaływań na florę i faunę otaczającego terenu. W związku z prowadzonymi pracami, nastąpi lokalne naruszenie gleby i jednocześnie ekosystemów glebowych. Prowadzone prace wiązać się również z lokalnym niszczeniem siedlisk, wycinką drzew i krzewów pod planowaną budowę. W fazie budowy, należy podjąć odpowiednie środki zapobiegające i minimalizujące negatywne oddziaływanie na środowisko tego etapu. Należy przede wszystkim prowadzić prace budowlane w sposób wykluczający pogarszanie warunków siedliskowych w otoczeniu, zapobiegać zanieczyszczeniu gruntów odpadami i ściekami, właściwie magazynować materiały budowlane, a wycinkę drzew należy przeprowadzić poza okresem lęgowym ptaków. Z wykopami ziemnymi związane są również niezbędne odwodnienia budowlane, co może być istotne szczególnie w przypadku występowania siedlisk zależnych od wód powierzchniowych i podziemnych. W wyniku pracy maszyn budowlanych oraz transportu, będzie dochodziło do emisji hałasu i zanieczyszczeń powietrza. Może to spowodować chwilowe przemieszczenie się niektórych gatunków. Większość oddziaływań

powstających na etapie budowy będzie miała charakter chwilowy, krótkotrwały i lokalny oraz ustąpi po zakończeniu fazy budowy.

W fazie funkcjonowania nowej oczyszczalni ścieków, głównym czynnikiem mogącym mieć wpływ na florę, faunę i wody jest zrzut oczyszczonych ścieków do rzeki. Wpływają one na lokalne pogorszenie jakości wód, a także na zmianę przepływu wody w rzece. Do czynników zagrażających ww. obszarom należą:

- obniżenie jakości fizyczno-chemicznej wód rzeki,
- obniżenie jakości biologicznej wód rzeki,
- wzrost procesów erozyjnych i sedymentacyjnych o negatywnym charakterze,
- wzrost stężenia substancji toksycznych i ekotoksycznych, prowadzących w konsekwencji do utraty ważnych siedlisk wodnej i przybrzeżnej flory i fauny.

Wielkość oddziaływania zależna będzie od wielkości zrzutu, jakości odprowadzanych ścieków oczyszczonych oraz od wielkości odbiornika i jego zdolności do samooczyszczania. Niebezpieczne dla gatunków wodnych i od wód zależnych może być również wzrost procesów eutrofizacji, które wpłyną na pogorszenie warunków tlenowych w rzece, a w związku z tym warunków bytowania zwierząt, głównie ichtiofauny.

W przypadku budowy nowych dróg może wystąpić negatywne oddziaływanie na świat roślin, zwierząt i grzybów w wyniku emisji spalin i hałasu oraz oddziaływanie związane z potencjalnym skażeniem wód i gleby. Dodatkowo funkcjonowanie dróg potencjalnie może przyczynić się do wzrostu presji urbanizacyjnej oraz nasilenia presji turystycznej na obszar chroniony. Poprawa stanu technicznego dróg spowoduje upłynnienie ruchu samochodowego, a w efekcie ograniczenie emisji spalin i pozytywny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego oraz na stan klimatu akustycznego i w sposób pośredni pozytywnie wpłynie na organizmy żywe. Ponadto podobnie jak w przypadku działań w zakresie budowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej negatywne, krótkotrwałe, odwracalne oddziaływanie wystąpi na etapie budowy.

Zgodnie z art. 33. Ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 ze zm.) zabrania się podejmowania działań mogących w znaczący sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w znaczący sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000. Na terenach chronionych wszelkie działania podporządkowane są ochronie przyrody. Działania Programu nie wpłyną na zakłócenie integralności i funkcjonowania ekosystemów obszarów Natura 2000. Na obecnym etapie rozpoznania nie przewiduje się niszczenia siedlisk chronionych roślin, zwierząt i grzybów. Zachodzi konieczność wykonania inwentaryzacji chronionych gatunków w miejscu prowadzenia inwestycji, a w przypadku ich stwierdzenia konieczne jest przeniesienie gatunków lub ich siedlisk po

uprzednim uzyskaniu odpowiedniego zezwolenia w myśl art. 51 i 52 ustawy o ochronie przyrody.

Na przedmiotowym terenie występują tereny należące do obszaru Natura 2000, tak więc należy przewidzieć i określić możliwe znaczące oddziaływania na środowisko wynikające z realizacji zapisów Strategii.

Projekt Strategii uwzględnia zakazy, jakie obowiązują w stosunku do poszczególnych form ochrony przyrody, wynikające z ustawy o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 ze zm.) oraz aktów ustanawiających te obszary, w związku z tym nie planuje się działań, które mogłyby naruszać cele ochrony określone dla tych terenów (w stosunku do obszarów Natura 2000 - art. 33 i 36).

W ramach Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030 nie planuje się zadań, które mogłyby wpłynąć negatywnie na cele ochrony obszarów chronionych występujących na terenie Aglomeracji.

Wszelkie przedsięwzięcia podejmowane w celu realizacji założeń Strategii muszą uwzględniać właściwe prowadzenie prac infrastrukturalnych (związanych z rozwojem urbanizacji, sieci energetycznych, obszarów działalności gospodarczej o funkcji rekreacyjnej, hodowli zwierząt, prowadzenia działań utrzymaniowych dróg wodnych i melioracji), aby w skali regionu nie powodować negatywnych zmian, w tym zmian stosunków wodnych, żyzności siedliska, warunków siedliskowych na obszarach Natura 2000 położonych też poza terenem danej inwestycji (oddziaływania skumulowane i pośrednie).

W obrębie terenów użytkowanych rolniczo (zwykle w obrębie różnego rodzaju użytków zielonych) istnieje gęsta sieć rowów i kanałów, będących składnikami rozwiniętej sieci melioracyjnej. Prace obejmujące kanały i rowy podlegające stałemu, regularnemu utrzymaniu nie powinny powodować z reguły drastycznych zmian w warunkach wodnych otoczenia, ich wpływ na otoczenie generalnie jest umiarkowany. Dotyczy to przypadków kiedy działania służą utrzymaniu pewnego poziomu drożności cieków, zapobiegają nadmiernemu zabagnianiu otoczenia, ale uwzględniają jednocześnie potrzebę retencjonowania wody w ich obrębie, tzn. nie służą wyłącznie do ukierunkowanego, jak najszybszego odprowadzenia wody.

W większości przypadków oddziaływania na obszary chronione i ekosystemy zależne od wód obejmują także strefę przyległą do koryta rzeki, tj. siedliska przyrodnicze w obrębie których warunki wodne powiązane są z korytem cieku. Wszystkie działania mają na celu służyć ochronie przyrody, nawet jeżeli będzie konieczne krótkotrwałe przekształcenie jednego z komponentów środowiska, np. podczas prac inwestycyjnych, budowlanych.

Będą one przeprowadzane z uwzględnieniem wszystkich zasad ustawy o ochronie przyrody.

Działania inwestycyjne prowadzone na terenach objętych formami ochrony przyrody muszą być tak prowadzone, aby nie naruszać przedmiotu ich ochrony oraz nie wpływać znacząco negatywnie na integralność tych obszarów, także w skali ponadregionalnej. Wszystkie plany i inwestycje, które nie będą wywierały istotnie negatywnego wpływu na obszary chronione, są dopuszczalne. Nawet w razie stwierdzenia znacząco negatywnego oddziaływania na obszary chronione nie wyklucza się w bezwzględny sposób możliwości zrealizowania przedsięwzięcia czy przyjęcia planu. Odpowiednie władze mogą zezwolić na takie przedsięwzięcie lub plan, jeśli realizuje on wymogi nadrzędnego interesu publicznego, a interes ten nie może być osiągnięty w inny sposób. Każde działanie, które powodowałoby znaczący negatywny wpływ musi uwzględniać konieczność przeprowadzenia działań kompensacyjnych lub przynajmniej działania mające zminimalizować to oddziaływanie.

Dla przedstawienia obszarów, które należy w szczególności chronić, ze względu na występującą w ich rejonie faunę i florę oraz ze względu na to, że stanowią cenne siedliska (np. kompleksy leśne, doliny cieków), żerowiska lub trasy przelotów. Wszelkie inwestycje na tych terenach powinny być szczegółowo przeanalizowane pod kątem ich wpływu na faunę i florę w ujęciu lokalnym i regionalnym.

W przypadku obszarów Natura 2000 mogą one być chronione w różny sposób – gospodarka człowieka nie musi być w ogóle ograniczana, a niekiedy nawet dla zachowania ekosystemów półnaturalnych, wspiera się pewne jej formy. Ochrona musi być po prostu skuteczna, co jest weryfikowane w ramach obowiązkowego monitoringu. Zgodnie z zapisami art. 33, ust. 1 ustawy o ochronie przyrody na obszarach Natura 2000 są zabronione działania, które mogą w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w istotny sposób mogą wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000.

Wskazana jest również ocena oddziaływania funkcjonujących ciągów komunikacyjnych na środowisko oraz zaplanowanie ewentualnych działań kompensacyjnych. Wszystkie plany i inwestycje, które nie będą wywierały istotnie negatywnego wpływu na chronione gatunki i siedliska przyrodnicze, są dopuszczalne. Nawet w razie stwierdzenia znacząco negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000 nie wyklucza się w bezwzględny sposób możliwości zrealizowania przedsięwzięcia czy przyjęcia planu. Odpowiednie władze mogą zezwolić na takie przedsięwzięcie lub plan, jeśli realizuje on wymogi nadrzędnego interesu publicznego, a interes ten nie może być osiągnięty w inny sposób. W takiej sytuacji konieczne jest jednak skompensowanie szkód poniesionych przez

przyrodę, tak aby utrzymać spójność i integralność sieci (np. poprzez stworzenie w innym miejscu siedlisk dogodnych dla chronionych gatunków). Jeśli negatywne oddziaływanie dotyczy siedlisk lub gatunków priorytetowych, zgoda może być wydana tylko jeżeli nadrzędny interes publiczny wiąże się z ochroną zdrowia i życia ludzi, zapewnieniem bezpieczeństwa publicznego albo uzyskaniem korzystnych następstw o pierwszorzędym znaczeniu dla środowiska przyrodniczego. W innych, wyjątkowych przypadkach przed udzieleniem zgody, państwo członkowskie musi wystąpić o opinię do Komisji Europejskiej (www.gdos.gov.pl). Szerokość strefy oddziaływania drogi na strukturę, skład i kluczowe procesy ekologiczne kształtujące dane siedlisko uzależniona jest od zasięgu zmian stosunków wodnych, dyspersji biogenów, zanieczyszczeń i wrażliwości siedlisk. Negatywne skutki funkcjonowania ciągów komunikacyjnych to:

- utrudnienie przemieszczania się zwierząt i roślin,
- wypadki i kolizje drogowe z dzikimi zwierzętami,
- zniszczenie siedlisk w zasięgu przebiegu i oddziaływania drogi,
- przekształcanie terenu przyległego do drogi (osiedlanie się człowieka wzdłuż dróg),
- ekspansja gatunków obcych na danym terenie, związanych z człowiekiem.

Proponowane działania minimalizujące oddziaływania na człowieka, ale również na środowisko, można pogrupować na następujące części: ekrany akustyczne, urządzenia podczyszczające wody opadowe, ogrodzenia, przejścia dla zwierząt, przekrycia ochronne, pasy zieleni izolacyjnej.

Brak realizacji inwestycji z zakresu wałów przeciwpowodziowych będzie dwójako wpływać na różnorodność biologiczną, w tym faunę i florę. Z jednej strony utrzymanie obszaru rozlewisk w przypadku użytkowania ich rolniczo w sytuacji wystąpienia powodzi może doprowadzić do zanieczyszczenia wód powierzchniowych substancjami biogennymi, ksenobiotycznymi oraz zwiększenia ilości osadów w wodzie. Natomiast z drugiej strony w przypadku braku realizacji inwestycji związanych z budowlami przeciwpowodziowymi, można spodziewać się pozytywnego wpływu na środowisko. W nienaruszonym stanie mogą pozostać siedliska i zwierzęta zależne od cyklu rzeki związanego z okresowym wysokim stanem wód.

W planach nie ma budowy dróg, które negatywnie oddziaływałyby na gatunki, siedliska gatunków lub siedliska przyrodnicze, stanowiące przedmioty ochrony ww. obszarów Natura 2000, obszaru chronionego krajobrazu, parku krajobrazowego ani na jego integralność lub jego powiązania z innymi obszarami. Aby uniknąć ewentualnych negatywnych oddziaływań inwestycji zawartych w harmonogramie Programu na zwierzęta należy budować przejścia dla zwierząt: małych (przepusty), średnich (przejścia dolne – np. zespolone i przejścia górne) i dużych (przejścia górne - wiadukty ekologiczne), wprowadzać ograniczenia ostrzegające kierowców przed możliwością wystąpienia kolizji

ze zwierzętami, a także tworząc nowe miejsca siedliskowe i żerowiskowe (nasadzenia krzewów i drzew, zbiorniki wodne). Negatywny wpływ inwestycji drogowych na grzyby, rośliny, tereny zieleni i zadrzewienia przydrożne można ograniczyć poprzez odpowiednie prowadzenie dróg, tak by nie dochodziło do fragmentaryzacji siedlisk. Częstsze kontrole na drogach (w tym także kontrole stanu pojazdów, które mogą zanieczyszczać środowisko) ograniczą możliwość wystąpienia poważnej awarii (w razie wycieku substancji do środowiska).

Budowa infrastruktury związanej z odprowadzaniem ścieków komunalnych oraz wód opadowych i roztopowych niewątpliwie będzie miała pozytywny wpływ na bioróżnorodność zwłaszcza organizmów żyjących w glebie, ponieważ mniejszy udział zanieczyszczeń kierowanych bezpośrednio do gleb to większy udział organizmów w glebie, co za tym idzie lepsza żyzność gleb i jej urodzajność. Gleba o bogatej różnorodności biologicznej pozwala na lepsze kontrolowanie szkodników, ponieważ zawiera cały szereg gatunków drapieżników oraz różne zasoby składników pokarmowych. Niektóre z nich mogą stanowić źródło pożywienia dla szkodników, lecz inne będą dla nich szkodliwe.

W Strategii nie wspomina się o konieczności zaprzestania produkcji rolniczej na analizowanym terenie, tak więc następować będzie dalszy rozwój funkcji rolniczej. Zgodnie z aktualnym sposobem użytkowania gruntów ornych należy dążyć do utrzymania mozaikowego charakteru w strukturze pól uprawnych, łąk, zadrzewień. Pod kątem wpływu rolnictwa zachowanie mozaikowości użytkowania stworzy warunki ostojowe dla zwierząt i roślin. Zaleca się wręcz zachowanie rolniczego charakteru wsi szczególnie na obszarach o korzystnych uwarunkowaniach środowiskowych. Należy podkreślić, że w ramach realizacji działań zaplanowanych w Strategii nie przewiduje się negatywnego wpływu na zadrzewienia śródpolne. W przypadku wycinki drzew i krzewów, tworzących aleje o dużych walorach krajobrazowych, realizacja inwestycji będzie sprzeczna z celami ochrony obszarów i wpłynie na obniżenie ich walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Konieczne jest zastosowanie wariantu technologicznego umożliwiającego pozostawienie alei przydrożnych. Na etapie prowadzenia robót należy zabezpieczyć drzewa (pnie oraz bryły korzeniowe) przed uszkodzeniami. Istotne znaczenie ma również zachowanie i popularyzacja zrównoważonego krajobrazu rolniczego oraz zachowanie populacji rzadkich i chronionych gatunków grzybów, roślin i zwierząt oraz ich siedlisk. Wszystkie inwestycje będą realizowane w taki sposób, aby uwzględniać cele ustanowione dla parku krajobrazowego.

Należy podkreślić, że działania, które będą realizowane w granicach obszarów chronionych będą wykonywane zgodnie z wymaganiami obowiązującymi na terenie przedmiotowego obszaru chronionego. W ramach zaplanowanych działań nie przewiduje się naruszenia przepisów obowiązujących na terenie obszarów chronionych.

Zaplanowane działania będą realizowane tylko i wyłącznie w przypadku, jeśli będą wynikać z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych.

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030, dla którego wykonywana jest prognoza oddziaływania na środowisko ma z zasady charakter proekologiczny. Nie zakłada się zatem realizacji przedsięwzięć, których skutkiem czy efektem byłoby występowanie znaczących negatywnych oddziaływań na wybrane komponenty środowiska, lub pogorszenie zasobów przyrodniczych, jako koszt rozwoju gospodarczego jednostki.

5.2. Zdrowie i bezpieczeństwo ludzi

Zaplanowane działania będą wpływały pozytywnie i długoterminowo na mieszkańców Aglomeracji Konińskiej. Inwestycje polegające na budowie i przebudowie infrastruktury przyczynią się do poprawy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej na terenie Aglomeracji, dzięki zwiększeniu jej dostępności komunikacyjnej. Przedsięwzięcia te wpłyną bezpośrednio na poprawę standardu życia mieszkańców, wzrost atrakcyjności terenów inwestycyjnych oraz poprawy stanu zagospodarowania przestrzeni publicznych.

Ponadto zwiększy się również dostępność do obiektów użyteczności publicznej w związku z poprawą stanu technicznego bazy istniejącej oraz poprawa bezpieczeństwa życia i zdrowia mieszkańców. Powstaną także nowe możliwości do aktywnego spędzania wolnego czasu. Realizacja wskazanych kierunków działań nie tylko wzmocni atrakcyjność Aglomeracji, ale także podniesie jakość życia mieszkańców. Działania termomodernizacyjne wpłyną pozytywnie na efektywność energetyczną budynków, zmniejszając tym samym konieczne koszty ich eksploatacji. Pomimo ewentualnych, krótkoterminowych, lokalnych uciążliwości na etapie realizacji planowanych zadań infrastrukturalnych, ich realizacja będzie mieć pozytywny wpływ na życie ludzi.

Jako działania chroniące przed wpływem hałasu i pól elektroenergetycznych, proponuje się głównie działania kontrolne, monitoring i przestrzeganie obszarów wolnych od zagospodarowania wokół miejsc narażonych na ekspozycję na te zagrożenia.

Teren Aglomeracji powinien zostać pokryty opracowanymi MPZP. W MPZP powinny zostać określone warunki dotyczące minimalizacji hałasu, co będzie ograniczało powstawanie obiektów, które mogłyby ponadnormatywnie oddziaływać na obszary wymagające ochrony pod kątem narażenia na emisję hałasu, czy też innych emisji i czynników negatywnie wpływających na zdrowie i bezpieczeństwo człowieka.

Modernizacja ciągów komunikacyjnych (oraz wszelkie prace związane z budową), o ile, lokalnie i w krótkim okresie czasu, może negatywnie wpływać na jakość środowiska, w tym na człowieka, mieszkańca Aglomeracji, to w efekcie ma doprowadzić również do zmniejszenia natężenia hałasu na drogach. Nie ulega jednak wątpliwości, że hałas komunikacyjny będzie wzrastał, ponieważ na drogach pojawia się coraz więcej samochodów. Rozprzestrzenianie się zabudowy na tereny wiejskie będzie powodować konieczność rozbudowy dróg lokalnych, wprowadzanie w dalszej kolejności ograniczeń w prędkości (ze względów bezpieczeństwa), czy modernizacji układów komunikacyjnych w celu upłynnienia ruchu na odcinkach, gdzie będą występować korki. W związku z powyższym promocja transportu publicznego jest jak najbardziej zasadna, aby ułatwić i usprawnić komunikację pomiędzy największymi miejscowościami Aglomeracji, lub w skali regionalnej np. z Koninem, gdzie znajduje zatrudnienie część mieszkańców Aglomeracji.

Obecnie na terenie Aglomeracji nie planuje się inwestycji, które mogą doprowadzić do wystąpienia poważnej awarii. W tej sytuacji Strategia, z braku potrzeby, nie określa ewentualnych, niezbędnych działań zapobiegawczych. Proponuje się natomiast, aby wzmocnić kontrolę transportu substancji niebezpiecznych przez teren Aglomeracji, tak aby zapobiegać awariom.

Zapisy dotyczące modernizacji dróg niewątpliwie wpłyną także na poprawę bezpieczeństwa na drogach, a tym samym na bezpieczeństwo transportowanych substancji i materiałów.

Zaniechanie realizacji działań na poziomie ogólnokrajowym, może również skutkować niekontrolowanym wzrostem zanieczyszczenia środowiska, ograniczeniem terenów rekreacyjnych oraz degradacją walorów krajobrazowych. Związane jest to z pośrednim, bądź bezpośrednim wpływem braku realizacji działań na poszczególne komponenty środowiska takie jak woda, gleby czy powietrze, które stanowią integralną sferę życia ludzi. Inwestycje proponowane do odstępstw z art. 4 ust. 7 RDW planowane na obszarze dorzecza Odry mają na celu głównie ochronę przeciwpowodziową. Zaniechanie realizacji inwestycji będzie miało negatywny wpływ na jakość życia ludzi, zwiększając prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi na obszarach zagrożonych zalaniem. Wystąpienie powodzi może spowodować znaczne straty materialne, ponadto stwarza również zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi. Oprócz ochrony przeciwpowodziowej planowane inwestycje mają na celu retencję wód, ochronę przed suszą czy poprawę stosunków wodnych na terenach zmeliorowanych. Zaniechanie realizacji może przyczynić się do dalszych deficytów wody w okresie suszy, co wpłynie negatywnie na wielkość plonów, a tym samym na jakość życia ludzi. Realizacja zapisów Dyrektyw dotyczących wody przeznaczonej do spożycia oraz kąpielisk, wpłyną pozytywnie na zdrowie ludzi.

Zapewnienie odpowiednio uzdatnionej wody, możliwości informowania społeczeństwa o potencjalnym skażeniu wody czy możliwość podjęcia szybkiej reakcji, w przypadku wystąpienia skażenia, w celu jego eliminacji, przyczyni się do ograniczenia zatruć lub zachorowań ludzi. Realizacja wymogów pozostałych Dyrektyw wpłynie pozytywnie na stan środowiska przyrodniczego, poprzez ograniczenie presji związanych z gospodarką komunalną czy przemysłem, co przełoży się na poprawę stanu wody, gleby oraz powietrza. Poprawa warunków środowiska wpłynie pozytywnie na krajobraz, walory turystyczne co wymiennie przełoży się na poprawę warunków życia oraz zdrowie ludzi. Przeprowadzenie działań dla obszarów chronionych, może wpłynąć pozytywnie, jak i negatywnie na ludzi, jakość ich życia i zdrowie. Wpływ pozytywny to głównie odtworzenie bioróżnorodności chronionych obszarów, a przez to podniesienie ich atrakcyjności turystycznej. Wpływ negatywny wynika ze zmiany sposobu zarobkowania lub pogorszenia sytuacji materialnej okolicznej ludności w wyniku ograniczeń w użytkowaniu terenu.

Przeprowadzona ocena wykazała, że praktycznie wszystkie działania wskazane w Strategii mające na celu poprawę jakości wód powierzchniowych i podziemnych, będą pośrednio, pozytywnie i długotrwale wpływać na jakość życia i zdrowie ludzi. Potencjalny, pośredni, negatywny wpływ działań obejmujących budowę nowych obiektów infrastruktury technicznej, związany ze wzrostem zapylenia powietrza i hałasem występującym na etapie budowy obiektów, będzie nieznaczny, lokalny i ustąpi wraz z zakończeniem inwestycji.

Ze względu na walory przyrodnicze Aglomeracji jedną z coraz ważniejszych jej funkcji staje się turystyka i rekreacja. Jest to funkcja mająca wpływ na samopoczucie mieszkańców i ich zadowolenie z funkcjonowania na danym terenie, ale z drugiej strony mająca wpływ na środowisko przyrodnicze. Rozwój usług rekreacji powinien być zrównoważony i zharmonizowany ze środowiskiem przyrodniczym, ponieważ rekreacja rozwija się głównie w oparciu o zasoby przyrodnicze. Każda forma zagospodarowania turystycznego oraz zaplanowanie wykorzystania konkretnych miejsc pod rekreację musi być szczegółowo ocenione pod kątem wpływu na środowisko. Obszary chronione są często narażone na wydeptywanie, niszczenie roślinności, co powoduje cofanie się lub zanikanie siedlisk, przebywanie turystów w niewłaściwych miejscach również może negatywnie wpływać na tereny cenne pod względem przyrodniczym, a położone w miejscach o największych walorach.

W Strategii wskazuje się na podejmowanie działań związanych z poprawą zarządzania sektorem gospodarki odpadami. Poprzez realizację zadania poprawią się warunki życia i zdrowia mieszkańców oraz stanu środowiska naturalnego.

5.3. Wody powierzchniowe i podziemne

Rozbudowa i prawidłowe utrzymanie systemów melioracji na terenie Aglomeracji, odbudowa wałów powodziowych to inwestycje służące technicznemu zabezpieczeniu przeciwpowodziowemu. Należy mieć na uwadze, że ewentualna powódź (poza nielicznymi wyjątkami) stanowi zagrożenie dla środowiska przyrodniczego – skażenie terenów zalanych. Działania w zakresie ochrony przeciwpowodziowej mają wymiar pozytywny z uwagi na ochronę życia i zdrowia ludzi, dóbr materialnych oraz kulturowych. Oddziaływania będą miały charakter pośredni i długoterminowy. Działania te przyczynią się do poprawy jakości wód powierzchniowych oraz zdrowia i bezpieczeństwa ludności oraz do wyeliminowania ryzyka strat materialnych, ludzkich i środowiskowych terenów zalanych w wyniku powodzi.

W obszarze gospodarki wodno-ściekowej służą przede wszystkim rozbudowie infrastruktury ujęć, uzdatnienia i przesyłu wód, a także oczyszczaniu ścieków.

Rozbudowa sieci wodociągowej oraz modernizacja urządzeń wodociągowych przełoży się na poprawę jakości wody przeznaczonej do spożycia, a przez to bezpośrednio i długoterminowo na zdrowie mieszkańców oraz ogólne podniesienie standardu życia. Dzięki realizacji zadań modernizacyjnych możliwe będzie ograniczenie strat wody na sieci, a tym samym ograniczenie zużycia wody.

Zadania związane z rozbudową systemu kanalizacyjnego przyczynią się do ograniczenia niekontrolowanej emisji zanieczyszczeń do wód, ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych, a tym samym do poprawy jakości tych wód. Generalnie realizacja zadań i inwestycji z zakresu gospodarki wodno-ściekowej będzie miała bezpośredni, długoterminowy, pozytywny wpływ na środowisko wodne m.in. poprzez zmniejszenie ilości odprowadzanych do środowiska ścieków nieoczyszczonych ze źródeł komunalnych, a pośrednio również na zdrowie ludzi. Realizacja tych działań jest niezbędna i w efekcie korzystna dla środowiska.

Ewentualna uciążliwość dla środowiska związana z rozwojem i modernizacją sieci kanalizacyjnej oraz z modernizacją oczyszczalni ścieków może wystąpić w miejscu zrzutu z oczyszczalni do wód powierzchniowych z tytułu odprowadzenia większej ilości oczyszczonych ścieków. Wpływ ścieków odprowadzanych z oczyszczalni na jakość wody w odbiorniku uzależniony jest nie tylko od ilości oraz stężenia zanieczyszczeń w nich zawartych, lecz także od wielkości przepływu w tymże cieku i aktualnej jakości wód tego odbiornika. Możliwe jest występowanie sytuacji, w której odprowadza się ścieki zawierające zanieczyszczenia w dopuszczalnych stężeniach mimo wszystko może niekorzystnie oddziaływać na wody. Wprowadzenie do wód rzeki przy niskim przepływie znacznego ładunku zanieczyszczeń może w konsekwencji wpłynąć negatywnie na jej

naturalną zdolność samooczyszczania i stopniowe pogarszanie się jakości prowadzonych przez nią wód.

Na etapie robót budowlanych ścieki bytowe będą gromadzone w przenośnych kontenerach sanitarnych zlokalizowanych na zapleczu socjalnym. Będą one systematycznie wywożone i opróżniane zgodnie z obowiązującymi zasadami. W związku z powyższym nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko wodne. Pozytywny wpływ na jakość wód mogą mieć działania związane z rozbudową sieci kanalizacyjnej oraz zwiększenie retencji. Podniesie się komfort życia mieszkańców Aglomeracji, a rozbudowa sieci kanalizacyjnej wpłynie na minimalizację niekontrolowanego odprowadzania ścieków z gospodarstw domowych. Modernizacja tej infrastruktury ma z kolei na celu zwiększenie bezpieczeństwa funkcjonowania całej gospodarki wodno-ściekowej w Aglomeracji, co pozwoli na zminimalizowanie ryzyka wystąpienia szkód dla środowiska i mieszkańców, na terenie gdzie występują obszary cenne pod względem przyrodniczym. W ostatnich pięciu latach w Polsce wystąpiły niekorzystne zjawiska pogodowe i zmiany w klimacie, które obserwuje się na całym świecie. Wielkopolska wschodnia jest regionem, który odczuwa największe deficyty wodne w kraju. Również Aglomeracja Konińska odczuwa skutki zmian klimatycznych. Susza, która jest największym wyzwaniem dla Wielkopolski, osiągnęła maksymalny zasięg i intensywność od 2015 roku. Od tego czasu występuje niedobór wody. Na systematyczne obniżenie poziomu wody w rzekach całego kraju ma wpływ przede wszystkim niedobór opadów. W 2019 roku w Regionie Wodnym Warty, za wyjątkiem stycznia i maja, miesięczne sumy opadów były znacznie poniżej średniej. W okresie letnim obserwowano falę upałów z tendencją do wydłużania czasu ich występowania. Zimy w zlewni Warty były również ciepłe, a pokrywa śnieżna praktycznie nie występowała. Lata 2018 i 2019, biorąc pod uwagę roczną temperaturę powietrza, zostały określone jako ekstremalnie ciepłe. Obecnie w prawie całym Regionie Wodnym Warty występuje problem deficytu wody. Dlatego też w kolejnych latach należy podjąć prace polegające na zwiększeniu retencji.

Realizacja inwestycji w zakresie infrastruktury drogowej może skutkować negatywnym wpływem na środowisko. Podczas realizacji przedsięwzięcia wody opadowe z rejonu budowy mogą być odprowadzane bezpośrednio do wód powierzchniowych, co może wiązać się z negatywnym na nie wpływem ze względu na zawartość substancji biogenych i ksenobiotycznych. Podczas realizacji prac budowlanych realizowanych w obszarze międzywala oraz w korycie rzeki istnieje ryzyko zanieczyszczenia środowiska naturalnego substancjami ksenobiotycznymi pochodzącymi z materiałów budowlanych oraz maszyn i innego stosowanego sprzętu. Brak realizacji programu działań służącego osiągnięciu celów środowiskowych będzie przyczyniać się do nieprawidłowego korzystania z wód, co z kolei przyczyni się do pogorszenia jakości wód np. na skutek wzrostu ich eutrofizacji. Będzie to niosło za sobą szereg konsekwencji np. w postaci niepożądanego zakłócenia

biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie wielu parametrów oceny wód powierzchniowych.

Natomiast zaniechanie kontroli powstającej zabudowy koryta cieku, spowodować może degradację środowiska naturalnego i przyczynić się do pogorszenia stanu i jakości zasobów wód powierzchniowych.

Ponadto należy stwierdzić, że działania przewidziane w Strategii nie spowodują znaczącego negatywnego oddziaływania na jednolite części wód. Wręcz przeciwnie, stwierdza się że realizacja ustaleń projektu przyczyni się do osiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, zatwierdzonym na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 18.10.2016 r. przez Prezesa Rady Ministrów. Obowiązujący obecnie zaktualizowany Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (aPGW) został zatwierdzony przez Radę Ministrów i opublikowany w dniu 6 grudnia 2016 r. w drodze rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r., poz. 1967). Przy ustalaniu celów środowiskowych dla JCWP brano pod uwagę aktualny stan JCWP w związku z wymaganym zgodnie z RDW warunkiem niepogarszania ich stanu. Dla jednolitych części wód, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Ponadto, ustalając cele uwzględniano także różnicę pomiędzy naturalnymi, a silnie zmienionymi oraz sztucznymi częściami wód. Dla naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, dla silnie zmienionych i sztucznych części wód – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Ponadto, w obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału konieczne będzie dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego. Biorąc powyższe pod uwagę, następujące działanie podjęte w ramach Strategii przyczynią się do realizacji celów określonych w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry:

- Realizacja kompleksowych projektów z zakresu gospodarki wodno-ściekowej (oczyszczalnie, sieci kanalizacyjne i wodociągowe, osady ściekowe) w ramach KPOŚK
- Rozwój inteligentnych systemów zarządzania sieciami wodno-kanalizacyjnymi,
- Wsparcie działań służących rozwojowi infrastruktury niezbędnej do ujęcia, uzdatniania, magazynowania i dystrybucji wody do spożycia,
- Program wsparcia retencji (w tym edukacja),
- Rozwój zintegrowanych i systemowych działań adaptacyjnych do zmian klimatu poprzez wsparcie małej retencji wodnej i mikroretencji i rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury, likwidacji wysp ciepła,

- Budowa, przebudowa lub remont urządzeń wodnych i infrastruktury towarzyszącej służących zmniejszeniu skutków susz i powodzi.

Działania podejmowane w ramach Strategii przyczynią się do realizacji celów określonych w ww. Planie, ponieważ ograniczone zostanie m.in. przedostawanie się zanieczyszczeń do wód i gleb, co również wpłynie pozytywnie na stan JCWP. Zatrzymanie wód deszczowych korzystnie wpływa na gospodarkę wodną zlewni pozwala odbudowywać zasoby wód podziemnych. Rozwiązania takie są traktowane jako prośrodowiskowe, bowiem nie prowadzą do degradacji ekosystemów wodnych i od wód zależnych.

Powołując się na zapisy prognozy oddziaływania na środowisko dla aPGW wskazuje się najważniejsze oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne. Wdrożenie działań na szczeblu krajowym dla wszystkich jednolitych części wód ma zapewnić osiągnięcie założonych celów środowiskowych oraz wpływać będzie w sposób pozytywny na komponenty środowiska, w tym na stan różnorodności biologicznej, flory i fauny poprzez ochronę siedlisk oraz gatunków. Realizacja zapisów prawa umożliwi wskazanie potencjalnych źródeł oddziaływań planowanej inwestycji na bioróżnorodność, florę i faunę oraz wdrożenie działań minimalizujących negatywny wpływ na środowisko bądź też wykonanie inwestycji w wariancie mniej uciążliwym, w przypadku znaczących negatywnych oddziaływań pozwoli na zastosowanie kompensacji przyrodniczej. Ponadto realizacja działań przyczyni się do ograniczenia wprowadzanych do wód ścieków komunalnych oraz zanieczyszczeń pochodzących z terenów rolniczych, jak również z innych źródeł związanych z działalnością antropogeniczną. Na obszarze dorzecza Odry wskazuje się do realizacji m.in. działania z kategorii: gospodarka komunalna, rolnictwo czy działania organizacyjno-prawne i edukacyjne. Realizacja tych działań w głównej mierze przyczyni się do ograniczenia dopływu do wód zanieczyszczeń w tym substancji biogenych z różnych źródeł. Ograniczenie dopływu zanieczyszczeń pozytywnie wpłynie na stan wód, a pośrednio na siedliska oraz organizmy wodne. Realizacja działań z kategorii monitoring pozwoli na śledzenie zmian w wodach i w razie konieczności, dobór odpowiednich działań w celu poprawy stanu omawianego komponentu. W przypadku realizacji działań zmierzających do udroźnienia cieków w zakresie ciągłości morfologicznej oddziaływanie będą miały charakter pozytywny głównie na ichtiofaunę i bezkręgowce. Główne pozytywne oddziaływanie będzie skupione wśród gatunków ryb dwuśrodowiskowych oraz reofilnych. Realizacja działań z zakresu rekultywacji doprowadzi do przywrócenia jeziorom stanu co najmniej dobrego, co w wyniku m.in. poprawy warunków tlenowych spowoduje wzrost bioróżnorodności, a tym samym pozytywnie wpłynie na omawiany komponent.

Przeprowadzenie działań dla obszarów chronionych może wpłynąć pozytywnie na stan wód powierzchniowych na obszarze dorzecza Odry, zarówno w sposób bezpośrednio

poprzez ograniczenie emisji substancji biogennych i ksenobiotycznych, zachowanie naturalnej bioróżnorodności, jak i w sposób pośredni poprzez ograniczenie spływu powierzchniowego substancji biogennych ze źródeł rolniczych, zapobieganie eutrofizacji zbiorników. Należy zauważyć, iż przy zastosowaniu działań minimalizujących oraz biorąc pod uwagę pozytywne aspekty realizacji tych działań, możliwe negatywne oddziaływanie można uznać za pomijalne. Utrzymanie bioróżnorodności cieków decyduje o ich naturalnej pojemności samooczyszczania, w związku z tym planowane inwestycje wpłyną pozytywnie na stan/potencjał ekologiczny udrożnionych cieków.

Prace w ramach inwestycji mają wpływ zarówno na elementy biologiczne wód: skład, liczebność i strukturę ichtiofauny, fitoplanktonu, makrobentosu, fitobentosu oraz makrobezkręgowce bentosowe, warunki morfologiczne (ujednolicenie struktury stref przybrzeżnych, szczególnie ważne przy symetrycznych przekrojach koryta), elementy hydromorfologiczne: ciągłość rzeki, warunki morfologiczne (głębokość rzeki, zmiany szerokości, struktur podłoża koryta, szybkość prądu), warunki fizykochemiczne wody: temperaturę, zawiesinę ogólną, warunki tlenowe. Negatywne oddziaływania nie ograniczają się jedynie do miejsca realizacji inwestycji, ale również mogą wystąpić poniżej planowanej inwestycji. Należy zaznaczyć, iż zastosowanie odpowiednich materiałów (naturalnych) do umocnień może w znacznym stopniu ograniczyć niekorzystny wpływ prac związanych z ingerencją w koryto. Budowa wałów wpłynie negatywnie na wody poprzez zmianę prędkości przepływu oraz w znacznym stopniu ograniczy możliwości naturalnego meandrowania.

Brak realizacji aPGW w kontekście wód podziemnych może przyczynić się do pogorszenia stanu wód podziemnych. Na skutek nadmiernej eksploatacji zasobów może dochodzić do obniżenia zwierciadła wód podziemnych. W związku z tym niezrealizowanie działań związanych z kontrolą gospodarowania wodami bądź obowiązkiem uzyskania pozwolenia wodnoprawnego może negatywnie oddziaływać na wody podziemne. Brak realizacji działania polegającego na zakazie odprowadzania ścieków bezpośrednio do wód podziemnych będzie powodował niekontrolowany bezpośredni dopływ zanieczyszczeń do wód podziemnych. Zaniechanie działania polegającego na przeprowadzeniu procedury oceny oddziaływania planowanych przedsięwzięć na środowisko może przyczynić się do braku rozpoznania źródeł negatywnego oddziaływania realizacji i funkcjonowania przedsięwzięcia na zasoby wód podziemnych. W związku z brakiem rozpoznania źródeł oddziaływań nie zostaną wdrożone działania łagodzące i eliminujące potencjalne oddziaływanie, co może doprowadzić do zanieczyszczenia zasobów wód podziemnych lub zubożenia zasobów wód podziemnych w wyniku prowadzonej działalności. Ponadto, brak realizacji działań wynikających z dyrektyw wskazanych w katalogu działań krajowych będzie negatywnie wpływać na omawiany komponent w związku z emisją substancji związanych z działalnością antropogeniczną ze źródeł takich

jak przemysł i rolnictwo wykorzystujące osady ściekowe, mogących przedostawać się do wód podziemnych.

Zaniechanie realizacji działań dla obszarów chronionych może wpłynąć negatywnie na stan wód podziemnych poprzez obniżenie poziomu wód gruntowych oraz pogorszenie stanu chemicznego ze względu na nieograniczenie nieczystości dostających się z wodą do cieków jezior oraz gruntów. Działania zawarte w projekcie aPWŚK, zwłaszcza mające na celu poprawę jakości wód powierzchniowych mają pozytywny wpływ na stan JCWPd na obszarze dorzecza Odry. Zaniechanie realizacji działań z kategorii działań organizacyjno-prawnych i edukacyjnych może wpłynąć w sposób pośredni negatywnie na stan chemiczny oraz ilościowy JCWPd. Brak realizacji działań z kategorii: gospodarka komunalna, nie wpłynie na zmiany ilości wód podziemnych oraz nie zmieni w żadnym stopniu położenia zwierciadła wód podziemnych przypowierzchniowych poziomów wodonośnych. Natomiast brak realizacji działań – zwłaszcza związanych z budową i modernizacją sieci kanalizacyjnych, przyczyni się do pogorszenia stanu chemicznego JCWPd. Brak realizacji działań kontrolnych spowoduje utrzymanie presji antropogenicznej i z pewnością wzrost ładunku zanieczyszczeń trafiającego do najpłytszych warstw wodonośnych (do lokalnych systemów krążenia). Brak działań związanych z przywróceniem drożności odcinków rzek wywoła okresowe podtopienia w okresach zwiększonych przepływów wód powierzchniowych, co może spowodować krótkotrwałe odwrócenie naturalnego układu hydrogeologicznego oraz infiltrację zanieczyszczonych wód powierzchniowych do warstw wodonośnych. Brak realizacji działań dla JCW może spowodować, w kontekście oceny stanu chemicznego, że jakość wody do spożycia ulegnie pogorszeniu. Prognozuje się, iż brak realizacji działań wyznaczonych dla osiągnięcia dobrego stanu/potencjału wód powierzchniowych będzie miał wpływ na pogorszenie stanu chemicznego i podrzędnie ilościowego wód podziemnych.

Jednolite części wód, dla których w Planie gospodarowania wodami określono zły stan lub wskazano jako zagrożone osiągnięciem celów środowiskowych, należy traktować jako szczególnie wrażliwe w kontekście generowanych przez poszczególne przedsięwzięcia oddziaływań. Należy podkreślić, że ocena wpływu konkretnego przedsięwzięcia na jcw jest dokonywana na etapie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Prawidłowo przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko skutecznie wskazuje możliwości eliminacji potencjalnych negatywnych oddziaływań na cele ochrony jcw.

Analizę wpływu planowanych na obszarze dorzeczy inwestycji odniesiono do poszczególnych jednolitych części wód, dla których indywidualnie rozpatrywano wpływ podejmowanych w jej obrębie działań na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych. Analizie zostały poddane inwestycje polegające na budowie,

przebudowie lub remoncie planowanych lub istniejących obiektów hydrotechnicznych oraz pozostałych inwestycji mających wpływ na hydromorfologię cieków wód powierzchniowych. Indywidualna ocena wpływu każdej inwestycji na jcw (powierzchniowych i podziemnych) pozwoliła na stworzenie dwóch podstawowych list inwestycji, tj.:

- Lista nr 1 – Inwestycje, które nie wpływają negatywnie na osiągnięcie dobrego stanu wód lub nie pogarszają stanu wód, , w związku z tym ich realizacja będzie możliwa bez dalszych obostrzeń,

- Lista nr 2 – Inwestycje, które mogą spowodować nieosiągnięcie dobrego stanu wód lub pogorszenie stanu/potencjału i dla których należy rozważyć zastosowanie odstępstwa w myśl art. 4 ust. 7 RDW.

Inwestycje z Listy nr 2, dla których stwierdzono spełnienie przesłanek z art. 4.7 RDW wpisano do aktualizacji planów gospodarowania wodami i przypisano im odstępstwo z art. 4.7 RDW.

Działania przewidziane do realizacji w ramach Strategii są w większości ukierunkowane pośrednio lub bezpośrednio na ochronę lub poprawę stanu wód powierzchniowych oraz podziemnych.

Bezpośrednio największe korzyści dla stanu wód powierzchniowych przyniesie realizacja działań polegających na budowie, rozbudowie i modernizacji sieci kanalizacyjnych i wodociągowych, jak również infrastruktury towarzyszącej, które służą ochronie wód. Podobne oddziaływanie niosą ze sobą działania związane z racjonalnym zużyciem wody. Pozytywnie oddziaływać na wody będą działania związane z przeciwdziałaniem występowania powodzi i suszy. Swobodny przepływ rzeki możliwość meandrowania sprzyja naturalnemu oczyszczaniu się wód płynących, a okresowe zalewanie dolin rzecznych sprzyja rozwojowi naturalnych siedlisk nadrzecznych tj. lasy łęgowe, które charakteryzują się bogactwem flory i fauny.

Planowane działania w ramach gospodarki wodnej oraz ochrony będą, więc prowadziły nie tylko do ograniczenia ryzyka oraz skutków wywołanych ponadnormatywnymi wezbraniami prowadzącymi do powodzi, ale także do poprawy jakości wód. Pośrednie i bezpośrednie zwiększanie zasobów wodnych będzie przeciwdziałało występowaniu i negatywnym skutkom suszy.

Ze środowiskiem wodnym powiązany jest także sektor energetyczny. Dlatego projekty związane z poprawą efektywności energetycznej, z popularyzacją oszczędzania energii oraz promowaniem odnawialnych źródeł energii, pośrednio pozytywnie będą wpływać na wody poprzez zmniejszenie ich poboru do celów chłodniczych przez sektor energetyczny. Pozytywny wpływ na wody wykazują także działania zmniejszające zanieczyszczanie powietrza poprzez ograniczenie ich depozycji w wodach. Na redukcję

zanieczyszczeń przedostających się do wód mają również wpływ niektóre z działań z zakresu rozbudowy i przebudowy infrastruktury drogowej regionu. Woda wykazuje cechy mobilności w środowisku, co za tym idzie poprawa stanu jakości powietrza wpływa na poprawę stanu jakości wody.

W ramach zaplanowanych kierunków działań przewidziano do realizacji działania polegające na modernizacji infrastruktury dróg wodnych Warty i Kanału Ślesińskiego. Nie określono jednak szczegółowo, na czym konkretnie będzie polegała zaplanowana modernizacja. Z uwagi na szczególną lokalizację w obrębie dolin cieków, możliwości oddziaływania na wody podziemne w trakcie samej budowy, modernizacji czy remontu obiektów hydrotechnicznych, będą dotyczyły przede wszystkim wód powierzchniowych. Drenaż wód podziemnych w osadach dolinnych przez ciek główny jest tak silny, że zanieczyszczenia mogące powstać w trakcie prac budowlanych i remontowych przemieszczają się zgodnie z lokalnymi liniami prądu wód podziemnych do koryta. Prędkość rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w aluwiach, w zależności od spadków lustra wód powierzchniowych, następuje z prędkością od kilku do kilkudziesięciu metrów na dobę. W takich lokalizacjach inwestycji, zanieczyszczenie wód podziemnych jest praktycznie niemożliwe z uwagi na brak infiltracji pionowej. Działania w tym zakresie mają charakter przede wszystkim modernizacji i odbudowy urządzeń hydrotechnicznych i budowli regulacyjnych. Z uwagi na charakter planowanych prac, które obejmują remont i modernizację istniejącej infrastruktury, planowane działania nie będą wpływać na wody powierzchniowe oraz nie będą powodować wpływu na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych w JCWP, co zostało podkreślone w opracowaniach środowiskowych dla tego przedsięwzięcia. Oddziaływania na etapie realizacji będą miały charakter krótkotrwały, o niewielkiej skali, ze względu na charakter prowadzonych prac można stwierdzić, że będą dotyczyć tylko granic terenu, na którym zlokalizowane są modernizowane i remontowane obiekty. Nie są zatem działaniami, które wprowadzają nowe istotne elementy w przestrzeni (obiekty kubaturowe i infrastrukturalne), nie wprowadzają także zmian w funkcjach i przeznaczeniu danych obiektów dlatego nie będą negatywnie wpływać na inne komponenty środowiska.

W ramach projektu Strategii zaplanowano działania pn. „Regulacja powiązań wodnych oraz rozwój technicznej infrastruktury i infrastruktury dla turystyki wodnej na szlaku Wielkiej Pętli Wielkopolski”. W ramach tego działania przewidziano przede wszystkim rewitalizację terenu nad jeziorem Pątnowskim, gdzie znajduje się już Miejski Ośrodek Wypoczynkowy „Przystań Gosławice”. Znajduje się tam przystań wodna położona na wodnym szlaku Wielkiej Pętli Wielkopolski, która oferuje 50 miejsc postojowych przy trzech pomostach. Przygotowana jest do obsługi wodniaków od maja do października. Oferuje cumowanie i slipowanie jachtów, prąd i wodę na kei, parking samochodowy oraz sanitariaty i pomieszczenie dla matki z dzieckiem. Ośrodek funkcjonuje sezonowo: wynajem domków letniskowych w okresie od maja do września i sezon żeglarski

(cumowanie i slipowanie jachtów) w okresie od maja do października. Głównym celem analizowanego kierunku jest rewitalizacja MOW „Przystań Gosławice” i otwarcie tam Centrum Szkolenia Żeglarstwa na Wielkiej Pętli Wielkopolski. Prace inwestycyjne Centrum Szkolenia Żeglarstwa Wielkiej Pętli Wielkopolski będą polegały m.in. na: budowie hangaru z salkami konferencyjnymi i treningowymi dla treningów na symulatorach łodzi żeglarskich, zakupie i zainstalowaniu symulatora łodzi żeglarskich dla treningu umiejętności poza akwenem, przebudowie trzech pomostów ze stałych na pływające, budowie platformy treningowej na Jeziorze Pątnowskim z sygnalizatorem bezpieczeństwa, budowie slipu do wodowania łodzi z niezbędnym umocnieniem nabrzeża, sporządzeniu mapy geologicznej dna akwenu, wyposażeniu akwenu w świecące boje oznaczające szlak żeglowny, budowie przechowalni/zimowania sprzętu wodnego - pralni i suszarni odzieży i sprzętu sportowego żeglarzy, budowie zaplecza sanitarnego, budowie zaplecza technicznego z całorocznym serwisem sprzętu żeglarskiego, budowa i montaż dźwigu przy nabrzeżu, opracowaniu i wprowadzeniu aplikacji do rezerwacji miejsc cumowniczych, zagospodarowaniu wyspy położonej naprzeciwko Przystani Gosławice - utworzenie/zakup floty dedykowanej dla szkoleń.

Powyższy opis działań zaplanowanych do realizacji w ramach celu pn. „regulacja powiązań wodnych oraz rozwój technicznej infrastruktury i infrastruktury dla turystyki wodnej na szlaku Wielkiej Pętli Wielkopolski” nie wskazują, iż należą one do przedsięwzięć mogących znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko, w tym wody i obszary chronione, czy obszary Natura 2000. Zaplanowane działania będą realizowane na terenie, który jest przekształcony antropogenicznie i jest już pod wpływem działalności człowieka. Zatem zaplanowany kierunek działań nie będzie negatywnie oddziaływał na środowisko wodne. Ponadto, zaplanowano kierunek działań nie zakłada wykonywania zadań, które stanowią zakaz ustanowiony na obszarze Goplańsko-Kujawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, na którym zaplanowano realizację opisanego wyżej celu.

W ramach projektu Strategii zaplanowano również działanie polegające na wykorzystaniu potencjału wód geotermalnych. Mimo że Wielkopolska bogata jest w złoża wód geotermalnych, to nie wszędzie są warunki do ich wykorzystania. Barierą są między innymi wysokie koszty wykonania tak głębokich odwiertów. Pierwszy otwór geotermalny w Wielkopolsce powstał w Poznaniu. Tam na głębokości 1306 metrów dowiercono się do wody o temperaturze 40 stopni Celsjusza. Na bazie tego otworu powstał kompleks rekreacyjno-sportowy Termy Maltańskie. W Wielkopolsce Wschodniej pierwszy otwór poszukiwawczo- wydobywczy wód geotermalnych powstał w Koninie. Na pierwsze złożę gorącej wody natrafiono na głębokości 1620 m. Tam woda ma temperaturę 62 stopnie Celsjusza. Znacznie bogatsze temperaturowo złoża są głębiej. Na głębokości 2 660 metrów dowiercono się do złóż o temperaturze ponad 90 stopni Celsjusza. Wody te, oprócz wysokiej temperatury, mają wiele związków mineralnych i mogą być wykorzystane nie tylko do ogrzewania miasta, ale i do celów leczniczych czy rekreacyjnych. Energia

geotermalna jest jednym z alternatywnych, tak zwanych czystych ekologicznie źródeł energii. Jej kluczowe cechy, takie jak odnawialność i wielkość zasobów sprawiają, że jest to bogactwo praktycznie niewyczerpalne (możliwe do długotrwałego wykorzystania). Poprzez zatłaczanie wody odpadowej następuje eliminacja negatywnych czynników niszczących środowisko – termicznych, chemicznych i osiadania gruntu, jednocześnie zasilany jest zbiornik geotermalny, przez co przedłuża się istnienie zasobów wód. Wykorzystanie energii geotermalnej nie wpływa negatywnie na stan środowiska przyrodniczego w porównaniu ze stosowaniem konwencjonalnych źródeł energii i pozwala na jego zrównoważony rozwój. Przy eksploatacji energii z głębi Ziemi nie wytwarza się zanieczyszczeń lub tylko niewielkie ich ilości. Największe obciążenia środowiska przyrodniczego, podczas całego okresu działalności zakładu geotermalnego, występują na etapie jego przygotowywania (np. w związku z wykonaniem odwiertów), nie zaś dalszego funkcjonowania. Samo wykorzystanie zasobów energii ciepła Ziemi jest zupełnie wolne od jakiegokolwiek wpływu na emisję zanieczyszczeń do atmosfery i powstawanie efektu cieplarnianego.

5.4. Powietrze i klimat

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej przewiduje realizację szeregu kierunków działań. W trakcie prac budowlanych należy spodziewać się okresowych emisji pyłów i gazów, spowodowanych pracami budowlanymi i konstrukcyjno-montażowymi (wykopy, wzmożony ruch pojazdów itp.). Uciążliwości z nimi związane ustąpią po zakończeniu prac budowlanych.

Część z projektów przewidzianych w Strategii ukierunkowana jest bezpośrednio lub pośrednio na poprawę jakości powietrza atmosferycznego oraz minimalizację emisji gazów cieplarnianych, a także przeciwdziałanie zmianom klimatu.

Szczególną rolę w tym zestawieniu pełnią projekty obejmujące termomodernizację budynków użyteczności publicznych oraz wsparcie termomodernizacji budynków mieszkalnych, montaż odnawialnych źródeł energii oraz rozbudowa sieci ścieżek rowerowych. Pozwoli to na ograniczenie zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną dla potrzeb tych budynków, a także zwiększy wykorzystanie transportu niezmotoryzowanego i co za tym idzie ograniczy niską emisję.

Ponadto pośrednie oddziaływanie na poprawę jakości środowiska i przeciwdziałanie zmianom klimatu będą posiadały takie projekty jak:

Zaplanowana budowa, przebudowa i modernizacja infrastruktury drogowej wpłyną na ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Pozwoli na wyemitowanie zagrożenia dla zdrowia ludzi związanego z zanieczyszczeniem powietrza. Działania te mają charakter pozytywny i długotrwały. Polegają na zmniejszeniu emisji niezorganizowanej z systemu

transportowego poprzez zwiększenie płynności ruchu, poprawę stanu technicznego nawierzchni dróg. Poprawa stanu technicznego dróg spowoduje upłynnienie ruchu samochodowego oraz redukcję pracy przewozowej, a w efekcie ograniczenie emisji spalin i pozytywny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego i klimat. W sposób pośredni pozytywnie wpłynie to na zdrowie ludzi i na organizmy żywe. W przypadku realizacji inwestycji takich, jak budowa nowych dróg istnieje ryzyko wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko.

Rozwój infrastruktury drogowej w niesprzyjających warunkach atmosferycznych może powodować okresowy wzrost poziomów zanieczyszczeń powietrza, zwłaszcza w okresie grzewczym i w trakcie warunków inwersyjnych. Realizacja inwestycji w zakresie infrastruktury drogowej, jeżeli jest ona wymagana przepisami ustawy o oś, zostanie poprzedzona procedurą oddziaływania na środowisko, w ramach której zostaną przeprowadzone obliczenia prognozowanej emisji zanieczyszczeń powietrza, a decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach będzie określać warunki korzystania ze środowiska uwzględniając obowiązujące normy. Mając powyższe na uwadze, zakłada się, że realizacja inwestycji nie spowoduje przekroczeń dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. z 2021 poz. 845).

W ramach rozwoju transportu publicznego przewiduje się również rozwój infrastruktury rowerowej, w tym zwiększenie liczby i długości ścieżek rowerowych, jak i rozbudowę infrastruktury wspierającej przy ścieżkach rowerowych (np. modernizacja oświetlenia ulicznego). Rozwój sieci nowoczesnych i bezpiecznych ścieżek rowerowych łączących poszczególne miejscowości. Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych wpłynie pozytywnie na stan zdrowia mieszkańców, stan fauny i flory, a także na dobrą kondycję dóbr materialnych i kulturowych. Ścieżki rowerowe wzbogacą ponadto estetykę krajobrazu. Z uwagi na charakter prac wykonawczych możliwe jest wystąpienie także negatywnych, krótkoterminowych i odwracalnych oddziaływań bezpośrednich na powierzchnię ziemi oraz elementy biotyczne.

Pozytywny wpływ na jakość powietrza mają działania edukacyjne. Edukacja ekologiczna mieszkańców Aglomeracji, na tematy związane z emisją zanieczyszczeń z tzw. niskiej emisji, doprowadzi do zmniejszenia się ilości zanieczyszczeń przedostających się do powietrza atmosferycznego. Podobny będzie efekt działań edukacyjnych związanych z popularyzacją OZE. Pośredni wpływ na poprawę jakości powietrza będą mieć także kontrole przestrzegania zakazu spalania odpadów.

Realizacja zaplanowanych inwestycji w znacznym stopniu przyczyni się do poprawy jakości powietrza na obszarze, na którym zdiagnozowano występowanie przekroczeń poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe PM10.

Oprócz działań polegających na budowie paneli fotowoltaicznych oraz instalacji wiatrowych (opisanych szczegółowo w obszarze pn. „Różnorodność biologiczna, zwierzęta i rośliny oraz wpływ na obszary chronione, w tym cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000”), na obszarze objętym opracowaniem mogą powstać również następujące instalacje OZE:

- a) Kogeneracja, czyli skojarzona produkcja energii. W jednym procesie technologicznym – spalania np. gazu lub biogazu – łączy wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła. Układ kogeneracyjny, zwany także blokiem kogeneracyjnym, to z języka angielskiego Combined Heat Power. Dzięki kogeneracji wykorzystujemy pierwotną energię znacznie efektywniej niż w przypadku produkcji w źródłach konwencjonalnych. Innymi słowy: do wytworzenia tych samych ilości prądu i ciepła zużywa się mniej paliwa niż podczas produkcji rozdzielonej. Do tego celu jest wykorzystywany jest kogenerator, który wraz z innymi urządzeniami stanowi zespół kogeneracyjny. Straty energii pierwotnej niezbędnej do wytworzenia tej samej ilości energii elektrycznej i ciepłej w przypadku kogeneracji wynoszą około 40% mniej niż w przypadku konwencjonalnych metod. Innymi słowy: produkcja energii elektrycznej i ciepłej w procesie kogeneracji jest tańsza, aniżeli zakup energii elektrycznej z sieci oraz produkcja ciepła we własnej kotłowni. Zasada działania układów kogeneracyjnych przypomina działanie elektrociepłowni, które nie tylko wytwarzają elektryczność, ale wykorzystują także ciepło odpadowe.

Bardzo istotnym plusem tej metody jest redukcja złego wpływu na środowisko. Dzięki zastosowaniu kogeneracji ograniczamy emisję szkodliwych gazów cieplarnianych m. in. dwutlenku węgla, tlenki siarki oraz azotu i pyłów do atmosfery. Dzieje się tak, gdyż wysoka efektywność energetyczna podczas procesu kogeneracji oznacza mniejsze zużycie paliw. Wpływa to pozytywnie na jakość powietrza w najbliższej okolicy. Ponadto kogeneracja to bezpieczeństwo i mniejsza zależność od zewnętrznych dostawców. Przede wszystkim nie jesteśmy zdani na sieć energetyczną i zależni od ewentualnych fluktuacji dostępnej mocy lub też awarii, do których może dojść z różnych powodów np. przerwanie zasilania z powodu wrastających gałęzi czy pochylonych drzew.

- b) Trigeneracja – dzięki niej można produkować energię elektryczną, ciepłą oraz chłód. Cały proces polega na tym, że za pomocą silnika napędzanego gazem ziemnym, produkowana jest energia elektryczna. Trigeneracja posiada wiele zalet. Najważniejsze z nich to uniezależnienie się od zewnętrznych źródeł energii, obniżenie kosztów eksploatacji budynku oraz dbałość o środowisko. Korzystając z technologii trigeneracji produkujemy własną energię elektryczną ciepłą i chłód. Posiadając układ jednosystemowy, możemy całkowicie zrezygnować z zewnętrznych źródeł energii i oszczędzić tym samym pieniądze. Z drugiej jednak

strony można zainwestować w układ dwusystemowy, który jest nieco tańszy, ale produkuje mniej energii pozwalając jednocześnie uzupełniać niedobory energią pozyskiwaną z sieci energetycznej. Niewątpliwie ważną zaletą jest dbałość o środowisko. Energia produkowana za pomocą technologii trigeneracji, pochodzi głównie z procesu spalania gazu ziemnego. Jednak nie jest to jedyne paliwo nadające się do wykorzystania w tym przypadku. Wręcz przeciwnie – w trigeneracji można wykorzystać praktycznie każde dostępne obecnie paliwo. Dlatego coraz więcej instalacji opiera się na wszelkiego rodzaju biogazach (biogazy rolnicze, biogazy z oczyszczalni ścieków, gaz z biomasy). Samo pozyskanie tych biogazów jest już procesem bardzo ekologicznym i przyjaznym dla środowiska. Ponadto wykorzystanie tych gazów ogranicza jednocześnie emisję CO₂, co jeszcze bardziej wpływa na zmniejszenie zanieczyszczenia. Dzięki zastosowaniu absorpcyjnego agregatu wody lodowej, zmniejsza się również ilość energii elektrycznej potrzebnej do zasilenia układu klimatyzacji.

- c) Produkcja energii z biomasy oraz wytwarzanie zielonego wodoru – zielony wodór jest ekologicznym paliwem powstającym w procesie elektrolizy wody z wykorzystaniem energii elektrycznej z OZE, w tym przypadku z biomasy. Wodór nazywany jest paliwem przyszłości. Zastosowanie energii ze źródeł odnawialnych niesie ze sobą wiele korzyści, w tym zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych, dywersyfikację dostaw energii czy zmniejszoną zależność od rynków paliw kopalnych (w szczególności węgla, ropy naftowej i gazu),
- d) Produkcja energii z biogazu - biogazownie to instalacje służące do produkcji tzw. biogazu, zbliżonego swymi właściwościami i składem do gazu ziemnego. W czasie pracy emitują one znacznie mniej szkodliwych substancji niż ma to miejsce w przypadku konwencjonalnych źródeł energii. Dobrze prowadzona biogazownia jest stabilnym źródłem energii w ciągu całego roku, w przeciwieństwie do elektrowni wiatrowych, słonecznych czy wodnych, których efektywność uzależniona jest w znacznym stopniu od warunków pogodowych. Stosowanie surowej gnojowicy na pola niesie ryzyko spływów powierzchniowych, eutrofizacji wód i cieków wodnych (zakwity), rozprzestrzeniania chorobotwórczych mikroorganizmów i nasion chwastów. Dużą uciążliwością dla lokalnych społeczności są odory towarzyszące nawożeniu pól gnojowicą. Natomiast wykorzystanie w nawożeniu przefermentowanych odchodów zwierzęcych nie wywołuje w środowisku tylu negatywnych skutków. Jest to istotne nie tylko w skali regionu czy kraju, lecz także w kontekście międzynarodowym, gdyż Polska jest wskazywana jako poważne źródło zanieczyszczeń organicznych Bałtyku. Spływy zlewni Morza Bałtyckiego, jakie migrują z wodami polskich rzek, niosą duże ilości biogenów, czego skutki mogą być poważne i długotrwałe. Ograniczenie tego ryzyka może nastąpić właśnie dzięki przetwarzaniu w biogazowniach gnojowicy i obornika w drodze fermentacji beztlenowej. Odchody zwierząt w biogazowni są wykorzystywane na bieżąco, bez konieczności długotrwałego przechowywania, co ogranicza emisję metanu do atmosfery i azotu do wód gruntowych.

Wprowadzanie ustaleń Strategii nie będzie negatywnie oddziaływać na klimat lokalny tych terenów, może jednak nieco je modyfikować, ze względu na rozwój zabudowy, rozwój obszarów leśnych, zielonych. Rozwój obszarów biologicznie czynnych wpływa na kształtowanie się specyficznych topoklimatów, zmienia się wilgotność powietrza, a także wartość prędkości wiatru. Natomiast występowanie przeszkód w postaci zabudowy, powoduje problemy z nawietrzaniem i przewietrzaniem obszaru. Pozytywnie na klimat (podobnie jak na powietrze) wpłynie także promocja alternatywnych dla spalania źródeł energii, gdyż zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pośrednio wpływa na ograniczenie zmian klimatu. Poza tym rodzajem planowanych działań nie przewiduje się zmian klimatu lokalnego.

Największa grupa inwestycji jednostkowych oraz złożonych przewidzianych na obszarze dorzecza dotyczy działań z zakresu ochrony przeciwpowodziowej. Zasadniczo realizacja wszelkich prac związanych z regulacją koryt, zabudową doliny rzecznej czy urządzeniami piętrzącymi nie wykazują interferencji z klimatem.

Z związku jednak z szeroko rozwiniętymi pracami nad analizą działań inwestycyjnych, rozwojem gospodarczym na zmianę klimatu i adaptację do zmian klimatu, konieczne staje się zwrócenie uwagi na kompleksowe podejście nie tylko inwestycji związanych z ograniczeniem emisji zanieczyszczeń powietrza, rozwojem terenów czynnych biologicznie, ale każdego rodzaju zainwestowania i rozwoju infrastruktury, przestrzeni i wynikających z tych działań długofalowych działań, jakie będą wynikać z adaptacji do zmian klimatu. Perspektywiczne zmiany klimatu i ich skutek mający swoje odzwierciedlenie w jakości powietrza mają swój wpływ na całą działalność przemysłową i sektor komunalny. Głównie należy zwrócić uwagę na sektor energetyczny, uwzględniając w szczególności prognozowane wahanie średniej temperatury. Konieczne będzie dostosowanie systemu energetycznego do wahań zapotrzebowania zarówno na energię elektryczną, jak i ciepłą, m.in. poprzez wdrożenie stabilnych niskoemisyjnych źródeł energii. W przyszłości będzie zachodzić konieczność intensyfikacji działań w zakresie rozwoju odnawialnych źródeł produkcji energii na poziomie lokalnym, szczególnie na potrzeby ogrzewania i klimatyzacji (ze względu na coraz częstsze okresy upalne). Ze względu na przekroczenia emisji zanieczyszczeń i ich kumulację konieczne jest szersze stosowanie w nowym budownictwie źródeł ciepła opartych na innych nośnikach niż węgiel.

Adaptacja przestrzeni do warunków dużego wzrostu temperatury i jej wpływu na hałas to jedno z kolejnych wyzwań współczesnej gospodarki przestrzennej. Wysoka temperatura generuje rozwój i zwiększenie ilości urządzeń mających na celu minimalizację zagrożeń termicznych, czyli urządzeń klimatyzacyjnych i chłodniczych, co w zwartej zabudowie może generować nadmierną emisję hałasu. Podobnie powstające odnawialne źródła

energii, przede wszystkim farmy wiatrowe mogą również prowadzić do lokalnego naruszenia klimatu akustycznego i zwiększenia uciążliwości akustycznej.

Występowanie ekstremalnych zjawisk pogodowych, typu huragany czy intensywne burze, może doprowadzić do zwiększenia ryzyka uszkodzenia elektrowni wiatrowych, masztów telefonii komórkowej, linii elektroenergetycznych, a zatem ograniczenia w dostarczaniu energii do odbiorców. Zmiany klimatyczne będą miały swoje odzwierciedlenie w konieczności konserwacji infrastruktury mogącej emitować pola elektromagnetyczne i zapewnienia bezpieczeństwa jej funkcjonowania, w kontekście zamarzających i ulegających przerwaniu linii energetycznych w okresie zimowym).

Ze względu na zmiany klimatyczne i obserwowane coraz częściej deszcze nawalne, ważna jest ochrona przeciwpowodziowa, a co za tym idzie konserwacja urządzeń melioracyjnych, na terenie całego dorzecza. Powinno się usprawnić gospodarkę przestrzenną, w tym nie dopuszczać do urbanizacji terenów zalewowych, zabudowy i przerywania cieków odwadniających. Ważne jest również zwiększenie terenów retencyjnych i ochrona przed zabudową tych obszarów. Umożliwi to zmniejszanie zagrożenia podtopieniami, jak również zmniejszy skutki susz, a zwłaszcza suszy glebowej.

Zmiany klimatu, wzrastająca temperatura oraz zwiększenie intensywności deszczy nawalnych będzie skutkować koniecznością dostosowania infrastruktury wodnokanalizacyjnej w obszarach zabudowanych, w odniesieniu do rozwoju sieci kanalizacji deszczowej. Sieć musi zostać przygotowana do odbioru gwałtownie przybierającej ilości wody opadowej, aby nie doprowadzać do lokalnych podtopień. Ponadto urbanizacja powoduje, że nowe osiedla powstają bez wyposażenia w sprawny system odwodnienia. Najgroźniejsza w skutkach jest ich lokalizacja na terenach bezodpływowych, przy braku systemu odwadniania. Ważne są bieżące prace odwodnieniowe w trakcie prowadzenia innych robót drogowych.

Należy zwrócić uwagę również przy organizowaniu obiektów gospodarki odpadami, takich jak PSZOK, place magazynowania odpadów, aby nie lokalizować ich na terenach zagrożonych powodzią, podtopieniami i osuwiskami, będącymi następstwami kumulacji zmian będących efektem zmian klimatycznych. Dla składowisk odpadów źródłem największego zagrożenia są lokalne deszcze nawalne. Gospodarka odpadami komunalnymi oraz wydobywczymi obsługiwana jest przez ciężki tabor specjalny. W związku z przewidywanym ociepleniem klimatu, nowego znaczenia nabierze problem oddziaływania wysokich temperatur na nawierzchnie powierzchni komunikacyjnych. Zmiany klimatyczne mogą spowodować konieczność reorganizacji gminnych systemów odbioru odpadów komunalnych, zwiększenia częstotliwości odbioru odpadów zmieszanych czy biodegradowalnych.

Spodziewane ocieplenie się klimatu spowoduje migrację gatunków, w tym obcych inwazyjnych wraz z równoczesnym wycofywaniem się tych gatunków, które nie są

przystosowane do wysokich temperatur i suszy latem, a dobrze znoszą ostre mrozy. W kontekście pojawiającego się zjawiska suszy wystąpi ograniczenie powierzchni terenów wodno-błotnych, w tym stopniowe wysychanie i zanik torfowisk, wilgotnych lasów i borów.

Wydłużony okres z dodatnimi temperaturami na jesieni z intensywnymi opadami rozmiękczającymi glebę w połączeniu z osłabieniem drzew przez choroby i szkodniki może dodatkowo zwiększać wrażliwość lasów na wiatry i sprzyjać zwiększaniu wiatrołomów. W warunkach oczekiwanych zmian klimatu, które przyczynią się do migracji i zmian zasięgów występowania poszczególnych gatunków, zachowanie drożności korytarzy ekologicznych postrzegane jest jako czynnik pozwalający łagodzić antropopresję. Sieci ekologiczne, stanowiąc mogą ważny element adaptacji do zmian klimatu. Zmianom klimatu wywołanym ocieplaniem się klimatu będą towarzyszyły zmiany, które powinny być uwzględniane w gospodarowaniu przestrzenią w kontekście mogącej się pojawić poważnej awarii lub nadzwyczajnego zagrożenia środowiska. Dotyczą one wielu aspektów o charakterze horyzontalnym, od gospodarki rolnej, leśnej i wodnej (niszczące susze, pożary, powodzie i podtopienia, itd.), przez przemysł i energetykę (zmiany technologii), bezpieczeństwo ludzi i mienia (ekspozycja na powodzie i podtopienia, osuwiska i pożary) po infrastrukturę (ekspozycja na nadmiar lub niedobór wód, wichury). Na możliwość wystąpienia poważnych awarii ma wpływ występowanie ekstremalnych zjawisk pogodowych, typu huragany czy intensywne burze co może doprowadzić do zwiększenia ryzyka uszkodzenia linii przesyłowych i dystrybucyjnych, a zatem ograniczenia w dostarczaniu energii do odbiorców.

Działania w zakresie budowy sieci ciepłowniczej przyczynią się do poprawy jakości powietrza atmosferycznego, wpłyną na zwiększenie wykorzystania sieci ciepłowniczej, ograniczenie wykorzystania indywidualnych źródeł ciepła.

Transformacja energetyczna w kierunku gospodarki zeroemisyjnej jest kluczowym elementem mającym na celu ograniczenie dalszych zmian klimatu i związanych z tym konsekwencjami. W ramach Strategii zaplanowano działanie polegające na budowie instalacji do magazynowania i dystrybucji wodoru. Budowa instalacji do produkcji i dystrybucji wodoru stanowi przedsięwzięcie określone w § 2 ust. 1 pkt 1 lit. b rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Brak realizacji tego działania w oparciu o produkcję wodoru ze źródeł odnawialnych będzie oznaczał dalszą realizację scenariusza klimatycznego business as usual. W przypadku Polski oznacza to wzrost uzależnienia od zewnętrznych źródeł energii, zwłaszcza w odniesieniu do paliw wykorzystywanych w transporcie, gdzie wodór ma potencjalnie największe możliwości zastosowania. Rezygnacja z wdrożenia tego działania w dużym stopniu ograniczy możliwość realizacji postanowień polityki klimatycznej Unii Europejskiej w zakresie wycofania z użytku paliw kopalnych i ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, co w konsekwencji przyczyni się do dalszego postępowania zmian klimatycznych spowodowanych działalnością człowieka.

Jednocześnie brak realizacji ww. postanowień będzie się wiązać ze zwiększeniem narażenia społeczeństwa i gospodarki na negatywne skutki zmian klimatu, w tym zwiększoną częstotliwość występowania susz, powodzi błyskawicznych, liczbę zgonów spowodowanych falami upałów oraz problemy w zakresie gospodarki wodnej i energetyki konwencjonalnej. W przypadku ostatniego z wymienionych czynników będzie mieć to przełożenie na wzrost ryzyka elektroenergetycznych awarii systemowych i związanego z tym ryzyka dla gospodarki i społeczeństwa, co przy rosnących temperaturach powietrza będzie dodatkowo powodowało zwiększenie zużycia energii w sezonie letnim.

5.5. Powierzchnia ziemi, krajobraz i gleby

W wyniku realizacji założeń Strategii nastąpi lokalne przekształcenie powierzchni ziemi oraz zmiana struktury. Wszelkie przekształcenia prowadzące do realizacji nowego zainwestowania wiążą się z trwałym oddziaływaniem na powierzchnię terenu.

Należy mieć na uwadze, że krajobraz jak i powierzchnia ziemi są elementami antropogeniczne przekształconymi, a więc realizacja działań zapisanych w dokumencie w głównej mierze dotyczyć będzie terenów już przekształconych.

Budowa nowych elementów infrastruktury oddziałuje w sposób znaczący na powierzchnię ziemi, ponieważ następuje zmiana ukształtowania terenu oraz zmniejsza się powierzchnia biologicznie czynna, zmianie ulegają stosunki gruntowo-wodne oraz sposób odpływu i retencjonowania wód opadowych i roztopowych.

Rozwój gospodarczy i społeczny Aglomeracji musi być spójny z założeniami polityki przestrzennej oraz nie powodować negatywnych oddziaływań w przestrzeni. Gospodarowanie przestrzenią będzie oparte o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego stanowiące akty prawa miejscowego.

Nie przewiduje się możliwości powstania zasadniczych zmian czy przekroczeń określonych prawem parametrów i standardów jakości środowiska, naruszenia trwałości zasobów i ciągłości funkcji ekologicznych na dużą skalę, zagrożenia dla liczebności i bioróżnorodności gatunków, istotnych barier dla migracji, zagrożenia dla obszarów przyrodniczo cennych, w tym dla celu i przedmiotu ochrony obszarów Natura 2000 oraz ich integralności w związku z opracowywaniem dokumentu.

Planowane zmiany użytkowania terenu polegać będą na przekształceniu części przestrzeni zielonej w zurbanizowaną. W miejscu powierzchni porośniętej roślinnością niską pojawią się obszary obiekty kubaturowe, elementy sieci infrastruktury technicznej i tereny komunikacji. Realizacja działań zaplanowanych w Strategii spowodują przekształcenie morfologii terenu na potrzebę wykopania fundamentów budynków oraz wykonania innych prac ziemnych na potrzeby realizacji zabudowy, dróg oraz obiektów infrastruktury technicznej. Przekształcenia w rzeźbie terenu będą miały charakter

miejscowy. Wprowadzenie nowych elementów zainwestowania wiąże się ze zwiększonym poborem wody z sieci wodociągowej i wzrostem zużycia energii elektrycznej. Powstałe odpady oraz ścieki będą stanowić obciążenie dla środowiska w miejscu ich utylizacji.

Na obszarze Aglomeracji występują zasoby złóż mineralnych. Wydobycie kopalin na ogół powoduje niekorzystny wpływ na środowisko. Należy zatem prowadzić działania monitorujące i prowadzące do zrównoważonego rozwoju poprzez racjonalne wydobycie i użytkowanie kopalin oraz rekultywację wyrobisk, w szczególności tych po eksploatacji kruszyw naturalnych. Diagnoza możliwości eksploatacji nowych surowców powinno zostać ewentualnie rozpoznane pod kątem możliwości wpływu eksploatacji na stosunki wodne, a dalej chronione ekosystemy i zależne od stosunków wodnych siedliska.

Na krajobraz mogą wpłynąć negatywnie działania mające na celu ochronę poszczególnych komponentów środowiska czy zdrowia człowieka. Lokalny ład przestrzenny może zostać zaburzony budową ekranów akustycznych, remontami. Jest to jednak bardzo subiektywne odczucie. Właściwie przeprowadzone prace, projekty wkomponowane w lokalny krajobraz nie powinny negatywnie wpłynąć na wygląd estetyczny obszaru.

Szczególnie ważnym elementem jest ochrona krajobrazu w myśl ustawy z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. z 2015 r. poz. 774). W myśl powyższego dokumentu należy dążyć do takiego ustalania lokalizacji, aby ograniczyć do minimum negatywny wpływ nie tylko na zdrowie ludzi, ale także na krajobraz przyrodniczy i kulturowy. Szczegóły lokalizacji tego typu obiektów ustalane będą w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Oddziaływanie przyjętych rozwiązań w Strategii na krajobraz w aspekcie środowiskowym opiera się na ocenie stopnia naturalności krajobrazu, jego struktury i zniekształceń. Krajobraz, jako komponent wielu czynników, ulega przemianom pod wpływem naturalnych procesów zachodzących w środowisku biotycznym i abiotycznym oraz oddziaływań antropogenicznych. Działalność człowieka jest czynnikiem, który najsilniej ingeruje w struktury przyrodnicze, a więc i krajobraz. Zmiany użytkowania terenów doprowadzają do poważnych i nieodwracalnych przekształceń krajobrazu. Prognozuje się jednak, że istniejący krajobraz w szczególności terenów wiejskich zmieni się w małym zakresie, tylko w okolicach wprowadzenia nowej zabudowy, bądź budowy dróg. Założenia ochrony krajobrazu wynikają z Europejskiej Konwencji Krajobrazowej (Dz. U. z 2006 r., nr 14, poz. 98), która wskazuje na potrzebę ochrony krajobrazu oraz konieczność prowadzenia działań na rzecz zachowania i utrzymania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu. Stąd też wszystkie działania inwestycyjne powinny uwzględniać lokalne warunki krajobrazowe i założenia obszarów chronionego krajobrazu (co jest szczególnie ważne na obszarze, przez której teren przechodzą granice OChK), tak aby ukierunkowywać i harmonizować rozwój przestrzenny i gospodarczy ze specyfiką terenu Aglomeracji. Zmiany gospodarcze i społeczne, a także środowiskowe to nakładające się na

siebie czynniki, których nie da się niekiedy uniknąć, ale powinno się je ograniczyć w stosunku do negatywnego oddziaływania na krajobraz.

Dzięki planowanym działaniom znacznie poprawi się krajobraz obszaru, który zdecydowanie zyska na wartości. Zachowane zostaną jednak dotychczasowe, charakterystyczne cechy krajobrazu Aglomeracji. Dodatkowo znaczna część działań dotyczy obiektów umieszczonych pod powierzchnią ziemi, a wszelkie powstałe z tym niegodności zostaną natychmiastowo usunięte, nie powodując zmian w krajobrazie. Teren, na którym zadanie będzie realizowane zostanie uporządkowany. Realizacja zaplanowanych działań nie będzie zakłócała postanowień Europejskiej Konwencji Krajobrazowej. Wśród wszystkich działań zaplanowanych w Strategii należy wskazać takie, dzięki którym znacznie poprawi się krajobraz miasta. Należą do nich m.in.:

- Promocja lokalnych wartości krajobrazu, tradycji architektonicznej, lokalnych form zabudowy i zagospodarowania, zieleni przydomowej i zieleni terenów otwartych (w tym utrzymywanie charakterystycznych zadrzewień przydrożnych),
- Integracja przestrzenna dwóch, obecnie odrębnych, części miasta Konin – zwrócenie się zagospodarowania w kierunku rzeki Warty, wykreowanie reprezentacyjnej przestrzeni publicznej oraz nowego regionalnego centrum zdrowia, sportu i rekreacji na wyspie Pocijewo,
- Wzmocnienie funkcji usługowych oraz jakości i atrakcyjności przestrzeni publicznych w obszarach centralnych ośrodków gminnych, wsparcie ich roli w układzie osadniczym, budowanie tożsamości miejsca i poczucia lokalnej dumy mieszkańców,
- Przywrócenie utraconych funkcji społeczno-gospodarczych na zdegradowanych obszarach m.in. przez kompleksowe wsparcie rewitalizacyjne gmin,
- Zapewnienie zintegrowanej przestrzeni wysokiej jakości,
- Poprawa dostępności obiektów użyteczności publicznej i przestrzeni publicznych,
- Zapewnienie zintegrowanej przestrzeni wysokiej jakości.

W przypadku braku realizacji niektórych działań (np. rozwój OZE czy budowa instalacji wodorowej) bezpośredni wpływ na spadek wartości przyrodniczych będzie związany z postępującym przeobrażeniem się krajobrazu poprzez prowadzenie w dalszym ciągu związanych z wydobywaniem paliw kopalnych.

5.6. Klimat akustyczny

Podczas prac budowlanych i modernizacyjnych obiektów użyteczności publicznej, dróg, infrastruktury sportowej, kulturalnej i komunalnej, może wystąpić krótkoterminowe

zwiększenie się poziomu hałasu, a także pojawić się mogą wibracje i drgania. Zmiany te będą miały jednak charakter przejściowy i krótkotrwały.

Budowa i modernizacja infrastruktury drogowej może oddziaływać na klimat akustyczny. Dopuszczalny poziom hałasu wyrażony równoważnym poziomem dźwięku A [dB], zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112) dla dróg i linii kolejowych wynosi:

- dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, terenów domów opieki społecznej i terenów szpitali w miastach – 64 dB dla wszystkich dób w roku, 59 dB dla wszystkich pór nocy;
- dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, terenów zabudowy zagrodowej, terenów mieszkaniowo-usługowych, terenów rekreacyjno-wypoczynkowych – 68 dB dla wszystkich dób w roku, 59 dB dla wszystkich pór nocy.

Określając przewidywane znaczące oddziaływania na klimat akustyczny, należy zwrócić uwagę głównie na przebiegające przez jednostkę ciągi komunikacyjne, gdyż klimat akustyczny na tym terenie kształtują przede wszystkim źródła komunikacyjne - głównie trasy ruchu samochodowego. Głównym powodem uciążliwej emisji hałasu, ogólnie, obok stosunkowo wysokiego natężenia ruchu pojazdów, jest wysoki udział w potoku ruchu pojazdów ciężkich, który w szczególności negatywnie oddziałuje na terenach zwartej zabudowy miejscowości.

W ramach działań mających poprawić klimat akustyczny na terenie Aglomeracji, można wyróżnić działania administracyjne oraz inwestycyjne. Te pierwsze polegają na wprowadzaniu standardów akustycznych w planach zagospodarowania przestrzennego, co ma na celu zmniejszenie uciążliwości związanych z hałasem, poprzez odpowiednie planowanie, np. ciągów komunikacyjnych. Działania inwestycyjne obejmują modernizację dróg, budowę ekranów akustycznych, nasadzeń pasów zieleni izolacyjnej oraz instalację urządzeń ograniczających hałas. Ekranery akustyczne są skuteczną metodą zredukowania hałasu docierającego do środowiska przyrodniczego oraz ludności, co znacząco poprawi klimat akustyczny Aglomeracji. Modernizacja nawierzchni dróg zmniejsza ilość hałasu i wibracji przedostających się do otoczenia, co ma korzystny wpływ na organizmy żywe jak i budynki.

Podsumowując, polepszenie stanu klimatu akustycznego, jak również zmniejszenie obszarów narażonych na hałas powinno nastąpić głównie poprzez:

- odciążanie ciągów komunikacyjnych (budowa alternatywnych odcinków dróg),
- metody organizacyjne (np. kontrole i/lub ograniczanie prędkości pojazdów),

- zapewnienie odpowiedniej odległości nowych obiektów podlegających ochronie przed hałasem, od drogi,
- stosowanie nawierzchni SMA (Stone Mastic Asphalt),
- wprowadzenie ekranów akustycznych (w ostateczności),
- strefy ograniczonego użytkowania (wprowadzane, gdy wszystkie środki i metody redukcji hałasu zawiodą).

Oddziaływania na klimat akustyczny mogą być również notowane podczas prowadzenia prac budowlanych, nie tylko przy budowie i modernizacji ciągów komunikacyjnych. Uciążliwości dla środowiska mogą być powodowane także przez proces budowy systemów kanalizacyjnych i wodociągowych. Niemniej jednak, wszystkie działania związane z gospodarką ściekową powinny być prowadzone z zastosowaniem najlepszych dostępnych technik (BAT) oraz rozwiązań gwarantujących oszczędność energetyczną i surowcową.

Uciążliwość ze strony zakładów produkcyjnych czy usługowych może wynikać z braku zachowania standardów i dopuszczalnych norm, odpowiedzialność za negatywne oddziaływania należy przede wszystkim do użytkowników urządzeń, instalacji będących źródłami hałasu. Źródła te nie mogą powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego zarządzający ma tytuł prawny.

Projekt Strategii przewiduje podejmowanie działań, które będą wpływały na środowisko. Działania te, to przede wszystkim działania inwestycyjne, które będą ingerować w środowisko głównie na etapie ich realizacji, powodując przejściowe uciążliwości. W wyniku realizacji ustaleń programu na terenach, na których wprowadzone zostanie nowe zainwestowanie, dojdzie do przekształceń w środowisku, typowych dla terenów nowych inwestycji w zakresie powierzchni biologicznie czynnych, roślinności, krajobrazu, zagrożeń hałasem. Jednocześnie ustalenia programu porządkują zasady zagospodarowania na tym terenie, wprowadzając szereg zapisów, których celem jest ograniczenie przekształceń środowiska przyrodniczego. Ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko, na etapie realizacji poszczególnych zadań leży w gestii wykonawców i dotyczy sprzętu (hałas, emisja spalin), organizacji prac (unikanie prac będących źródłem hałasu w porze nocnej).

Analiza działań przewidzianych w Strategii pozwala stwierdzić brak przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko realizacji ustaleń na pogorszenie stanu klimatu akustycznego. Krótkotrwałe negatywne oddziaływania mogą pojawić się jedynie na etapie realizacji inwestycji (np. przebudowy drogi). Jednak w konsekwencji prowadzonych prac (np. modernizacji nawierzchni) osiągnięta zostanie trwała poprawa jakości klimatu akustycznego.

Oddziaływanie na środowisko budowy nowych dróg jest odmienne od realizacji prac modernizacyjnych na istniejących już drogach i zwykle powoduje przeniesienie negatywnego oddziaływania akustycznego, w tym stałego z jednego miejsca w inne.

Realizacja inwestycji w zakresie infrastruktury drogowej zostanie poprzedzone procedura oddziaływania na środowisko, jeżeli jest ona wymagana przepisami ustawy ooś, w ramach której zostaną przeprowadzone obliczenia prognozowanej emisji hałasu, a decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach będzie określać warunki korzystania ze środowiska uwzględniając obowiązujące normy. Zakłada się, że uciążliwość inwestycji realizowanych w ramach Strategii ograniczać się będzie do uciążliwości w granicach władania poszczególnych inwestycji i nie będzie przekraczać dopuszczalnych norm określonych ww. rozporządzeniem.

Przygotowanie i promocja oferty inwestycyjnej Aglomeracji pozwoli na skoncentrowanie zabudowy przemysłowej w obrębie terenów inwestycyjnych, co spowoduje lokalny wzrost poziomu hałasu, jednakże pozwoli na zmniejszenie uciążliwości akustycznej na obszarach mieszkaniowych lub innych terenach chronionych.

W ramach Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030 nie zaplanowano kierunków działań, które mogłyby przyczynić się do emisji pól elektromagnetycznych.

5.7. Zasoby naturalne

Zasoby naturalne to wszystkie użyteczne elementy środowiska wykorzystywane przez człowieka w procesie produkcji i konsumpcji. Realizacja wskazanych działań w ramach niniejszego obszaru będzie miała w większości pozytywny wpływ na zasoby naturalne Aglomeracji. Nastąpi poprawa stanu środowiska naturalnego, a tym samym warunków i jakości życia. W ramach planowanych działań nie planuje się realizacji jakichkolwiek zadań lub wytworzenia infrastruktury, które mogłyby negatywnie wpływać na stan zasobów naturalnych. Odstąpienie od realizacji założeń Strategii byłoby utratą szansy na realizację działań sprzyjających rozwojowi gospodarki niskoemisyjnej i gospodarki o obiegu zamkniętym. Wynika to z tego, że w wyniku realizacji kierunków możliwe będzie:

- 1) zmniejszenie zapotrzebowania na nieodnawialne surowce energetyczne i mineralne,
- 2) wspieranie projektów z dziedziny gospodarki o obiegu zamkniętym,
- 3) wspieranie projektów związanych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii.

5.8. Zabytki i dobra materialne

Działania wyznaczone w projekcie Strategii w większości mają charakter neutralny lub pozytywny, i odnoszą się także do obszarów zidentyfikowanych jako zdegradowane i wymagających pilnych działań rewitalizacyjnych odnoszących się zarówno do sfery społecznej, przestrzennej jak i gospodarczej. Wynika z tego, że wszelkie działania realizowane w oparciu o te wytyczne będą miały wpływ na ogólną poprawę stanu i jakości

dóbr materialnych i dóbr kultury. Do działań tych zaliczyć należy wszelkie projekty obejmujące modernizację i rewitalizację obiektów użyteczności publicznej, obiektów o znaczeniu kulturowym, obiektów edukacyjnych, sportowych itp.

Oczywiste pozytywne oddziaływanie będą miały projekty bezpośrednio ukierunkowane na ochronę i popularyzację dziedzictwa kulturowego Aglomeracji Konińskiej.

6. Przewidywane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko wynikających z realizacji Strategii rozwoju

Większość z wyznaczonych działań zakłada poprawę stanu środowiska oraz warunków życia mieszkańców analizowanego obszaru. Zaplanowane do realizacji działania cechuje uwzględnienie aspektów środowiskowych oraz wspieranie idei zrównoważonego rozwoju. W ramach niniejszego dokumentu nie przewidziano kierunków działań ani inwestycji, które mogłyby negatywnie oddziaływać na środowisko. Realizacja przede wszystkich działań o charakterze infrastrukturalnym może czasowo negatywnie wpływać na środowisko, co wiąże się z prowadzeniem robót budowlanych. Jednakże oddziaływania te będą miały charakter odwracalny i będą występowały krótkoterminowo.

Możliwe negatywne oddziaływanie inwestycji na środowisko można ograniczyć poprzez podjęcie wszelkich możliwych działań łagodzących, zapobiegających już na etapie planowania negatywnym oddziaływaniom na środowisko. Poniższej przedstawiono propozycje działań łagodzących dla poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego.

Tabela 17 Propozycje możliwych sposobów ograniczania negatywnych oddziaływań na środowisko

ELEMENT ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	PROPOZYCJE DZIAŁAŃ ŁAGODZĄCYCH
Różnorodność biologiczna/rośliny /zwierzęta	➤ inwentaryzacja przyrodnicza pod kątem występowania ptaków czy innych zwierząt oraz cennych gatunków roślin, szczególnie objętych ochroną; przeprowadzanie wszelkich prac poza okresem lęgowym ptaków czy okresem godowym innych zwierząt; ➤ zapewnienie stałego monitorowania wpływu inwestycji na różnorodność biologiczną, faunę i florę; ➤ wprowadzenie dodatkowych nasadzeń drzew i zieleni urządzonej (gatunków rodzimych) w celu ewentualnej kompensacji przyrodniczej,
Ludzie	➤ oznakowanie obszarów w miejscach prowadzenia robót budowlanych; ➤ realizacja robót zgodnie z zasadami BHP i PPOŻ; ➤ wykorzystywanie wyłącznie sprawnych maszyn i urządzeń; ➤ wykonywanie działań inwestycyjnych tylko w dozwolonych godzinach w celu minimalizacji emisji zanieczyszczeń i uciążliwego hałasu;

ELEMENT ŚRODOWISKA PRZYRODNNICZEGO	PROPOZYCJE DZIAŁAŃ ŁAGODZĄCYCH
	➤ stosowanie systemów zabezpieczających rusztowania oraz maszyny i urządzenia podczas remontów i innych prac budowlanych; ➤ stosowanie roślinności izolacyjnej.
Woda	➤ odpowiednie zabezpieczenia terenów przed przedostaniem się niepożądanych substancji do wód dbałość o szczelność zbiorników paliw w maszynach wykorzystywanych podczas prac; ➤ zachowanie szczególnej ostrożności podczas prowadzenia prac w bezpośrednim sąsiedztwie rzek czy zbiorników wodnych; ➤ zapewnienie pracownikom dostępu do przenośnych toalet; ➤ ograniczanie powierzchni nieprzepuszczalnych np. poprzez stosowanie materiałów przepuszczalnych do budowy parkingów, ciągów pieszych i rowerowych.
Powietrze	➤ tworzenie pasów zieleni izolacyjnej; ➤ propagowanie alternatywnych form transportu (ruch pieszzy, rowerowy, komunikacja zbiorowa); ➤ przeprowadzanie termomodernizacji budynków na terenie Aglomeracji; ➤ promowanie odnawialnych źródeł energii.
Powierzchnia ziemi	➤ odpowiednie przechowywanie/składowanie materiałów budowlanych; kontrolowanie szczelności zbiorników paliwowych w pojazdach wykorzystywanych przy pracach; ➤ odpowiednie składowanie odpadów powstałych podczas pracy;
Krajobraz	➤ tworzenie miejsc z zielenią urządzoną.
Klimat	➤ stosowanie nasadzeń drzew i krzewów oraz zieleni urządzonej; ➤ dbałość o przestrzeganie zasad ochrony środowiska naturalnego; ➤ promowanie niezmotywowanych form transportu;
Zabytki i dobra materialne	➤ odpowiednie planowanie realizacji projektów, tak by nie zakłócić istniejącego układu przestrzeni publicznej; ➤ szczegółowe uzgadnianie przeprowadzania działań inwestycyjnych w obiektach o szczególnym znaczeniu historycznym lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie;
Obszary objęte ochroną, w tym Obszary Natura 2000	➤ przestrzeganie przepisów ochrony przyrody na tych terenach i ustanowionych planów zadań ochronnych; ➤ wzmocnienie kontroli realizacji danego przedsięwzięcia, szczególnie w zakresie możliwego wpływu na stan środowiska; ➤ uwzględnienie okresów lęgowych i rozrodczych ptaków, nietoperzy i zwierząt; ➤ prawidłowe zabezpieczenia terenów prowadzenia inwestycji oraz pracujących, maszyn i urządzeń; ➤ selektywne gromadzenie wszelkich powstających odpadów; ➤ systematyczne prowadzenie prac porządkowych

Przy realizacji koncepcji modernizacji infrastruktury przeciwpowodziowej należy tak planować zakres prac budowlanych, aby w możliwie najwyższym stopniu zapewnić ochronę gleb, siedlisk, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych. Dla eliminacji ujemnych dla środowiska skutków realizacji zadań należy na etapie opracowywania koncepcji budowy, przewidzieć wykonanie systemów regulujących stosunki wodne na obszarach przyległych. Aby zapobiec eutrofizacji zbiornika należy w obrębie zlewni zbiornika zapewnić budowę kanalizacji i oczyszczalni ścieków co ograniczy spływ substancji biogeny z pól.

Realizacja infrastruktury transportu drogowego nie może zagrażać trwałości układów przyrodniczych i ciągłości funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Realizując inwestycje drogowe należy ograniczać presję na tereny wrażliwe, unikać tworzenia barier dla funkcjonowania przyrody. Istotne jest zachowanie drożności korytarzy ekologicznych oraz utrzymanie głównych szlaków migracji zwierząt. Zapewnienie przepustów lub kładek dla zwierząt w poprzek drogi, pozwoli utrzymać te szlaki migracyjne. Aby ograniczyć oddziaływanie drogi jako źródła emisji hałasu i spalin należy w projekcie uwzględnić możliwość budowy ekranów akustycznych oraz takie rozwiązania, które poprawią płynność ruchu np. wydzielenie pasa awaryjnego, wydzielenie pasów do skrętu w rejonie skrzyżowań, budowa zatok w rejonie przystanków komunikacji, budowa przestrzeni parkingowych, odpowiednia geometria łuków, budowa skrzyżowań wielopoziomowych. Ponadto nasadzenia wzdłuż drogi mogą ograniczyć rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń.

W przypadku gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań kompensacyjnych. Należy m.in. zapewnić odtworzenie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, sztuczne zasilanie osłabionych populacji; tworzenie alternatywnych połączeń przyrodniczych i różnorodnych tras migracji zwierząt.

Przeprowadzona analiza wykazała, że niekorzystny wpływ na środowisko może mieć działanie polegające na budowie oczyszczalni ścieków.

Etap prac projektowych oraz etap prac budowlanych inwestycji w zakresie oczyszczalni ścieków

Wpływ inwestycji uzależniony będzie od zakresu planowanych prac (budowa, rozbudowa/modernizacja) i miejsca jej realizacji (obszary przekształcone antropogenicznie, obszary cenne przyrodniczo). Uwarunkowania środowiskowe obszaru objętego planowaną inwestycją mają ogromny wpływ na skalę oddziaływania na poszczególne elementy środowiska. Istotne jest by na etapie projektowania, realizacji poszczególnych inwestycji uwzględniać rozwiązania mające na celu zapobieganiem, ograniczanie negatywnych oddziaływań:

- Projektowanie nowych obiektów powinno być poprzedzone identyfikacją, w obszarze planowanej inwestycji, walorów środowiska przyrodniczego, w tym

walorów krajobrazowych. Analizy takie pozwolą na zidentyfikowanie najcenniejszych elementów środowiska, umożliwiając ich zachowanie (bądź najcenniejszych fragmentów), przeniesienie lub odtworzenie.

- Przed rozpoczęciem prac budowlanych należy:
 - uzgodnić (z właściwymi służbami ochrony zabytków) – ewentualną potrzebę oraz zakres badań archeologicznych; prowadzenie prac budowlanych przy obiektach zabytkowych; prace należy prowadzić przy uwzględnieniu zapisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
 - w sytuacji konieczności wycinki drzew należy uzyskać pozwolenie na wycinkę, a prace prowadzić poza okresem lęgowym.
- Przekształcenie powierzchni ziemi, usuwanie roślinności powinno zostać ograniczone do niezbędnego minimum, tak aby w jak najmniejszy stopniu ingerować w istniejące środowisko naturalne.
- Plac budowy należy lokalizować poza obszarami cennymi przyrodniczo.
- Dojazdy do placu budowy należy organizować wykorzystując istniejące drogi, obszary utwardzone.
- Teren placu budowy należy zaopatrzyć w sorbenty służące neutralizacji potencjalnych wycieków niebezpiecznych substancji do środowiska gruntowo - wodnego.
- W okresie prac budowlanych – maszyny budowlane powinny być parkowane na terenie utwardzonym i zabezpieczonym przed ewentualnym wpływem substancji ropopochodnych do środowiska gruntowo - wodnego.
- Należy odpowiednio zabezpieczyć składowane materiały budowlane oraz obszar budowy, w celu ograniczenia pylenia. Transport materiałów sypkich powinien być odpowiednio zabezpieczony w celu ograniczenia pylenia.
- Powstające odpady należy zagospodarowywać zgodnie z zapisami ustawy o odpadach.
- Powstające w trakcie prowadzenia prac ścieki bytowe, odprowadzać do szczelnych przenośnych zbiorników sanitarnych, a następnie wywozić z obszaru inwestycji w celu właściwego oczyszczenia.
- Sprzęt budowlany wykorzystywany w trakcie prowadzenia prac budowlanych powinien być sprawny technicznie, tak by ograniczyć nadmierną emisję zanieczyszczeń do powietrza, zanieczyszczeń do gruntu, czy nadmierną emisję hałasu.
- W sytuacji odnalezienia podczas prac budowlanych przedmiotu mogącego być zabytkiem, należy niezwłocznie zawiadomić właściwe organy i prowadzić postępowanie zgodnie z przepisami ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.
- Na etapie prac budowlanych, w sytuacji identyfikacji cenny obszarów - powinien być zapewniony nadzór przyrodnika.

Etap eksploatacji inwestycji w zakresie oczyszczalni ścieków

Na etapie eksploatacji oczyszczalni ścieków, działaniami ograniczającymi wpływ generowany podczas pracy obiektów związany jest ze stosowaniem odpowiednich rozwiązań technicznych oraz technologicznych. Na etapie eksploatacji inwestycji powinno się:

- Prowadzić okresowe kontrole szczelności systemu w celu eliminowania sytuacji awaryjnych;
- Zapewnić odpowiednią hermetyzację procesu w celu ograniczania oddziaływania na jakość powietrza;
- Zapewnić odpowiedni dobór parametrów emitorów, umożliwiających odpowiednie rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń w powietrzu;
- Odpowiednio lokalizować obiekty/ urządzenia o wysokich poziomach akustycznych w budynkach, w celu ograniczenia emisji hałasu;
- Stosować zabezpieczenia akustyczne w celu ograniczenia pogorszenia klimatu akustycznego;
- Prowadzić monitoring ścieków odprowadzanych do odbiorników;
- Gospodarować odpadami, z uwzględnieniem segregacji, ponownego wykorzystania, zgodnie z przepisami ustawy o odpadach.

Na podstawie przeprowadzonych analiz stanu środowiska, problemów i wyzwań można wskazać najważniejsze zalecenia środowiskowe, jakie powinny spełniać projekty przedsięwzięć w zakresie technologii wodorowych. Spełnienie tych zaleceń będzie sprzyjać temu, by te działania były projektami prośrodowiskowymi, nastawionymi na minimalizację oddziaływań uciążliwych dla środowiska i zdrowia ludzi bądź projektami korzystnie wpływającymi na środowisko:

- dokonanie oceny zgodności z wymaganiami ochrony środowiska na etapie projektowania, realizacji oraz funkcjonowania/eksploatacji przedsięwzięcia oraz po jego zakończeniu;
- uzyskanie wszystkich wymaganych prawem decyzji administracyjnych z zakresu ochrony środowiska oraz dokonanie stosownych zgłoszeń;
- prowadzenie monitoringu i sprawozdawczości związanej z korzystaniem ze środowiska;
- stosowanie elementarnych zasad ochrony środowiska, tj. zasad: ostrożności, prewencji, wysokiego poziomu ochrony, rektyfikacji (usuwania szkód środowiskowych u źródła), zasady kompleksowej ochrony i zasady „zanieczyszczający płaci”;
- ograniczenie prac budowlanych i przekształceń powierzchni ziemi do niezbędnego minimum;
- ochrona gleb, powierzchni ziemi oraz zasobów kopalin;
- unikanie przekształceń ekosystemów naturalnych i quasi-naturalnych,

- uwzględnienie ochrony krajobrazu podczas planowania i realizacji inwestycji;
- ograniczenie do minimum ingerencji w środowisko gruntowo-wodne i w system wód podziemnych;
- prowadzenie monitoringu środowiska w sposób umożliwiający nadzór nad kluczowymi aspektami środowiskowymi;
- zabezpieczenie terenu prac przed przenikaniem zanieczyszczeń do wód i gleb w tym zabezpieczenie przed wyciekami z urządzeń, w których użytkowane są substancje niebezpieczne dla środowiska;
- stosowanie rozwiązań ograniczających emisję do środowiska pyłu, gazów, promieniowania, hałasu, energii i innych zanieczyszczeń;
- unikanie przecinania i defragmentacji cennych struktur przyrodniczych, w tym obszarów objętych ochroną, korytarzy ekologicznych oraz obszarów o wysokich walorach przyrodniczych nieobjętych ochroną;
- ograniczenie prac budowlanych i przekształceń powierzchni ziemi do niezbędnego minimum, zdjęcie warstwy glebowej w celu ochrony przed zanieczyszczeniami oraz ponownego wykorzystania;
- prowadzenie prac budowlanych w sposób ograniczający do minimum zagrożenie dla wód podziemnych i powierzchniowych;
- zastosowanie rozwiązań gwarantujących oszczędność energetyczną i surowcową/materiałową;
- zastosowanie technologii bezodpadowych, minimalizowanie ilości wytwarzanych odpadów, kierowanie odpadów do ponownego wykorzystania, stosowanie zasad gospodarki obiegu zamkniętego;
- waloryzacja przyrodnicza terenu przed przystąpieniem do inwestycji;
- dostosowanie terminu przeprowadzania prac do okresów lęgowych i rozrodczych ssaków, ptaków, płazów, tarlisk ryb lub stworzenie siedlisk zastępczych;
- minimalizowanie zakłóceń w ekosystemach (np. przecięć korytarzy ekologicznych, fragmentacji ekosystemów);
- unikanie ingerencji i przekształceń siedlisk Natura 2000 najbardziej zagrożonych utratą różnorodności biologicznej w skali UE: siedlisk przybrzeżnych, obszarów podmokłych i terenów łąkowych;
- uwzględnienie potrzeby wykonania kompensacji przyrodniczej, w uzasadnionych przypadkach;
- uwzględnienie potrzeby monitoringu przed- i po realizacyjnego dla przedsięwzięć kolidujących z potrzebami ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych.

7. Możliwe zmiany w przypadku braku realizacji założeń Strategii

W przypadku braku realizacji Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030, przeprowadzona analiza i ocena stanu istniejącego pozwala wykazać, że może nastąpić pogorszenie stanu środowiska. Brak realizacji założeń tego dokumentu najprawdopodobniej przyczyniać się będzie do utrwalania i występowania negatywnych tendencji w zakresie korzystania ze środowiska. Potencjalne zmiany aktualnego stanu środowiska zależą od:

- czasu,
- nakładów finansowych, jakimi dysponują: budżet państwa, samorządy i podmioty gospodarcze,
- aktywności w pozyskiwaniu środków pozabudżetowych w tym dotacji z UE, przeznaczanych na cele rozwojowe infrastruktury i ochronę środowiska.

Brak realizacji założeń Strategii przyczyniać się będzie do utrwalania oraz występowania negatywnych tendencji w środowisku, zwłaszcza w zakresie: jakości wód podziemnych i powierzchniowych, jakości powietrza, terenów pozostających pod presją szkodliwego oddziaływania ruchu komunikacyjnego, zagrożenia dla obszarów objętych ochroną prawną.

Nie bez znaczenia są również oddziaływania inne niż środowiskowe, choć jednak mające wpływ na stan ochrony środowiska w sposób pośredni. Przewiduje się, iż w przypadku braku realizacji omawianego dokumentu może dojść do następujących skutków:

- niezgodność z przepisami krajowymi i międzynarodowymi, skutkująca, m.in. konsekwencjami finansowymi,
- konieczność ponoszenia wysokich (i stale wzrastających) opłat za korzystanie ze środowiska,
- uniknięcie zysków możliwych do osiągnięcia w wyniku stosowania nowoczesnych i odnawialnych technologii,
- dalsze pobłażliwe traktowanie obowiązujących przepisów o ochronie środowiska,
- postępujący zanik świadomości ekologicznej społeczeństwa.

Ocenia się, że w wariancie braku realizacji ustaleń Strategii, w szczególności dotyczących określenia kierunków ochrony cennych zasobów przyrodniczych oraz kierunków rozwoju infrastruktury technicznej, poprawa stanu środowiska oraz utrzymanie i ochrona walorów przyrodniczych byłaby trudna do realizacji. Zaniechanie realizacji zapisów dokumentów, w odniesieniu do zaniechania realizacji planowanych inwestycji spowoduje dalszy rozwój i miejscowe zanieczyszczanie środowiska, co najmniej na poziomie takim, jaki to ma miejsce obecnie. Brak realizacji inwestycji w zakresie poprawy systemu komunikacyjnego

będzie prowadziło do dalszego pogarszania się klimatu akustycznego i spadku jakości życia na pewnych terenach Aglomeracji, gdzie funkcjonują jeszcze braki w tym zakresie.

Mając jednak na uwadze efekt ekologiczny planowanych działań, ocenia się, że brak realizacji zapisów Strategii spowoduje pogorszenie lub co najmniej utrzymywanie się stanu środowiska na obecnym poziomie, co w niektórych przypadkach oznacza utrzymywanie się stanu środowiska i jakości poszczególnych komponentów na niskim poziomie.

Zaniechanie realizacji założeń „Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030” tj. zaplanowanych działań wypracowanych w ramach celów i kierunków interwencji, a także zaplanowanych inwestycji, mogłoby przyczynić się do zakłócenia dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego Aglomeracji Konińskiej oraz wywołać niekorzystne zmiany środowiska przyrodniczego m.in.:

- pogorszenie klimatu akustycznego Aglomeracji;
- pogorszenie stanu infrastruktury technicznej na terenie Aglomeracji;
- wykluczenie społeczne mieszkańców oraz wpadanie w ubóstwo;
- zwiększenie ryzyka zachorowań na choroby układu oddechowego i nowotworowe, związane z brakiem działań ograniczających niską emisję;
- pogorszenie stanu jakości powietrza atmosferycznego na analizowanym obszarze;
- zmniejszenie poziomu bioróżnorodności;
- pogorszenie stanu wód powierzchniowych i podziemnych, obniżenie ich klas czystości;
- zwiększenie udziału terenów zdegradowanych, zdewastowanych z postępującą degradacją środowiska;
- dewastację terenów zielonych czy miejsc o szczególnym znaczeniu przyrodniczym, na skutek braku oznaczeń takich miejsc, brak ochrony wspomnianych terenów;
- niewystarczająca retencja wodna;
- niska świadomość ekologiczna mieszkańców przyczyniająca się do degradacji środowiska;
- powstanie zanieczyszczeń powierzchni ziemi, m.in. poprzez prowadzenie nieprzemyślanej gospodarki odpadami;
- pogorszenie stanu budynków, które pełnią istotne funkcje dla mieszkańców Aglomeracji;
- pogorszenie estetyki krajobrazu.

Brak realizacji zaplanowanych działań będzie negatywnie wpływać na wszystkie komponenty środowiska. Należy mieć na uwadze fakt, że negatywne oddziaływanie inwestycji na środowisko może wystąpić wyłącznie na etapie prowadzenia robót budowlanych. Na etapie użytkowania nowopowstałej lub zmodernizowanej infrastruktury należy spodziewać się pozytywnych oddziaływań na środowisko.

8. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Zgodnie z art. 104 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 2373 ze zm.) podczas stwierdzenia możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko, pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na skutek realizacji założeń zawartych w projektach polityk, strategii, planów lub programów, przeprowadza się postępowanie w zakresie możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Aglomeracja Konińska zlokalizowana jest w centralnej części Polski. Ze względu na charakter i specyfikę kierunków działań oraz celów strategicznych zaplanowanych w ramach niniejszego dokumentu nie przewiduje się wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko.

9. Napotkane trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

W trakcie sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030 nie napotkano na istotne trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy, które uniemożliwiłyby jej opracowanie. Jednakże, ze względu na ogólny charakter dokumentu jakim jest strategia, określenie oddziaływania na środowisko realizacji poszczególnych celów jest bardzo trudne. W skonstruowaniu w pełni rzetelnej prognozy przeszkadzały pewne braki informacji na temat konkretnych sposobów realizacji strategii. Zatem, jedynym problemem okazał się zbyt ogólny charakter zadań proponowanych w Strategii. Brak dokładnych kierunków działań w ramach poszczególnych celów utrudnił, a w pojedynczych przypadkach wręcz uniemożliwił określenie oddziaływania na środowisko danego działania. Ponadto, strategia rozwoju powstała w oparciu o współczesną wiedzę na temat wewnętrznych i zewnętrznych uwarunkowań rozwoju Aglomeracji oraz w oparciu o współczesną wiedzę na temat organizacji, metod, technik, technologii, materiałów wykorzystywanych przy realizacji przedsięwzięć z zakresu rozwoju lokalnego oraz procesów inwestycyjnych.

Biorąc powyższe pod uwagę, posłużono się informacjami dotyczącymi inwestycji o podobnym charakterze i skali. Ocena oddziaływania na środowiska ma charakter prognostyczny, wskazuje możliwe do wystąpienia oddziaływania, uwzględniając różne warianty realizacji przedsięwzięcia – najbardziej niekorzystne dla środowiska.

10. Rekomendacje i wnioski do ostatecznej wersji dokumentu

Podczas tworzenia ostatecznej wersji dokumentu należy uwzględnić następujące elementy:

- wszystkie zaplanowane przedsięwzięcia powinny być zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju i celami w zakresie ochrony środowiska wyznaczonymi w dokumentach obowiązujących na szczeblu międzynarodowym, unijnym, krajowym, regionalnym oraz lokalnym,
- konieczne jest prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych, które przyczynią się do kreowania wśród lokalnej społeczności postaw proekologicznych;
- konieczne jest wskazanie odpowiednich działań kompensacyjnych pozwalających na minimalizację negatywnego oddziaływania na środowisko w przypadku inwestycji nawet krótkotrwale negatywnie wpływających na środowisko.

W Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030 wskazano następujące cele strategiczne:

- Zintegrowana wspólnota z równymi szansami dla wszystkich,
- Zagłębie odnowionej energetyki, produkcji, turystyki i rolnictwa,
- Przystosowanie do zmian klimatu dzięki wzmocnieniu walorów przyrodniczych i krajobrazowych Aglomeracji Konińskiej,
- Atrakcyjna i dostępna przestrzeń do życia i rozwoju,
- Trwała współpraca w Aglomeracji Konińskiej.

Strategia powinna być zgodna przede wszystkim z ideą zrównoważonego rozwoju, zapewniając przyszłym i obecnym pokoleniom taki sam dostęp do godnego życia. Należy pamiętać o uwzględnieniu w ostatecznej wersji dokumentu aspektów związanych z poszanowaniem środowiska przyrodniczego, zapewniając tym samym poprawę warunków życia mieszkańców oraz rozwój gospodarczy regionu.

11. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań przewidzianych w projekcie Strategii

Analizując wpływ kierunków działań oraz inwestycji zaplanowanych w ramach Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030 na poszczególne komponenty środowiska stwierdzono, że będą one pozytywnie wpływały na środowisko i ludzi. Przewidziano ewentualne negatywne oddziaływania na etapie prowadzenia robót budowlanych, jednak będzie to krótkotrwałe i ograniczone tylko i wyłącznie do czasu prowadzenia prac. Ewentualne negatywne oddziaływanie dotyczy w głównej mierze oddziaływania na powietrze, hałas i powierzchnię ziemi. Możliwe oddziaływanie na wspomniane komponenty będzie wyłącznie krótkotrwałe, występujące na etapie prac budowlanych. Istnieje możliwość, iż nastąpi miejscowy wzrost hałasu, zapylenia, emisji spalin, odpadów budowlanych. Jest to jednak proces krótkotrwały, ograniczony tylko i wyłącznie do czasu prowadzenia prac. Wszystkie wymienione wyżej zakłócenia są odwracalne. Po zakończeniu realizacji należy spodziewać się braku oddziaływania na środowisko. Zadania zaplanowane zostaną z dużą dbałością o środowisko naturalne i nie zakłócą funkcji przyrodniczych obszarów chronionych znajdujących się na terenie Aglomeracji. Inwestycje nie tylko nie będą stanowiły zagrożenia, ale przyczynią się do poprawy stanu środowiska. Efektem prac będzie zbudowana bądź zmodernizowana infrastruktura wpływająca na poprawę jakości życia mieszkańców obszaru, również ze względów ekologicznych.

Założenia Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030 nie wpływają w sposób długotrwały, negatywnie na stan środowiska, a znaczna część zaplanowanych kierunków działań wykazuje oddziaływanie pozytywne. Rozpatrywanie wariantów przyjętych założeń Strategii miało miejsce w toku opracowywania dokumentu i obejmowało m. in. opracowanie diagnozy oraz sukcesywne konsultacje w ramach zespołu projektowego z przedstawicielami różnych środowisk oraz ankietowania mieszkańców Aglomeracji. Efektem tych prac było opracowanie ostatecznej, jednowariantowej wersji Strategii. W związku z tym proponowanie rozwiązań alternatywnych nie jest konieczne.

Zdefiniowane w Strategii działania, będące narzędziem służącym do spełnienia celów dokumentu nie mają charakteru tzw. twardych założeń, a wskazują raczej kierunek aktywności, pozwalający na elastyczny dobór formy ich realizacji.

12. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Ważnym elementem w zakresie monitoringu środowiska jest ocena jakości środowiska przyrodniczego na analizowanym obszarze. Monitoring polega na gromadzeniu, analizowaniu i udostępnianiu danych odnoszących się do jakości środowiska naturalnego oraz zmian w nim zachodzących. Przeprowadzenie rzetelnego monitoringu wymaga doboru odpowiednich wskaźników określonych ilościowo oraz jakościowo. Założone cele i kierunki działań Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030, a także osiągnięte rezultaty odpowiadają na potrzeby wynikające z analizy stanu obecnego obszaru. Założone efekty realizacji Strategii pozwolą wzmocnić posiadany potencjał obszaru oraz wyeliminować lub ograniczyć słabe strony.

Jednym z najczęściej stosowanych sposobów prowadzenia monitoringu jest zastosowanie metod wskaźnikowych. Poniżej w zestawieniu tabelarycznym zaprezentowane zostały wskaźniki proponowane do zastosowania w celu monitorowania skutków realizacji postanowień zawartych w projekcie Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030. Dodatkowo uzupełnieniem monitoringu wskazanego w niniejszej Prognozie może być monitoring prowadzony w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Dokonując analizy i oceny stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska należy pamiętać, że muszą się one odnosić do terenów objętych projektem Strategii.

Tabela 18 Wskaźniki proponowane do zastosowania w celu monitorowania skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Pożądane zmiany	Cykliczność gromadzenia danych
Wysokość nakładów na inwestycje drogowe	zł	↑	raz na dwa lata
Długość zmodernizowanych dróg i chodników oraz ścieżek rowerowych	km	↑	raz na dwa lata
Długość nowo wybudowanych dróg i chodników oraz ścieżek rowerowych	km	↑	raz na dwa lata
Ilość autobusów elektrycznych, hybrydowych i wodorowych	szt.	↑	raz na dwa lata
Liczba osób, które przesiadło się z samochodów do komunikacji zbiorowej, pieszej lub rowerowej	os.	↑	raz na dwa lata

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Pożądane zmiany	Cykliczność gromadzenia danych
Odsetek powierzchni Aglomeracji pokryty aktualnymi mpzp	%	↑	raz na dwa lata
Liczba budynków poddanych termomodernizacji	szt.	↑	raz na dwa lata
Liczba budynków, w których zamontowano odnawialne źródła energii	szt.	↑	raz na dwa lata
Moc instalacji odnawialnych źródeł energii	MW	↑	raz na dwa lata
Odsetek wymienionych indywidualnych źródeł ogrzewania	%	↑	raz na dwa lata
Ilość odprowadzanych ścieków oraz ładunek zanieczyszczeń z poszczególnych sektorów gospodarki	szt.	↓	raz na dwa lata
Długość wybudowanej lub zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej i wodociągowej	km	↑	raz na dwa lata
Przeprowadzania okresowych kontroli częstotliwości i sposobu pozbywania się osadów ściekowych	szt.	↑	raz na dwa lata
Średnia roczna poziomu PM10 w powietrzu	µg/m ³	↓	raz na dwa lata
Częstość przekraczania dopuszczalnego poziomu stężeń 24-godzinnych PM10 w roku	szt	↓	raz na dwa lata
Stanu jakości wód powierzchniowych i podziemnych	zły/dobry	↑	raz na dwa lata
Liczba odbudowanych wałów powodziowych i zbiorników retencyjnych	szt.	↑	raz na dwa lata
Liczba zmodernizowanych urządzeń melioracyjnych	szt.	↑	raz na dwa lata
Średnia roczna poziomu PM2,5 w powietrzu	µg/m ³	↓	raz na dwa lata
Poziom hałasu na terenie Aglomeracji Konińskiej	Hz	↓	raz na dwa lata
Liczba nowych nasadzeń drzew i krzewów do liczby ubytków	%	↑	raz na dwa lata
Wysokość nakładów na inwestycje związane z utrzymaniem zieleni i nowymi nasadzeniami	zł	↑	raz na dwa lata
Powierzchnia powstałych, urządzonych lub zmodernizowanych terenów zieleni	ha	↑	raz na dwa lata
Udział terenów zieleni w powierzchni Aglomeracji	%	↑	raz na dwa lata
Udział terenów chronionych w powierzchni Aglomeracji	%	-	raz na dwa lata

Nazwa wskaźnika	Jednostka	Pożądane zmiany	Cykliczność gromadzenia danych
Liczba zorganizowanych wydarzeń i imprez proekologicznych	szt.	↑	raz na dwa lata

Źródło: opracowanie własne

13. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Konieczność wykonania Prognozy Oddziaływania na Środowisko „Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030” wynika z obowiązku zawartego w art. 51 ust. 1. ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2022, poz. 1029 ze zm.).

Zgodnie z art. 53 ustawy OOŚ zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko zostały uzgodnione z właściwymi organami, tj. Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Wielkopolskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym. Informacje te wskazane zostały w piśmie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu nr WOO-III.411.311.2022.PW.1 z dnia 23.08.2022 roku oraz Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego nr DN-NS.9011.918.2022 z dnia 03.08.2022 r.

W niniejszej prognozie, w rozdziale 1 przedstawiono podstawy prawne opracowania prognozy, jej zakres i cel, metody opracowania, źródła informacji oraz analizę oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska. Głównym celem opracowania prognozy jest wskazanie, jak wpłynie na środowisko realizacja określonych w projekcie Strategii celów strategicznych oraz kierunków działań.

W rozdziale 2 przedstawiono krótką charakterystykę projektu Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030. Przedstawiono w nim zawartość i cele Strategii, w tym jej wizję i misję, cele strategiczne, priorytety oraz kierunki działań. Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030 wyznaczyła 5 głównych celów:

- Zintegrowana wspólnota z równymi szansami dla wszystkich,
- Zagłębienie odnowionej energetyki, produkcji, turystyki i rolnictwa,
- Przystosowanie do zmian klimatu dzięki wzmocnieniu walorów przyrodniczych i krajobrazowych Aglomeracji Konińskiej,
- Atrakcyjna i dostępna przestrzeń do życia i rozwoju,
- Trwała współpraca w Aglomeracji Konińskiej.

Wyżej wymienione cele strategiczne mają być realizowane przez wykreowane kierunki działań w wymiarach: społecznym, gospodarczym, środowiskowym, przestrzennym i instytucjonalnym.

W rozdziale 2 przedstawiono również powiązania tematyczne Strategii z założeniami i wymaganiami innych dokumentów szczebla unijnego, krajowego i wojewódzkiego, uwzględniające zasady ochrony środowiska, a przede wszystkim zasadę zrównoważonego

rozwoju. Odniesiono się między innymi do następujących dokumentów: Traktat Lizboński, Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, Ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030, Europejski Zielony Ład, Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020), Europejska Konwencja Krajobrazowa, Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030, VI aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych, Polityka wodna Państwa do 2030 r., Krajowy Program Ochrony Powietrza, Krajowy Program Gospodarki Odpadami, Polityka energetyczna Polski do 2040 r., Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej; Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, Strategia na rzecz Neutralności Klimatycznej Wielkopolska Wschodnia 2040, Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku, Program Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego do roku 2030; Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+, Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej.

Rozdział 3 stanowi charakterystykę istniejącego stanu środowiska Aglomeracji Konińskiej, z uwzględnieniem położenia, ukształtowania terenu, budowy geologicznej, gleb, wód powierzchniowych i podziemnych, klimatu, jakości powietrza atmosferycznego, zagrożenia hałasem, szaty roślinnej i świata zwierzęcego, form ochrony przyrody. Cechami charakterystycznymi Aglomeracji Konińskiej są między innymi: niska lesistość, duże natężenie ruchu na drogach, zły stan jakości wód powierzchniowych, wysoki stopień zagrożenia powodziowego, czy duża ilość eksploatowanych złóż kopalin.

W rozdziale 4, prognoza wskazuje istniejące problemy środowiska. Dla poszczególnych komponentów środowiska wskazano między innymi następujące zagrożenia/problemy: przekroczenia parametrów jakości powietrza atmosferycznego, wysoki poziom hałasu ze względu na duże natężenie ruchu, złą jakość wód powierzchniowych, dużą ilość eksploatowanych złóż kopalin czy występowanie dużej ilości wyrobów zawierających azbest.

W rozdziale 5, prognoza wskazuje również przewidywane oddziaływanie na środowisko na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego (różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny, wody, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne oraz cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000). Rozważono także potencjalne oddziaływanie na zdrowie ludzi oraz na obiekty zabytkowe. Ocenę i identyfikację znaczących oddziaływań na środowisko poszczególnych zadań dokonano w formie opisowej wraz z uzasadnieniem.

Rozdział 6 wskazuje propozycje możliwych sposobów ograniczania negatywnych oddziaływań na środowisko.

W rozdziale 7 opisane zostały możliwe zmiany w przypadku braku realizacji dokumentu. Wskazano wśród nich:

- pogorszenie klimatu akustycznego;
- pogorszenie stanu infrastruktury technicznej;
- wykluczenie społeczne mieszkańców oraz wpadanie w ubóstwo;
- zwiększenie ryzyka zachorowań na choroby układu oddechowego i nowotworowe, związane z brakiem działań ograniczających niską emisję;
- pogorszenie stanu jakości powietrza atmosferycznego na analizowanym obszarze;
- zmniejszenie poziomu bioróżnorodności;
- pogorszenie stanu wód powierzchniowych i podziemnych, obniżenie ich klasy czystości;
- zwiększenie udziału terenów zdegradowanych, zdewastowanych z postępującą degradacją środowiska;
- dewastację terenów zielonych czy miejsc o szczególnym znaczeniu przyrodniczym, na skutek braku oznaczeń takich miejsc, brak ochrony wspomnianych terenów;
- niewystarczająca retencja wodna;
- niska świadomość ekologiczna mieszkańców przyczyniająca się do degradacji środowiska;
- powstanie zanieczyszczeń powierzchni ziemi, m.in. poprzez prowadzenie nieprzemyślanej gospodarki odpadami;
- pogorszenie stanu budynków, które pełnią istotne funkcje dla mieszkańców Aglomeracji;
- pogorszenie estetyki krajobrazu.

W rozdziale 8 stwierdzono, że realizacja niniejszego dokumentu nie spowoduje transgranicznego oddziaływania.

Rozdział 9, dotyczący napotkanych trudności i braków dostępnej wiedzy wskazuje, że jedynym problemem okazał się zbyt ogólny charakter zadań proponowanych w Strategii. Brak dokładnych kierunków działań w ramach poszczególnych celów utrudnił, a w pojedynczych przypadkach wręcz uniemożliwił określenie oddziaływania na środowisko danego działania. Ponadto, Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej powstała w oparciu o współczesną wiedzę na temat wewnętrznych i zewnętrznych uwarunkowań rozwoju Miasta oraz w oparciu o współczesną wiedzę na temat organizacji, metod, technik, technologii, materiałów wykorzystywanych przy realizacji przedsięwzięć z zakresu rozwoju lokalnego oraz procesów inwestycyjnych.

Rozdział 10 poświęcony został rekomendacjom i wnioskom do ostatecznej wersji dokumentu, gdzie wskazano, że Strategia powinna być zgodna przede wszystkim z ideą

zrównoważonego rozwoju, zapewniając przyszłym i obecnym pokoleniom taki sam dostęp do godnego życia. Należy pamiętać o uwzględnieniu w ostatecznej wersji dokumentu aspektów związanych z poszanowaniem środowiska przyrodniczego, zapewniając tym samym poprawę warunków życia mieszkańców oraz rozwój gospodarczy regionu.

W rozdziale 11, dotyczącym rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zaproponowanych w Strategii, stwierdzono, że dokument strategii charakteryzuje się wysokim stopniem ogólności, często nie zawierając propozycji konkretnych działań i nie mając odniesienia w wytycznych lokalizacyjnych. Wobec powyższych przesłanek dotyczących w zasadzie każdego wieloaspektowego dokumentu, niniejsza prognoza nie zawiera propozycji zadań alternatywnych dla realizacji celów Strategii, do czego przyczynił się brak możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych zadań. Rozpatrywanie wariantów przyjętych założeń Strategii miało miejsce w toku opracowywania dokumentu i obejmowało m. in. opracowanie diagnozy stanu środowiska oraz sukcesywne konsultacje w ramach zespołu projektowego z przedstawicielami różnych środowisk oraz ankietowania mieszkańców Aglomeracji. Efektem tych prac było opracowanie ostatecznej, jednowariantowej wersji Strategii.

W rozdziale 12 wskazano liczne propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień Strategii. W celu określenia stopnia realizacji celów strategicznych, zbudowano system wskaźników powiązanych z różnymi poziomami celów, jakie zostały przyjęte w Strategii. Regularna analiza wskaźników wskazanych w poniższej tabeli pozwoli na analizę skuteczności podjętych działań oraz określenie poziomu rozwoju jednostki w danej dziedzinie i aktualizację priorytetów Aglomeracji.

14. Spis tabel i rycin

Tabela 1. Ludność i powierzchnia gmin Aglomeracji Konińskiej	37
Tabela 2. Stan ludności i struktura wieku	38
Tabela 3. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia (dane za rok 2021)	51
Tabela 4. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin (dane za rok 2021)	51
Tabela 5 Ruch kołowy na drogach wojewódzkich przebiegających przez Aglomerację Konińską	58
Tabela 6 Ruch kołowy na drogach krajowych przebiegających przez Aglomerację Konińską	60
Tabela 7. Proponowane lokalizacje całodobowych pomiarów hałasu na terenie Miasta Konina	63
Tabela 8 Charakterystyka JCWPd na obszarze Aglomeracji Konińskiej	70
Tabela 9 Punkty pomiarowe JCWPd na terenie Aglomeracji Konińskiej	72
Tabela 10 Charakterystyka JCWP w obszarze Aglomeracji Konińskiej	75
Tabela 11 Charakterystyka Obszarów Natura 2000 znajdujących się na terenie Aglomeracji Konińskiej	104
Tabela 12 Charakterystyka rezerwatów przyrody znajdujących się na terenie Aglomeracji Konińskiej	151
Tabela 13 Charakterystyka parków krajobrazowych znajdujących się na terenie Aglomeracji Konińskiej	157
Tabela 14 Charakterystyka obszarów chronionego krajobrazu znajdujących się na terenie Aglomeracji Konińskiej	164
Tabela 15 Wykaz pomników przyrody ustanowionych na terenie Aglomeracji Konińskiej	167
Tabela 16 Zagrożenia/problemy istotne z punktu widzenia ochrony środowiska występujące na terenie Aglomeracji Konińskiej	173
Tabela 17 Propozycje możliwych sposobów ograniczania negatywnych oddziaływań na środowisko	217
Tabela 18 Wskaźniki proponowane do zastosowania w celu monitorowania skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu	229
Rysunek 1. Struktura płci i wieku ludności Aglomeracji Konińskiej w 2020 r.	39
Rysunek 2. Ludność wg ekonomicznych grup wiekowych w latach 2000 – 2020	40
Rysunek 3. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi wyznaczone na terenie Aglomeracji Konińskiej	87
Rysunek 4. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią wyznaczone na terenie Aglomeracji Konińskiej	88
Rysunek 5. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią wyznaczone na terenie gminy Golina	89
Rysunek 6. Obszary zagrożone podtopieniami wyznaczone na terenie Aglomeracji Konińskiej	89
Rysunek 7. Wykaz gmin i obszarów zagrożonych suszą i narażonych na suszę na obszarze Aglomeracji Konińskiej	92
Rysunek 8. Lokalizacja udokumentowanych złóż kopalin na terenie Aglomeracji Konińskiej	95
Rysunek 9. Bonitacja gleb gruntów ornych na terenie powiatu konińskiego	98
Rysunek 10. Bonitacja gleb gruntów ornych na terenie Konina	99

15. OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO O SPEŁNIENIU WYMAGAŃ, O KTÓRYCH MOWA W ART. 74A UST. 2

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 ze zm.), w nawiązaniu do art. 74a ust. 2 tejże ustawy oświadczam, że jako autor prognozy oddziaływania na środowisko do:

„Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Aglomeracji Konińskiej 2030”

spełniam wymagania, o których mowa w wyżej wymienionych przepisach prawnych. Posiadam ukończone studia pierwszego i drugiego stopnia na kierunku związanym z kształceniem w zakresie nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych z dziedzin nauk rolniczych, nauk leśnych (art. 74a ust. 2 pkt 1 lit. d).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

